

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**JANDARMA DERGİLERİ (1925-2005)
İNCELEME VE BİBLİYOGRAFYA**

BÜLENT DOĞAN

DANIŞMAN
YRD. DOÇ. DR. NEJDET BİLGİ

MANİSA
2005

**YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ
TEZ VERİ FORMU**

Tez No:

Konu:

Üniv.Kodu:

Not: Bu bölüm merkezimiz tarafından doldurulacaktır.

Tezin yazarının

Soyadı: DOĞAN

Adı: BÜLENT

Tezin Türkçe adı: JANDARMA DERGİLERİ (1925-2005) İNCELEME
VE BİBLİYOGRAFYA

Tezin Yabancı adı: RESEARCHING AND THE BIBLIOGRAPHY OF
GENDARME MAGAZINES (1925-2005)

Tezin yapıldığı

Üniversite: CELAL BAYAR

Enstitü: SOSYAL BİLİMLER

Yılı: 2006

Diğer kuruluşlar:

Tezin Türü: 1- Yüksek Lisans

Dili

: Türkçe

2- Doktora

Sayfa sayısı

: IX+257

3-Tıpta Uzmanlık

Referans sayısı

: 94

4- Sanatta Yeterlilik

Tez Danışmanlarının

Ünvanı: Yrd. Doç. Dr.

Adı: Nejdet

Soyadı: BİLGİ

Ünvanı:

Adı:

Soyadı:

Türkçe anahtar kelimeler:

İngilizce anahtar kelimeler:

1- Jandarma

2- Dergi

3- Jandarma Dergisi

4- Bibliyografya

5- Askeri Dergiler

1- Gendarne

2- Magazine

3- Gendarne Magazine

4- Bibliyography

5- Military Magazines

Tarih:

İmza :

ÖZET

Bu çalışmada öncelikle jandarma personeli ve araştırma yapmayı seven ve bilimsel eserleri takip eden kişilerin, Jandarma Dergisinde istedikleri konu veya kişinin yazdığı yazıya kolayca ulaşabilmelerinin sağlanması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışma önsöz ve son söze ilave olarak dört bölümden oluşmaktadır.

Önsözde araştırmanın önemi ve neden böyle bir çalışmaya ihtiyaç duyulduğu kısaca belirtilmiştir

İlk olarak; araştırmaya giriş yapılarak araştırmanın amacı, araştırmanın metodu, araştırmanın sınırlılıkları, araştırmanın muhtevası ve tanımlara yer verilmiştir. Girişten sonra Türkiye’de askeri dergiler, Türkiye’deki jandarma dergileri, jandarma dergisi teknik bilgileri ve jandarma dergisi yayın ilkeleri başlıkları yer almaktadır.

Birinci bölümde jandarma dergisinde jandarma, jandarmanın tarihi, jandarma teşkilatı ve jandarmanın görev ve yetkileri başlıkları yer almaktadır.

İkinci bölümde ise jandarma dergisinde (1925-2005) güvenlik konusu; kaçakçılık ve organize suçlar ile bilişim suçları, eşkıya olayları, terör olayları ve asayiş olayları başlıkları altında incelenmiştir.

Üçüncü bölümde ise jandarma mecmuası (1925-1954) ve jandarma dergilerinin (1955-2005) bibliyografyası, yazar indeksi ve konu indeksi yer almaktadır.

Sonuç olarak bibliyografya, yazar ve konu indekslerinin en önemli faydası belirtilirken, çalışmanın bölümlerinde yer alan konular belirtilerek kısa bir özeti yapılmıştır.

ABSTRACT

In this study, it is aimed at, firstly gendarme staff and the people who like to read, to research and follows scientific magazines, to reach easily to the subject or to the person's article that they want. Through this purpose, study is formed from four chapters, addition to preface and epilogue.

In preface, the importance of research and why it is needed to such a study is shortly specified.

At first, it is given place to the purpose of the research, the method of the research, the research's restraint, the content of the research and definitions. After the introduction, military magazines in Turkey, gendarme magazines in Turkey, the gendarme magazine's technical info and gendarme magazine's press principle are taking place.

In the first chapter, gendarme in the gendarme magazine, gendarme's history, gendarme organization and gendarme's mission and authority are taking place.

In the second chapter, security subject in the gendarme magazine (1925-2005) has been examined under the smuggling and organized crime and data processing crimes, brigand events, terror events and public security titles.

In the third chapter, gendarme magazine's (1925-1954) and gendarme magazine's (1955-2005) bibliography, writer index and subject index are taking place.

In the epilogue, bibliography, writer and subject index's the most important utility is being specified, the subjects that are taking place in the study are specified and a short summary had been made.

Yüksek Lisans / Doktora tezi olarak sunduğum **“Jandarma Dergileri (1925-2005) İnceleme ve Bibliyografya”** adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih

.../.../2006

Bülent DOĞAN

TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI

Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü / / tarih ve sayılı toplantısında oluşturulan jürimiz tarafından Lisans Üstü öğretim Yönetmeliği'nin 8. Maddesi gereğince Enstitümüz Tarih Anabilim Dalı Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Lisans Programı öğrencisi **Bülent DOĞAN**'ın "**Jandarma Dergileri (1925-2005) İnceleme ve Bibliyografya**" konulu tezi incelenmiş ve aday / / tarihinde saat 'da/de jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerine sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin,

BAŞARILI olduğuna	☐	<u>OY BİRLİĞİ</u>	☐
DÜZELTME yapılmasına	☐	<u>OY ÇOKLUĞU</u>	☐
RED edilmesine	☐ **	ile karar verilmiştir.	

* Bu halde adaya 3 ay süre verilir.

** Bu halde adayın kaydı silinir.

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Evet   Hayır

*** Tez, burs, ödül veya teşvik prog. (Tüba, Fullbright vb.) aday olabilir.

Tez, mutlaka basılmalıdır.

Tez, mevcut haliyle basılmalıdır.

Tez, gözden geçirildikten sonra basılmalıdır.

Tez, basımı gereksizdir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	IX
------------	----

GİRİŞ

A. Teorik Çerçeve.....	1
1. Araştırmanın Amacı	1
2. Araştırmanın Metodu	2
3. Araştırmanın Sınırlılıkları	3
4. Araştırmanın Muhtevası	4
5. Tanımlar	4
a. Kamuoyu Kavramı	4
b. İç Güvenlik Kavramı	6
B. Türkiye’de Askeri Dergiler	7
C. Türkiye’de Jandarma Dergileri.....	14
D. Jandarma Dergilerinin Teknik Bilgileri	16
E. Jandarma Dergisi Yayın İlkeleri.....	17
1. Jandarma Dergisi İçeriği.....	17
2. Jandarma Dergisinde Yayımlanacak Eserlerin İncelenmesi	18
3. Yayın ve Dağıtım Metotları.....	19

BİRİNCİ BÖLÜM

JANDARMA DERGİSİNDE JANDARMA

A. Jandarma Tarihi	22
1. Cumhuriyet’ten Önce	23
2. Cumhuriyet Döneminde	30
B. Jandarma Teşkilatı.....	34
1. Cumhuriyet’ten Önce	34
2. Cumhuriyet Döneminde	36
C. Jandarmanın Görev ve Yetkileri	40

İKİNCİ BÖLÜM
JANDARMA DERGİSİNDE GÜVENLİK

A. Kaçakçılık ve Organize Suçlar İle Bilişim Suçları	45
1. Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı	45
2. Kültür Varlıklarımıza Yönelik Kaçakçılık	
Olaylarını Önlemede Jandarmanın Rolü	47
3. İnsan Kaçakçılığı.....	53
4. Yasadışı Sınır Geçişlerinde Jandarmanın Görevleri	58
5. Uluslararası Terörizm ve Bilişim Suçları	59
B. Eşkıya Olayları	64
C. Terör Olayları.....	69
D. Asayiş Olayları	76
E. Jandarmanın Görev Alanına İlişkin Bazı Konular	81

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

JANDARMA DERGİLERİ BİBLİYOGRAFYASI (1925-2005)

A.Jandarma Mecmuası(1925-1954)	95
1. Bibliyografya	95
2. Yazar İndeksi.....	128
3. Konu İndeksi	135
B. Jandarma Dergisi (1955-2005)	138
1. Bibliyografya	138
2. Yazar İndeksi.....	225
3. Konu İndeksi	247
SONUÇ.....	253
KAYNAKÇA	255

ÖNSÖZ

Ülkemizde her kurumun kendisini tanıtıcı ve kendi görevlerinin açıklanmasına yönelik çıkarmakta olduğu dergi, gazete vb. basın yayın aracı bulunmaktadır. Jandarma Genel Komutanlığı da kendi görev ve yetkilerine giren konularda kendisini tanıtıcı ve personelini bilgilendirici yönde; askeri, mesleki, adli, tarihi, edebi, teknik, bilimsel ve aktüel alanlarda görüşlerini yansıtmak, bu alanlarda dünya askeri yayınlarından da yararlanılarak mensuplarını ve okuyucu hedef kitleyi aydınlatmak ve insanların fikirlerini diğer insanlarla paylaşabildiği bir ortam ve imkan yaratmak maksadıyla jandarma dergisini çıkarmaktadır.

Jandarma dergilerinin yayımı sayesinde; bilgilerin sunumu standart hale getirilmiş, daha olgun bir niteliğe ulaştırılmış, Jandarma Genel Komutanlığı mensupları ve okuyucu hedef kitle tarafından zevkle okunur duruma getirilmesi sağlanmış, belirli bir zamanda basılması suretiyle kolaylıkla okuyucuların eline geçmesi mümkün kılınmış ve bu konulardaki yetki ve sorumluluklar belirtilmiştir.

Çok çeşitli konularda değişik, her yaşta ve tecrübede kişilerin yazdığı yazıların yer aldığı jandarma dergileri ülkemizin her köşesindeki okuyucularına ulaştırılmaktadır. Bu sayede Jandarma dergisinde yer alan jandarma ile ilgili gelişmeleri, haberleri kısacası jandarmayı yalnız jandarma personeli değil, okumayı ve araştırmayı seven herkes okuyup öğrenebilme olanağına kavuşmaktadır.

Bu çalışma ile kişiler ilgi alanlarına uygun, merak ettikleri konulara bütün jandarma dergilerini tarama zahmetinden kurtularak ulaşabileceklerdir. Aynı zamanda araştırma yapmak isteyen kişiler de inceledikleri konuyu kolaylıkla, araştırmalarda hatta günümüzde her işte en değerli unsur olan zaman kaybetmeksizin bulabileceklerdir.

Bu çalışmada 1925 yılında yayın hayatına başlayan ve çok çeşitli konuların yer aldığı bu değerli eserin bibliyografya çalışması yapılarak dergilerdeki yazılar konularına, başlıklarına ve yazarlarına göre tasnif edilerek, okuyucuların araştırma yapmak istedikleri konuya ve yazara kolaylıkla ulaşmaları sağlanmıştır.

GİRİŞ

A. Teorik Çerçeve

1. Araştırmanın Amacı

Toplumumuzda emniyetin sağlanması ve asayişin teminine yönelik görev icra eden ve kimi ülkelerde Savunma Bakanlığı bünyesinde kimi ülkelerde ise İçişleri Bakanlığı bünyesinde bu görevi Silahlı Kuvvetlerin bir parçası olarak ifa eden Jandarma; gerek kendi personelinin meslek içi eğitimlerine katkı sağlamak gerekse de hizmet sunduğu topluma kendini tanıtmak ihtiyacı nedeniyle genellikle basın kullanmıştır. Tarih süreci içerisinde incelediğimizde Tanzimat Fermanı'nın ilanı olan 1839 tarihinde kurulan Jandarma teşkilatımız yukarıda belirtilen amaçları yerine getirmek maksadıyla ilk seviyede devletin resmi neşriyatını kullanmıştır. I. Meşrutiyetin ilanı ve bunun devamında Osmanlı coğrafyasında meydana gelen değişiklikler yayın konusunun en az seviyede kalmasına neden olmuştur. II. Meşrutiyetin ilanı ve akabinde I. Dünya Savaşının çıkması, savaş sonucunda yeni Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kurulması maksadıyla gerçekleştirilen mücadelede Jandarma aktif bir konumda bulunmuş ve bu aktif görevler Cumhuriyetin kurulmasından sonra gerçekleştirilen devrimlerde de devam etmiştir.

Jandarma dergileri ile tam anlamda tanışmanın Cumhuriyet tarihimizin ilk yıllarında başladığı ve çok partili demokratik hayata geçişten sonra arttığı söylenebilir. Gerek Cumhuriyetin ilk döneminde, gerekse bu dönemden sonra günümüze kadar derginin yayımındaki ana amaçların; meslek içerisindeki gelişmeler ve mevzuat hakkında personeli bilgilendirmek, Türk Silahlı Kuvvetlerinin diğer birimlerindeki gelişmeleri izlemek, bunun yanında mesleki gelişmeler hakkında bilgi vererek koordineyi sağlamak ve en önemlisi Türk milletine Jandarma teşkilatını olabildiğince tanıtabilmektir.

Bu çalışmadaki gaye; bu dergilerin bibliyografyasını hazırlayarak, gerek basın içerisinde, gerek Türk Silahlı Kuvvetlerinin kendi bünyesindeki yayın çalışmalarında ve gerekse de teşkilat içerisindeki yayın faaliyetlerinde faydalı olabilecek şekilde kaynak oluşturmak, bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda istifade edilebilecek kılavuz niteliğinde kullanılabilecek bir eser ortaya çıkarmaktır.

2. Araştırmanın Metodu:

Çalışma üç aşamada yürütülmüştür. Birinci aşamada mevcut dergilere ulaşılmaya çalışılmıştır. İkinci aşamada dergilerin bibliyografyası çıkarılarak incelemesi yapılmış ve son aşamada da mevcut bilgiler yazıya dönüştürülmüştür.

Birinci aşamada Jandarma Genel Komutanlığı Kütüphanesi, Jandarma Basımevi, Jandarma Müzesi, Genel Kurmay ATASE Başkanlığı ve Milli Kütüphanedeki koleksiyonlar incelenmiştir. Bulunan dergiler yıllara göre sayı sayı tasnif edilmiştir. Dergilerin bir kısmının Osmanlıca olması nedeniyle bu dergilerin ihtiyaç duyulan bölümlerinin Osmanlıcadan Türkçeye aktarımı yapılmıştır.

Jandarma dergilerinin yoğun olarak, teşkilat içerisinde eğitim kurumu olarak belirlenen ve faaliyetlerini bu doğrultuda gerçekleştiren Jandarma Okullar Komutanlığı bünyesinde basın, yayın ve dağıtımını gerçekleştirmiştir. Bu doğrultuda ilk arşivleme işlemleri de Okul Komutanlığı tarafından yerine getirilmiştir. Fakat Jandarma Okullar Komutanlığının dergilerden gerek basının, gerek diğer kuvvetlerin, gerek teşkilat içi personelin ve gerekse kişi ile kurumların istifadesi hususunda dar bir alanda kalması, dolayısıyla hedef kitlelere ulaşamadığından bu görev; teknik olsun, bilimsel olsun daha üstün seviyede bir birimin kontrolü altında bulundurulması ihtiyacı nedeniyle en üst birim olan Jandarma Genel Komutanlığına devredilmiştir. Teknolojinin gelişmesi neticesinde de Genel Komutanlık bazında bu bilgiler depolanmış, arşivlenmiş ve en üst seviyede hedef kitlelere ulaştırılmıştır. Ancak bu süreç içerisinde bilgi depolama ve arşiv faaliyetlerinin sıhhatli olmaması nedeniyle dergiler sayı bazında eksiklik arz etmektedir. Halihazırda Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde hem gerek ilgili şubesinde arşivleme faaliyetleri yapılmış ve bundan sonrakilerde devam edilmiş, hem de MEBS (Muhabere Emniyet Bilgi Sistemleri) Daire Başkanlığı tarafından bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bu sayede gerek arşiv ve gerekse bilgisayardan eldeki mevcut tüm dergiler ile ilgili bilgi, belge ve bulgu rahatlıkla temin edilebilmektedir. Teknolojik imkanlardan istifade edilmek suretiyle teşkilat içi ağ kurumu olan JNET vasıtasıyla da kaynak temini sağlanmaktadır.

İkinci aşamada ise mevcut dergiler konularına, konu başlıklarına ve yazar isimlerine göre tasnif edilerek numaralanmıştır. Dergide yayımlanan tüm yazıların künyeleri kronolojik ve sayı esaslı olarak ayrı ayrı belirtilmek suretiyle bibliyografyada verilmiştir. Ayrıca derginin içeriğine ilişkin inceleme de yapılmıştır.

Son aşamada eldeki malzemeye dayanarak tezin metni oluşturulmuş ve bu metin enstitü tez yazım kurallarına göre bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Çalışmada maksadın tahakkukunu gerçekleştirmek için hazırlanmış olan bibliyografyayı genel kategorilere ayırmak suretiyle kullanabileceklere kolaylık sağlayabilecek bir yöntem uygulamaya çalışılmıştır. Bu çalışma esnasında yer alan haberler, meslek ve askeri bilgiler ile genel bilgileri en ince ayrıntısına kadar tespit edilmiş ve başlıkların anlam bütünlüğünün bozulmamasına da azami derecede dikkat edilmiştir. Çalışmanın dayandığı vesikaların büyük kısmı Jandarma dergileri ve ekleridir. Bu dergi ve eklerdeki bilgiler tamamen objektif olarak sunulmuş olup tatmin edici niteliktedir.

Araştırma kapsamında Türkiyede askeri dergi yayıncılığının tarihçesi yanında özellikle Jandarma teşkilatı bünyesindeki dergi yayıncılığının tarihçesi de verilmeye çalışılmıştır. Ayrıca inceleme konusu olan Jandarma dergilerinin içerik açısından Jandarma eksenli değerlendirmesi de yapılmaya çalışılmıştır. Çok uzun dönemli bir yayın olması nedeniyle bu içerik incelemesi tezin kapsam, süre ve hacmiyle sınırlı tutulmuştur.

Halen dergilerin basım, yayım ve kullanımı ile ilgili olan görevlilerin yanı sıra daha önceden bu faaliyetlerin herhangi bir dalında/dallarında görev almış veya etkinlikleri olan kişilerle de gerek kaynak temin etmede, gerek bibliyografya çalışmalarım esnasında ve gerekse aynı tür yayın faaliyetlerini gerçekleştiren birimler arasındaki koordinasyonda söyleşiler, görüşmeler ve yazışmalar olmuştur. Eseri ortaya koyan kaynaklardan görsel olsun, yazılı olsun azami derecede fayda sağlanmıştır.

3. Araştırmanın Sınırlılıkları:

a. Araştırma 1925-2005 yılları arasında “Jandarma Mecmuası” ve “Jandarma Dergisi” adı altında yayınlanan dergilerle sınırlıdır. İlki 30 yıllık, ikincisi 50 yıllık bir dönemi kapsayan bu dergiler, ayrı ayrı numaralandırılmış ve aynı anlama gelen mecmua ve dergi olarak ayrı ayrı adlandırılmış olsalar da aslında aynı dergidirler. Bu çerçevede 1925-1954 yıllarında çıkarılan Jandarma Mecmuası 98 sayı; 1955-2005 yıllarında çıkarılan Jandarma Dergisi ise 107 sayı yayınlanmıştır.

b. Derginin bibliyografyası hazırlanırken Jandarma Mecmuası'nın 33, 34 ve 78. sayılarına, Jandarma Dergisi'nin de 20, 27, 28, 33, 34,37, 39, 42, 44, 48, 49, 50, 51, 52, 56, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 65, 66, 67 ve 68. sayılarına kütüphanelerde ulaşılamadığı için

araştırmaya dahil edilmemiştir. Bu çerçevede, 1955 öncesinde kütüphanelerin koleksiyon oluşturma ve bu koleksiyonları koruma sorumluluğu ile ilgili davranışlarıyla, 1955 sonrasındaki davranışları arasındaki farkın dikkat çekici olduğunu belirtmek gerekir.

c. Araştırma sırasında bazı sayıların dizinine ulaşılmasına rağmen, derginin kendisine ulaşamadığından sayfa numaraları bibliyografyaya dahil edilmemiştir.

4. Araştırmanın Muhtevası:

Jandarma Teşkilatının yayınladığı dergiler arasında ana eksenini oluşturan Jandarma Mecmuası ve Jandarma Dergisi, isimlerindeki küçük bir değişiklik dışında aslında aynı çizgiyi ve içeriği sürdüren iki evreli tek dergidir. 80 yıllık bir dönemde Jandarma Teşkilatının en düzenli yayın organı olma özelliğine sahiptir. Bu nedenle çalışmanın muhtevasını büyük ölçüde dergilerin bibliyografyası ve indeksleri oluşturmaktadır. Ancak yalnızca bibliyografya düzenlemek ve bibliyografyanın yazar ve konu indekslerinin hazırlanmasıyla yetinilmemiştir. Dergi bir bütün kabul edilerek Jandarma Teşkilatının görevleriyle ilişkili konularla sınırlı kalınarak muhteva incelemesi de yapılmaya çalışılmıştır.

Çalışma Jandarma teşkilatının yayınladığı dergilerin tarihçesini de içeren bütünlüğe kavuşturulmaya çalışılmıştır.

5. Tanımlar

a. Kamuoyu Kavramı:

Kamuoyu kelimesinin sözlük manası, bir mesele hakkında halkın genel kanısı demektir.¹ Günlük konuşma dilinde kamuoyu denilince tüm halkın veya en azından halk çoğunluğunun adeta doğuştan sahip olduğu ve görülmeyen bir gücün dürtüsü ile eriştikleri, doğru yolu bilen ve gösteren ve hükümeti her an denetlemek için bekleyen toplu bir kanaate atıf yapılmaktadır. Teknik anlamda kamuoyu, tartışmalı bir kamu sorunu hakkında görüşlerini duyuran ifade eden şahısların ve grupların kanaatleridir; bunlar genel nüfusa oranla çoğunlukta olabilir, azınlıkta olabilir.²

Floyd H. ALLPORT bir davranış olayı olarak ele aldığı kamuoyunun unsurlarını şöyle sıralamaktadır:

- Kamuoyu kişi davranışıdır,

¹ **Türkçe Sözlük**, Ankara 1998, C. 2, s. 1181.

² Yahya AKYÜZ, **Türk Kurtuluş Savaşı ve Fransız Kamuoyu, (1919-1922)**, Ankara, 1975, s. 6.

- İfadeye dayanır,
- Davranış birçok kişiler tarafından ortaya konur,
- Kamuoyu, pek çoklarınca bilinen bir durum veya konu tarafından tahrik edilir,
- İlgili olduğu durum veya konu birçok kişi için önemlidir,
- Kamuoyu bir amacı onaylama ya da onaylamama ortak yönünde gelişir ve bir eylemi ya da eyleme hazır olma durumunu temsil eder.
- Çoklukla, diğer kişilerin de aynı duruma benzer tepkiyi gösterdikleri düşüncesiyle yapılır.
- İçerideki tavırlar veya kanaatler ifade edilir veya hiç olmazsa kişiler bunları ifadeye hazırdır.
- Bu davranışları gösteren veya göstermeye hazır olan kişiler birbirleriyle yan yana fiziki temas içinde bulunmayabilirler.
- Hem sürekli, hem geçici nitelikte sözlü kapsam içerirler.
- Uzun zamanların yerleştiği uyumluluk davranışı değil yasa ve geleneğin tersine yeni bir şey elde etme, başarma veya mevcuda karşı çıkma davranışıdır.
- Ortak amaçlara yönelen çabalar olduğuna göre, çoklukla, karşı taraflarda kümeleşmiş kişiler arasında çatışma niteliğini taşır.
- Ortak davranışlar, amacın elde edilmesinde etkili olabilecek derecede kuvvetlidir.³ ALLPORT bu unsurları toplayarak şöyle bir kamuoyu anlamlandırması yapmaktadır:

“Kamuoyu, kişilerin doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, amaca doğru eyleme geçme ihtimalini yaratacak kararlılıkta, derinlikte ve nicelikte; büyük önemi olan belli bir durumu kişiyi veya öneriyi onaylamaları ya da desteklemeleri biçiminde kendilerini ifade ettikleri veya edebilecekleri ve birden fazla kişilerin var olduğu durumlarda anlam taşır.”⁴

Kanaatlerin oluşup şekil kazanmasında teknik vasıtaların büyük rolü vardır. Gazete, radyo, TV, film, dergi, kitap, afiş, sergi, v.b. bu meyandadır. Kitle haberleşme araçları da denilen bu teknik vasıtalar büyük kitlelere haber temin etmekte ve fertlerden uzaklarda geçen hadiseleri onların gözleri önüne getirmektedir. Bu vasıtalar, hadiseleri

³ Duygu SEZER, **Kamuoyu ve Dış Politika**, Ankara, 1972, s. 9-10.

⁴ Sezer, **a.g.e.**, s. 10.

veriş ve yorumlayış şekli ile kamuoyu oluşmasında, şekil kazanmasında önemli etkide bulunurlar.

Basının kamuoyunu etkileme, oluşturma rolü, onun görevleri arasında sayılan şu iki esastan doğar: Aktüel haberleri nakletmek gazetenin en önemli görevidir;sonra, olayları yorumlamak, değerlendirmek görevi gelir.

Dergiler ise periyodlarına göre aktüel konulara yorum getirirler. Derginin niteliği, ilgi alanı ve amacı rolünü belirleyen unsurdur. Bu bakımdan her yayın organı gibi dergilerin de bir hedef kitlesi vardır. Kamuoyu oluşturma çabası öncelikli olarak bu hedef kitle çerçevesinde sürdürülür. Ancak mesleki dergiler daha teknik ve sınırlı/belirli bir hedef kitleye sahiptirler. Yine mesleki dergilerin kamuoyu oluşturma yönü, daha çok özel alan/mesleki bilgi ve formasyon oluşturma ile örtüşmektedir. Dolayısıyla burada oluşturulan kamuoyu, hedef kitlenin aynı mesleki bilgi ve formasyonla donanması durumudur.

b. İç Güvenlik Kavramı:

İç güvenlik deyimi; ülke içerisinde genel anlamda emniyet ve asayişin sağlanmasına yönelik faaliyet ve teşkilatlanmadır. Ülkemizde iç güvenlik tesisi Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü vasıtasıyla sağlanmaktadır. Yalnız bu hizmet ülke coğrafyasını kapsadığı için sınır ve kıyı emniyetini de içermektedir. Dolayısıyla bu konuda teşkilatlanmış birimlerden olan Türk Silahlı Kuvvetleri sınır hizmetlerinde, deniz kuvvetleri ise kıyı emniyet hizmetlerinde devreye girmektedir. Halihazırda Jandarma birlikleri sınır hizmetlerinde sınır birlikleri olarak, kıyı emniyet hizmetlerinde ise iç sular alanında bot komutanlıkları olarak bu hizmetlere dahildirler.

Jandarma Genel Komutanlığı; eğitim birlikleri ve okullarında iç güvenliğin sağlanması yönünde meslek, mevzuat, özel harekat, sınır, turizm, çevre, iç sularda emniyet konularında tüm personelini bilgilendirici sistemini kurmuş, teşkilatlanmasını tamamlamış ve bunu da gerçekleştirirken teknolojinin en üst imkanlarından istifade etmiş ve branşlaşma (istihbarat, kriminal, kaçakçılık ve asayiş) yoluna gitmiştir. Bu tür çalışmalar Jandarma Genel Komutanlığını iç güvenliğin sağlanmasında etkin konuma getirdiğinden teşkilat içerisinde sürekli olarak kendini yenileme ve geliştirme faaliyetlerine ağırlık verilmektedir.

B. Türkiye’de Askeri Dergiler

Cerîde-i Askeriye: Türk basın tarihinin bilinen ilk askeri dergisi Cerîde-i Askeriye’dir. 1864 yılı başlarında Ahmed Midhat Efendi’nin yardımı ile Daire-i Umur-ı Askerî tarafından çıkarılan Cerîde-i Askeriye, 1922 yılına kadar kimi zaman onbeş günlük, kimi zaman haftalık olarak yayınlanmıştır. Önceleri Daire-i Umur-ı Askeri, ardından Makam-ı Seraskeri Muhasebat Dairesi Şube-i Mahsusa Müdüriyeti tarafından yayınlanan dergi, daha sonra Harbiye Nezareti Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Talim ve Terbiye Şubesi tarafından yayınlanmıştır. Derginin basıldığı matbaa dergide bazen Matbaa-i Askeri, bazen de Ceride-i Osmaniye olarak verilmiştir⁵. Gazete olarak adlandırılan bu dergi dört sayfa halinde yayınlanmaktaydı. 20x40 cm boyutlarında yayınlanan derginin abone yöntemiyle okurlarına ulaştığı bilinmektedir. 1909 yılından itibaren sayfa sayısı ve boyutlarının değişikliğe uğradığı görülmektedir. 1913 yılında derginin 16x24 cm boyutlarında ve 18 sayfa hacminde basıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca Perşembe günlerinde yayınlanacağı kaydı bulunmaktadır. Dergi 15 Mart 1922’den itibaren onbeş günde bir yayınlanmıştır⁶.

Mecmua-i Fünun-ı Askeriye: Basın tarihimizin ikinci askeri dergisi 1878 yılında yayınlanan Mecmua-i Fünun-ı Askeriye adını taşımaktadır. Aslında bu dergi Ceride-i Askeriye’nin ilavesi olarak yayınmıştır. 1913 yılına kadar yayınlanan dergi, Ceride-i Askeriye ile aynı matbaada basılmıştır⁷. Ceride-i Askeriye’nin yayın hayatına girişinden 15 yıl sonra çıkarılan bu dergi aylık olarak yayınlanmaktaydı ve Ceride-i Askeriye’ye abone olanlara parasız olarak verilmekteydi. Derginin 1882 yılı sayılarından edinilen bilgiye göre Mecmua-i Fünun-ı Askeriye her ayın 15’inde Daire-i Umur-ı Askeriye tarafından basılmakta ve yayınlanmaktadır. Yazı işleri, Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Dairesi İkinci Şubesi’nde bir özel kurul tarafından yürütülmektedir. İdari işleri Harbiye Nezareti Muhasebat Dairesi’nin Yedinci Şubesi’nde ceride kısmı tarafından yürütülmektedir. İstanbul ve Beyoğlu’ndaki Osmanlı ve yabancı kitapçıların hepsinde satışa sunulmaktadır⁸. 1882’den itibaren Mecmua-i Askeriye adıyla yayımına devam

⁵ Hasan Duman, **İstanbul Kütüphaneleri Arap Harfli Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu 1828-1928**, İstanbul 1986, s. 57-59.

⁶ Hamit Pehlivanlı, **Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Süreli Yayınları Makaleler Dizini**, I, Ankara 1992, s. XIV.

⁷ Duman, **Arap Harfli Süreli Yayınlar**, s. 57-59, 239.

⁸ Orhan Öcal, “Dergimizin Tarihçesi”, **Silahlı Kuvvetler Dergisi**, Yıl 86, Sayı 221 (Mart 1967), s. 6.

eden Mecmua-i Fünun-ı Askeriye'nin 1913 yılından sonra yayınlanmadığı anlaşılmaktadır⁹.

Mecmua-i Askeriye: Basın tarihimizin bilinen üçüncü askeri dergisi 1 Mart 1919 tarihinde yayın hayatına giren Mecmua-i Askeriye'dir. Bu tarihten itibaren 1. sayıdan başlamakla beraber, derginin ilk çıkış tarihini 1882 yılı olarak göstermesi dikkat çekicidir. 1926 yılına kadar yayınlanan derginin ebadı 16x22,5 cm'dir. İdari işleri Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Dördüncü Şubesi tarafından yürütülmekte ve ayda bir yayınlanmaktaydı. Dergi 50. sayıdan itibaren üç ayda bir yayınlanmıştır. 1926 yılında derginin 60. sayıdan itibaren Askeri Mecmua olarak adının değiştirildiği görülmektedir. 1929 yılında 72. sayıdan itibaren yeni harflerle yayınına devam etmiştir. 75. sayıdan 145. sayıya kadar 19,5x26 cm ölçülerinde çıkan derginin adı bu sayı ile birlikte 1948 yılında Ordu Dergisi'ne çevrilmiştir. 1925 yılından itibaren Askeri Mecmua'nın tarih kısmı başlatılmıştır. Bu eklerde bazı tarihi konular derinlemesine incelenmektedir. 1930'dan itibaren derginin ekleri birer müstakil kitap halindedir¹⁰.

Ordu Dergisi: Askeri Mecmua'nın 1948 yılında Ordu Dergisi adını almasıyla birlikte yeni bir askeri dergiye de kapı açılmış bulunmaktadır. Çünkü Ordu Dergisi Askeri Mecmua'dan sadece isim olarak değil içerik ve şekil olarak da ayrılmaktadır. Yeni dergi sadece askeri sıfatı bulunan imzalara dayanmayacak, ülkenin kendi alanında yetkin başka kalemlerine de sayfalarını açacaktır. Bu anlamda dergi ilk sayısındaki ifadeyle; "tam manasıyla top yekün bir savunma dergisi olmaya çalışacaktır."¹¹

Derginin yeni içeriğinde savaş sorunlarını; mali, iktisadi, manevi, politik ve sosyal bakımlardan inceleyen yazılara da yer vermeye çalışılacaktır. Yeni dergi eski dergideki sayılarda yer alan yazılardan kolaylıkla yararlanmayı sağlamak için bibliyografyalara da yer verecektir. Ayrıca Ordu Dergisi milli savunmaya ait meseleler üzerinde okuyucu görüşlerine de yer vermeye çalışacaktır.¹²

Ordu Dergisi'nin idare ve yazı işleri 145-149. sayılarda Genelkurmay X. Şube, 150-154. sayılarda sayılarda VIII. Şube yürütmüştür. 155-163. sayıların yazı işleri Genelkurmay VII. Şube(Eğitim Dairesi) yürütmüştür. İdare ve yazı işleri 164. sayıdan

⁹ Eski Harfli Türkçe Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu, 1. Cilt, Ankara 1987, s. 158.

¹⁰ H. Pehlivanlı, Süreli Yayınları Makaleler Dizini, I, s. XV-XVI.

¹¹ H. Pehlivanlı, Süreli Yayınları Makaleler Dizini, I, s. XVI.

¹² H. Pehlivanlı, Süreli Yayınları Makaleler Dizini, I, s. XVI-XVII.

itibaren Genelkurmay Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmüştür. Derginin 145-155. sayıları İstanbul Askeri Basımevi'nde; 156-158. sayıları KKK İstanbul Basımevi'nde; 159-163. sayıları Genelkurmay Başkanlığı İstanbul Basım Evi'nde yapılmıştır. 164. sayıdan itibaren baskı işleri tekrar KKK İstanbul Askeri Basımevinde yapılmıştır. Dergi üç ayda bir 21,5x14 cm boyutlarında yayınlanmıştır. Ordu Dergisi 198 sayı yayınlanmıştır. 1961 yılında 199. sayı ile birlikte derginin adı Silahlı Kuvvetler dergisi olarak değiştirilmiştir¹³.

Silahlı Kuvvetler Dergisi: Halen aynı adla yayınına sürdüren dergi, Ordu Dergisi'nin bıraktığı yerden numaralandırılmıştır. Bu bakımdan ilk sayısı 199. sayıdır. Bugün Genelkurmay ATASE Başkanlığınca çıkarılmaya devam eden dergi 199-288. sayılarda üç ayda bir, 289-323. sayılarda iki ayda bir, 324-327. sayılarda dört ayda bir yayınlanmıştır. 328. sayıdan itibaren tekrar üç ayda bir yayınlanmaktadır. Baskı işleri daha önce KKK İstanbul Askeri Basım Evi'nde yapılırken 218. sayıdan itibaren Genelkurmay Başkanlığı'nın Ankara'daki Basım Evi'nde yapılmaktadır¹⁴.

Stratejik Etütler Bülteni: 1967 yılında yayın hayatına giren dergi, çeşitli askeri, taktik ve stratejik konularda kaleme alınan Türkçe telif, derleme ve çeviri yazılara yer vermiştir. Yerli ve yabancı askeri taktik ve stratejik konularda Türk Silahlı Kuvvetleri personelini donanımlı kılmayı amaçlamıştır. 1. ve 2. sayıları Stratejik Etütler Enstitüsü Bülteni, 3-52. sayıları ise Stratejik Etütler Dairesi Bülteni, 53. sayıdan itibaren de Stratejik Etütler Bülteni adıyla yayınlanmıştır. Bülten ilk 57 sayı iki ayda bir, 58-64. sayılarda dört ayda bir, 65. sayıdan itibaren ise üç ayda bir yayınlanmıştır. İlk 63 sayısı Genelkurmay Harp Tarihi Başkanlığı'nca, 64. sayıdan itibaren de Askeri tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı'nca yayınlanmıştır. Baskı işleri Ankara Genelkurmay Basım Evi tarafından yürütülmektedir. 1983 yılında 84. sayısı ile yayın hayatına ara veren bülten, 1990 yılında 85. sayı ile tekrar yayınlanmaya başlamıştır¹⁵.

Atatürk Haftası Armağanı: İlk kez 1974 yılında Atatürk'ü anma kitabı olarak çıkarılmıştır. Bu tarihten sonra her yıl kasım ayında kesintisiz olarak yayınına devam etmektedir. Armağan kitabın çıkışı ile ilgili olarak 1974 yılı sayısının önsözünde şunlar yazılıdır: "Maddi boyutları küçük olan bu kitap; Büyük Önder adına hazırlanıp

¹³ H. Pehlivanlı, **Sürelî Yayınları Makaleler Dizini**, I, s. XVII.

¹⁴ H. Pehlivanlı, **Sürelî Yayınları Makaleler Dizini**, I, s. XVII-XVIII.

¹⁵ H. Pehlivanlı, **Sürelî Yayınları Makaleler Dizini**, I, s. XVIII; Hamit Pehlivanlı, **Stratejik Etütler Bülteni ve Güncel Konular Yazılar Dizini**, Ankara 1991, s. VII.

yayınlanan eserler dizisinden biri olarak sunulmakla önemli bir görevimizin yerine getirilmesine başlandığına inanıyoruz..” Yıllık periyotla düzenli olarak yayınlanan Atatürk Haftası Armağanı, sürekli gelişim kaydetmektedir¹⁶.

Askeri Tarih Bülteni: 1976 yılında Askeri Tarih dergisi adı ile yayın hayatına giren dergi, beşinci sayıdan itibaren Askeri Tarih Bülteni adını almıştır. Türk Askeri Tarih Komisyonu tarafından yılda iki kez yayınlanmaktadır. Türk Askeri Tarih Komisyonu aynı zamanda Uluslar arası Askeri Tarih Komisyonu üyesidir. Tarih bilimi içinde ayrı bir uzmanlık alanı olan askeri tarih çalışmalarının günden güne gelişme kaydetmesi böyle bir derginin yayınlanması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Askeri tarih Bülteni’nde özellikle Türk askeri tarihiyle ilgili telif, tercüme ve derleme yazılara yer verilmektedir. Ayrıca dünya tarihini ilgilendiren askeri tarih konularına da yer verilmektedir¹⁷.

Güncel Konular: Genelkurmay ATASE başkanlığı tarafından 1980 yılında yayınına başlanmıştır. Özellikle Stratejik Etütler Bülteni’nin yayınlanmadığı 1983-1990 yılları arasındaki boşluk bu dergi ile doldurulmaya çalışılmıştır. Güncel Konular 1989 yılına kadar 10 sayı yayınlanmıştır¹⁸.

Harp Tarihi Vesikaları Dergisi/Harp Tarihi Belgeleri Dergisi/Askeri Tarih Belgeleri Dergisi: 1952 yılında yayın hayatına giren derginin yazı işleri Genelkurmay Harp Dairesi tarafından yürütülmüş, baskısı ise Ankara’da Genelkurmay Basım Evi’nde gerçekleştirilmiştir. Derginin ilk sayısında çıkarılma amacı harp tarihine ilişkin inceleme ve etütleri kolaylaştırmak ve vesikaların asıllarını çoğaltmak suretiyle ziyanlarına meydan vermemek şeklinde açıklanmıştır. Yöntem olarak önce İstiklal Harbi’ne ilişkin belgelerin yayınlanması planlanmış ardından geriye doğru gidilerek eski savaşlarla ilgili vesikaların yayınlanması düşünülmüştür. Fakat vesikaların ilmi olarak henüz tasnifinin yapılmamış olması bu sıraya uyulmasını zorlaştırmıştır. Derginin ilk üç sayısı Ordu Dergisi’ne ek olarak yayınlanmıştır. Bundan sonra yine üç ayda bir fakat müstakil olarak yayınına sürdürmüştür. Derginin ilk 31 sayısının yazı işleri Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Riyaseti Harp Tarihi Dairesi tarafından yürütülmüştür. Basım işleri ise Erkan-ı Harbiye-i Umumiye riyaseti’nin Ankara’daki basımevinde yapılmıştır. 32. sayıdan itibaren yazı işleri Genelkurmay Başkanlığı Harp

¹⁶ H. Pehlivanlı, **Sürelî Yayınları Makaleler Dizini**, I, s. XVIII-XIX..

¹⁷ H. Pehlivanlı, **Sürelî Yayınları Makaleler Dizini**, I, s. XIX.

¹⁸ H. Pehlivanlı, **Stratejik Etütler Bülteni ve Güncel Konular Yazılar Dizini**, s. VII.

Tarihi Dairesi'nce, basım işleri de Ankaradaki Genelkurmay Basım Evi'nde yapılmıştır. Ayrıca üç ayda bir yerine altı ayda bir yayınlanmaya başlamıştır. Dergi 68. sayı ile başlayarak 1973 yılında Harp Tarihi Belgeleri Dergisi adını almıştır. Bu yeni ad altında da yılda iki kez yayınlanmıştır. Derginin 1978 yılında yayınlanan 77. sayısı ile birlikte adı Askeri Tarih Belgeleri Dergisi şeklinde tekrar değiştirilmiştir. Halen aynı adla yayınlanan dergideki belgeler, 1952 yılından itibaren her sayıda müteselsilen numaralandırılmıştır¹⁹. Derginin 2002 yılında yayınlanan 114. sayısı ile birlikte yayınlanan belge sayısı 4.234'e ulaşmıştır²⁰. Yayınlanan belge sayısının sonraki sayılarla birlikte daha da artmış olduğu muhakkaktır.

Mecmua-i Fünun-ı Bahriye: 1889-1903; 1908-1914 yılları arasında aylık olarak ve denizcilik ve gemicilikle ilgili konulardan bahsetmek üzere çıkarılan dergi, Bozcaadalı Hasan Hüsnü Paşa'nın Bahriye Nazırlığı zamanında yayınlanmaya başlamıştır. Aynı tarihlerde Bahriye Nezareti Fen Komisyonu üyesi olan Binbaşı Süleyman Nutku Bey'in çabalarıyla derginin çıkması sağlanmıştır. Derginin yazı ve idare işleri Bahriye Nezareti Erkan-ı Harb ve Fen Heyeti tarafından yürütülmüştür. Basılmadan önce Erkan-ı Harbiye Bahriye Dairesince kontrolden geçirilen dergi dönemin önemli Denizci subaylarından oluşan bir yazı heyetine sahipti. Derginin makaleleri genelde yabancı dergilerden tercüme yazılardır. Bununla yabancı ülkelerde denizcilikle ilgili yeni gelişmelerin takibedilmesi amaçlanmıştır. Derginin yayın hayatı iki döneme ayrılmaktadır. İlk dönem 1889-1898 yılları arasında kapsamaktadır. Bu dönemde dergi tek sütun halinde ve 40-45 sayfadan oluşmaktaydı. İkinci dönem ise 1898-1903 tarihlerini kapsamaktadır. Bu dönemde derginin sayfa düzeni iki sütun haline getirilmiş ve sayfa sayısı da 48 olmuştur. Ayrıca denizcilikteki yeni gelişmeler bağlı olarak dergiye yeni kısımlar ilave edilmiştir. Dergi bu dönemde 24'er sayfalık iki kısım halinde yayınlanmıştır. Birinci kısım Gemicilik Kısımı, ikinci kısım Buhar Kısımı olarak adlandırılmıştır. Her kısım da ayrı ayrı sayfalandırılmıştır²¹. Dergi 1903 yılında yayın hayatına ara vermiştir. II. Meşrutiyet'in ilanının ardından 1908 yılında Şura-yı Bahriye kararıyla yeniden yayınlanmaya başlamıştır. Önceleri 22x14,5 cm ebadında yayınlanan dergi daha sonra 27x18,5 cm boyutlarında yayınlanmıştır. 1908'den sonraki

¹⁹ Hamit Pehlivanlı, **Askeri Tarih Belgeleri Dergisi Dizini (Sayı: 1-101)**, I, Ankara 1996, s. IX-XIV.

²⁰ **Askeri Tarih Belgeleri Dergisi**, Yıl 51, Sayı 114 (Haziran 2002), Ankara 2002, s.193.

²¹ Hüseyin Yıldırım, **Risale-i Mevkute-i Bahriye Deniz Mecmuası Donanma Dergisi Deniz Kuvvetleri Dergisi Makaleler Listesi**, Ankara 1994, s. 3-12.

sayıları 16 ile 32 sayfa arasında değişmektedir. Her yılın sonunda 12 sayıdan oluşan bir cilt haline getirilmekteydi²².

Ceride-i Bahriye: Mecmua-i Fünun-ı Bahriye ile birlikte yayın hayatına başlayan dergi resmi ve özel her türlü denizcilik olaylarından bahsetmek üzere çıkarılmıştır²³. Bahriye Nezareti Fen Komisyonu tarafından yayınlanan dergi onbeş günde bir yayınlanmakta idi. Derginin 1903- 1908 yılları arasında çıkmadığı anlaşılmaktadır²⁴. 1908'den sonra yeniden yayınlanmaya başlayan derginin 1914 yılında kapandığı bilinmektedir. 1914 yılında bu dörünin yerine dönemin Bahriye Nazırı Cemal Paşa tarafından onaylanan yeni nizamname ile Donanma Emirnamesi çıkarılmıştır²⁵.

Risale-i Mevkute-i Bahriye: Bahriye Nazırı Ahmet Cemal Paşa'nın Bahriye Nazırlığı sırasında 1914 yılında yürürlüğe konan yeni teşkilat nizamnamesine göre yeni bir Neşriyat Nizamnamesi hazırlanmıştır. Bu nizamnameye göre bütün bilimsel yazılar ve tarihi konular ile denizci devletlerin gelişimini açıklayan genel haberler yalnız Mecmua-i Fünun-ı Bahriye'de yayınlanacaktır. Bu maksadın temini için derginin yeni bir tarza kavuşturulması ve sayfasının çoğaltılması sağlanacak ve yine aydı bir yayınlanacaktır. Yeni derginin muhtevasının denizci devletlerdeki benzer dergilerle rekabet edecek seviyede olması sağlanacak ve Osmanlı subaylarının yabancı dildeki dergileri takip etme ihtiyacını kısmen karşılamaya çalışılacaktır. Yeni derginin adı da Risale-i Mevkute-i Bahriye olacaktır. 1914 yılında yayın hayatına giren dergi 16x23 cm boyutlarında ve resim ve çizimler hariç 48 sayfa olacaktır. Basım yeri İstanbul Bahriye Matbaası'dır.Dergi 1920 yılına kadar 12'şer sayılık altı cilt halinde yayınlanır. Sadece son cilt 11 sayıdır. 1921-1923 yıllarında yayınlanmamıştır. Yeniden yayın hayatına başlaması 1924 yılındadır. Ankara'da Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı olarak 7. ciltten itibaren yayınına devam eder. Cumhuriyet döneminde yayınlanan ciltler son olarak 1928 yılına kadar 7-11. ciltlerdir. Bu ciltlerden üçü beş sayı ikisi dört sayı içirmektedir. Derginin bu dönemdeki yayın periyodu üç ayda bir olarak düzenlenmiştir²⁶.

Donanma Emirnamesi: Bu dergi de Risale-i Mevkute-i Bahriye gibi 1914 yılında yayın hayatına geçirilmiştir. Aynı nizamname gereği Donanma Emirnamesi'nin

²² H. Yıldırım, **Risale-i Mevkute-i Bahriye**, s. 12.

²³ H. Yıldırım, **Risale-i Mevkute-i Bahriye**, s. 3.

²⁴ **Eski Harfli Türkçe Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu**, s. 37.

²⁵ Fahri Çoker, **Bahriyemizin Yakın Tarihinden Kesitler**, Ankara 1994, s. 54.

²⁶ H. Yıldırım, **Risale-i Mevkute-i Bahriye**, s. 17-23; Duman, **Arap Harfli Süreli Yayınlar**, s. 335-336.

Ceride-i Bahriye'nin yerine yayınlanması kararlaştırılmıştır. Yine bu derginin de haftada bir yayınlanması, içerik olarak kanunlar, nizamlar, yönetmelikler, nezaret emirleri, her nevi yayınlar ve bunlara benzer yayınları kapsamaması öngörülmüştür²⁷.

Donanma Emirnamesi 16 Mart 1921'de İstanbul'un işgalinden sonra Bahriye Nezareti işlerinin İtilaf devletleri Bahriye Heyetlerinin denetimine girmiş olmasına rağmen yayınına devam etmiştir. Fakat Sevr antlaşmasının imzalanmasının ardından artan sansür baskısı nedeniyle Eylül 1920'de yayınına son vermez zorunda kalmıştır. Bu tarihe kadar 6 cilt yayınlanmıştır. 6. cilt 11. sayıda kalmıştır. Cumhuriyetin ilanından sonra Bahriye Dairesi tarafından 1924 yılında yayınına devam ettirilmiştir. Dergi 1928 yılında 104 sayılı nüshasıyla son kez yayınlanmıştır. Yerine Milli Savunma Bakanlığı'nın bir tamimi ile aynı içerikte Yeni Ordu Emirnamesi'nin yayınlanması kararlaştırılmıştır²⁸.

Deniz Mecmuası: 1928-1948 yıllarında yayınlanan dergi aslında risale-i Mevkute-i Bahriye dergisinin 1928 yılında adının Deniz Mecmuası olarak değiştirilmesi ile yayın hayatına çıkmıştır. Derginin yazı işleri 1928 yılında Bahriye Vekaleti kaldırıldığı için Erkan-ı Harbiye-i Umumiye XII. Deniz Şubesi tarafından, 1930 yılından itibaren de Büyük Erkan-ı Harbiye IX. Deniz Şubesince yürütülmüştür. İdari işleri ise İstanbul Deniz Matbaası tarafından görülmüştür. Başlangıçta üç ayda bir, 1943 yılından itibaren de dört ayda bir yayınlanmıştır. Dergi zaman zaman 16 ile 240 sayfa arasında değişen hacimlerde ekler de yayınlamıştır. Derginin boyutları 16x24 cm'dir. İlk iki sayısı eski harflerle yayınlanmıştır. Derginin sayfa sayısı 50 ile 350 arasında değişmektedir. Bu sayıya eklerin sayfa sayısı dahil değildir. Son sayısı 382 numara ile Ocak 1948 tarihini taşımaktadır²⁹.

Donanma Dergisi: Deniz Mecmuası'nın 1948 yılında isim değiştirmesi ile yayın hayatı başlamıştır. Üç ayda bir yayınlanan derginin yazı işleri Genelkurmay IX. Şubesince, idare işleri İstanbul Deniz Basımevince yürütülmüştür. 1949 yılından itibaren yazı işleri Milli Savunma Bakanlığı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Eğitim Şubesi'nce yürütülmeye başlanmıştır. 1952 yılından itibaren derginin idare ve yazı işleri MSB DzKK Harekat Başkanlığı Neşriyat Şubesi'nce yürütülmüştür. Derginin dizgi ve baskı işleri 1967 yılından itibaren Ankara'da bulunan DzKK Karargah Basımevi tarafından

²⁷ F. Çoker, **Bahriyemizin**, s. 54.

²⁸ F. Çoker, **Bahriyemizin**, s. 54-55.

²⁹ H. Yıldırım, **Risale-i Mevkute-i Bahriye**, s. 67-70.

yapılmıştır. Boyutları 16,5x20 cm idi. Sayfa sayısı 50 ile 300 arasında değişiyordu. Son sayısı Ekim 1967’de çıkan derginin bu sayısı 459 numaralı idi³⁰.

Deniz Kuvvetleri Dergisi: Donanma Dergisi’nin 1968 yılında Deniz kuvvetleri Dergisi adını alması ile yayın hayatı başlamıştır. Başlangıçta 20,5x29 cm boyutlarında çıkan dergi, 75. cildin 464. sayısından itibaren 24x16,5 cm boyutlarında çıkmıştır. 82. cildin 464. sayısından itibaren boyutları tekrar değiştirilerek 28,5x20,5 olmuştur. Aynı zamanda çift sütun yayınlanmaya başlayan derginin sayfa sayısı 36 ile 150 arasında değişmektedir. Derginin yazı işleri deniz Kuvvetleri Komutanlığı personel Başkanlığı Merkez Daire Başkanlığı, Basın Yayın Şube Müdürlüğü tarafından idare edilmektedir. 1983’ten sonra Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Karargah Basımevi Amirliği’nde basılmaktadır³¹.

Askeri Hava Mecmuası/Hava Mecmuası: 1922-1949 yıllarında Askeri Hava Mecmuası adıyla yayınlanmıştır. Bu tarihten sonra 1957 yılına kadar Hava Mecmuası adını almıştır. Hava Mektebi Kumandanlığınca yayınlanan dergi İstanbul Hamid Matbaası’nda basılmaktaydı. Daha sonra Hava Harp Okulu Komutanlığı tarafından Eskişehir’de yayınlanmıştır. Toplam 188 sayı çıktığı anlaşılan dergi kitap ebadında yayınlanmıştır³².

C. Türkiye’de Jandarma Dergileri

Jandarma Evamir Mecmuası: Türkiye’de Jandarma teşkilatının çıkardığı bilinen ilk dergisidir. 1912 yılında Umum Jandarma Kumandanlığı tarafından çıkarılan derginin onbeş günde bir yayınlandığı kaydı vardır. Osmanlı döneminde İstanbulda yayınlanan dergi, Cumhuriyet döneminde Ankara’da yayımına devam etmiştir. 1928 yılı yayın bilgilerine göre derginin sorumlu yöneticisi dönemin Umum Jandarma Kandanı Ahmet Zeki Bey, basıldığı matbaa ise Jandarma Matbaası’dır. Dergi yaklaşık 25 cm boyunda basılmakta idi. Dergi 1928 yılından sonra yeni yazı ile de yayımına devam etmiştir. Eski yazı ile 286 sayı çıkmıştır. Katalog bilgilerine göre dergi 1941 yılında yayın hayatında idi³³.

³⁰ H. Yıldırım, **Risale-i Mevkute-i Bahriye**, s. 155-159.

³¹ H. Yıldırım, **Risale-i Mevkute-i Bahriye**, s. 237-241.

³² H. Duman, **Arap Harfli Süreli Yayınlar**, s. 28; **Eski Harfli Türkçe Süreli Yayınlar**, s. 96

³³ H. Duman, **Arap Harfli Süreli Yayınlar**, s. 194; **Seyfettin Özege Bağış Kitapları Kataloğu**, Cilt 6, Erzurum 1989, s. 526; Fevzi Çelik-Sevgi Akyüz, **TBMM Kütüphanesi Süreli Yayınlar Kataloğu**, Ankara 1987, s. 107.

Jandarma Sadası: Umum Jandarma Kumandanlığı tarafından 1920 yılında yayınlanan derginin sadece üç sayı çıktığı anlaşılmaktadır. İlk sayısı 5 Şubat 1920 tarihini taşıyan derginin son sayısı 5 Mart 1920 tarihini taşımaktadır. Jandarma subaylarının fikirlerini aydınlatmak ve mesleklerinin gelişimine yardım etmek üzere çıkarılan bilimsel nitelikli bir dergi olduğu kaydı vardır. Onbeş günde bir yayınlanan dergi İstanbul'da Jandarma Matbaası'nda basılmıştır³⁴. Derginin birinci sayısında "nüsha-i fevkalade" kaydı bulunmaktadır³⁵. Muhtemelen İstanbul'un 16 Mart 1920'de işgali, derginin yayınına devam edememe nedenidir.

Jandarma Mecmuası: 1925 yılında yayınlanmaya başlayan dergi 1955 yılına kadar aynı adla çıkmıştır. Bu tarihten sonra Jandarma Dergisi olarak adı değiştirilmiştir. Çalışmamıza konu olan dergi, Umum Jandarma Kumandanlığı 1. Şube Müdüriyeti tarafından yayınlanmaktaydı. Ankara'da Jandarma Matbaası'nda basılan dergi üç aylık periyodlarla çıkmaktaydı³⁶. Jandarma Mecmuası bu adla toplam 98 sayı yayınlanmıştır.

Jandarma Karakol Mecmuası: 1937 yılı başında yayınhayatına giren dergi üç aylık periyoda sahipti³⁷. Katalog bilgilerine göre derginin 1939 yılında yayın hayatında olduğu anlaşılmaktadır³⁸.

Jandarma Dergisi: 1955 yılında Jandarma Mecmuası'nın ismi değiştirilerek Jandarma Dergisi yapılmıştır. Araştırma konumuz da olan dergi halen aynı adla çıkmaktadır. Derginin Haziran 2005 tarihli sayısı 107. sayıdır. Dergi kendisinden önce çıkan Jandarma Mecmuasından bağımsız olarak numaralandırılmıştır.

Jandarma Eğitim Dergisi: İlk sayısı Mart 1997 tarihini taşıyan derginin ilk adı Eğitim Bülteni'dir. İlk sayıda belirtilen amaç, jandarma personelinin beyinlerinde düşünce bazında kalan önemli fikir ve görüşleri yazılı hale getirmek ve yararlı uygulamaları yaygınlaştırmak şeklindedir. Üç ayda bir yayınlanması düşünülen dergi, aynı zamanda jandarma personelinin jandarma teşkilatını daha iyi tanımasına yönelik yayınlar yapmıştır³⁹. Jandarma Eğitim Komutanlığı tarafından çıkarılan derginin ilk iki sayısı 15 sayfa olarak çıkmıştır. Eğitim Bülteni Mart 1999 tarihli ve 9. sayısı ile birlikte

³⁴ H. Duman, *Arap Harfli Süreli Yayınlar*, s. 194; *Eski Harfli Türkçe Süreli Yayınlar*, s. 132.

³⁵ *Seyfettin Özege Bağış Kitapları Kataloğu*, s. 526.

³⁶ H. Duman, *Arap Harfli Süreli Yayınlar*, s. 194; *Eski Harfli Türkçe Süreli Yayınlar*, s. 132; *Seyfettin Özege Bağış Kitapları Kataloğu*, s. 526.

³⁷ Feridun Fazıl Tülbentçi, *Cumhuriyet'ten Sonra Çıkan Gazeteler ve Mecmualar 29 İkteşrin-31 İlkkanun 1940*, Ankara 1941, s. 45.

³⁸ Turhan Bedirhan, "Bültenin İlk Sayısı Çıkarken", *Eğitim Bülteni*, Sayı 1 (Mart 1997), s. 1.

³⁹ F.Çelik-S.Akyüz, *TBMM Kütüphanesi*, s. 107.

Eğitim Dergisi adını almıştır. Sayfa sayısı da 104'e çıkmıştır. 10. sayıdan itibaren derginin adı Jandarma Eğitim dergisi olmuş ve genelde 84 sayfa olarak yayınlanmıştır. Derginin basım işleri Jandarma Basımevi tarafından yürütülmüştür. Derginin Aralık 2005 tarihini taşıyan sayısı 36. sayıdır.

Jandarma Okulları Dergisi Devriye: İlk sayısı Haziran 1998 tarihini taşıyan dergi 2005 Ocak sayısı ile 14. sayıya ulaşmıştır. Jandarma Okullar Komutanlığı'nın yayınladığı derginin periyodu üç ayda birdir. Ancak bu periyodun düzenli olarak sürmediği anlaşılmaktadır. İlk sayıda derginin amacı, "Okulumuzun gerek askeri, gerekse sivil çevrelerle iletişimini artırmak, genç jandarmaların yüreklerindeki duyguları, kafalarındaki fikirleri paylaşmak, içimizdeki sevginin belimizdeki silahtan daha güçlü olduğunu ortaya koymak..." olarak ifade edilmiştir⁴⁰. Derginin dizgi, tasarım ve baskısı Kozan Ofset'te gerçekleştirilmiştir. Ankara'da yayınlanan derginin 52-64 sayfa çıktığı anlaşılmaktadır. Daha çok bir kültür dergisi niteliğini taşımaktadır.

D. Jandarma Dergisi Teknik Bilgileri

a. Derginin boyutları, uluslararası standartlara ve kağıt ölçülerine uygun olarak Harekat Başkanlığı Eğitim ve Okullar Daire Yaygın Öğretim Şube Müdürlüğüne tespit edilmektedir.(Ör. 11x16,14x20,16x24, 20x28 cm. gibi.)

b. Derginin ilk döneminin yani 1925-1954 döneminin sayfa sayısında belli bir tutarlılık yoktur. 30 ile 140 arasında değişen miktarlarda sayfa sayısına sahiptir. İkinci döneminde de (1955-2005) benzer bir durum sözkonusudur. 1955 yılında çıkan ilk sayı 54 sayfadır. Fakat dergi bu dönemde genelde 64-96 sayfa arasında değişen hacimlerde yayınlanmıştır. Zaman zaman 30'lu sayfalara düştüğü ve 140 sayfalık hacime ulaştığı da olmuştur.

c. Derginin dış kapağı genelde beyaz kuşe ve benzeri kalitede kartondandır. Kapakta "Jandarma Dergisi" adı ile birlikte Jandarma Genel Komutanlığı sembolü, derginin çıkarıldığı ay, yıl ve sayısı, varsa ekinin adı bulunur. Kapağa derginin içeriğine uygun özel önem taşıyan fotoğraf, resim, minyatür ve motifler konulmaktadır.

d. Kapağın iç tarafında Yayın Kurulu, Basım Koordinasyon, Muhasebe-Abone işleri ve derginin basıldığı matbaa ile ilgili kimlik bilgileri, dergide yayımlanan yazıların iktibas haklarını belirten hususlar, derginin yayımlandığı ay, yıl ve yayım

---

⁴⁰ "Editörün Seyir Defteri", **Devriye**, Yıl 1, Sayı 1 (Haziran 1998), s. 1.

periyodu, sayısı ile içindekiler yer almaktadır. Ayrıca Yayın Kurulu dergideki konuların içeriğine uygun bir sunuş yazısı hazırlamaktadır.

e. Sayfa numarası, sunuş yazısını takip eden sayfadan başlayarak verilmektedir.

f. Derginin genel mizampajı, kapak düzeni, rengi, ölçüleri vs. gibi konulardaki değişikliklere M Y 66-1 (A) Türk Silahlı Kuvvetleri Yayın ve Yayım Yönergesi esas olmak üzere Yayın Kurulu tarafından karar verilir.

g. Derginin periyodu yılda üç veya dört sayıdır. Bazen iki sayının birlikte yayınlandığı da olmaktadır. Nadir de olsa bazı yıllar hiç yayınlanmamıştır. Bazı yıllar da periyod tek sayıya inmiştir. Dergi son yıllarda dört sayı olmak üzere mart, haziran eylül ve aralık aylarında çıkarılmaktadır.

E. Jandarma Dergisi Yayın İlkeleri

1. Jandarma Dergisi İçeriği:

Jandarma Mecmuası'nın içerik olarak özellikle jandarmanın görev alanlarıyla ilgili mevzuatın uygulamasına yönelik, açıklayıcı makaleleri kapsadığı söylenebilir. Başka ülkelerdeki jandarma teşkilatlanmaları ile ilgili yazıların da dikkate değer boyutta olduğu ve bunların bir kısmının da yabancı dillerden tercüme edilerek yayınlandığı görülmektedir.

Derginin ilk döneminin yazar kadrosunun genellikle askeri rütbe ve sıfat taşıyan kişiler olduğu görülmektedir. Bu dönemde sivil kimlikli imzaların sayısı çok az denilebilecek seviyededir.

Jandarma Dergisi'nin ise daha önceki dönemden farklı olarak yeniliklerin ve değişikliklerin hızına ayak uydurmaya çalıştığı, bu nedenle de teknik bilgiler bakımından daha yoğun bir yayın sürdürdüğü söylenebilir. Özellikle yeni hukuki düzenlemelerin de dergide her boyutuyla ele alınmaya çalışıldığı, jandarmanın adli yönünün geliştirilmesine yönelik yayınlar yapıldığı görülmektedir. İlk dönemden daha farklı olarak bu dönemin sayılarında Cumhuriyet ve Atatürk'e ilişkin makalelerin sayısının arttığı gözlemlenmektedir. Ayrıca çeşitli bilim adamlarının da bu yönde yazılarına yer verildiği ve jandarma personelinin bilgi donanımının artırılmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır.

Son haliyle Jandarma Dergisi, Jandarma Genel Komutanlığı mensuplarının askeri, mesleki, adli, tarihi, edebi, teknik, bilimsel ve aktüel alanlarda görüşlerini yansıtmak ve

bu alanlarda dünya askeri yayınlarından da yararlanılarak mensuplarını ve okuyucu hedef kitleyi aydınlatmak amacıyla çıkartılmaktadır.

Jandarma dergilerinin yayımı sayesinde; derginin çıkartılması standart hale getirilmiş, daha olgun bir niteliğe ulaştırılmış, Jandarma Genel Komutanlığı mensupları ve okuyucu hedef kitle tarafından zevkle okunur duruma getirilmesi sağlanmış, belirli periyotlarda daha düzenli basılması suretiyle kolaylıkla okuyucuların eline geçmesi mümkün kılınmış ve bu konulardaki yetki ve sorumluluklar belirtilmiştir.

2. Jandarma Dergisinde Yayınlanacak Eserlerin İncelenmesi:

(1) Harekat Başkanlığı Eğitim ve Okullar Daire Yaygın Öğretim Şube Müdürlüğüne gönderilen telif, derleme ve çeviri yazılar ile fotoğraflar, resimler, grafikler, tablolar ve krokiler tarih sırasına göre bir dosyada toplanır ve incelenmeye hazır bulundurulur.

(2) Yayın Kurulu :

(a) Başkan : Yaygın Öğretim Şube Müdürü.

(b) Yayın Koordinatörü : Yayın Kısım Amiri.

(c) Üyeler : Şube Müdürünün görevlendireceği şubede görevli Jandarma sınıfından bir subay ile yayın kısmında görevli Muhabir-Yazar, Redaktör, Dizgi Operatörü ve Grafikerden oluşur.

(3) Özel İnceleme Kurulu : Yayın Kurulunun yayımlanabilir olarak belirlediği yazılarda ihtiyaç duyulanları incelemek üzere oluşturulan kuruldur. Kurul, konunun uzmanı olan asker veya sivillerden görevlendirilerek oluşturulur.

(4) İnceleme hizmetleri; Türk Silahlı Kuvvetleri Yayın ve Yayım Yönergesinin ilgili hükümlerine göre yapılır ve derginin yayımından iki ay önce tamamlanır.

(5) Yayın Kurulu tarafından yayımlanması uygun görülen yazılar seçildikten sonra kendi aralarında derecelendirilir.

(6) Derginin amacına uymayan ve yayımlanabilir nitelikte bulunmayan yazılar yayımlanmaz.

(7) Yayınlanmayan yazılar sahiplerine iade edilmez. Yayınlanacak yazı, tablo, grafik, kroki v.b. gibi evrak bir dosyada toplanır. Dosya, istihbarata karşı koyma, emniyet ve yıkıcı faaliyetler yönünden mütalaası alınmak üzere Jandarma Genel Komutanlığı istihbarat Başkanlığına, lüzum görülürse görüş alınmak üzere Adli Müşavirlik ve diğer başkanlıklara gönderilir.

(8) İstihbarat Başkanlığı dosyayı inceler, mütalaası ile birlikte en kısa sürede Yaygın Öğretim Şube Müdürlüğüne iade edilir.

(9) Başkanlıkların incelemesinden geçen dosya, Yaygın Öğretim Şube Müdürlüğü tarafından yeniden düzenlenir ve basılacak hale getirilir. Her bakımdan baskıya hazır olan bu dosyaya, Jandarma Dergisi Dosyası denir.

3. Yayın ve Dağıtım Metotları:

(1) Dergideki yazılar, yazarın veya iktibas edenin adı ile yayımlanır. Bütün Silahlı Kuvvetler personeli, emekli ve sivil kişiler hazırladıkları yazıları dergiye gönderebilirler.

(2) Dergide Yayımlı İstenen Yazılarda Uyulması Gereken Koşullar:

(a) Telif, Derleme ve Her Türü Yazılar :

- Yazıların metni normal (A-4) dosya kağıdının bir yüzüne daktilo veya bilgisayarla yazılmış olmalıdır.

- Fotoğraf, şekil, grafik, kroki, harita, çizelge ve notlar açık bir şekilde çizilmiş veya yazılmış olarak gönderilmelidir.

- Yazılar (A-4) kağıda daktilo veya bilgisayarla yazılmış olarak 20 sayfayı geçmeyecek şekilde hazırlanmalıdır. Ancak Yayın Kurulu yazının önem ve durumuna göre 20 sayfadan fazla olan yazıları da yayımlama yetkisine sahiptir. (Bu tür yazılar gerek görülürse birden çok sayıya bölünerek veya ek olarak bir defada yayımlanabilir.)

- Makalelerde bilimsel yazma kurallarına uygunluk aranır. Yayın Kurulunca tespit edilecek bilim adamlarınca yayımlanan çeşitli bilimsel yazma usullerine dair kitaplar kılavuz olarak kullanılır.

- Basılması uygun görülen yazıların öncelik sırasına Yayın Kurulu karar verir.

- Dergide gizlilik dereceli bilgileri kapsayan yazılar yayımlanmaz.

- Gereksiz ayrıntı ve açıklamalardan kaçınılır.

- Bir inceleme ürünü olan ve belgelere dayanılarak hazırlanan yazılara özel önem verilir. Bu tür yazıların hazırlanmasında kullanılan kaynaklar dipnotlarda verilir.

(b) Çeviri Yazılar:

- Çevirisi yapılan yazının orijinal adı, yazarı, yayımlandığı dergi veya kitabın adı, yayıncısı, basım tarihi ve yeri belirtilir.

- Çevirisi yapılan metnin aslı veya fotokopisi iki kopya halindeki çeviri ile birlikte gönderilir.

- Çevirinin orijinalindeki resim, çizelge, grafik, kroki, nota ve fotoğraflar yeniden hazırlanmaz; ilgili sayfada boşluk bırakılarak bunların girecekleri yerler belirtilir. Yalnız şekillerin içindeki, üstündeki veya altındaki yazıların çevirisi yapılır.

- Çevirisi yapılan yazı veya eserin yazarı veya yayımcısından izin alınması gereken durumlarda, iznin alındığını belirten belge de çeviri ile birlikte gönderilir. (Ancak nihai sorumluluk yine de çeviriyi gönderene aittir.)

- Çevirinin sayfa miktarı ve ilgili diğer işlemlerde telif yazılardaki yol izlenir.

(3) Yazıların Gönderilmesi ve Yapılacak işlemler (Telif-Derleme ve Çeviri Yazılar):

(a) Yazılar bir dilekçeyle iki nüsha olarak Harekat Başkanlığı Eğitim ve Okullar Daire Yaygın öğretim Şube Müdürlüğüne gönderilir. Dilekçede bu yazının önceden başka bir yerde aynı veya başka bir başlık altında yayımlanıp yayımlanmadığı belirtilir. Aynı veya başka bir başlık altında herhangi bir yerde yayımlanan ve yazarı yada bir başkası tarafından önerilen yazılar, yazarının izni alındıktan sonra Jandarma Dergisinde yayımlanabilir. Yazarı tarafından başka bir yerde yayımlanmadığı bildirilen yazıların yayımlanmış olduğu saptandığında, yazar veya çevirmenin hiçbir yazısı kabul edilmez ve bu gibilerin bir çizelgesi tutulur.

(b) Eğer ücret istenmiyorsa; bu durum yazar, çeviren ve yazıyı gönderen makamlar tarafından önceden belirtilmelidir.

(c) İki nüsha olarak gelen yazılar Yayın Kurulunca incelenir. İnceleme, Silahlı Kuvvetler Yayın ve Yayım Yönergesinin ilgili hükümlerine göre yapılır ve sonuçlar Karar Defterine yazılır.

(d) Yayın Kurulunca "yayımlanabilir" olarak belirlenen yazılar, derginin yayımlanacak ilk sayısında yer alır. Artan yazı olduğunda bu yazılar sıraya konularak sonraki sayılarda yayımlanır.

(e) Yayımlanan yazıların her itibari sayfasına, Türk Silahlı Kuvvetleri Yayın ve Yayım Yönergesi esaslarına göre yazar ücreti ödenir.

(f) Orijinal fotoğraf, harita, grafik, tablo, çizelge ve şekillerin basıldıktan sonraki yüzölçümlerinin her santimetre karesinde iki kelime, resim ve motiflerin her santimetre karesinde dört kelime bulunduğu kabul edilerek yazının bu kısımlarına düşen kelime sayısı hesaplanır.

(g) Herhangi bir resmi veya özel eğitim kurumunda ders olarak verilmiş konular, dergide yayımlandığı takdirde karşılığında ücret ödenmez.

(h) Basılması uygun görülmeyen yazılar geri verilmez.

(i) Yayın Kurulu yayımlanacak yazılarda esasa ilişkin olmayan değişiklik ve düzeltmeler yapabilir. Daha büyük değişiklikler için yazarının izni alınır.

(j) Çeviri yazılarda hesaplama yapılırken yabancı dillerden çevirisi yapılmadan alınmış işaret, rumuz, rakam ve benzeri şekil ve yazılar kelime hesabına katılmaz.

(k) Bibliyografya, içindekiler, önsöz, indeks ve dipnot bölümleri metinden sayılır.

(4) Dağıtım Sistemi:

(a) Jandarma Dergisinin dağıtımından Jandarma Basımevi Müdürlüğü sorumludur.

(b) Birlik ve kurumlar abone çizelgesine uygun sayıda dergiyi almaktan, dağıtmaktan ve bu konuda Jandarma Basımevi Müdürlüğü ile koordine sorumludur.

(c) Abone olup da başka yere atananların dergileri, eski birlikleri tarafından abonenin gittiği yere gönderilir.

(d) Abone yılı bitmeden Silahlı Kuvvetlerden ilişki kesilenlerin ödedikleri para iade olunmaz. Ayrıldığı birlik tarafından, dergisi kendisine gönderilir.

(e) Türk Silahlı Kuvvetleri Yayın ve Yayımlar Yönergesine göre ücretsiz dergi gönderilecek kişi ve kurumların listesi Harekat Başkanlığı Eğitim ve Okullar Daire Yaygın Öğretim Şube Müdürlüğüne Jandarma Basımevi Müdürlüğüne bildirilir.

BİRİNCİ BÖLÜM

JANDARMA DERGİSİNDE JANDARMA

A. Jandarma Tarihi:

Jandarma Mecmuası'nın bibliyografyası incelendiğinde Jandarma tarihine ilişkin fazla sayıda makalenin bulunmadığı söylenebilir. Mevcut sayılardaki toplam 509 yazının içinde jandarma tarihine ilişkin yazıların sayısı 10 civarındadır. Derginin muhtevası incelendiğinde yayınlardaki ağırlığın mesleki yönde olduğu görülmektedir. Buna rağmen kısmen de olsa jandarma tarihinin gözardı edilmediği söylenebilir. Derginin ilk dönemine kronolojik olarak bakıldığında konuyla ilgili ilk yazının 2. sayıda Kemal imzasıyla yayınlanan "Cumhuriyette Jandarma" başlıklı yazıdır. 16. sayıda yayınlanan ve Nurettin imzasını taşıyan, "Jandarmanın Büyük Harp Tarihçesi" yazısı, aynı yazarın 25 ve 26. sayılarda yer alan, "Büyük Harpteki Jandarma" yazıları ve yine aynı yazarın 31, 32, 35, 38 ve 39. sayılarda yer alan, "Büyük Harpte Ordu Emrindeki Jandarma Kıtaları tarihçesi" yazıları konuyla ilgili önemli olduğu anlaşılan yazılardır. Ayrıca 43. sayıda yer alan ve A. Rifat imzasını taşıyan "Jandarmanın Tarihçesi" yazısı da bu kapsamdadır. Bu yazıların dışında özellikle yabancı ülkelerdeki, özellikle Avrupa ülkelerindeki jandarma teşkilatlarına ait yazılar da bu ülkelerdeki jandarma tarihlerine ilişkin bilgiler içermektedir. Üstelik bu tür yazılar Türk jandarma tarihine ilişkin yazılardan daha fazla sayıda görülmektedir. Ancak bu yazılar ilgili ülkelerin jandarma tarihlerini aktarmaktan çok, jandarmadaki farklı uygulamaları ve yenilikleri ele alan ve bilgi mesleki bilgi birikimini artırmaya yönelik yazılardır. Ayrıca bu yazıların önemli bir kısmı da tercüme yazılardır.

1955-2005 tarihlerinde yayınlanan Jandarma dergisine gelince, bu dönemde jandarma tarihine ilişkin makale sayısı ilk dönemden daha fazla değildir. Bibliyografyaya dahil edilebilen mevcut sayılardaki toplam 1616 yazı künyesi içinde müstakil olarak jandarma tarihine ilişkin olduğu anlaşılan yazı sayısı 10 civarındadır. Aslında bu durum oran itibariyle birinci dönemden daha geridedir. Fakat yazıların jandarma tarihine ilişkin verdiği bilgiler içerik olarak dikkate değerdir. Jandarma tarihine ilişkin bu dönemde göze çarpan ilk yazılar 1. sayıdaki Şakir Atıl imzalı "Harp Tarihinde Jandarma" başlıklı ve 2. sayıdaki Hayrettin Erdeniz imzalı ve "Jandarmanın

110'uncu Yıldönümü" başlıklı yazılardır. 8-9. sayıdaki Ahmet Alpsan imzalı "Geçmişte Hudut Koruma ve Kaçakçılığı Önleme Hizmetinde Jandarma Tarihine Bir Bakış" adlı yazıda konuyla ilgili bu dönemdeki ilk yazılardan. Diğer yazılar: 10. sayıda imzasız olarak yer alan ve "Jandarmanın 112. Kuruluş Yıldönümü Münasebetiyle Tarihimize Bir Bakış"; 76. sayıda yine imzasız olarak yayınlanan "Jandarmanın Tarihi Gelişimi" yazısı; 78. sayıda Esat Arslan imzalı, "Teşkilat, Görev ve Yetkileri Açısından 1917 Yılı Jandarması ile Günümüz Jandarmasının Karşılaştırılması" başlıklı yazı; 81. sayıda İbrahim Yaşar imzalı "151'inci Kuruluş Yıldönümünde Jandarmanın tarihi Gelişimi" başlıklı yazı ve 90. sayıda Ahmet Çelmeli imzalı "Türk Harp Tarihinde Jandarma" başlıklı yazısı. Şüphesiz başlıklarında jandarma tarihine ilişkin ifadeler bulunmadığı halde jandarma tarihiyle ilgili bilgiler veren yazılar da vardır. Ancak künyeleriyle ilişkilendirilebilen yazılar bunlardan ibarettir.

1. Cumhuriyetten Önce:

Türklerde, başlangıçtan 1826 tarihine kadar, hangi ad veya unvan altında olursa olsun ülke dahilinde iç güvenlik görev ve hizmetleri, askeri komutanlıklara bağlı "Merkez Komutanlıkları ve "İnzibat Kuruluşları" tarafından yürütülmüştür. Bu nedenle, bu devreye kadar kolluk hizmetleri, askeri görev ve hizmetler çerçevesinde değerlendirilmiştir.⁴¹

Türklerin hayatını tarihin akışı içerisinde incelediğimizde devletin idari, adli ve zabıta hizmetlerinin tüm devletin veya eyaletlerin başında bulunan komutanlarca veya başbuğlarca yürütüldüğünü görürüz. Eski Türklerde Başbuğ, Kaan, Hakan diye anılan hükümdarların aynı zamanda asayiş ve inzibat işleriyle de bizzat uğraştıkları bilinmektedir. Orhun kitabelerinde Yargan olarak geçen ve Hakanların emrinde emniyet ve asayiş sağlayan bir zabitanın bulunduğu bugün belgelenmiş bulunmaktadır.

Türkler, İslamiyeti kabul ettikten sonra kolluk çalışmalarına ışık tutan anlayış İslami tesirler altında kalmıştır. Anadolu Selçuklarından başlayarak, hem mülkiye'ye, hem belediye'ye ve hem de kaza işlerine yetkili Kadı denilen memur, Osmanlı Devletinin sonuna kadar kolluk görevlerini de yürütmüştür.

Selçuklularda Surta, Osmanlı devrinde Subaşılar ve sonraları Zabtiye ve Jandarma her devrede kadıların bazen emrinde, bazen de yanında olarak kolluk hizmetlerini yürütmüşlerdir.

---

⁴¹ "Jandarmanın Tarihi Gelişimi", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76 (Aralık 1993), s. 4.

Osmanlı Devletinde idari teşkilat Kazalar, Sancaklar ve Eyaletler olarak bir ayrıma tabi tutulmuştu. Kazalarda Kadı, emrinde Subaşılarda emniyet ve asayiş korur, kolluk faaliyetlerini yürütürdü. Sancaklarda Mirliya veya Sancak Beyleri, Eyaletlerde ise Mirmiran veya Beyler, o yerlerde Padişahı temsil ederek askeri ve mülki birer otorite olarak maiyetlerinde askerlerle kolluk faaliyetlerini de yürütürlerdi.

Kaza, Sancak ve Eyaletlerde emniyet ve asayiş görevlileri bu saydıklarımız olmakla beraber, devletin başkenti olan İstanbul'da zabıta hizmetleri farklı bir teşkilat tarafından görülürdü. O zamanlar İstanbul'da Evliya Çelebi'nin anlattığına göre, 33 Kaza Kadılığı, 37 Bucak Kadılığı, 36 Subaşılık, 87 Yeniçeri Kolluğu mevcut idi. İstanbul'un içinde ve dışında karakollar açılmıştı ve bu karakollardan Karakullukçu denen yeniçeriler sorumluydu. İşte Yeniçeriliğin lağvına kadar kolluk hizmetleri bu askeri teşkilat tarafından yürütülmüştür. Yeniçeri Ağası, Cebeci Başı, Cebeciler, Kaptan Paşa, Topçu Başı ve Topçular, Bostancı Başı ve Bostancılar, Haseki Ağa ve Hasekiler, Devletin emniyet ve asayişinin sağlanmasında ayrı ayrı çok önemli görevler üstlenmişlerdir.⁴²

(1) **Kuruluş Ve Tarihî Gelişim:**

Türk Jandarmasının kuruluşundan, 29 Ekim 1923 Cumhuriyetin ilanına kadar, kuruluş ve tarihi gelişimini 4 devre içerisinde incelemek mümkündür.

(a) **1826- 1846 Kuruluş Devresi:**

Osmanlı İmparatorluğunda kolluk görev ve hizmetleri 1826 tarihine kadar Yeniçeri ve Sipahi teşkilatı tarafından yürütülmekte idi. Daha sonra her yönden yetersiz kalan bu teşkilatın, İmparatorluğun başına sorunlar açması üzerine, 18 Haziran 1826'da 2. Mahmut tarafından ortadan kaldırılarak yerine "Asakiri Muntazamai Mansuri" "Asakiri Muntazamai Hassa" ve 1834 tarihinde Anadolu ve Rumeli'nin bazı eyaletlerinde "Asakir-i Redife" adı altında yeni askeri teşkilatlar kuruldu. Hükümet merkezinde bu teşkilatın sevk ve idaresi "Serasker" adı verilen yeni bir komutanın sorumluluğuna verildi. Serasker'e eski Yeniçeri ağasının yetkileri tanındı.

Ancak, bu yeni kuruluşlarla gerek hükümet merkezinde, gerekse eyaletlerde kolluk görev ve hizmetleri arzu edilen seviyede yürütülemedi. Özellikle; İmparatorluğun içinde bulunduğu ortam, çok yönlü iç ve dış sorunlar, emniyet ve asayiş büyük ölçüde olumsuz yönden etkilemekte idi. Hükümet merkezi ve eyaletler

---

⁴² "Jandarmanın Tarihi Gelişimi", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 5.

zabıta görevi yapan kuruluşların ayrı ayrı ellerden ve bir mevzuata dayanmadan sevk ve idare edilmesi, başlı başına önemli bir sorundu.

3 Kasım 1839 tarihinde, Tanzimatı Hayriye (Gülhane Hattı Hümayunu) ilanı ile yeni bir devir açılmış oldu. Jandarmanın 1839 Tanzimat Fermanından sonra kurulmuş olduğu, Tanzimat Fermanını takip eden “1840,1841...” yıllarında yayınlanan tayin kararlarında Jandarma adına rastlanılmış ancak kuruluş günü kesin olarak tespit edilememiştir. J.Gn.K.lığı tarihi yazılması sırasında 893 ve 894 sayılı Jandarma Emirnamelerine rastlanılmış ve bunlarda yer alan emirlerden 1846 yılının gerçek kuruluş yılını yansıtmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle Asakiri Zaptiye Nizamnamesinin kabul tarihi olan 14 Haziran 1869'un "14 Haziran" ı ile Tanzimat Fermanının yayımlandığı 1839 yılı birleştirilerek, 14 Haziran 1839 Jandarmanın kuruluş tarihi olarak kabul edilmiştir (J.Gn.K.lığının 18 Nisan 2002 gün ve HRK: 3300-15-02/Eğt.Okll.D. Okll.Ş. (135259) sayılı emri).

Halkın şikâyetlerini önlemek için devlet, valilerin tayinlerini merkezden yaparak maaşa bağladı ve emrine defterdar, askeri komutan ve bu askeri komutana bağlı yine merkezden tayin edilen çeşitli rütbelerde subaylar görevlendirildi. Eyalet ve sancakların, bütçe ve kadroları başlangıçta çeşitli dairelerde karışık ve topluca hazırlanıp merkezden gönderilir ve ancak onaydan sonra uygulamasına geçilirdi. Bu karışık kadro önerileri içerisinde Jandarma (Umumi Zabtiye hizmetlerine tayin edilen) subaylarının da olduğu söz konusu devreye ait belgelerin incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Gülhane Hattı Hümayunu'nun (Emniyet-i can ve ırz ve namus ve mal) maddesi, bu tarihten itibaren Umuru Zabtiye'nin eyalet ve sancak valileri emrine atanan subaylar tarafından yürütülmüştür.

Kuruluş devresi içerisinde eyalet ve sancak valileri emrinde; aylıklı özel zabtiyeler, askeri kişilerden oluşan (subaylardan) zabıta memurları yurda yaygın hizmet veren zabtiye teşkilatını görmek mümkündür.

Kuruluş devresinde imparatorluk iç ve dış etkenlerle, zabıta kuvvetlerine yeni bir yön ve statü vermek için büyük çaba sarf etmiş ve devletin iç güvenlik görev ve hizmetlerinin ıslahı yönünden başarılı çalışmalar yapmıştır. Ancak; devlet, bütün çabalarına rağmen, iç güvenlik teşkilatını bağımsız bir elden sevk ve idare edilen bir teşkilat haline getirememiştir.⁴³

---

⁴³ “Jandarmanın Tarihi Gelişimi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 5, 6.

(b) 1846–1879 Zabtiye Müşirliği Devresi:

Kolluk görev ve hizmeti yapan kuruluşların birleştirilerek bir emir ve komuta altında toplanması amacıyla 16 Şubat 1846 tarihinde "Zabtiye Müşirliği" kurulmuş ve eyalet ve sancaklardaki Umur-ı Zabtiye hizmetleri, doğrudan doğruya bu makama bağlanmıştır⁴⁴. Bu nedenle bu devreye "Tevhid-i Zabita" devresi de denilmektedir.

Zabtiye Müşirliği ise; bir üst seviyede askeri bir makam olan "Seraskerlik" makamına bağlanmıştır. Böylece, tam anlamı ile esas görevi iç güvenlik ve düzeni sağlamak olan ve tek elden sevk ve idare edilen yeni bir askeri zabita sınıfı kurulmuştur.

Aynı tarihte bir Zabtiye Müşirliği Muavinliği ile, bir Zabtiye Meclisi kurulmuştur. Bilahare, bu meclis lağvedilerek yerine, "Divan-ı Zabtiye" ve "Meclisi Tahkik" adı altında iki meclis kurulmuştur.

Teşkilatın taşra kuruluşları, Umur-ı Zabtiye hizmetlerine memur subayların tayinleriyle gelişmeye ve teşkilat bünyesine ordunun en seçkin subaylarını almak suretiyle yeni bir sınıf olarak güçlenmeye başlamıştır.

1846–1851 seneleri arasında, idari, adli ve belediye zabita görev ve hizmetleri verilen "Zabtiye Müşirliği"nin adı 1851 tarihinde "Zabtiye Kaymakamlığı" olarak değiştirilmiştir.

Bir aralık kolluk görevi yine Seraskerlik' e verilmiş ise de, kısa bir zaman sonra "Zabtiye Müşirliği" yeniden kurulmuştur.

1864 tarihli "İdarei Vilayet Nizamnamesi" nin neşrinden bir sene sonra 1865 'de Zabtiye Müşirliğinin emrinde "İdarei Livai Zabtiye" adlı meclise, İstanbul ve bölgenin mülki idari görev ve sorumluluğu verilmiştir.

14 Haziran 1869 tarihinde teşkilatın bir zabita kuvveti olarak ilk nizamnamesi yürürlüğe konmuştur. Bu nizamname ile, zabtiye hizmetleri bir nizama bağlanmış, görev ve hizmetler, yetki ve sorumluluklar hukuki bir çerçeveye alınmıştır. Yürürlüğe konan nizamnameye göre, her ilde bir zabtiye alayı kurulmuş ve alayın personelinin piyade ve süvariden mürekkep olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, her alay taburlara, taburlar bölüklere, bölükler takımlara ayrılmıştır. Her taburun komutası bir tabur ağası ve her alayın komutası bir alay beyine verilmiştir. Her sancağın emrine birer tabur, kazalara ise birer bölük tahsis edilmiştir.

---

⁴⁴ Hayrettin Erdeniz, "Jandarmanın 110'uncu Yıldönümü", **Jandarma Dergisi**, Sayı 2 (Eylül-Kasım 1956), s. 10.

Bu nizamnameyle güvenlik görev ve hizmetlerinde kullanılacak şahısların, zabıta hizmetini meslek edinmiş ücretli kimselerden oluşmasına özellikle önem verilmiş, kolluk görevlilerinin kullanacakları silah ve teçhizat belirlenmiş, faaliyet kapsamı genişletilerek adli, idari ve askeri görevlerle birlikte belediye zabıtasını ilgilendiren bazı görevler de verilmiştir.

1870–1877 yılları arasında Kara Kuvvetlerinde, düzenleme ve organizasyon devam etmekte ve bu yıllarda ordunun eğitimini en yüksek seviyeye ulaştırma gayretleri görülmektedir. Umur-ı Zabtiye'ye kara ordusu subayları memur edildiği için yenilik gayretleri dolaylı yoldan zabtiye teşkilatına da yansyordu.

1870–1872 yıllarında, hapishane müdür ve gardiyanları zabtiye teşkilatına bağlanmış, sonraları bu hizmete zabtiyeler tayin edilerek askeri bir disiplin altına alınmıştır.

1876 yılında, Cezayir, Tunus ve Trablusgarp'e Zabtiye Bahri Sefit Alaylarının gönderildiğini görüyoruz. Bu alaylar kara, bahriye ve kolluk eğitimi görmüş askerlerden meydana gelmekte idi. Bu alaylar, deniz aşırı Osmanlı ülkelerinde güvenliği ve huzuru sağlayarak yerel yönetime teslim eder ve merkezlerine dönerdi.

Büyük emek ve çabalar sonucunda hazırlanarak yürürlüğe konan, Jandarma Nizamnamesi ve bu nizamnameye dayanan talimatlar uygulanmadığı, kâğıt üzerinde kaldığı için, gerek personelin seçiminde gerek eğitilmesinde ve gerekse istihdamlarında, çok hatalı uygulamalar yapılmış ve sonuçta beklenen başarıya ulaşılmamıştır. Başarısızlığın diğer bir önemli nedeni, imparatorluğun içinde bulunduğu çok karışık ve istikrarsız durumu idi. Bu nedenle; kurulan kolluk teşkilatı ülkenin iç güvenliğinde faydalı görev ve hizmetler yapacak yerde, hükümeti daima baskı altında tutan dış etkilere karşı hedef ve çeşitli müdahalelere fırsat sağlayan bir teşkilât haline gelmiştir.

(c) 1879–1909 Zaptiye Nezareti Ve Jandarma Dairesi Devresi:

1877 – 1878 Osmanlı - Rus harbinden sonra ordudaki değişime paralel olarak jandarma iç güvenlik teşkilatında da daha evvelce belirlenen nedenlerle, çalışmalar yapılması zorunluluğu doğmuştur.

Asakir-i Zabtiye Teşkilatında nizam ve disiplinin tamamen bozulduğunu, bu teşkilatın faydadan çok zarar getirdiğini gören zamanın Sadrazamı Sait Paşa, teşkilatı yeniden düzenlemek için faaliyete geçti ve bu amaçla, Fransa ve İngiltere'den birçok subay getirtti. Sait Paşa'nın asıl hedefi, Avrupa devletlerindeki Jandarma Teşkilatına

benzer güçlü, modern, ülkenin ihtiyacına cevap verecek yeni bir kolluk teşkilatını kurmak idi. Bu maksatla, Sadrazam Sait Paşa 20 Kasım 1879 tarihinde Seraskerliğe kendi imzası ile teşkilatın yeniden düzenlenmesini öngören bir direktif verdi.

Sadaret (Başbakanlık) makamınca direktifin verilmesinden sonra, Seraskerlik makamının çalışmaları başlamış ve 20 Kasım 1879'da 30 sene zabtiye görevini ordu ile her türlü ilişkisini keserek bağımsız bir daire halinde mülki makamların emrinde yürütülen Zabtiye Müşirliği, yeniden Seraskerliğe bağlanarak, "Zabtiye Nezareti" ismini almıştır. Yeni statüde jandarmanın yeri "Umum Jandarma Merkeziyesi" adı ile anılan makam olmuştur. Söz konusu makam, Seraskerlik makamının bir şubesi olarak kurulmuştur.

16 Nisan 1880 tarihinde ecnebi subayların da yardımlarıyla yeni bir Jandarma Nizamnamesi hazırlanmışsa da, söz konusu nizamname çeşitli nedenlerle, yürürlüğe konamamış, tasarı halinde kalmıştır.

1908'de II. Meşrutiyetin ilanı ile idari teşkilatta ve orduda yeniden düzenleme başlamıştır. Buna paralel olarak Jandarma Teşkilatında da yenileşmeye başlanmış ve bu kapsamda yabancı subaylar (27 kişi) getirilmiştir. Bu subaylardan büyük bir kısmı, İstanbul Jandarma Dairesinde, diğerleri İstanbul, Selanik, İzmir, Trabzon, Beyrut, Bağdat Mıntika Müfettişliğinde görevlendirildiler. Bu devrede Jandarma Teşkilatı; teşkilat ve eğitim bakımından en yüksek seviyeye çıkarılmıştır.⁴⁵

(d) 1909–1923 Meşrutiyet ve T.B.M.M. Hükümeti Devri:

Yabancı subayların yardımı ile yeniden organize edilerek teşkilatlandırılan Jandarmanın özellikle, Rumeli'de büyük başarılar göstermesi üzerine, devlet bu teşkilatı bütün İmparatorluk sathında kurarak millileştirmek amacı ile çalışmalarına hız vermiştir.

Yeni düzenlemede teşkilat, yine Harbiye Nezaretine bağlı kalmak şartıyla, "Jandarma Dairei Merkeziyesi" yerine, "Umum Jandarma Kumandanlığı" adı altında yeniden kurulmuş ve başına Ferik Hilmi Paşa getirilmiştir.

Bu kapsamda daha önceki çalışmalarıyla çok başarılı hizmetler yapan yabancı subaylar tekrar ülkeye davet edilmişlerdir. Ancak, bu defa düzenleme hey'eti yerine "Jandarma Müfettişi Umumiliği" adı altında bir teşkilat kurulmuş ve İlk Umumî Müfettişlik görevini alan ecnebi subaylar İtalyan Kont Robilan ve Bauman Paşalar

---

⁴⁵ "Jandarmanın Tarihi Gelişimi", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 7.

bizim üniformamızı giymişlerdir. Memleket çeşitli müfettişlik bölgelerine ayrılarak, her bölgeye birer ecnebi müfettiş ve bunların maiyetlerine Türk Subayları verilmiştir. Müfettişlik Bölgeleri şunlardır: İstanbul, İzmir, Trabzon, Elazığ, Bağdat ve Beyrut.

Bu devre; hazırlıksız ve deniz aşırı bir harbin arkasından gelen Kuzey Afrika ve Balkanların elden gittiği yılların sonucudur. 1911 yılında, İtalyan Savaşı ile Kuzey Afrika'yı, 1912 yılında, Balkan Devletleri ile yapılan Balkan Savaşı ile de Balkanları kaybetmiş ve Anadolu yarımadasına sıkışmış durumu ile Türkiye, 1. Dünya Savaşına girmiştir. 1914 yılı başında Anadolu'da mevcut jandarma birliklerine ilaveten, 18 Jandarma taburu daha kurulmuş ve bu taburlara, kıyı gözetleme ve asayiş görevleri verilmiştir. Bu taburlar; Çanakkale, Biga, Çorum, Balıkesir, İzmit, Bolu, Muğla, Mersin, Niğde, Kayseri, Samsun, Giresun, Trabzon, Gümüşhane, Erzurum, Urfa ve Gelibolu'da konuşlandırılmıştır. Ayrıca 1914 yılında geçici bir Jandarma Kanunu yürürlüğe konmuştur. Kanun, Jandarmanın görev ve bağımlılık durumunu bugün yürürlükte bulunan 1706 sayılı kanunun ilgili hükümleri paralelinde kabul etmiştir.

26 Ekim 1917'de 1914 tarihli kanunun özellikle, Jandarmanın mülkî makamlarla ilişkilerindeki boşluklarını tamamlamak üzere yeni bir kararname yürürlüğe konmuştur. Kararname 17 maddeden oluşmaktaydı. İyi hazırlanan bu kararname, uzun süre Jandarma Teşkilatında uygulanmıştır⁴⁶. 16 Mart 1919'da, Jandarma'nın İçişleri Bakanlığına bağlanmasına dair kararname yürürlüğe konmuştur.

1. Dünya Savaşı ve onu takip eden Kurtuluş Savaşı Jandarma Teşkilatının kadrosunu alt üst etmiş ve teşkilatı personel yönünden bir çıkmaza sokmuştur. Kıymetli komutan ve rütbeli personelden yoksun Jandarma Teşkilatının yeniden yapılanması bir zorunluluk haline gelmiştir. 7 Haziran 1920 tarihinde, "Piyade Ve Süvari Sınıfından Oluşan Jandarma Müfrezeleri Teşkili" hakkında bir kanun yürürlüğe konmuştur. Söz konusu kanuna göre, ülkenin iç güvenliğini sağlamak üzere Milli Savunma Bakanlığına bağlı Jandarma Müfrezeleri kurulmuştur.

İstiklal Savaşında Türk Jandarması, ülkenin içinde bulunduğu ağır koşullar altında ve teşkilatın personel ve lojistik güç yönü çok yetersiz bir düzeyde bulunmasına rağmen, savaş sürecince sınırsız fedakârlık ve feragat örnekleri vererek yurt ve ulusuna

---

⁴⁶ Bu düzenleme hakkında bkz. Esat Arslan, "Teşkilat, Görev ve Yetkileri Açısından 1917 Yılı Jandarması ile Günümüz Jandarması'nın Karşılaştırılması", **Jandarma Dergisi**, Sayı 78 (Haziran 1995), s. 22-27.

çok yönlü ve başarılı görev ve hizmetler yapma imkânını bulmuştur. İstiklal Savaşında jandarmanın ifa ettiği görev ve hizmetleri 7 bölüm içerisinde özetlemek mümkündür:⁴⁷

- İç Güvenlik ve Huzurun Sağlanması
- Ordunun Geri Bölgelerinin Güvenliğinin Sağlanması
- Kuvayı Milliye'nin Güçlendirilmesi
- Anadolu'ya Silah ve Mühimmatın Gizlice Şevki ve Kritik Personelin

Anadolu'ya Geçişinin Sağlanması

- T.B.M.M. Hükümetinin Karar ve Emirlerinin Yerine Getirilmesi
- Ordunun Emrinde Olarak Fiilen Savaşa Katılma
- Savaş Sırasında Yurdun Çeşitli Bölgelerinde Olan İsyanların Bastırılması

İstiklal savaşı yıllarında meydana gelen isyanlarda Jandarma Teşkilatı; bir bütün olarak kendisine düşen görevi büyük bir vatanseverlikle yerine getirmiş ve bu isyanların bastırılmasında gerek sabit, gerekse seyyar jandarma kuruluşlarına mensup birçok kıymetli evladını şehit vermiştir.

Genellikle; ayaklanmaların başlangıç safhasında isyancıların karşısına ilk kez jandarmalar çıkmış ve ordu kuvvetleri gelinceye kadar isyanın büyümesine engel olmuşlardır. Ordu kuvvetleri bölgeye geldiğinde de onun emrine girerek isyanın bastırılmasında görev almışlardır.

2. Cumhuriyet Döneminde:

29 Ekim 1923'te Cumhuriyetin ilanından sonra devletin bir çok kuruluşunda olduğu gibi, Jandarma teşkilatında da reorganizasyon çalışmalarına bir plan çerçevesi içerisinde başlanılmıştır. 812 sayılı kanun ve daha sonra çıkarılan 1861 sayılı kanunla erat işlemleri ve yetiştirilmeleri yeni esaslara bağlanmış ve 1918'de kapatılmış bulunan Jandarma Astsubay Okulu İzmit'te yeniden açılmıştır (Bu okul önce Konya sonra da Ankara'ya nakledilmiştir). Sabit Jandarma Bölge Müfettişlikleri ve bunların emrinde bulunan İl Jandarma Alay Komutanlıkları yeniden teşkilatlandırılmış ve iç güvenlik hizmetlerinde kullanılan Seyyar Jandarma Birlikleri bazı Doğu ve Güneydoğu illerinde günün koşul ve ihtiyaçları dikkate alınarak yeni kuruluşlarla güçlendirilmiştir.⁴⁸

Gerek, 1. Dünya Harbi ve gerekse Kurtuluş Savaşı, jandarma karakollarında personel kaybına neden olmuş ve bu durumun doğal bir sonucu olarak teşkilat,

⁴⁷ “Jandarmanın Tarihi Gelişimi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 8-10.

⁴⁸ “Jandarmanın Tarihi Gelişimi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 11, 12.

meslekten, yetişmiş tecrübeli subay, astsubay ve erlerden mahrum kalmıştı. Ülkenin içinde bulunduğu iç güvenlik sorunları ise; teşkilatın süratle her yönden özellikle personel yönünden güçlendirilmesini gerektiriyordu. Bu durumu dikkate alan Cumhuriyet hükümetleri, jandarma sınıfındaki subay ve astsubay boşluklarının Kara Kuvvetlerinden seçilecek komutan ve subaylarla takviyesine karar vermiş ve kısa bir süre içerisinde uygulamaya geçilmiştir.

Cumhuriyetin ilanından sonra, mevzuat yönünden jandarma teşkilatında ilk büyük aşama, 1930 yılında yapılmıştır. Bu tarihe kadar, jandarma teşkilatının görev ve sorumluluklarını belirgin bir şekilde ortaya koyan hukuki bir dayanak mevcut değildi. Teşkilatın görev ve hizmetleri dağınık bazı mevzuat, özellikle de eski tüzüklere göre yürütülüyordu. 22 Haziran 1930 tarihinde 1706 sayılı kanunun kabulü ile, Jandarma teşkilatı bugünkü hukuki statüsünü kazandı. Bu kanunda, özellikle jandarmanın tanımı, görevleri, bağlılık durumları, sıfat ve yetkisi ile her kademedeki komutanların görev ve sorumlulukları tespit edilmiştir.

1706 sayılı Jandarma Kanununun 28. maddesi, yürürlükten kaldırılan ve jandarmayı ilgilendiren mevzuatın hangileri olduğuna açıklık getirmektedir. Bu maddeye göre; 1 Ocak 1919 tarihli Jandarma Nizamnamesi ile 28 Ocak Kanun Muvakkati (esasen bu kanun feshedilmiştir) 13 Ekim 1917 tarihli Jandarmanın Vazife ve Teşkilatı Esasiye ve Ciheti Merbutiyeti Hakkındaki Kararname, 15 Mayıs 1919 tarihli kararname ve diğer kanun ve nizamnamelerin Jandarma Kanununa aykırı olan hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.⁴⁹

Bu suretle, 1706 sayılı ve 10 Haziran tarihli Jandarma Kanunundan evvel yayınlanmış olan Jandarmayı ilgilendiren bütün kanun, nizamname ve kararnameler feshedilmiştir. Ancak, jandarmanın adli vazifelerinde, Ceza Muhakemeleri Usulü hakkındaki hükümler yürürlükte bırakılmıştır. Esasen 1706 sayılı kanunda, jandarmanın adli vazifelerine dair hiç bir hüküm olmadığından yalnız, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu değil, devlet zabıtasına görev veren diğer adli kanun ve nizamlardaki hükümler de yürürlükten kaldırılmıştır.

1935 yılı içinde jandarma teşkilatında çok önemli bir gelişme 1706 sayılı Jandarma Kanunu uyarınca, Jandarma subaylarının Kara Harp Okulundan karşılanması

---

⁴⁹ “Jandarmanın Tarihi Gelişimi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 13, 14.

esasının kabul edilmesidir. 1937 senesinde söz konusu kanunun tatbik şeklini gösteren "Jandarma Teşkilat ve Vazife Nizamnamesi" yürürlüğe girmiştir.

1939 yılında Jandarma Teşkilatı, Sabit Jandarma Birlikleri, Seyyar Jandarma Birlikleri ve Jandarma Eğitim Birlikleri ve Okullar olmak üzere 3 bölüm halinde yeniden düzenlenmiştir.

Sabit Jandarma Birlikleri: İçişleri Bakanlığı emrinde olarak memleketin emniyet, asayiş ve huzurunu sağlayıcı görevlerini yürütmekle; Seyyar Jandarma Birlikleri; özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde sabit jandarma birliklerinin ulaşamadığı yörelerdeki olayları bastırma, çevre emniyet ve asayişini sağlama ve buralardaki takip işlerinde; Eğitim birlikleri ve Okullar ise jandarma olarak görev yapacak personelin genel ve mesleki eğitimleri üzerinde uğraşmakla, diğer taraftan buldukları bölgelerde çıkması muhtemel olayları bastırmada kullanılmak üzere görevlendirildiler.

II. Dünya Savaşının kaçınılmaz bir hale geldiği 1939 yılında Türk Silahlı Kuvvetleri seferi duruma geçerken, Jandarma, Kara Kuvvetleri emrine alınarak, Edirne ve Çanakkale gibi önemli mevkilere gönderilmişlerdi. Bu noksanı tamamlamak amacıyla Jandarma bünyesinde yeniden örgütlenmelere gidilerek 14 Jandarma Eğitim Taburu teşkil edilmiştir.

1949 yılında nüfusu fazla olan illerde, polis görevli jandarma birlikleri teşkil edilmiş ise de bu birlikler 1960 yılında kaldırılmıştır. Yine aynı yıl içinde teşkilattaki motorlu araç sayısının ve dolayısıyla şoför ihtiyacının artması üzerine İstanbul-Maçka'daki eğitim okulu ve alayı bünyesinde şoför erleri eğitime başlanmıştır.

1952 yılında Türkiye resmen NATO'ya katılınca TSK yeniden donatılmaya, modern silah, araç ve gereçlerle güçlenmeye başlamış ancak milli bir kuruluş olması nedeniyle Jandarma, NATO yardımlarından yararlanamamıştır. Buna rağmen milli bütçeden sağlanan imkanlarla silahlı kuvvetlere paralel olarak Jandarma da bu gelişmelere ayak uydurabilmiştir.

1956 yılında yürürlüğe konan 6815 sayılı kanunla, bu tarihe kadar Gümrük Tekel Bakanlığına bağlı, Tümen seviyesinde askeri bir kuruluş olan "Gümrük Umum Kumandanlığı" tarafından yürütülen sınır, kıyı ve karasularımızın emniyet ve korunması ile gümrük bölgesinde kaçakçılığın men, takip ve tahkik görevleri ve sorumluluğu İçişleri Bakanlığına, dolayısıyla Jandarma Genel Komutanlığına verilmiştir.⁵⁰

---

⁵⁰ "Jandarmanın Tarihi Gelişimi", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 15, 16.

1952 yılında Jandarma sınır birlikleri tugaylar haline dönüştürülmüş, Jandarma Eğitim Tugayları kurulmuştur. 1966-1967 yıllarında bazı iller pilot il seçilmek suretiyle "Toplu Sistem" uygulamasına geçilerek bu illerdeki mevcut karakolların il ve ilçe merkezlerinde toplanması sağlanmış oldu.

Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de iç güvenlikle ilgili sorunlar ve sorunlara ilişkin çözüm şekilleri hızlı bir gelişme gösteriyordu. Özellikle 1961 Anayasasının yürürlüğe girmesiyle vatandaşlara tanınan geniş özgürlükler, içte ve dışta ülkemizin güvenliğini bozmaya yönelik, özel amaç ve hedefleri olan şahıs ve örgütlere, bu durumdan kendi emelleri doğrultusunda azami derecede yararlanma ve kötüye kullanma fırsat ve olanağı vermiştir. Bu durum, toplum bünyesinde, politik ve sosyoekonomik koşulların meydana getirdiği çok yönlü iç güvenlik sorunlarını da olumsuz yönde etkileyen faktörlerden biri oldu. Aynı yıl Jandarma Bölge Komutanlıkları kurulmak suretiyle yeni bir teşkile geçildi.

Aynı zamanda, ülke düzeyinde girişilen toplum olayları ile anarşik olaylarla ilgili uygulamalar, bütün olayların artık geçmişte olduğu gibi mevcut kolluk kuvvetleri, klasik kolluk, metod ve olanakları ile önlenemeyeceğini ortaya koymasına üzerine bu tür hizmetleri etkin bir şekilde yapabilecek nitelikte "Jandarma Komando Birlikleri" kurulması kararlaştırılmıştır. Bu amaçla, 1963 yılında Foça'da Jandarma Komando Okulu açılmak suretiyle jandarma subay, astsubay, erbaş ve erleri yetiştirilmeye başlanmıştır.

Çağımızın teknolojik gelişmelerine paralel olarak suç çeşitlerinin artması ve işlemlerdeki sürat gibi faktörleri göz önüne alan Jandarma Genel Komutanlığı, emniyet ve asayiş görevlerini etkili ve süratli bir şekilde yerine getirebilmek amacıyla bünyesinde havacılık birlikleri kurmaya karar vermiştir. 1968 yılında 4 Adet AB-206 tipi keşif ve gözetleme helikopteri satın alarak, Diyarbakır'da kurduğu II. Hava Taktik Kuvvetleri Komutanlığına bağlı Helikopter Bölük Komutanlığı emrine vermiştir.

1969 yılında Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde Narkotik Şube adı altında yeni bir şube kurularak 30 ilde faaliyete geçirilmiştir. Uyuşturucu maddelerle mücadele timleri modern araç ve gereçlerle donatılarak özel kurslarda eğitilmiş ve bu maksatla 3 uçaklı bir hava kontrol ekibi de görevlendirilmiştir.

Sınır, kıyı ve karasularımızın emniyet, gözetleme ve korunması, kaçakçılığın men, takip ve tahkiki ile görevli seyyar Jandarma Birliklerinin, barış ve sefer görevlerini daha

başarılı yapabilmeleri için 1971 yılında yeniden teşkilatlanmaya tabi tutulmuştur. Denizyolu ile yapılan kaçakçılığın önlenmesi amacıyla, Jandarma, kıyı koruma botlarıyla takviye edilerek, yaklaşık 6477 km. uzunluğundaki (Boğazlar ve Marmara Denizi hariç) kıyı ve karasularımızın korunması başarı ile yürütülmüştür.

1974'de Jandarma Komando Birlikleri, diğer kuvvetlerin yanında mevcut helikopterleri ve iki komando taburu ile Kıbrıs Barış Harekatı'na iştirak etmiştir. Bu harekatta Jandarma Komando Taburları 24 Temmuz 1974 günü (Harekatın 4. günü) saat: 15.00 ile 17.00 arası Sihari Deresinde ağır silahlarla takviyeli 27 araçlık Rum konvoyunu pusuya düşürüp, araçların tümüyle 13 top ve 2 Taret'i imha ederek, Beşparmak dağlarının temizlenmesi hareketinde kendisine verilen çok zorlu ve özel görevleri başarı ile ifa etmiştir.⁵¹

B. Jandarma Teşkilatı

1. Cumhuriyetten Önce:

(1) Birinci Devre (1826-1846):

18 Haziran 1826'da Padişah II. Mahmut kuruluş amaç ve hedefinden tamamen uzaklaşan ve devletin başına çeşitli galeler açan Yeniçeri ocağını lağvetti ve yerine "Asakir-i Muhammediye" bilahare "Asakir-i Redifiye" adı altında yeni bir teşkilat kurdu. Yeniçeri teşkilatı gibi, tamamen askeri bir bünyeye sahip olan bu teşkilat; Serasker adı altında bir Askeri Komutanlığa bağlandı ve tüm ülkede emniyet ve asayiş görev ve hizmetlerinin yönetilmesi sorumluluğu bu komutanlığa verildi.

Bu devrede önceleri Dahiliye Nezareti (İçişleri Bakanlığı) tarafından atanan eyalet valilerinin emrindeki müşirliklere bağlı Umur-u Zaptiye Hizmetleri Komutanlığı olarak hizmet veren Jandarma, sonraki dönemlerde "Seraskerlik" (Başkomutanlık) makamına bağlanmıştır.⁵²

(2) İkinci Devre (1846-1879):

Birinci devredeki statü 20 sene devam etmiştir. Bu süre içerisinde emniyet ve asayiş sorunlarının mevcut teşkilatla karşılamayacağı anlaşılınca, 1846 yılında 297 numaralı Takvim-i Vakayi'de yayınlanan bir resmi tebliğ ile Zabıta İşleri, Seraskerlik makamından alınarak yeni kurulan "Zaptiye Müşirliği"ne bağlanmıştır. Bu devrede

⁵¹ "Jandarmanın Tarihi Gelişimi", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 17, 18.

⁵² "Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76 (Aralık 1993), s. 18.

Zaptiye Müşirliğinin bir karargahı olduğu bilinmekte ise de karargahın teşkiline ait ayrıntılı bilgi sağlanamamıştır.⁵³

(3) Üçüncü Devre (1879-1896):

1880'de Zaptiye Müşirliği, Zaptiye Nezareti haline getirilmiş ve bu nezarete İstanbul ve civarının emniyet ve asayişini sağlama görev ve sorumluluğu verilmiştir.

Aynı tarihte İngiltere ve Fransa'dan getirilen seçkin jandarma subaylarının yardımlarıyla ilk kez "Umum Jandarma Dairesi Merkeziyesi" adı altında Jandarma Genel Komutanlığı yeni bir reorganizasyona tabi tutulmuş ve bu teşkilat tekrar Seraskerlik Makamına bağlanmıştır. "Jandarma Kumandanlığı Merkeziyesi" adı altında bulunan Jandarma Genel Komutanlığı Karargahı 7 daire halinde teşkilatlanmıştır. Bu dönemde Karargahta, Daire Memuru (7 subay), Daire Azası (7 subay), Daire Sivil Memur (7 sivil), Evrak Sevk Memuru (5 sivil), Evrak Sevk Memur Muavini (2 sivil) olmak üzere toplam 28 görevli vardır. Bu dönemin karargah kuruluşu şöyledir:

- (a) Talim ve Terbiye Dairesi,
- (b) Emniyet ve Asayiş Dairesi,
- (c) Levazımatı Umumiye Dairesi,
- (d) Tekaüt Dairesi,
- (e) Divan-ı Harp Dairesi, (Hukuk İşleri)
- (f) Alay Müfettişleri Dairesi, (Teftiş işleri)
- (g) Sevk Dairesi (Genel Sekreterlik)⁵⁴

(4) Dördüncü Devre (1896-1907):

Bu devrede Jandarma Genel Komutanlığı "Jandarma Daire Reisliği" adı altında Seraskerlik makamına bağlı olarak, 6 şube halinde teşkilatlandırılmıştır.

- (a) Talim Terbiye Şubesi,
- (b) Emniyet ve Asayiş Şubesi,
- (c) Levazımatı Harbiye Şubesi,
- (d) Tekaüt ve Duyun İşler Şubesi,
- (e) Divanı Harbi Mahsus Azaları,
- (f) Sevk Memurluğu,

Mevcut belgelerden, devre içerisinde Jandarma Genel Komutanlığı Karargahında, 13 Subay ve 9 sivil memurun görevlendirilmiş olduğu anlaşılmaktadır.⁵⁵

⁵³ "Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 18.

⁵⁴ "Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 18.

(5) Beşinci Devre (1907-1913):

1908 yılında Avrupa Devletlerinden gelen teknik (reorganizasyon) heyetleri, emniyet ve asayiş ile ilgili Jandarma birliklerini denetleme adı altında Türk Silahlı Kuvvetlerinin her yerine girmeğe teşebbüs etmeleri üzerine, Jandarmanın teşkilat bağlantısı Seraskerlik Makamından ayrılarak, Dahiliye Nezaretine bağlanmıştır.

Bu devre içerisinde, Jandarma Genel Komutanlığı Karargahının teşkilatı; dördüncü devrede olduğu gibidir. Karargah içerisinde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.⁵⁶

(6) Altıncı Devre (1913-1923):

16 Mart 1913 tarihinde yayınlanan bir kararname ile Jandarma teşkilatı tümüyle İçişleri Bakanlığına, "Jandarma Umum Kumandanlığı" adı altında bağlanmışsa da kısa bir süre sonra tekrar Harbiye Nezaretine bağlanmıştır.

16 Mart 1919 tarihine kadar Harbiye Nezareti'ne bağlı olan Jandarma Genel Komutanlığı, bu tarihte Damat Ferit'in elinde kuvvetli bir icra organı bulundurmak isteğiyle, tekrar Dahiliye Nezaretine bağlanmış ve Jandarma Genel Komutanlığına bağlı olarak Jandarma Mıntika Müfettişliği oluşturulmuştur. Devre içerisinde Jandarma Genel Komutanlığı 5 Şube halinde teşkilatlandırılmıştır:

- (a) Tekaüt Sandığı Düyûn Şubesi,.
- (b) Emniyet ve Asayiş Şubesi,
- (c) Levazımat-ı - Harbiye Şubesi,
- (d) Talim - Terbiye Şubesi,
- (e) Sevk Memurluğu.⁵⁷

2. Cumhuriyet Döneminde

(1) Birinci Devre (1923-1930):

Bu devrede, Jandarma Genel Komutanlık Karargahı Jandarma Umum Kumandanlığı adı ile görev ve hizmet yönünden İçişleri Bakanlığına bağlı bulunmaktadır. Bu dönemde Sabit J. Birlikleri, Hudut ve Seyyar Birlikleri ile Okullar ve Müesseseler doğrudan Jandarma Umum Kumandanlığı makamına bağlanmıştır. Karargah 5 şube halinde teşkilatlandırılmıştır.

- (a) Talim Terbiye Şubesi,

⁵⁵ "Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 19.

⁵⁶ "Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 19.

⁵⁷ "Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 19.

- (b) Tayin Şubesi,
- (c) Emniyet ve Asayiş Şubesi,
- (d) Levazım Şubesi,
- (e) Evrak kalemi.⁵⁸

(2) İkinci Devre (1930-1956):

Bu devrede, Jandarma Teşiklatının Cumhuriyetten sonra, ilk kanunu olan 1706 sayılı Jandarma Kanununun yürürlüğe konmasıyla gerek karargah gerekse, taşra teşkilatında kanunun ruhuna uygun önemli bazı değişiklikler yapılmış ve Jandarma Genel Komutanlığı karargahı, 10 Şube ve Ünite halinde teşkilatlandırılmıştır. Bunlar:

- (a) Talim ve Terbiye Şubesi,
- (b) Tayin Şubesi,
- (c) Asayiş Şubesi,
- (d) Emekli Şubesi,
- (e) Veteriner Şubesi,
- (f) Merkez Şubesi,
- (g) Teftiş ve Etüd Şubesi,
- (h) Hukuk Müşavirliği,
- (i) Evrak Kalemi,
- (j) Sağlık Şubesi.⁵⁹

(3) Üçüncü Devre (1956-1960):

1956 yılında, yürürlüğe konan 6815 sayılı kanunla bu tarihe kadar Gümrük ve Tekel Bakanlığı emrinde bulunan "**Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı**" adı altındaki bir komutanlık tarafından yürütülen, Sınır, kıyı ve karasularımızın emniyet ve korunmasıyla, kaçakçılığın men, takip ve tahkiki İçişleri Bakanlığı ve dolayısıyla Jandarma Genel Komutanlığına devredilmiştir. Bu tarihe kadar, 1706 sayılı kanunla yurdun iç güvenliğinin sağlanması görev ve sorumluluğunu üzerine almıştır. Bu nedenle, yeni kanuni görevin gereklerine uygun olarak, gerek Jandarma Genel Komutanlığı karargahında gerekse, ast kademelerde bazı yeni teşkilat değişikliği yapılmıştır. Alınan yeni görevin bir gereği olarak Harekat Başkanlığı bünyesinde bir

---

⁵⁸ "Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 19.

⁵⁹ "Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 19.

hudut kaçak şubesi teşkil edilmiş ve karargah ünitelerinde bazı değişiklikler yapılmıştır.⁶⁰

(4) Dördüncü Devre (1960-1970):

Bu devre içerisinde Jandarma Genel Komutanlığı Karargahı yeniden bir reorganizasyona tabi tutulmuş ve karargah aşağıdaki şekli almıştır.

- (a) Jandarma Genel Komutanı,
- (b) Jandarma Genel Komutanı Muavini,
- (c) Kurmay Başkanı,
- (d) Kurmay Yarbaşkanı,
- (e) Personel Başkanı,
- (f) Harekat Başkanı,
- (g) Lojistik Başkanı,
- (h) İstihbarat Başkanı;
  - Plan Şubesi,
  - Emniyet ve Asayiş Şubesi,
  - Hudut ve Kaçak Şubesi,
  - Basın Şubesi,
- (i) Ordu Malları Teftiş Kurulları Başkanlığı,
- (j) Jandarma Merkez Müfettişliği,
- (k) Adli Müşavir.⁶¹

(5) Beşinci Devre (1970-1973):

- (a) Genel Komutan,
- (b) Genel Komutan Muavini,
- (c) Kurmay Başkanı,
- (d) Kurmay Yarbaşkanları (İdari- Harekat),
- (e) Genel Sekreterlik,
- (f) Personel Başkanlığı,
- (g) İstihbarat ve Asayiş Başkanlığı,
- (h) Harekat Başkanlığı,
- (i) Lojistik Başkanlığı,

---

⁶⁰ “Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 20.

⁶¹ “Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 20.

- (j) Hukuk İşleri Müdürlüğü,
- (k) Hava Şube Müdürlüğü,
- (l) Muhabere Şube Müdürlüğü,
- (m) Komptrolörlük Şube Müdürlüğü,
- (n) Karargah Komutanlığı,
- (o) Ordu Mallar Teftiş Kurulları Başkanlığı,
- (p) Jandarma Merkez Müfettişliği,
- (q) Satınalma ve Muayene Komisyon Başkanları.⁶²

(6) Bugünkü Kuruluş:

- (a) Komutanlık Kısmı,
  - (b) Adli Müşavirlik,
  - (c) Askeri Savcılık,
  - (d) Askeri Mahkeme,
  - (e) Denetleme Başkanlığı,
  - (f) Kurmay Başkanı,
    - Genel Sekreterlik,
    - Personel Başkanlığı,
    - İstihbarat Başkanlığı,
    - Harekât Başkanlığı,
    - Lojistik Başkanlığı,
    - Genel Plan Prensip ve Koordinasyon Başkanlığı,
    - Komptrolörlük Başkanlığı,
    - MEBS Daire Başkanlığı,
    - Havacılık Daire Başkanlığı,
    - Ordu Malları Teftiş Kurul Başkanlığı,
    - Yaygın Öğretim Şube Müdürlüğü,
    - Kaçakçılık, İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama İşlem Daire Başkanlığı,
- Jandarma Koordine Müdürlüğü,(KİHBİ.D. Bşk.lığı)
- Karargah Destek Kıtalar Komutanlığı,
  - İstihbarat Grup Komutanlığı.

---

⁶² “Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 20.

Halen Jandarma Genel Komutanlığı'nı güçlendirmek amacıyla Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarından subaylar da görevlendirilmektedir.⁶³

C. Jandarmanın Görev ve Yetkileri

Jandarma dergilerinin her iki döneminde de jandarmanın görev ve yetkileri çok sayıda yazıda, çok yönlü olarak ele alınmıştır. Özellikle son yıllara ait sayılarda bu türden makalelerin sayısının arttığı gözlenmektedir. Bu da yeni teknolojik gelişmelerin, yeni suç türlerinin ortaya çıkması ile ilişkilidir. Konuyla ilgili en ayrıntılı bilgi 76. sayıdaki “Cumhuriyetten Sonra Jandarma” yazısında bulunmaktadır.⁶⁴

“Jandarma Teşkilatı toplumun sosyal, siyasal ve ekonomik alanlardaki değişikliklerine paralel olarak, devamlı kendini yenilemek zorunda kalmıştır. Günün şartları göz önüne alınarak 1983 yılında 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu ile Yönetmeliği çıkarılarak yürürlüğe konmuştur. Bu kanuna göre:

a. Jandarmanın Tanımı: Türkiye Cumhuriyeti Jandarması; emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlayan ve diğer kanun ve nizamların verdiği görevleri yerine getiren silahlı, askeri bir güvenlik ve kolluk kuvvetidir.

b. Bağlılığı: Jandarma Genel Komutanlığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olup, Silahlı Kuvvetlerle ilgili görevleri, eğitim ve öğretim bakımından Genelkurmay Başkanlığına, emniyet ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlıdır.

c. Görevleri: Jandarmaya başta 2803 Sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu olmak üzere yaklaşık 270 civarında kanun görev vermekte olup, bu görevleri dört ana başlık altında toplamak mümkündür.

(1) Mülki Görevleri: Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korumalarını yapmaktır. Bu görevler genelde suç işlenmesini önleyici faaliyetleri kapsamakta olup, özetle şöyledir;

(a) Halkın can, ırz ve malının korunması görevi,

(b) Olağanüstü durum ve olaylara ilişkin görevler,

(c) Bulaşıcı hastalıklar, kuduz ve akli dengesi bozuk olanların şevkine dair görevler,

⁶³ “Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 20.

⁶⁴ “Cumhuriyetten Sonra Jandarma”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76 (Aralık 1993), s. 11.

- (d) Konut dokunulmazlığının korunması görevleri,
- (e) Anayasa ve Kanunlarda düzenlenen hak ve hürriyetlerin güvenli biçimde kullanılması için önlem alma görevleri,
- (f) İzine bağlı olarak açılacak yerlere ilişkin görevler,
- (g) İzinsiz olarak açılan yerlere uygulanacak işlemlere ait görevler,
- (h) Çalışma izni verilmesini gerektiren faaliyetlere ait görevler,
- (ı) Ateşli silahlar ile avda ve sporda kullanılan tüfekler, nişan tabancaları, av bıçakları ile diğer aletlere izin verilmesi konusunda görevler,
- (j) Oyun, temsil ve gösterilere izin verilmesi açısından görevleri,
- (k) Senaryo ve filmlere izin verme ve denetim görevleri,
- (l) Küçüklerin bazı kamuya açık yerlere girmelerinin yasaklanmasına ilişkin görevler,
- (m) Gürültünün yasaklanması görevleri,
- (n) Yardım gerekenlere karşı görevler,
- (o) Özel kolluk ve güvenlik teşkilatlarının görevlerine giren konulardaki görevler,
- (ö) Ceza infaz kurumu ve tutukevlerinin dış koruması, tutuklu ve hükümlülerin sevk, nakil ve muhafazası görevleridir.

(p) Jandarma ayrıca; Irak sınırının tamamında, İran ve Suriye sınırlarının bir kısmında, sınırın muhafaza ve emniyeti ile gümrük bölgesinde kaçakçılığın men, takip ve tahkiki görevini de yürütmektedir.⁶⁵

(2) Adli Görevleri: İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri yerine getirmeyi kapsar. Daha açık bir ifade ile;

(a) Suçluları aramak, herhangi bir ihbar ya da şikayet beklemeksizin bütün istihbarat tekniklerinden yararlanarak, suçlan ve suçluları ortaya çıkarmak,

(b) Olayın aydınlatılması, adli makamlarca konunun yeterince anlaşılması için gerekli acele önlemleri almak ve bu anlamda olmak üzere suç ve suçun sanığı olabilecekleri, bunlarla ilgili delilleri aramak, saptamak, toplayıp korumak, olay yerini aynen ya da resim, kroki ve benzeri yöntemlerle tespit etmek ve korumak,

(c) Olaya ait düzenlenen belgeleri, toplanan delilleri, suçun sanık ve ilgililerini, ilgisine göre Cumhuriyet Savcılığına ya da diğer yetkili makamlara kanun ve

---

⁶⁵ “Cumhuriyetten Sonra Jandarma”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 12-13.

nizamlarda öngörülen esaslara uygun olarak göndermek,

(d) Cumhuriyet Savcısının ya da diğer yetkili adli makamların, kanun ve nizamlar çerçevesindeki isteklerine uygun olarak gerekli soruşturma işlemlerini yerine getirmek, bilgi vermek, yetkilendirilmişse hazırlık soruşturmasını bir bütün olarak baştan sona yürütmek,

(e) Gerekliğinde zor kullanma yetkisi veren müzekkereler olan; ihzar, tutuklama, yaralama ve hapsen tazyik müzekkerelerini yerine getirmek,

(f) Polis teşkilatı olmayan yerlerde duruşmaların güvenlik ve disiplinin sağlanması ya da diğer adli işlemlerin yürütülüşü sırasında önlem alınması için Cumhuriyet Savcılığı aracılığı ile iletilen, kanun ve nizama uygun isteklerini yerine getirmek,

(g) Görevi yerine getirirken, engelleme ya da saldırıya uğrama tehlikesinin bulunduğu durumlarda, icra memurları tarafından yazıyla istenen yardım görevlerinin gereğini yapmakla yükümlüdür.⁶⁶

(3) Askeri Görevleri: Askeri kanun ve nizamların verdiği görevler ile Genelkurmay Başkanlığınca verilen görevleri yapmaktır. Jandarmanın askeri görevleri de şu şekilde özetlenebilir;

(a) Silah altına alınacakların çağırılarının yapılması,

(b) Firar, bakaya ve yoklama kaçaklarının yakalanarak kıt'alarına sevk edilmeleri,

(c) Garnizon Komutanlığı görevleri,

(d) Askeri inzibat hizmetinin ifası ve Jandarmanın kendi sorumluluk alanındaki askeri yasak bölgelerin ve güvenlik bölgelerinin korunması,

(e) Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde Genelkurmay Başkanlığınca lüzum görülmesi üzerine; gerekli bölümü ile Kuvvet Komutanlıkları emrine girmesi ve kalan bölümü ile normal görevine devam etmesidir.

(4) Diğer Görevleri:

(a) Mülki, adli ve askeri görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı emir ve kararlarla verilen görevlerdir.

Bu görevlerden olan koruma ve kollama görevleri:

- Adli görevler nedeni ile olay yerine gidecek Hakim ve Savcılara refakat edilmesi ve korunması,

---

⁶⁶ “Cumhuriyetten Sonra Jandarma”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 14.

- Postaların, devlete ait para nakillerinin güvenliğinin sağlanması,
- Devlet büyükleri, emekli orgeneral ve oramiral ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin diğer mensupları ve emeklilerinin güvenliğinin sağlanması,
- (b) Özel yasalar gereğince, bina, tesis ve buna benzer yerlerin korunması,
- (c) Ele geçen uyuşturucu maddelerinin mensellerinin belirlenmesi, analiz edilmesi ve analiz sonuçlarının bildirilmesi,
- (d) 2495 Sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliğinin Sağlanması Hakkındaki Kanunun öngördüğü görevlerin yapılması,
- (e) Barut ve patlayıcı maddelere, silah ve av malzemelerinin sureti murakabesine dair tüzük hükümlerinin terasıdır.⁶⁷

d. Jandarmanın Yetkileri: Jandarma birlikleri kendisine verilen görevleri aşağıda belirtilen yetkileri kullanarak yapmaktadır:

- (1) Genel düzeni sağlama yetkisi,
- (2) Uyarıda bulunma ve emir verme yetkisi,
- (3) Kanun ve kişiler aleyhine işlenen eylem ve hareketleri yasaklama yetkisi,
- (4) Kimlik sorma yetkisi,
- (5) Yakalama yetkisi,
- (6) Kişileri arama yetkisi,
- (7) Genel arama yetkisi,
- (8) Kapalı yerlere girme yetkisi,
- (9) El koyma yetkisi,
- (10) Çağrı, sorgulama ve bilgi isteme yetkisi,
- (11) Parmak izi ve fotoğraf alma yetkisi,
- (12) Zor kullanma yetkisi,
- (13) Silah kullanma yetkisi.⁶⁸

e. Jandarmanın Sorumluluk Alanı: Jandarmanın genel olarak görev ve sorumluluk alanı; polis görev sahası dışı olup, bu alanlar il ve ilçe belediye hudutları haricinde kalan veya polis teşkilatı bulunmayan yerler olup, bu alan Türkiye yüzölçümünün % 92'sini, nüfusun ise % 45'ini kapsamaktadır.

---

⁶⁷ "Cumhuriyetten Sonra Jandarma", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 15.

⁶⁸ "Cumhuriyetten Sonra Jandarma", **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 16.

f. Jandarmannın Teşkilat Yapısı: Jandarma Genel Komutanlığı teşkilatı; görevin özelliği ve Türk Silahlı Kuvvetlerindeki esaslara uygun olarak kendi kuruluş ve kadrolarında gösterilir.

Jandarma Genel Komutanlığının kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerleri, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca düzenlenir. Ancak seferberlik ve savaşta kuvvet komutanlıkları emrine girecek birliklerin kuruluş, kadro ve konuşlarının düzenlenmesinde Genelkurmay Başkanlığının onayı alınır.

Emniyet ve asayiş ile görevli Jandarma Birliklerinin kuruluş ve konuşlarının düzenlenmesinde zorunlu haller dışında mülki taksimat esas alınır. Ancak hizmette verim ve etkinliğin sağlanması amacıyla birden çok ili içine alan bölgelerde teşkilatlanma da göz önünde bulundurulur. Bu esaslar içerisinde Jandarma Genel Komutanlığının teşkilat yapısı;

(1) Jandarma Genel Komutanlığı Karargahı ve Bağlı Birlikleri,

(2) Jandarma İç Güvenlik Birlikleri,

(a) Mülki Teşkilata Tabi olmayan jandarma birlikleri,

• Jandarma Komando Birlikleri,

• Jandarma Havacılık Birlikleri,

(b) Mülki teşkilata tabi olan jandarma birlikleri;

• Jandarma Bölge Komutanlıkları,

• İl Jandarma Alay Komutanlıkları.

• İl Merkez ve İlçe Jandarma Bölük Komutanlıkları

• Bucak Jandarma Takım Komutanlıkları,

• Jandarma Karakol Komutanlıkları,

• Jandarma Koruma Birlikleri,

• Jandarma Asayiş Komando Birlikleri.

(3) Jandarma Sınır (seyyar) Birlikleri,

(4) Jandarma Eğitim Birlikleri,

(5) Jandarma Okulları,

(6) Jandarma İdari ve Lojistik Destek Birlikleri,

(7) Görevin özelliğine bağlı olarak kurulacak diğer kuruluşlar.⁶⁹

---

⁶⁹ “Cumhuriyetten Sonra Jandarma”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76, s. 17.

İKİNCİ BÖLÜM

JANDARMA DERGİSİNDE GÜVENLİK

A. Kaçakçılık ve Organize Suçlar İle Bilişim Suçları

Jandarma dergisinin ilk döneminde güvenlik konuları arasında yer alan konuların başında kaçakçılık gelmektedir. Ancak Cumhuriyetin ilk yıllarındaki kaçakçılık konularının son yıllarda karşılaşılan türlerden daha farklı olduğu söylenebilir. Konuyla ilgili ilk dönemdeki yazılarda tütün kaçakçılığı, sınır güvenliği ve jandarmanın kaçakçılık çerçevesinde sınır görevleri üzerine çeşitli makaleler bulunmaktadır. Bu çerçevede tütün kaçakçılığın konu alan ilk yazı 1926 yılına ait 6. sayıda Mehmet Hayri imzasıyla yayınlanan, “Tütün Kaçakçılığında Jandarma” yazısıdır. Derginin 1932 yılına ait 32. sayısında, 1933 yılına ait 35. sayısında ve 1936 yılına ait 45. sayısında kaçakçılık ve jandarmanın yetki ve görevleri üzerine yazılar bulunmaktadır. Derginin 1955 sonrasındaki ikinci döneminde de kaçakçılık ve jandarmanın faaliyetlerine ilişkin yazılar bulunmaktadır. Konuyla ilgili yazılar 1957 yılından itibaren belli aralıklarla dergide yer almaktadır. Bunlardan bazıları belli dönemlerin kaçakçılık olaylarına ilişkin dökümleri içermektedir. Çoğu alınması gereken önlemler üzerine hukuki durum ve görüşleri içermektedir.

1. Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı:

Uyuşturucu madde kaçakçılığı üzerine dergide yer alan yazıların en eski tarihlisi 1960 yılına aittir. Türkiye’de narkotik üzerine kaleme alınan bu yazının ardından, dergide giderek artan miktarda uyuşturucu ile mücadeleyi ele alan yazılar yer almıştır. Bu durum şüphesiz 1970’lerden sonra artan uyuşturucu trafiği ile ilgilidir. Sorunun büyük boyutlara ulaşması, jandarma dergisinde giderek artan oranda ele alınmasıyla da kendini göstermiştir. Derginin muhtelif sayılarındaki konuyla ilgili bazı bilgiler şu şekildedir:

(1) “İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinin pek çok yerleşim yerlerinden biri olan Samlar Köyü çevresinde uyuşturucu madde üretiminin yapıldığından öteden beri kuşku duyan jandarma, bölgede sıkı bir arama faaliyetine girişir. Ekipler 18 Mayıs 1992 tarihinde âdı geçen köyün ormanlık kesiminde (5) adet, yirmi kiloluk mavi bidonlar içerisinde kimyasal madde bulurlar.

Ele geçen kimyasal maddelerin analizi sonucunda bunların uyuşturucu madde üretiminde kullanılabileceği belirlenir. Bunun üzerine yörede uyuşturucu madde imalatı ve kaçakçılığı yapıldığına ilişkin kanaatler güçlenir. İl J.K.lığı ile birlikte girilen istihbarat ve değerlendirme sonucunda, uyuşturucu imalatının Samlar Ormanı kenarında bulunan bahçeli bir evde yapıldığı belirlenir.”⁷⁰

(2) “Hatay ili Dörtöyol ilçesine bağlı Yeşil kasabası sınırları içinde bulunan ipragaz dolum tesislerinden, 1981 Ekim ayında İlçe J. K.lığına arızalı tüplerin onarımları sırasında şüpheli bir tüpün bulunduğu bildirilir. Dolum tesislerine yeteri kadar kuvvetle gidilir. Emniyet tedbirleri alındıktan sonra 12 kg LPG tüpü incelendiğinde tüpün altında 12 cm çapında daire şeklinde ve komple çevresi kaynakla kapatılmış bir parçanın bulunduğu tespit edilir. Daha sonra kaynak kullanmadan keskinlerin yardımıyla ekli parça açıldığında içerisinde naylon torbalara sarılmış bazı malzemeler bulunduğu görülür. Paketler çıkartılıp açıldığında tüp içerisinde 3 adet Star marka 14'lü tabanca, 3 adet 14'lü Belçika Browning, 1 adet Toplu uzun namlu Smith Wesson, 2 adet toplu uzun namlulu Lama marka tabanca, bu tabancalara ait orijinal kabzaları ve tabancaların üzerinde gümüş işlemeli kabzalar ile 6 yedek şarjörün bulunduğu görülür.”⁷¹

(3) “1996 yılında meydana gelen uyuşturucu yakalama olayları incelendiğinde; geçen yıla göre olay sayısında % 19, yakalanan sanık sayısında %55, eroin yakalamalarında % 20 ve asitanhidrit yakalama olaylarında %14 artış olmuştur.

Esrar yakalama olayları; Diyarbakır (4022. 7 kg.), Amasya (1412.4 kg.), Şırnak (434.7 kg.), Hakkari (406.5 kg.), Van (114.5 kg.) illerinde; Eroin yakalama olayları; Van(353.8 kg.), Tekirdağ (154.3 kg.) Hakkari (410.7 kg.), Yalova (123.3kg.) illerinde; Asitanhidrit yakalama olayları; İstanbul (16136 litre), Van (2304 litre), Hakkari (928 litre) illerinde yoğunlaşma gözlenmektedir.

Bilindiği üzere terör örgütleri de silah, mühimmat ve diğer giderlerini karşılayabilmek için büyük ölçüde uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmaktadır. PKK terör örgütü bugün Avrupa'daki uyuşturucu trafiğini ele geçirmiş durumdadır. 1996 yılında Türkiye'de de PKK- UYUŞTURUCU ilişkisini ortaya çıkaran 395 kg. esrar yakalanmış olup, 1993 yılından bugüne kadar yakalanan PKK'ya ait esrar miktarı (13470 kg.)'a ulaşmıştır.

⁷⁰ **Jandarma Dergisi**, Sayı: 75 (Temmuz 1993), s. 22.

⁷¹ Orhan Tokoz, “12 Kg LPG Tüp İçinde Yakalanan Silahlar”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 77 (Eylül 1994), s. 57.

Bu mücadeleye rağmen, son günlerde dünya ve Türk basınında T.C. Devleti'nin uyuşturucu ile mücadelede üzerine düşen görevi yapmadığına dair haksız eleştiriler yayınlanmaya başlamıştır. Ancak, 1996 yılında meydana gelen uyuşturucu olayları ve yakalanan uyuşturucu madde miktarları incelendiğinde, bu konudaki suçlamaların ne kadar tarafı ve art niyetli olduğu görülmektedir.”⁷²

(4) “17 Ekim 2000 günü saat 15.30 sıralarında Paşakapısı Cezaevindeki 2 tutukluya erzak getiren bir kişinin cezaevine getirdiği malzemelerin kontrolünde dolma biberlerin içerisine gizlenmiş naylon jelatine sarılı 19.5 gr. kenevir, yine aynı poşet içerisinde çarliston biberlerin içersine yerleştirilmiş 40 gr. plaka esrar ve bunların içiminde kullanılan yaklaşık 150 adet sarma kağıdı ele geçirildi. Samığın üzerinde yapılan aramada ayrıca iki adet cep telefonu sim kartı bulundu.”⁷³

2. Kültür Varlıklarımıza Yönelik Kaçakçılık Olaylarını Önlemede Jandarmanın Rolü:

Modern dönemin en önemli kaçakçılık konularından birisi olan kültür varlıkları ilgili kaçakçılık konularının Jandarma dergisinin ilk döneminde müstakil bir yazı konusu olarak yer almamıştır. 1955'te başlayan ikinci dönemde ise konunun ilk kez 1968 yılındaki 40. sayıda ele alındığı görülmektedir. Galip Alpşanlı imzasıyla yayınlanan yazı “Antika Kaçakçılığı” başlığını taşımaktadır. Ancak konuyla ilgili yazıların daha çok 1990'larda yoğunlaştığı ve giderek arttığı görülmektedir. Ülkemizin tarihi eser açısından zengin oluşu ve bu eserlerin kaçırılmasının öneminin giderek daha fazla hissedilmesi jandarma dergisine de yansımıştır. Jandarma dergisinde yer alan ve hem ülkemizdeki kültür varlığı kaçakçılığın boyutlarını, hem de jandarmanın bu kaçakçılıkla mücadele şeklini ele alan örnek olaylar şöyledir:

(1) “İsparta İl Jandarma Komutanlığı'nca düzenlenen operasyonlarda; Antalya şehir merkezinde ve İsparta ili Atabey ilçesinde Roma ve Bizans dönemine ait toplam 460 adet sikke ile 19 parça tarihî eser ele geçirildi. Olaylarla ilgili olarak 5 sanık yakalandı. Jandarma ekiplerinin düzenlediği bir başka operasyonda ise Eğirdir bölgesinde 4.440 gr kubar esrar elde edildi. Olayla ilgili olarak 6 şahıs gözaltına alındı.

Kültür varlıklarının kaçak kazılarla çıkartılarak, elde edilen eserlerin satılması ve saklanması gibi olaylar karşısında halkımızın küçük bir bölümü henüz yeterince duyarlı

⁷² Cengiz Yıldırım, “Uyuşturucu İle Mücadele”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 80 (Mart 1997), s. 39.

⁷³ “Paşakapısı Cezaevinde Biber İçinde Esrar Yakalandı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 92 (Aralık 2000), s. 77.

değildir. Bu nedenle, jandarma ve polise kadar intikal etmeden gerçekleştirilen pek çok gizli kaçakçılık olayı söz konusu olmaktadır.

Ender olarak ele geçirilen eserler ile suçlular ise genellikle, paylaşmadaki anlaşmazlık nedeniyle birbirlerini ihbar etmeleriyle ortaya çıkmaktadır. Özellikle kırsal bir yörede ortaya çıkartılan eserlere alıcıların yetersiz fiyat vermeleri üzerine satıcılar bunları il ve ilçe merkezlerine getirmekte, buralarda da izlenmekte olan kişilere satmak üzereyken Emniyet Müdürlükleri Mali Şube Ekiplerince yakalanmaktadır. Burada dikkati çeken konu suçun başlangıcının jandarma sorumluluk bölgesine ait olmasıdır. Jandarmanın, suç unsurları ve suçluları henüz kendi bölgesi içinde belirleyebilmesi mümkünken; sonraki aşamalarda Emniyet Müdürlüğü ekiplerince ele geçirilmeleri kamuoyunda hem jandarmanın olumlu bir propaganda yapmasına engel olmakta hem de polisin bu konuda daha becerikli olduğunu düşündürmektedir. Üstelik suç işlemeye eğilimli olanlar jandarmanın bu sessizliğinden cesaret almaktadırlar. Kardeş kuruluş olan polisin kamu ve yasalar adına kaçakçılıkla ilgili bir olaya el koyması ve bu konuda jandarmanın önünde olması güzel bir rekabet fırsatıdır. Aslında polise intikal eden olaylar kaçakçılık olaylarının az sayıdaki örneğidir. Oysa, kültür varlıklarının korunması ve kaçakçılığının önlenmesi görevini bilinçle ve özveriyle kabul etmiş bir jandarma hem ülke çapında bu olayları önleyebilecek, hem de ülkemizdeki eşsiz kültürün korunmasına en büyük yardımı yapmış olacaktır. Ülkemiz, doğal ve tarihi zenginlikleriyle, dünyadaki sayılı ülkelerden birisi, belki de birincisidir. Binlerce yıldan bu yana, iç içe geçmiş pek çok uygarlığı bağrında barındırmaktadır. Bu uygarlıkların yer altında ya da yer üstünde günümüze kadar gelebilmiş eser ve kalıntıları, bu ülke üzerinde yaşayan bizler için birer "tapu senedi" niteliği taşımaktadır. Hepimizin kültürel boyutunda, söz konusu uygarlıkların az ya da çok bir sentezi vardır. Bu nedenle jandarma açısından bu değerleri korumak, kaçırılması ve tahrip edilmesini engellemek hem vatandaşlık sorumluluğu, hem de bir kamu hizmetidir.”⁷⁴

(2) “Sivas ili Şarkışla İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından tarihi eser kaçakçılığı ve define bulmak maksadıyla izinsiz kazı yapanların tespit edilerek yakalanmaları için yapılmakta olan istihbarat faaliyetleri sırasında haber elemanı (X)’in verdiği bilgiler doğrultusunda, “Şarkışla ilçesi Akçakışla kasabası Tepesidelik mevkiinde, geceleri kalabalık bir defineci grubunun kazı yapmakta olduğu” haberi alınmıştır. İlçe Jandarma

---

⁷⁴ **Jandarma Dergisi**, Sayı:104 (Aralık 2003), s. 74.

Komutanı J.Ütğm. Mücahit AVKIRAN tarafından Sivas İl Jandarma Komutanı J.Kur.Kd.Alb. D.Ali KARADUMAN'a bilgi verilerek, bu bölgeye 14 Ağustos 2000 gecesi operasyon düzenlenmiştir. Tepesidelik mevkiinde bulunan harabe durumundaki tarihi kalenin kuzey yamacında, kayalara oyulmuş tünel içerisinde kazı yapan ve çevrede gözcü olarak bulunan 16 sanık, kazı malzemeleriyle birlikte yakalanmıştır. Bu kişilerin sorgulamaları sırasında ve elde edilen bilgiler doğrultusunda Yozgat ve Elazığ illerinde de tarihi eser kaçakçılarının bulunduğu öğrenilmiştir. Olayla ilgilenmek üzere Şarkışla İlçe Jandarma Komutanının emir ve komutasında sivil kıyafetli bir tim kurulmuştur. Teşkil edilen tim tarafından, Avrupa'dan gelen tarihi eser alıcısı görünümünde kaçakçılarla telefon bağlantısı kurulmuş, 16-21 Ağustos 2000 tarihleri arasında Yozgat ili Akmağdeni ve Kadışehir ilçeleri ile Elazığ iline görevlendirilen tim tarafından, yapılan operasyonlarda 10 sanık ile birlikte 1231 parça tarihi eser yakalanarak sanıklar adli makamlara sevk edilmişlerdir. Olayla ilgili ayrıntılar şunlardır:

Elde edilen bilgilerin değerlendirilmesinde 21-23 ağustos 2000 tarihleri arasında bu kez Tokat il merkezi ve Sulusaray ilçesinde operasyon gerçekleştirilmiş ve 5 sanık 236 parça tarihi eserle birlikte yakalanmışlardır.

Operasyon faaliyetlerinin devam edeceği değerlendirilerek soruşturma yapan Jandarma timine, Sivas Müzesi arkeologları tarafından, gerekli arkeolojik bilgiler verilmiş ve izin alındıktan sonra personelin sakal ve bıyık bırakmaları sağlanmıştır. Tim görevlilerine haç, kolye, yabancı şahıs diksiyonu ile konuşma, jest ve mimiklerin kazanılması çalışmaları yapılarak, timin Avrupa'dan gelen yabancı tarihi eser alıcıları görünümü tamamlanmıştır.

Çeşitli illere yönlendirilen haber elemanlarından alınan bilgiler neticesinde; Tim 28-31 Ağustos 2000 tarihleri arasında İstanbul'da görevlendirilmiş, Eminönü ve Fatih ilçelerinde operasyonlar icra ederek, 2 sanık, 17 parça Erken Roma Dönemine ait altın taç ve tarihi eserlerle birlikte yakalanmışlardır.

03 Eylül 2000 tarihinde Sivas ili Şarkışla ve Gemerek ilçeleriyle, Kayseri ili Bünyan ilçesinde yapılan operasyonlarda, 6 sanık 41 parça tarihi eserle birlikte yakalanmışlardır. 09 Eylül 2000 tarihinde Balıkesir ili Ayvalık ilçesinde, eskiden kilise olan bir caminin onarımı sırasında, tesadüfen tabanda açılan bir delikten içeriye giren işçinin 8 adet ahşap tarihi lahit (mezar) ile tarihi bir kitap bulduklarının öğrenilmesi üzerine, Ayvalık Kaymakamlığına gerekli bilgiler verilmiş, Kaymakamlık tarafından

belirtilen yer açılarak lahitler bulunmuştur. Bir sanıkla birlikte 1895 tarihli Buhara isimli bir kitap da yakalanmıştır.

Alınan duyumlar üzerine haber elemanı (x), Denizli ve Aydın illerine yönlendirilmiş olup verdiği bilgiler doğrultusunda, 10-12 Eylül 2000 tarihleri arasında Aydın il merkezi, Karacasu ilçesi ve Denizli ili Tavas ilçesinde yapılan operasyonlarda 13 sanık, Lidya Uygarlığına ait 570 parça tarihi eserle yakalanarak adli makamlara sevk edilmişlerdir.

“Kral Midas” adı konulan operasyonlara yurt genelinde devam edilerek 18-19 Eylül 2000 tarihleri arasında Kayseri il merkeziyle Talas ve Tomarza ilçelerinde 14 sanık, Pers ve Hitit uygarlıklarına ait 386 parça kıymetli tarihi eserle birlikte yakalanmışlardır.

25-27 Eylül 2000 tarihleri arasında aynı ekip tarafından, Afyon il merkezi ve köylerinde gerçekleştirilen operasyonlarda arkeolojik ve etnografik Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı eserlerinden oluşan 285 parça tarihi eser, 1 (Bir) trilyon TL. lik sahte fatura ve 4 sanık ele geçirilmiştir.

Tim, 6-7 Ekim 2000 tarihleri arasında, Kastamonu il merkezi ve Taşköprü ilçesine sevk edilmiştir. Bu bölgede yapılan operasyonlarda aralarında nadide bir altın tacın da bulunduğu 86 parça tarihi eser ve 5 tabancayla birlikte, 13 sanığı yakalayarak adli makamlara sevk etmişlerdir.

13-15 Ekim 2000 tarihleri arasında alınan bir duyum üzerine, Manisa ili Turgutlu ilçesinde gerçekleştirilen operasyonda, bir sanık 3500 adet altın sikke ile birlikte ele geçirilmiştir.

Sivas İl Jandarma Komutanlığı ve Şarkışla İlçe Jandarma Komutanlığı personelinden teşkil edilen tim, 16-18 Ekim 2000 tarihleri arasında Eskişehir ili Sivrihisar ve Mihalıççık ilçesine gönderilerek operasyonlar icra etmiş ve bu operasyonlarda 13 sanık, 330 parça Eski Tunç Çağı, Roma, Firigya ve Osmanlı uygarlıklarına ait tarihi eserler ve 6 (altı) Trilyon 124 (yüzyirmidört) milyar TL'lik sahte fatura ve iki tabanca ile birlikte yakalanmışlardır.

24-25 Ekim tarihleri arasında Afyon ilinde düzenlenen operasyonda 2 sanık, 5 kg uyuşturucu maddeyle ele geçirilmiştir.

Tarihi eser kaçakçılarıyla temas kurularak İzmir ili Selçuk ilçesinden Kayseri iline getirilmesi sağlanan ve Efes Krallığına ait olan, altın taç yaprakları ve sikkelerden

oluşan 101 parça tarihi eser 28 Ekim 2000 tarihinde, Kayseri il merkezinde gerçekleştirilen operasyonla, 2 sanık ile birlikte ele geçirilmiş; sanıklar adli makamlara sevk edilmişlerdir.

14 Ağustos 2000 günü Sivas ili Şarkışla ilçesinde başlatılan ve iyi bir istihbarat ağı kurularak Sivas İl Jandarma Komutanlığı personeli tarafından 28 Ekim 2000 tarihine kadar yurt genelinde 13 il ve 17 ilçede “Kral Midas” adı altında 71 operasyon gerçekleştirilmiştir.

Gerçekleştirilen operasyonlarda, Eski Tunç Çağı, Hitit, Urartu, Pers, Lidya, Firigya, Finike, Roma, Bizans, Osmanlı ve Selçuklu uygarlıklarıyla, Efes, Aminos, Kastamonu şehir krallıklarına ve Anadolu’da yaşamış beyliklere ait altın, gümüş ve bronz sikkeler, heykeller, altın taşlar, mermer ve pişmiş toprak heykeller, kılıç ve kamalar, yüzük, bilezik, madalyon, kolye ve süs eşyaları, ikonalar, cam eserler, el yazması altın kakma Kuran-ı Kerim ve tarihi kitaplardan oluşan, paha biçilemeyecek değerde (kaçakçılarla yapılan pazarlık hesabına göre 63 trilyon TL.) 6848 parça nadide eser ile 7 tabanca, 5 kg uyuşturucu madde, 7 (yedi) trilyon 124 (yüzyirmidört) milyar TL lik sahte faturayla birlikte 102 sanık yakalanarak adli makamlara sevk edilmiştir. Yakalanan tarihi eserler çeşitli il müze müdürlüklerine teslim edilmiştir.”⁷⁵

(3) “Anadolu’muz gerek iklim koşulları gerekse jeopolitik konumuyla her dönemde yerleşim yeri olarak kullanılmış olup “UYGARLIKLAR ÜLKESİ” olarak anılmaktadır. Tarihi ve kültürel zenginliklerimiz, Türk Ulusu’nun birlik ve bütünlüğünün sağlanması, müşterek değerlerin kaybolmadan, tahrip edilmeden muhafaza edilerek bizden sonraki nesillere devredilmesini sağlar. Bu konuda tüm kamu kurum ve kuruluşlarına, vatandaşlarımıza ve jandarmaya büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Özellikle tarihi eserlerin bulunduğu alanların, Jandarma’nın sorumluluk alanında bulunması ve çoğu tarihi eserin yerinin tespit edilip, çıkarılmadan beklenmesi Jandarma’nın bu konuda daha dikkatli olmasını gerektirmektedir. Bu konuda var olan bir sorun ise, kazı döneminin bittiği belirtilerek çalışmaların yarıda kesilip Müze Müdürlüğü yetkilileri tarafından kazı alanının herhangi bir güvenlik tedbiri alınmadan terk edilmesidir.

Tarihi eser arama ve define bulma amacıyla tarihi yerleşim yerleriyle mezarlıklar, ibadet yerleri, anıtlar vs. gibi tüm medeniyet kalıntıları, bilgisiz kişiler tarafından ilkel

---

⁷⁵ Dursun Ali Karaduman, “Kral Opera”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 92 (Aralık 2000), s. 40-41.

aletlerle kazılarak değer biçilemeyecek ölçüdeki tarihi eserlere zarar verilmektedir. Özellikle yurtdışına kaçırılan eserlerle kültürümüz çalınmakta olup, bu yetmediği gibi bunların geri alınabilmesi için gösterilen diplomatik gayretler, yabancı mahkemelerdeki uzun ve pahalı (avukat, bilirkişi ücreti vs.) hukuksal mücadeleler kendimize ait tarihsel varlıklar için ne kadar zorluklar çekildiğinin göstergesidir. Bu nedenle kaçakçılığın önlenmesi sosyal, hukuksal ve bilimsel açıdan oldukça önemlidir. Bu kapsamda yapılan faaliyetlerden aşağıda iki örnek olay yer almaktadır.

29.12.2001 günü saat 10.00 sıralarında, haber elemanının (E. B.) isimli şahsın elinde tarihi eserler bulunduğunu ve bunları satman için müşteri aradığını bildirmesi üzerine, Kars İl J.K.lığı Kaç. ve Org. Suç. Müc. Şube Müdürlüğü emrinde görevli bir personel alıcı sıfatı ile adı geçen şahısla irtibat kurmuş ve şahıs tarihi eser niteliği taşıyabileceği değerlendirilen (2) adet tas ve (43) adet 1900'lü yıllara ait eski Rus parası, getirdiği esnada yapılan operasyonda yakalanmıştır. Başka bir olayda, 01.01.2002 günü saat 14.30 sıralarında haber elemanlarının Sarıkamış İlçe J. K.lığı'nı arayarak, (Ö.Ş) ve (O.N.C.) isimli şahısların elinde tarihi eserler bulunduğunu ve bunları satmak için müşteri aradığını bildirmesi üzerine, Sarıkamış İlçe J. K.lığı'ndan bir personel ve Kars İl. J. K.lığı Kaç. ve Org. Suç. Müc. Şube Müdürlüğü emrinde görevli bir personel alıcı sıfatı ile adı geçen şahıslarla irtibat kurmuş, ilk etapta çeşitli dönemlere ait (63) adet sikke getirilmiş olup daha sonra adı geçen şahıslarla parasal yönden anlaşma sağlanınca, (O.N.C.), (R.A.) isimli şahısla irtibat kurarak (1) adet papaz figürlü Urartu dönemine ait (35) cm boyunda heykelcik ve bir adet İsa-Meryem figürlü, ikona tabir edilen 19'uncu yüzyıla ait kabartma resimlik getirdiği esnada yapılan operasyonla sanıklar yakalanmıştır.⁷⁶

(4) "Kaçakçılık olaylarının saptanmasında en önemli etken, köylerle ilişkiye girilerek iyi bir istihbarat ağının kurulmasıdır. Bu amaçla yapılacak başlıca çalışmalar şunlar olabilir:

- Köylerde, halk deyimi ile "Hazineci, defineci, antikacı" olarak tanınan kişiler tespit edilmeli; bunlardan hala bu işleri sürdürenler ve bırakmış olanlar ile varsa yanlarına gidip-gelen yabancılar izlenmelidir.

- İl ve ilçe merkezlerinde tarihi eser alan, tarihi paralarla ilgilenen ve genellikle küçük aracı konumundaki şahıslar tanınmalıdır.

---

⁷⁶ Ünal Karaosmanoğlu, "Tarihi Eser Kaçakçılığı", **Jandarma Dergisi**, Sayı 97 (Mart 2002), s. 38-39.

• Önceleri tarihi eser kaçakçılığı yapmış ve sonradan vazgeçmiş kişilerle ilişki kurularak karşılıklı güven duyulacak bir ortam oluşturulmalı ve bu yolla, bölgeye gelmesi muhtemel büyük kaçak bazı grupları önceden öğrenilmelidir.”⁷⁷

3. İnsan Kaçakçılığı:

Dergide insan kaçakçılığına ilişkin yazıların son yıllarda yer almaya başladığı, bunun da sınır güvenliği kapsamında olduğu görülmektedir. Sayısı fazla olmayan bu yazıların Asya, Avrupa ve Afrika arasında coğrafi konumu itibariyle her türden geçiş için elverişli bir durumda bulunan ülkemizdeki jandarmaya yansıyan örnekleri içerdiği görülmektedir. Bu yazılardan önemli görülen alıntılar şöyledir:

(1) “24.11.1996 günü Silivri İlçe Jandarma Komutanlığı haber elemanlarından birisinin, telefonla 25.11.1996 günü (...) Nakliyat Şirketine ait plakasını bilmediği bir TIR ile Almanya'ya kaçak olarak insan götürüleceği ihbarında bulunması üzerine olayın istihbarat çalışmasına başlandı.

Yapılan takip sonucu TIR gerekli emniyet tedbirleri altında durduruldu. Şoförün süratle üst araması ve kimlik tesbiti yapıldı. (H.B.) isimli şoförün; Almanya'ya tekstil ürünü götürdüğünü, TIR'ın ise mühürlü olduğunu beyan etmesi üzerine refakata alınarak kontrol edilen mührün gevşek olduğu tespit edildi. Mühür tutanak ile açıldı. Yapılan aramada, tekstil ürünü kolilerinin arasına gizlenmiş vaziyette 13 kişi yakalanarak TIR şoförü, oto sürücüsü ve 13 kişi gözaltına alındı. Yapılan sorgularında, oto sürücüsü (K.E.)'nin Gaziantep'li olduğu ve Gaziantep'ten Almanya'ya gitmek isteyen 13 kişiyi, kişi başına 5.000 dolar karşılığında eniştesi olan TIR şoförü (H.B.) ile birlikte TIR içerisinde kaçak olarak Almanya'ya götüreceklarını itiraf etmişlerdir. Ayrıca sorgu neticesinde TIR şoförlerince mührün arasına bir çivi veya toplu iğne koyarak sıktıkları, çiviyi çekince mührün gevşediği, Kapıkule'de ise mührün açılmadığı, Almanya gümrüğüne girmeden şahısları indirip mührü pense ile sıktıkları ve gümrüğe girdikleri anlaşılmıştır.”⁷⁸

(2) “İnsanlar, özel anlamda siyasi ve dini baskılar, bir azınlığın sınır dışı edilme kararı, bir kısım nüfusun başka yere nakli, zenci ticareti, iş alanı yetersizliği, köylerin

⁷⁷ Ali Gürlek, “Kültür Varlığı Kaçakçılığı Olaylarının İncelenmesi, İşlenen Suçların Ortaya Çıkarılmasında Bilinmesi Gerekli Hususlar ve Kullanılacak Yöntemler”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 75 (Temmuz 1993), s. 6-7.

⁷⁸ **Jandarma Dergisi**, Sayı : 81 (Ağustos 1997), s. 38.

aşırı kalabalıklaşması ve toprak yokluğu; genel anlamda da siyasal, sosyal ve ekonomik sebeplerin etkisiyle tarih boyunca sürekli yer değiştirmişlerdir.

Son yıllarda Ortadoğu ve bazı Asya ülkelerinde meydana gelen siyasi gelişmeler sonucu oluşan rejime muhalefet, savaş korkusu ve çoğunlukla ekonomik sıkıntılar nedeniyle ülkemize yasadışı girişlerde artışlar görülmektedir. Gerek çalışmak, gerekse hayat standartlarının yüksek olduğu Avrupa ülkelerine gitmek için yasal olarak hava limanlarından veya yasadışı yollarla Doğu ve Güneydoğu sınırlarımızdan ülkemize giren özellikle Irak, İran, Afganistan, Pakistan ve Bangladeş uyruklu şahıslar, çoğunlukla Marmara, Ege, Akdeniz bölgesi kara ve deniz hudutlarından yasal olmayan yollardan çıkışları tercih etmektedirler.

Türkiye'de iş bulamama ve ikamet zorlukları ile karşılaşan bu şahıslar; Avrupa devletlerinin mültecilere iyi imkanlar sağlaması, ancak sıkı vize rejimi uygulaması sebebiyle genellikle Edirne'deki kara sınırlarımızla Muğla ve Aydın illeri ağırlıklı olarak Ege ve Akdeniz sahillerindeki kara sularımız üzerinden yasadışı yollarla Yunanistan'a geçmek ve oradan da Avrupa ülkelerine gitmek istemektedirler. Bu maksatla, çoğu pasaportlu olarak gelen bu tür yabancılar, Avrupa'nın, Ortadoğu ve Güney Asya kapısı konumunda olan ülkemize yasal yollardan gelmekte, sonra yasadışı yollardan Avrupa'ya gitmeye çalışmaktadırlar.

Ayrıca Güvenlik Kuvvetlerinin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri ile büyük şehirlerde yasadışı örgütlere yönelik olarak yaptıkları kararlı ve başarılı operasyonlar neticesi barınma ve lojistik bakımından sıkıntıya düşen militan ve sempatican kadrolar, başta Yunanistan olmak üzere kendilerine destek sağlayan diğer ülkelere gitmek istemektedirler.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde mevcut işsizlik ve ekonomik sıkıntı içinde bulunan vatandaşlarımız da, terör örgütleriyle bağlantılı olmasalar bile, kendilerini herhangi bir örgüt üyesi olarak göstermek suretiyle Yunanistan'a ve bilahare bu ülke üzerinden başka bir Avrupa ülkesine giderek siyasi sığınma talebinde bulunmaktadırlar.

Bunların yanında, başta PKK olmak üzere diğer terör örgütleri ve yasadışı geçişleri organize ederek geçimlerini bu yolla sağlayan kılavuzlar ve simsarlar bu işten büyük miktarda gelir elde etmektedirler.

Yasadışı sınır giriş olayları daha çok Edirne, Van, Ağrı, Şırnak, Hakkari ve Hatay illerinde; yasadışı sınır çıkışına teşebbüs olayları ise Edirne, Muğla, İzmir, Antalya, Çanakkale ve Tekirdağ illerinde yoğunlaşmaktadır.”⁷⁹

İnsan kaçakçılığı ile mücadelenin ve çözüm yollarının ele alındığı yazılardan birinde konu açık bir şekilde ele alınmaktadır. Necmi İnce imzasını taşıyan yazı şu bilgileri içermektedir:

“İnsan Kaçakçılığı İle Mücadele:

İnsan kaçakçılığı; ülkelerdeki ekonomik, sosyal ve siyasi nedenlerden dolayı başka bir ülkeye gitmek isteyen kişilerin, illegal geçişleri organize eden suç örgütleri tarafından farklı ülkelere, menfaat karşılığında illegal olarak götürülmesidir.

Son yıllarda, Ortadoğu ve bazı Asya ülkelerindeki siyasi istikrarsızlık, savaş korkusu, ekonomik sıkıntılar ve rejimden kaynaklanan sorunlardan dolayı, bu bölgedeki ülke vatandaşlarının ülkemize yasadışı girişleri artmıştır. Ülkemize giren bu yabancı uyruklu şahısların (Pakistan, İran, Irak, Bangladeş, Afganistan vb.) amaçları, ülkemizi kullanarak Avrupa ülkelerine geçmektir. Ülkemizde iş bulamama ve ikamet zorlukları ile karşılaşan yabancı uyruklu şahıslar, Avrupa devletlerinin mültecilere daha iyi imkanlar sağlaması, iş imkanlarının fazla olması ve ekonomik sebeplerle Avrupa ülkelerini tercih etmekte ve geçmek için de her türlü yolu denemekte, her türlü tehlikeyi göze almaktadırlar.

Yasadışı geçişlerin yoğun olarak yaşandığı bölge (Van, Hakkari, Şırnak) halkının kaçakçılığı bir meslek olarak görmesi ve bu geçişlerden menfaat temin etmesi, komşu ülkelerdeki sınır köyleriyle aralarında aşiret ve akrabalık bağının olması da ülkemizin tercih edilme sebeplerindedir.

Van İl Jandarma Komutanlığı sorumluluk bölgesinde 2000 yılında (4591), 2001 yılında 11 aylık dönemde (6500) yabancı uyruklu şahıs yakalanmış olup, insan kaçakçılığı yapan (414) T.C. uyruklu sanık tespit edilmiştir. (376) sanık yakalanmış, (38) sanığın aranmasına devam edilmektedir.

Ayrıca, insan kaçakçılığı yaptığı tespit edilen (13) adet suç örgütü ortaya çıkarılmış, (113) sanığı ismen tespit edilmiş, bunların (47) tanesi tutuklanmıştır.

İnsan Kaçakçılığının Sebepleri:

---

⁷⁹ Hayati Kasım, “Türkiye’de Yasadışı Sınır Geçişi ve İnsan Kaçakçılığı ile Mücadele”, **Jandarma Dergisi**, Sayı : 86 (Nisan 1999), s. 10-13.

•Ekonomik Sebepler: Ekonomik yönden yetersiz, iç istikrarı olmayan ve savaş korkusu olan, Ortadoğu ve bazı Asya ülkelerinde yaşayan insanların başka ülkelere özellikle Avrupa ülkelerine illegal olarak gitmeye çalışmaları.

•Yasal Sebepler:

-İnsan Kaçakçılığının yasalarımızda suç olarak tanımlanmaması, bu işi yaparken yakalanan kılavuz, yardım – yataklık yapan kişilerin ceza almaması.

-İnsan kaçakçılığında elde edilen gelirlerin ve insan kaçakçılığında kullanılan nakil vasıtalarının müsadere edilmemesi.

•Kolay Para Kazanma İsteği:

-İnsan kaçakçılarının yabancı uyruklu şahıslardan, illegal geçiş karşılığı aldıkları paraların meblağlarının yüksek olması suçun artmasında aktif rol oynamaktadır.

•Ülkeler arasında ekonomik, sosyal ve siyasi yaşam standardı farklarının bulunması ve bu farkların her geçen gün artması.

İnsan Kaçakçılarının Kullandıkları Teknik ve Taktikler:

•İnsan kaçakçıları tamamen organize olmuş bir şekilde çalışmaktadırlar. Sevk edecekleri yabancı uyruklu şahısları karayolu ile sevk edeceklerse (3-4) km. önden bir araç (eskort) göndererek yol güzergahını kontrol etmekte, kontrol ve arama olup olmadığına bakmaktadırlar.

•Yabancı uyruklu şahısları araziden yaya olarak sevk edeceklerse, kritik bölgelere gözcü çıkarmaktalar ve grubun önünden öncü göndermektedirler. Hem karayolunda hem de arazide aralarındaki irtibatı cep telefonu ile sağlamaktadırlar.

•İnsan kaçakçılığı yapan suç örgütleri, özellikle yolcu otobüsüyle götürdükleri yabancı uyruklu şahıslara; akrabalarına ait T.C. nüfus cüzdanı ve sahte nüfus cüzdanı, pasaport, mülteci belgesi gibi belgeler vererek yol kontrol ve arama noktalarından geçiş yapmaktadırlar.

•Yabancı uyruklu şahısları kamyon türü araçların kasasına bindirerek, kasa üzerine tahta kapatıp tahtanın üst kısmına ise boş sebze meyve kasası, hafif ev eşyası gibi malzemeler yükleyerek yük taşıma görüntüsü vermek suretiyle batı illerine götürmektedirler.

•Afganistan ve Irak uyruklu yabancı şahıslara, “Irak Türkleri Derneği”, Afganistan Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği” gibi derneklerin sahte dernek

kartları verilerek yol kontrollerinde bu kartları göstermek suretiyle geçip batı illerine gitmektedirler.

- Karayoluyla yabancı uyruklu şahıslar sevk edilirken yol üzerinde kontrol noktası varsa, buraya 3-4 km mesafede şahısları araçtan indirip, kontrol noktasının etrafından yaya olarak geçirerek by-pass etmekte, araç ise boş olarak kontrol noktasından geçip 3-4 km ileride beklemekte ve tekrar yabancı uyruklu şahısları araca bindirerek yoldan devam etmektedirler.

İnsan Kaçakçılığını Önlemek İçin Alınması Gereken Tedbirler:

- Yasal düzenlemeler yapılarak, insan kaçakçılığı yasalarımızda suç olarak tanımlanmalıdır.

- İnsan kaçakçılığına karışan şahısların elde ettikleri gelire ve suç işlerken kullandıkları nakil vasıtaları (kara, hava, deniz) 1918 S.K.'da olduğu gibi müsadere edilmesini, suçun işlenmesini teşvik ve yardım edenlere ağır cezai müeyyideler getirilmesini sağlayan yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

- Kaçak göçmen çalıştıran işyerlerine yönelik cezai müeyyideler getirilmeli, elde edilen gelirler müsadere edilmelidir.

- İnsan kaçakçılığı yapan suç örgütleri takip altında tutulmalıdır.

- İnsan kaçakçılarının kullandıkları teknik, taktik ve sahte belgeler konusunda personel yetiştirilmelidir.

- İnsan kaçakçılarının kullandıkları güzergahlar tespit edilmeli ve bu güzergahlar üzerinde tedbir alınmalıdır.

- Suç örgütleri hakkında elde edilen her türlü bilgi, Jandarma Genel Komutanlığı'nda ortak bir havuzda toplanmalı ve iller arası bağlantılar ortaya çıkarılmalıdır.

- Yakalanan yabancı uyruklu şahısların, kendi ülkelerine sınır dışı edilmeleri mutlaka sağlanmalıdır.

- Özellikle girişlerin yoğun olduğu doğu komşularımızla (İran, Irak) ikili anlaşmalar yapılarak, insan kaçakçılığına karşı ortak mücadele edilmelidir.

- Yakalanan yabancı uyruklu şahısların barınma, beslenme ve sağlık giderleri için İlçe Jandarma Komutanlıkları'nın herhangi bir imkanı yoktur. Bu ihtiyaçların

giderilmesi için yasadışı geçişlerin yoğun olduğu İl Jandarma Komutanlıkları'na ödenek tertip edilmelidir.”⁸⁰

4. Yasadışı Sınır Geçişlerinde Jandarmannın Görevleri:

Sadece insan kaçakçılığını değil, terörist faaliyetler ve eşya kaçakçılığı açısından sınır geçişleri önem taşımaktadır. Günümüz dünyasında sınırların güvenliği konusu daha da önem kazanmıştır. Teknik donanım ve diğer yetersizlikler dolayısıyla sınırların eskiden daha zor kontrol edildiği bilinmektedir. Özellikle ülkemiz için bu durum hala bütünüyle çözülmemiş bir sorundur. Dergide konunun ele alındığı yazılardan birinde şu bilgiler verilmektedir:

“Jandarma Genel Komutanlığı, sorumlu olduğu bölgelerde, emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlayan ve kanunların verdiği görevleri yerine getiren güvenlik ve kolluk kuvveti olarak İran sınırınının 390 km’lik bölümü, Irak sınırınının 378 km’lik tamamı ve Suriye sınırınının 83 km’lik bölümü olmak üzere toplam 851 km’lik kara sınırınının korunması ve güvenliğinin sağlanması görevlerini de yürütmektedir.

Bu görevlerin ifası sırasında yasadışı yollardan sınırı geçen ya da yasal olarak ülkeye girdikten sonra yasadışı duruma düşen yabancıları yakalayan Jandarma; yakalanan kişiler hakkındaki verilerin kayıt edilmesi, parmak izlerinin alınması, fotoğraflarının çekilmesi, tıbbi kontrolden geçirilmesi ve yasadışı giriş sebebini de belirleyecek ifadelerinin alınması hususlarını içeren bir soruşturmanın sonrasında yakalanan şahısları adli makamlara sevk eder.

Yasadışı sınır geçişlerinde, sınır birliklerince yapılacak işlemler, JGY:118-1 Sınır Hizmetleri Yönergesi'nin 3'üncü bölüm 3'üncü kısmında açıklanmıştır.

Sınırı yasadışı yollardan geçen kişi veya kişilere karşı 01 Ekim 1998 tarih ve 23480 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Yakalama, Gözaltına Alma, İfade Alma Yönetmeliği'ne uygun olarak hareket edilir.

Yakalanan şahıs veya şahıslar, tahkikat evrakları ile ele geçirilen her türlü silah, doküman, eşya, malzeme ve bunlara ait şahısların imzasını da taşıyan listelerle birlikte 5682 Sayılı Pasaport Kanunu'nun 34'üncü maddesine muhalefetten en geç 24 saat içerisinde Mahalli Cumhuriyet Savcılığına teslim edilir. Haklarında Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre işlem yapılır.

---

⁸⁰ Necmi İnce, “İnsan Kaçakçılığı İle Mücadele”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 97 (Mart 2002), s. 52-55.

Yasadışı yollardan sınırı geçerken yakalandığında, sınır birliğine iltica başvurusunda bulunmak isteyen yabancı uyruklu şahsın müracaatı, sınır birliğince alınarak adli işlem yapılmadan 30 Kasım 1994 tarih ve 22127 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan ve 94/6169 Sayılı Türkiye'ye İltica Eden Veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar İle Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılara ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik esaslarına göre işlem yapılmak üzere İl Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şubesi'ne teslim edilir.

Adli işlemlerin bitmesini müteakip, idari işlem için yabancı uyruklu şahıslar mülki makama sevk edilmektedir. Yabancı uyruklu şahıs iltica talebini bazen Jandarmadaki işlemleri bittikten sonra adli makamlara sevk edildiğinde ya da sınırdışı işlemi yapılmak üzere İl Emniyet Müdürlüğüne teslim edildiğinde yapmaktadır. Bu durumda iltica talebinde bulunan şahısların iltica talebine ilişkin dilekçeleri mülki makamlar tarafından alınır. 1994 tarihli yönetmelik esaslarına göre iltica işlemleri yapılmak üzere İl Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şubesine teslim edilir.”⁸¹

5. Uluslararası Terörizm ve Bilişim Suçları:

Güvenlik konusu artık ülkelerin tek başına çözebileceği konu olmaktan çıkmıştır. Özellikle uluslar arası terörizm ülkeleri birbiriyle işbirliği yapmaya zorlamaktadır. Bilişim suçları ise gelişen internet ve bilgisayar teknolojisinin yarattığı bir sorundur. Her gün kontrolü arttığı gibi, etki alanı da artmaktadır. Ülkeler teknolojinin yarattığı bu sınır tanımayan küresel konunun üstesinden gelmenin yollarını aramaktadırlar. Ülkemiz için de geçerli olan bu durum Jandarma Okullar Komutanlığınca 2003 yılında bilimsel bir seminerle çeşitli boyutlarıyla ele alınmıştır. Jandarma dergisi de 102. sayısında bu seminere ve sonuçlarına yer vermiştir. Dergide seminerle ilgili verilen bilgiler aynen şu şekildedir:

“Jandarma Okullar Komutanlığında 08-09 Mayıs tarihleri arasında Uluslar Arası Terörizm ve Bilişim Suçları Semineri düzenlendi. Seminerde uluslar arası terörizm ve bilişim suçları alanında en son gelişmeler, konuyla ilgili mevcut yasal düzenlemeler ve bu düzenlemelerin kolluk güçlerine sağladığı yetkiler ve gözlenen eksiklikler iki gün boyunca tartışıldı. Ayrıca uluslar arası terörizm ve bilişim suçları ile mücadelede

---

⁸¹ Ferhat Konya, **Jandarma Dergisi**, Sayı 91(Ekim 2000), s. 18-19.

Jandarma Teşkilatının ihtiyacı ve personel eğitimi konularında alınabilecek tedbirler de seminerde incelenen konulardandı.

Jandarma Genel Komutanlığı Kurmay Başkanı Korgeneral Hakkı KILINÇ, Jandarma Eğitim Komutanı Korgeneral Nurettin ÇAKIR, İstihbarat Başkanı Tuğg. Halil HELVACIOĞLU ve Lojistik Başkanı Tuğg. Osman EKER'in de katıldığı seminerin açılışında, Jandarma Okullar Komutanı Tümgeneral İbrahim AÇIKMEŞE bir konuşma yaptı. Konuşmasında; küreselleşme ile küçülen dünya, bir taraftan demokratikleşme ve insan hakları olgusu yaygınlaştırma çabası içerisindeyken, diğer yanda kural tanımaz terörün, bütün ülkeleri ve milletleri ciddi bir biçimde tehdit ettiğini vurgulayan Tümgeneral AÇIKMEŞE, ulusal güvenlikleri tehdit eden ve hedefine ulaşmada sınır tanımayan suç örgütlerinin, yüksek teknolojinin sunduğu hizmetlerden yararlanarak, terör eylemlerini kendi hayatlarını riske etmeden gerçekleştirebildiklerini belirtti, insanlık için büyük tehdit arz eden, uluslar arası terörizm ve bilişim suçları ile mücadelede, uluslar arası işbirliğinin önemine değinen Tümgeneral AÇIKMEŞE, bu seminer sonunda seminer konuları ile ilgili çok faydalı fikirler ve alınması gerekli tedbirlerin belirlenebileceğini umduğunu da sözlerine ekledi.

(1) Seminerden Notlar

Seminerin 1 nci gününde; Uluslar Arası İlişkiler ve Terörizm konusunda Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç.Dr.Sertaç BAŞEREN, Kitle imha Silahlarının Yayılmasının Uluslar Arası Terörizme Etkileri ve Alınabilecek Önlemler konusunda Bilkent Üniversitesinden Yrd. Doç. Dr. Mustafa KİBAROĞLU, Uluslar Arası Terör Örgütleri Arasında İşbirliği ile Terörle Mücadelede İstihbarat ve Devletler Arası İşbirliği Esasları konusunda J.Okll. K.lığı'ndan J.Bnb. Cevdet DOLAPÇI, Gelecekteki Terör Tehdidi ve Önlenmesi için Alınacak Tedbirler konusunda J.Okll.K.lığı'ndan J.Bnb.İsmail GÜZEY, Yeni Dünya Düzeni ya da Düzensizliğinde Türkiye ve Terör konusunda Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nden Öğretim Üyesi Prof.Dr. Sami DENKER takdimci olarak dinleyicilerle bilgilerini paylaştılar.

Seminerin 2 nci gününde ise; Bilişim Teknolojisinde Dünyadaki Gelişmeler konusunda Çankaya Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ziya GÜVENÇ, Bilişim Suçlarının Tanımı, Tasnifi, Avrupa Hukukundaki Yeri konusunda Selçuk Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd.Doç.Dr. Berrin AKBULUT, Bilişim Suçlarının Mevzuatımızdaki Yeri ve Uygulamaları konusunda Anayasa Mahkemesinden Dr. Ali KARAGÜLMEZ,

Bilişim Suçlarının Ulusal Güvenlik Tehdidi konusunda Polis Enstitüsünden Yrd.Doç.Dr. Mehmet ÖZCAN, Bilişim Suçları ile Mücadelenin Sosyolojik ve Etik Boyutu konusunda Polis Enstitüsünden Doç .Dr. İbrahim CERRAH, Bilişim Suçlarında Delil Toplama ve Delillerin Analizi konusunda Emniyet Genel Müdürlüğünden Komiser Oğuz GÜL, Bilişim Suçları ile Mücadelede Personel Eğitimi ve Teşkilat İhtiyacı konusunda ise J.Okll.K.lığı'ndan J.Öğ.Ütğm.Seyfi BULDUK takdimci olarak katıldılar.

Seminerin sonunda, seminere davetli olarak katılan Ceza Hukuku Uzmanı Ord. Prof.Dr. Sulhi DÖNMEZER de seminerde takdimi yapılan konularla ilgili görüşlerini izleyicilerle paylaştı. Seminere; Genelkurmay Bşk.lığı, K.K.K.lığı, Dz.K.K.lığı, Hv.K.K.lığı, J.Gn.K.lığı, M.G.K. Genel Sekreterliği, J.Eğt.K.lığı, Sahil Güvenlik K.lığı temsilcilerinin yanısıra; İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, üniversiteler, RTÜK, Bilişim Derneği gibi kuruluşlardan temsilciler ile bilim ve hukuk adamları da katıldı. Ayrıca J.Okll.K.lığı personeli izleyici olarak bulundu.

(2) Seminer Sonuçları

Uluslar arası ilişkiler ve terörizmin değerlendirildiği seminerin ilk gününde:

- Terörizmin ana sebeplerinden birisinin "Haksızlığa uğranıldığı inancının olduğu, haksızlığa uğranıldığı inancının ortadan kaldırılması ölçüsünde, terörizmin önlenebileceği veya etkisinin azaltılabileceği,
- Önümüzdeki yıllarda devletlerin hatta dünyanın en önemli sorunlarından birinin terörizm olacağı,
- Terörizmin milliyeti, dini, parası ve benzeri farklılığı bulunmadığı gerçeğinden hareketle; tüm insanlık adına mücadelede çok kararlı ve uluslar arası ilişkilerle destekli tedbirlerin alınması gereği,
- Terörizm ile mücadelede her devletin toplum yapısına uygun insan hakları kurallarının, olmazsa olmazı teşkil etmesi gerektiği; bu kapsamda Türkiye Cumhuriyeti Devletinin terörizmle mücadelede insan hakları kurallarına azami riayet ettiği, bu durumun uluslar arası camiada Türkiye'nin haklılığını tescil ettiğini,
- Uluslar arası terörizmin önlenmesinde en önemli aracın istihbarat olduğu, etkili istihbaratın caydırıcılık ve terörle mücadele açısından birinci öncelikte olduğu, kaynakların tahsisinde öncelikle istihbarata önem verilmesi gerektiği, bu kapsamda

ilave silah ve teçhizattan ziyade istihbarat teminine yönelik çalışmalara öncelik verilmesi gerektiği,

- Uluslar arası terörizmin önlenmesi için ilk adım olarak, ortak bir terör ve terörizm tanımının yapılmasının gerektiği, bir ülkenin terörist olarak tanımladığı grupların diğer ülkelerce özgürlük savaşçıları olarak adlandırılabilirdiği; bu çerçevede ulusal kurtuluş hareketlerinin, uluslar arası ya da uluslar arasılaşmış bir silahlı çatışma olarak görülmesi için geçerli bir örf ve adet veya hukuk kuralının bulunmadığı,

- Terörle mücadelede en etkili yöntemin "Teröristin aklına gelmemek" olduğu, bu sebeple devlet içerisinde siyasal şiddetin artmaması için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği,

- Kitle imha silahlarının yayılmasının uluslar arası terörizme etkileri açısından aktif ve pasif tedbirlerin alınmasının uygun olacağı, bu kapsamda, aktif tedbirlerin; siyasi ve diplomatik gücün kullanılması ile askeri tedbirleri, pasif tedbirlerin ise; tıbbi önlemler ile teknolojik önlemlerin alınmasını kapsadığı,

- Su sorununun gelecekte, bölgemizde savaş nedeni olabileceğinden, terörizm nedeni de olabileceği; ayrıca gelecekte ekonomik ve teknolojik konulardaki gelişmelerin de terörizme sebep olabileceği,

- ABD'nin yeni politikası olan ve "Önceden tedbir almak, ön almak" şeklinde açıklanan terörle mücadele politikasının, gelecekte uluslar arası anlamda terörü kısırtabileceği,

- Ülkemizin doğudan ve batıdan gelen iki tehlike altında olabileceği,

- Doğudan gelen tehlikenin dinsel,

- Batıdan gelen tehlikenin ise Avrupa dışında bırakılma tehlikesi olacağı; bu tehlikelere karşı ancak güçlü devlet ve kültür yapımızla karşı konulabileceği,

- Son 30 yıldır bizzat terörle birlikte yaşayan Türkiye Cumhuriyeti'nin, bu mücadelede edindiği tecrübe ve bilgi birikimini yeni nesillere aktarması gerektiği; ayrıca kitleleri menfi yönde etkileyecek ve terörist örgütlere propaganda imkanı sunabilen haberlerin yayınlanmasına kanuni ve etik engellerin konulmasının uygun olacağı, sonucuna varılmıştır.

Bilişim teknolojisi ve dünyadaki gelişmelerin tartışıldığı seminerin ikinci bölümünde ise;

- Hızla gelişen bilgisayar teknolojisine bağlı olarak, gelecekte bilişim suçlarında bir patlama yaşanacağı, kanunlarda yazılı suçların önemli kısmının günümüzde ve gelecekte bilgisayar teknolojisi üzerinden işleneceği ve ortaya yeni suç kavramlarının çıkacağı,
- Gerek ulusal ve gerekse uluslar arası yapılan düzenlemelerin, mevcut hali ile bu tür suçların önlenmesinde yetersiz kalacağı,
- Mevcut kolluk teşkillерinin halihazır teşkilat yapıları ve ihtisaslaşmış personel miktarları dikkate alındığında; bilişim suçlarının tespiti ve gerektiğinde delillendirerek yargıya intikal ettirilmesinde yetersiz oldukları,
- Gelecekte suç patlaması beklenen siber suçlarının tespit ve delillendirilmesi konusunda, kolluk teşkillерinin çalışmaları hızlandırması gerektiği; bu kapsamda eleman temini, yetiştirilmesi, donanım ihtiyacının karşılanması ve kolluk personeli ile toplumun bu tür suçlar konusunda bilinçlendirilmesi için bir master plan dahilinde çalışmalara derhal başlanması gerektiği; ancak zahmetli ve maliyetli olan bu çalışmada, ülke kaynaklarının etkin kullanımı açısından, tüm kolluk teşkillерinde ayrı ayrı bir yapılanmadan ziyade müşterek bir yapılanmaya gidilmesi gerektiği,
- Bilişim suçları kavramının yeni olduğu, yeni olması yanında hızla gelişen ve değişen bir suç alanı oluşturması sebebiyle de suç tanımlamasının tam olarak yapılamadığı, yapılan mevcut suç tanımlamalarının ise gelişen bilişim suçları karşısında caydırıcılığı tam olarak sağlayamadığı,
- Bilgisayar ve internet suçlarını düzenleyen pozitif hukuk kurallarının uygulanması hususunda, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6 ncı maddesinin mutlaka göz önünde bulundurulması gerektiği, aksi takdirde ulusal uygulamalarla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi karşısında ağır tazminata maruz kalınabileceği,
- Mevcut Avrupa 'Siber Suçlar Sözleşmesi'nde, ülkemiz açısından pek çok suçun düzenlenmediği; çünkü bizim için hassas olan terörizm, porno, tehdit vb. konuların sözleşme hükümlerinde bulunmadığı, bu sebeple sözleşmenin mevcut haliyle imzalanmasının ülkemiz açısından bir fayda sağlamayacağı,
- Ayrıca Birleşmiş Milletler'in siber suçlarla ilgili raporunda değinilen hususların, ülkemizin ihtiyacını karşılayacak durumda olmadığı,
- Ulusal yasal düzenlemelerde, bilişim suçları ile internet suçlarının birbirinden ayrılması gerektiği,

- İnternet suçları bakımından tüm dünya ile işbirliği yapmanın gerekli olduğu, bu tür bir ortak mücadele platformu oluşturulmazsa internet suçları ile mücadelede yeterli etkinliğin sağlanamayacağı,

- Uluslar arası bilişim suçları kavram ve içeriği de dikkate alınarak, hukuk sistemimizde günün ve geleceğin ihtiyaçlarına cevap verebilecek düzenlemelerin yapılması gerektiği,

- Sınır ötesi olarak işlenmesi mümkün olan bilişim suçlarının, uluslar arası ceza hukuku genel ilkeleri doğrultusunda çözümlenmesi gerektiği, bu hususun Avrupa Siber Suç Sözleşmesinde ayrıca düzenlendiği,

- 4422 Sayılı Kanun haricinde Türk Hukukunda, bilişim suçlarına yönelik delil elde edilmesi hususunda mevcut olan düzenlemelerin yeterli olmadığı, yeni Ceza Kanunu tasarısında bu hususun düzenlenmeye çalışıldığı, sonucuna varılmıştır.”⁸²

B. Eşkıya Olayları:

Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkemizin sosyo-ekonomik yapısına paralel olarak, eşkıyalık olaylarının yaygın olduğu bilinmektedir. Ancak bu eşkıyalık olaylarının zaman zaman farklı boyutlar da kazandıkları sözkonusudur. Özellikle yeni rejim ve devrimlere karşı tepkilerin bu eşkıyalık hareketleriyle de bütünleştiği görülmüştür. 1925'teki Şeyh Sait ayaklanması buna örnek gösterilebilir. Ancak Jandarmanın sorumluluk alanı çerçevesini aşan Şeyh Sait ayaklanmasının dışında özellikle doğu ve güney-doğu bölgesinde çok sayıda eşkıyalık olayı bulunmaktadır. Güvenlik birimleri arasında daha çok jandarmanın sorumluluk alanında meydana gelen eşkıyalık olayları ve bunlarla ilgili gelişmeler, görüş ve düşünceler Jandarma dergisinin ilk döneminde önemli yer tutmaktadır. 1930 yılından başlayarak dergide konuyla ilgili önemli makalelere yer verilmiştir. Bu makalelerin bir kısmı doğrudan olaylarla ilgili olmakla beraber çoğu jandarmanın eşkıya ile mücadelesinin çeşitli boyutlarını ele alan yazılardır. Derginin ikinci döneminin başlarında da eşkıyalıkla ilgili yazılar bulunmakla beraber, sonraki sayılarda güvenlik sorunlarının boyut değiştirmesinin sonucu olarak yer almamıştır. İkinci dönemin 1955 yılında yayınlanan ilk sayısındaki bir yazı Cumhuriyetin ilanının ardından Hakkari bölgesinde meydana gelen dört isyanı ele almaktadır. Şükrü Tüter imzalı yazı şu şekildedir:

---

⁸² “Uluslararası Terörizm Ve Bilişim Suçları Semineri”, Jandarma Dergisi, Sayı 102 (Haziran 2003), s. 26-29.

“Umumi harpte vilâyeti maruz kaldığı Rus istilası üzerine vukua gelen hicretten avdet edinme tarihi olan 1334 yılından beri yurdun muhtelif yerlerinde kendini gösteren türlü mahiyetteki isyan hareketlerinin bu vilâyette de baş gösterdiği anlaşılmaktadır. Milli hükümetin teşekkülünden bugüne kadar bu bölgede hadis olan asayiş bozucu vakayı şöylece hülasa ve tasnif edebiliriz.

1. 1340 Nasturi hareketi
2. 1341 Şemdinli isyanı
3. 1926 Çölemerik isyanı
4. 1930 Oramar ve Şemdinli hareketleri

1. Nasturi Hareketi:

Birinci umumi harbin başlangıcında Rus ordularıyla birleşerek hükümet kuvvetlerine ve Müslüman halka taarruz etmeye başlayan Nasturiler, Musul üzerinden yapılan bir tenkil hareketi ile yurtlarını terk edip İran’a kaçmışlardır. Harp sona erince bunlar tekrar yerlerine dönmek düşüncesiyle Irak topraklarına gelmişlerdir. Diyar ve Tuhup mıntıklarının eski sakinleri olan Nasturiler 1339 sonlarında Hükümete malumat vermeğe lüzum görmeden gelip köylerini imar ederek oturmağa başlamışlardır. 1340 senesi Temmuz ayına kadar bu şekilde idare eden hükümetin hiç bir teklifini yerine getirmeyen bu Nasturilere bazı nasihatte bulunmak üzere Jandarma Albayı olan Hakkâri Valisi Halil Rıfat, yanında Vilâyet Jandarma Kumandanı Binbaşı Hüseyin olduğu halde 10 Temmuz 1340 tarihinde Hakkâri’den hareket etmiş ve 11 Temmuz 1340 günü saat 9’da Çukurca nahiyesinin han deresinden geçerken Nasturilerin pususuna düşerek binbaşı Hüseyin şehit ve Vali Halil Rıfat da esir düşmüşlerdir. Esir Valiyi mütecavizlerin elinden Nasturi reisi ve hükümete sadık, bulunan Melik Hosabi kurtarmış ve vali Oramar Yüksekova yolu ile vilâyete dönmüştür. işte Nasturi hareketine sebep olan hadise budur. Bunun üzerine hükümet tedip kararı vermiş ve o tarihte El Cezire cephesi kumandanı bulunan General Nurettin bu hareketi idareye memur edilmiştir.

General Nurettin bizzat Diyarbakır’dan Guyana ve oradan da Aşuta’ya kadar gelmiş ve Albay Osman kumandasında ki bir alay Hakkâri mıntikasına gelip Dize köyünün yanındaki Merzik köyünde karargahını kurmuş ve harekâta iştikak eden bütün aşayirin yardımı ile Nasturiler yurdumuzu terk ederek geldikleri Irak topraklarına kaçmak zorunda kalmışlardır. Bu harekâtta Nasturiler çok zarara uğradığı halde devlet kuvvetlerine hiç bir zarar vermemiş ve harekât bu suretle sona ermiştir. Bu harekât

esnasında Ertüşi aşireti mensupları fedakârlık göstermiş ve bunlar arasında Livinli İsmail ağa da temeyyüz etmiştir. Bir mağaraya sığınmış olan Nasturileri mağaradan çıkarmak icap edince bir topun namlusunu omzuna alarak dağa çıkardığı öğrenilmiştir. Ne yazık ki bu çalışmalar bir sene sonra İsmail ağanın Çölemerik isyan hadisesini yapması ile kıymetini kayıp etmiş bulunmaktadır.

2. Şemdinli İsyanı:

Osmanlı imparatorluğunun ayan meclisinde aza bulunan Şemdinli şeyhlerinden Seyit Apdulkadirin oğlu Seyit Abdullah 1340 Senesinde İstanbul'dan ayrılarak harap köylerini imar bahanesiyle Şemdinli kazasına gelmiş ve amca zadesi Seyit Müslihle de anlaşarak gizli gizli teşkilat yapmağa başlamıştır. Şeyh Sayit isyanında alâkası görülmesi üzerine babasının Diyarbakır'da asılmasını işiten Seyit Abdullah ve avnesi bir hile ile Şemdinli hudut taburu subaylarını bir köye çağırılmış ve bu taburun kumandanı Binbaşı İsmail Hakkı ile diğer subaylarını canavarcasına şehit etmişlerdir. Bu subaylardan Bekir Sıtkı ismindeki arkadaşımızı, annesinin ve karısının gözleri önünde ve envayi mezalimle şehit ettikten sonra genç karısını Şeyh Müslih kendisine nikahlamak üzere Irak'a götürmüş ve işitildiğine göre nikah etmiştir.

Bu hâdise hükümete aksedince Albay Ruşen Albay Ali Fuat Kumandasında iki alay harekete memur edilmiş, bir ay kadar devam eden takipden sonra asiler Irak hükümetine iltica ederek Seyit Müslih ile kardeşi Seyit Şemsettinin Irakın Revandıs kazasına bağlı Sidekan nahiyesinin Perete köyünde ve Seyit Apdullah'ın da aynı kazanın Patas köyünde yerleştikleri fakat halk üzerinde kuvvetli nüfuzları kalmamış olduğu anlaşılmıştır.

3. 1926 Göyan ve Hakkâri isyanları:

1926 Senesi kasım ayında Van vilâyetince bazı aşiret ağalarının garbe sevkleri esnasında bu halden ürken Norduzlu Şakir oğlu Lezgin ismindeki aşiret ağası ve kardeşi Ebu Bekir o zaman Van'da oturan Şeyh Enver adındaki bir serserinin tahriki ile buldukları Norduz mıntakasında isyan etmişlerdir. Bunlar devlet kuvvetlerinin işe müdahalesiyle Norduzu terk edip Beytüşebap kazasına gelerek kazayı işgal ye kazada bulunan bütün memurlarla mıntika kumandanı Yarbay Nuriyi esir eylemişlerdir. Lezgin ve Ebu Bekir'in bu hareketlerinden cüret alan Livinli İsmail ağa da başına topladığı bir takım kimselerle harekete geçmiş ve 16 Nisan 1926 günü Çölemerik kasabasını muhasara altına almıştır. Çölemerik'in bu akibeti üzerine Norduz'dan harekette bulunan

binbaşı Abdullah Kumandasındaki 4. Seyyar J. Alayı Hoşap, Başkale yolu ile Çölemerik'e hareket emri almış ve alay daha Çölemerik'e gelmeden vaziyetten haberdar edilen Hırvatalı Kerem Zeydan adamları ile beraber Çölemerik'in yardımına gelmiştir. Alayın öncüleri Kerem Zeydan'dan bir gün sonra yetişmiş ve asiler elde etmiş oldukları yağma eşyasını alarak kaçmışlardır. Seyyar alay asileri Livin nahiyesinin Mamnus köyünde bu köyün garbindeki süvari Halil dağına kadar takip ettikten sonra vazifesini Siirt'den gelmiş olan Albay Ali Timur kumandasındaki alaya terkle tekrar Hakkariye dönmüştür. Asi İsmail Lezgin ve Ebu Bekirle birleşip devlet kuvvetleriyle teması kabul etmeden Aşuta'ya ve oradan Irak'a kaçmışlardır. Lezgin bir ay kadar sonra teslim olmuş ve Van'dan Şark cephesi karargâhına sevk edilirken 18/8/1926 tarihinde yolda kaçmak istemiş ve muhafazaya memur müfreze tarafından öldürülmüştür. Ebu Bekir ve İsmail aftan istifade suretiyle Türk Milletinin sonsuz merhametinden bir defa daha faydalanmak imkân ve fırsatını bulmuşlardır.

Güyan isyanına gelince: Norduz'dan gelerek Beytüşebap kaza merkezini işgal etmiş olan Lezgin ve Ebu Bekir kuvvetlerini tenkil etmek vazifesi ile Siirt'den sevk edilen birinci alay Güyan nahiyesinin (Gerili Seyhan) mevkiine gelmiş ve burada emniyet tertibatı almadan büyük mola vermiş olduğu bir anda konak mahalli etrafındaki dağları daha evvelden tutmuş olan Güyan'ın Hilal, Helet, Mehrap ve Beytüşebap'ın Dirahini köyleri halkı ile Jirkiler'in taarruzuna uğramış ve alay maalesef çok zayıf vermiştir.

Bu hareketi idare edenlerin başındakilerden Jirkili Kerevan bir müddet hali firarda gezerek sonradan mazharı af olmuş ve Güyânlı elebaşılardan hepsi yakalanıp idam edilmişlerdir.

4. 1930 Oramar ve Şemdinli Hareketleri:

1930 senesinde Ağrı dağında başlayan isyan hareketinin bir devamı olmak üzere Iraklı Barzan Şeyhi'nin adamları bu meyanda Türkiye firarilerinden Şemdinli Oğuz Bey'le Benavikli Ahmet başına topladıkları bir takım çapulcularla Şemdinli kaza ve Oramar nahiye merkezlerine hücum etmişler. Bunlardan Şemdinli'yi işgal ve Oramar'ı muhasara edebilmişlerdir. Oramardaki devlet kuvvetlerini kazadan gönderilen Jandarmalarla Kerem Zeydan kuvvetleri kurtarmış ve bunun üzerine Umumi hareket için bu mıntakalara kuvvet gönderilmiştir.

İki gurup halinde gelen ve sınıfı muhtelifeden ibaret olan bu guruplardan birisi Yarbay Osman ve diğeri de Kurmay Binbaşı Şükrü (Merhum Orgeneral Şükrü Kanatlı) kumandasında olarak faaliyete geçmişlerdir. Yarbay Osman gurubu Çölemerik, Güzereş, Ertuş üzerinden Oramar'a girerek vazifesini bitirmiş, Bnb. Şükrü gurubuda Şemdinli hareketini bitirdikten sonra Beytüşebap mıntikasında da bu tesiri yapmak suretiyle Siirt'e avdet etmişlerdir. Bütün bu harekâta Kerem Zeydan, Sayit Korkmaz, Çallı Hacı Ahmet ve adamları asilere iştirak etmemiş bilakis devlet kuvvetlerine yardım etmişlerdir. Bunlar arasında Kerem Zeydan'ın hizmetleri her zaman taktir edilecek bir derecede kıymetlidir. Bu hareketin dışında olarak mahalli ve mevzii mahiyette asayiş bozucu bir takım hadiseler daha olmuştur ki bunlara ancak adi şakavet adı verebiliriz. Bunların en başlıcaları Güyan mıntakasında senelerce gezen Apto ve Beytüşebap ve Livin mıntikalarında dolaşan İsmail Seydah ve yine Güyan'da fenalık yapan İbrahim çeteleri olup bunlar muhtelif zamanlarda Cumhuriyet Jandarmasının bıkmaz ve usanmaz takibi karşısında boyun eğmeğe mecbur olmuş ve hepsi de müstehak oldukları akıbete kavuşmuşlardır. Kısaca incelediğimiz dört baş kaldırma olayının sebeplerini ve alınması gereken dersleri şu suretle izah edebiliriz:

(1) Atatürk'ün seri halinde tahakkuk ettirdiği inkılâplardan biri de şark vilayetlerinde cezri islahata geçerek vatandaşları zümrelerin tahakkümünden kurtarmasının aksülamellinin bir neticesi.

(2) Diğer taraftan düşmanlarımız bunu fırsat bilerek içte gaileler çıkartmak suretiyle Milli birliği ve mukavemeti kırmaya teşebbüs ederek iktifadan öldürmek istemeleri.

(3) Psikolojik harbin korkunç silahlarından biri olan propagandanın her türlü çeşitlerini kullanarak yurtiçinde her sene bir baş kaldırma olduğuna göre, geçen musibetlerden ders alınarak tedbir alınması ihmal edildiği.

(4) Hakkari halkı hakkında elde bir vesaiki tarihiye olmamakla beraber gerek halkın fizyolojik durumu ve gerekse mevcut asar ve tarih buradaki halkın Elam, Sümer Türkleri'nin torunları olduğu anlaşılmaktadır. Hal böyle iken zamanla milli benliğini unutarak yanlış ve başka bir cephe tutmuş olmaları ve kendilerini yabancı görmeleri.

(5) Aşiret reislerinin halk üzerinde nüfuzlarının zayii olmaması ve daima hükümet hakkında menfi telkinde bulunarak ecnebi propagandasına muvazi ve müspet telkin yapmaları.

(6) Milli birlik ve tesanütü bozacak hareketlere karşı çok uyanık bulunarak mukabil tedbirlerin alınmaması.

(7) Ticarete reklam, siyasi hayatta propaganda, beşinci kol faaliyeti zabitanın gözünden kaçması.

(8) Menfi ruhlu insanların hareketleri adım, adım takip edilmemesi.

(9) Zabıta gözünden kaçan her hareketin veya iyi saklanmış tertiplerin her gün biraz daha büyüyen tehlike olduğu.

(10) İnsan tanımak, askerliğin men ve yasak ettiği fiil ve hareketlerin uzak bulundurulması.

Son olarak şunu arz etmek isterimki Hakkari bölgesinde oturan ve kendilerine aşiret denilen, Kürtçe konuşan ve kendilerini kürt tanıyan bu halkın Türklüğünden hiç şüphe yoktur. Vilayet bölgesinde Sat, Kandilşeker, Bulak gibi dağ ve (bölük, baş tazın, ayirt, balkan gibi köy adlarının bulunması, hakta oğuz, kurt, tatar, kaplan, arslan kardaş, Tayhur, Bayazıt, Güllü, beğın) gibi isimlerin mevcudiyeti, çadıra kon ev yüklemeye göç demeleri bu mütalaayı müeyyittir.

Hakikat böyle olduğu halde ne yazıkki her hangi bir ferde sorulursa Türk olduğunu bilmediği gibi Türklük hakkında malumatının da çok noksan olduğu görülür, uzun müddet yabancı hars ve kültürünün tesiri altında kalan ve Türk bir devlet olması icap eden Osmanlı imparatorluğu zamanında Osmanlılık namı altında daha çok dini bir siyaset takip edilmesi, üzerinden milli benliğini kayıp eden ve içinde yüzdüğü cehalet saykasıle kendisini kürt bilen zavallı halk pek tabi olarak harici tesirlere kapılmıştır.”⁸³

C. Terör Olayları:

Jandarma dergisinin son yıllardaki sayıları, daha önceki sayılarda görülmeyen yeni bir güvenlik sorunuyla ilgili yazıları da içermektedir. Bu sorun terördür. 1984 yılından sonra giderek artan bölücü terör faaliyetleri jandarma teşkilatının da konuya yeni önlemlerle yaklaşmasına yol açmıştır. Bu çerçevede terörle mücadele için yeni teknik ve donanımların yanında bilgi donanımı da çeşitli yayınlarla sağlandığı gibi, Jandarma dergisiyle de karşılanmaya çalışılmıştır. Jandarmanın son yıllarda sorumluluk alanıyla ilgili olaylarda artış olması nedeniyle, dergideki konular da aynı yönde çeşitlenmiştir. Dolayısıyla her biri ayrı bir sorun olarak ele alınabilecek konular arasında terör de bulunmaktadır. Dergide bu nedenle zaman zaman terördeki kayıplara yer

⁸³Şükrü Tüter, “Cumhuriyetin İlanına Müteakip Hakkari Vilayetinde Dört İsyân”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 99 – I (Haziran -Temmuz -Ağustos 1955), s. 20-22.

verildiği gibi, konunun anlaşılmasına yardımcı olacak yazılara da yer verilmiştir. Bu tür yazılardan birisi 1986 yılında Veysel Gani imzasıyla yayınlanan yazıdır. "Terör ve Terörle Mücadele" başlığını taşıyan yazıda şu bilgiler yer almaktadır:

"Birçok ülke ve toplumun ortak problemi haline gelen teröre karşı etkin tedbirler alınamaması, genelde "terör" sözcüğünün anlaşılmasındaki farklılıktan doğmaktadır. Birçok terörist eylemin de şu veya bu tarzda tasvip görmesi mücadele imkanlarını büyük ölçüde tahdit etmektedir. Dünya kamu oyuna sunulan diplomatik resmi açıklamalarla gerçekten ülke ve toplumların teröre karşı tutumları arasında büyük tenakuz mevcuttur.

Genelde "Barış içinde Birlikte Yaşama" sloganı; sürdürülmekte olan soğuk harbin bir parolası haline dönüşmüştür.

Terör ve Kaynakları:

Beynelmillel kabul gören bir terör tanımı olmamakla birlikte birçok yönden müştereklik gösteren bazı noktaların mevcudiyeti bilinmektedir. Sosyal bilim adamlarınca geliştirilen tanım ve tanımlamalarla, istihbarat analizleri sonucu ortaya çıkan gerçekler incelendiğinde, konu büyük ölçüde açıklık kazanmaktadır. Buna göre Terör "Dost, düşman ve tarafsız toplumları tesir altına almak, sindirmek veya kendi saflarına çekmek maksadı ile illegal örgütlerce icra edilen planlı ve kasıtlı faaliyetlerdir."

Tarıftan de anlaşılacağı gibi terör; başlangıçta insan temel hak ve hürriyetlerini hedef alan bir faaliyettir. Bu yönüyle hangi düşünce ve anlayıştan kaynaklanırsa kaynaklansın, temel hak ve hürriyetleri hedef alan ferdi veya beynelmillel terörün tasvip görmesi düşünülmaz. O halde "milli kurtuluş savaşları" adıyla başlatılan ve maalesef birçok ülke ve toplum tarafından çeşitli ölçülerde desteklenen faaliyetlerin insan hakları ve dünya sulhu için büyük bir tehlike teşkil ettiği kabul edilmelidir. "Selfdeterminasyon" hakkı beynelmillel hukuk tarafından kabul görmeye birlikte, aynı ve daha yaygın hukuk kuralları insan hak ve hürriyetlerini teminat altına almaktadır. Bu iki hususun denge içinde tutulması büyük önem taşır. Çeşitli mülahazalarla bu dengenin sağlanamaması hali ülke ve toplumlara büyük zarar vermektedir.

Konu alanı literatürlerinin tetkikinden görüleceği üzere bir ülke ve toplumda terör olaylarının başlaması çok yönlü şartların tahakkukuna bağlıdır. Bu şartların belkide ilki ve en önemlisi terör eylemlerinin dış mihraklarca desteklenmesi olayıdır. Dış destek

terör organizasyonları için hayati önem taşır. Ancak son yıllara kadar "dış destek," "dış ilişkiler" ve "dış mihraklar" tabirleri ile ima edilmeye çalışılan gerçekler artık günümüzde açıkça ifade edilmeye başlanmıştır. Sovyetler Birliği, Varşova Paktı ve taraftarı ülkelerin birçok terör örgütüne yardım ve destek sağladığı bilinmektedir. Özellikle Bulgaristan, Suriye, Libya ve İran'ın çeşitli şekillerde birçok ülke ve toplumda ortaya çıkan terörist örgütleri desteklediği ve terörist eylemlerden fayda umduğu açıkça ortadadır.

Terörün ortaya çıkışı, devamı ve toplumları tahribi mutlak bir dış desteğe bağlıdır. Bu bağıllık artık tartışmasız kabul gören bir husustur. Ancak dış destek içinde mütalaa edilen hususlar çeşitli ülke ve örgütler açısından değişiklikler göstermektedir. Konuya bir genelleme ile bakıldığında dört (4) ana hususu kapsayan bir dış destek mevcudiyeti söz konusudur. Bu hususlar şöyle özetlenebilir.

(1) Eğitim Desteği :

Her çeşit şiddet eylem ve organizasyonu eğitime ihtiyaç duyar. Eğitim olmaksızın terörist örgütlerin faaliyet göstermesi ve etkinliği mümkün değildir. Bu eğitimler, faaliyet gösterilen ülkelerde yapılamayacağından bilhassa hemhudut ülkeler tercih edilir. 1960'lı yıllardan beri Sovyetlerin bu tür eğitimler verdiği bilinmektedir. 1968 yılında batıya iltica eden Çekoslovak General JanSejna'nın itirafları KGB ve GRU tarafından birçok örgüte fiziki terör eğitimi sağlandığını ispatlamaktadır.

Bu fiziki eğitime ilave olarak "Lenin Enstitüsü" olarak isim yapan Institute for social Studies and International School For Marxism-Leninism" adlı kuruluşun indoktrinasyon eğitimi yaptırdığı artık konu alanı uzmanlarınca kabul edilmiştir.

Terörist eylemlerde dünya çapında ün yapmış Venezuela'lı Ilich Ramirez Sanchez "Carlos" bu enstitüde eğitim görmüştür. Bu enstitüye ilave olarak Kırım, Odesa, Baku, Taşkent ve Moskova'da eğitim merkezleri olduğu bilinmektedir. Sovyetler dışında Küba, Bulgaristan, Libya ve Suriye'nin terör örgütlerine eğitim sağladıkları anlaşılmıştır.1971 yılında İstanbul'da İsrail Başkonsolosunu öldürenler sorgulamalarında Lübnan ve Suriye'de eğitim gördüklerini açıklamışlardır. PKK ve Ermeni terör örgütlerinden ASALA'nın da Suriye ve Lübnan'da terör kamplarında müşterek eğitim gördükleri yakalanan örgüt üyelerinin itiraflarından anlaşılmaktadır.

(2) Silah Desteği :

Ele geçen teröristlere ait silahların analizi yapıldığında, bu silahların büyük çapta Doğu Bloku Ülkeleri ve Sovyet silahları olduğu görülmektedir. Birçok kimse teröristlerin bu silahları üstün atış gücü ve terör eylemlerine yatkınlığından dolayı tercih ettiğini söylemesine rağmen, durum bu açıklamalardan farklıdır. Bütün dünyada silah ve patlayıcı madde alım satımı sıkı kontrol altındadır. Hiçbir ülke vatandaşlarının suç ve suçlu oranını arttıracak bir silahlanmaya girmesine müsaade etmemektedir. Bu nedenle terörist eylemlerde ihtiyaç duyulan silahların serbest piyasadan temin edilebilmesi imkânsız denilecek kadar zordur. O halde dış destek konusu içinde eğitimden sonra gelen en önemli husus olan "silah temini" de terörü destekleyen ülke ve toplumlar tarafından sağlanmaktadır.

Terör örgütlerinin ihtiyaç duydukları silahların sağlanmasını devlet politikası haline getiren Bulgaristan'ın 1980 öncesi kurmuş olduğu KİNTE firması ile devlet kontrolünde silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı kayıtlarda mevcuttur. Ortadoğu terör örgütlerinin kullandığı illegal silahların %80 miktarının Sofya-Varna yoluyla kaçırıldığı zabıta kayıtlarınca tescil edilmiştir.

Bulgaristan bir taraftan kendi sınırları içindeki Türk unsurları acımasız bir asimilasyona tabi tutarken, diğer taraftan Türkiye'nin anarşi ve terör ortamına itilmesi için büyük çabalar sarfetmektedir.

(3) Taarruz ve Çekilme Yolları Desteği:

Sovyetler hariç bütün Doğu Bloku Ülkeleri, Suriye, Libya ve hür dünya içinde yer aldığını söylemesine rağmen Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum yönetimi birçok terör örgütünün eylemlerine yataklık yapmakta, kendi sınırlarına giren teröristler çeşitli yardımlar sağlanmaktadır. Özellikle Türkiye'de anarşi ve terör eylemlerine katılanlara Yunanistan'ın politik destek sağlaması hür dünya için büyük bir tehdit niteliği taşımaktadır. Diğer taraftan konunun ciddiyetinden habersiz bazı Avrupa Ülkelerini de aynı yanlış tutumu izlemeleri de dünya sulhüne büyük tehdit oluşturmaktadır.

(4) Propaganda ve Dezenformasyon Desteği:

Silahlı mücadeleyi canlı tutan, terörist örgütlerin ihtiyaç duyduğu sempatican kitlelerin oluşmasını sağlayan propaganda bu tür eylemlerin devamında büyük yer işgal eder. Terör örgütlerine propaganda desteği sağlanmasında basın ve yayın organlarından geniş şekilde istifade edilmektedir.

Propaganda sayesinde terörist örgütlere ülke içi ve dışında her türlü destek sağlanır. Genel manada propaganda yardımı ile afişe edilmeyen hiçbir terör eylemi düşünülemez. Bilhassa sansasyonel haberlere dayalı bir yayın politikası izleyen hür ve demokratik ülke basını bazen terörü tırmandıran bir araç haline dönüşmektedir.

Bir çok ülke ve toplumda basın hürriyeti anlayışı, cemiyeti tahrip, mevcut müesseseleri çalışamaz hale getirmekle eşdeğer tutulmaktadır. Basın hürriyetinin kaynağı ve dayanağı olan devlet ve devletin varlığı, basın tarafından hedef alınarak izahı güç bir kargaşa ortamı doğmaktadır.

Propagandaya ilave olarak ortaya atılan yanlış bilgi ve belgeler bir taraftan iç ve dış kamuoylarını tereddüte sevkederken diğer taraftan da terör ile mücadele etmekle görevli güvenlik güçlerini aldatmaktadır. Buna en uygun misal İtalya'da Aldo Moro'nun öldürülmesi hadisesidir. Kızıl Tugaylar terörist örgütünce kaçırılıp öldürülen Moro hakkında aynı anda çok çeşitli ve değişik haber ve bilgiler sızdırılmıştır. Bu hadiseyi CIA'nin planlayıp icra ettiği düşüncesi geniş bir kampanya ile taraftar bulmuştur. Papa'ya suikast olayında da Mehmet Ali Ağca ile ilgili birçok asılsız ve tutarsız bilgiler o tarihlerde gerek kamuoyu ve gerekse güvenlik görevlilerini yanıltmıştır.

Bu özet açıklamalardan da anlaşılacağı üzere beynelmilel terörizm terörü soğuk harbin bir aracı olarak gören dış ülke ve toplumların desteği olmaksızın yaşayamaz. O halde beynelmilel terör birden çok ülkenin desteği ile sürdürülen planlı ve devamlı bir faaliyettir. Bu nedenle terörle yapılacak mücadelenin de topyekûn, planlı ve devamlı olması gerekir. Bunun aksine davranışlar toplumları tahrip eden terör virüsünün yayılmasına yardımcı olacaktır.

Terörle Mücadele:

Demokratik ülke ve toplumları tehdit eden terörle mücadelede ilk ve en önemli husus terör hakkında bilgi sahibi olmaktır. Bunun dışında hür dünyanın birlik ve beraberlik içinde taviz vermeksizin uygulayacağı tedbirler şunlar olabilir:

(1) Politik Tedbirler:

Terörist eylemleri desteklediği açıklık kazanan Doğu Bloku ülkeleri, Suriye, Libya, İran ve Yunanistan gibi ülkelerle diplomatik ilişkiler belli oranlarda kesilmelidir. Buna rağmen sonuç alınamazsa bu ülkelerle diplomatik ilişkilerin tamamen kesilmesi gerekecektir.

Ortadoğu ve Batı Avrupa'daki terör eylemlerine silah, malzeme, para ve pasaport ve iltica imkanları sağlayan Bulgaristan, Libya, İran ve Yunanistan'ın bu ülkelerdeki elçilikleri son çare olarak kapatılmalı, böylece teröristlere sağlanan destek tamamen kesilmelidir.

(2) Ekonomik Tedbirler:

Terör eylemlerine destek sağlayan adı geçen ülkelerin hemen hepsi batıya ekonomik ve teknik yönden bağımlıdır. Ancak bu bağımlılık materyalist felsefeden hareketle aşırı kâr arzusundaki batılılar tarafından değerlendirilememektedir.

Terör eylemlerine katılan ülke ve toplumların ürettiği mal ve hizmetlere uygulanacak "boykot" büyük etkiler doğuracaktır. Buna ilaveten alınacak toplu ambargo kararları ile terör destekçisi ülkeler uyarılarak dünya sulhunu tehdit eden terör eylemlerinden vazgeçirilebilecektir. Bugün sınırları içinde iki milyon Türk'e uyguladığı asimilasyon nedeni ile Bulgaristan'a karşı ilk etapta "boykot" müteakiben de bütün İslam ülkeleri tarafından ambargo uygulanabilir. Bu ve benzeri ekonomik tedbirlerin faydaları kısa sürede gözlenecektir.

(3) Askeri Tedbirler:

Şayet bir ülkede terör örgütleri terörist eylemler sürdürüyorsa bu ülke kendi vatandaşlarının huzur ve güvenliğini temin edebilmek maksadı ile her çapta askeri tedbir uygulama hakkına sahiptir. Hatta bir çok ülke ve toplum kendi vatandaşlarına sınırları dışında uygulanan teröre karşı hudut ötesi hareket icra etmektedir. İsrail'in Entebbe baskını, A.B.D.'nin Libya baskını buna örnek teşkil etmektedir.

Beynelmilel hukuk kurallarını ihlâl ederek hudut ötesi askeri harekât uygulamalarına kadar varan askeri tedbirlerin yurt içindeki terörist eylemlere karşı uygulanması kadar tabii ve kanuni başka bir işlem düşünülemez. Terörle mücadelede aynı terminoloji ve yaklaşımların izlenmesi kaçınılmazdır.

(4) İstihbari Tedbirler:

Terör örgütleri arasında çeşitli ilişkiler yanı sıra bu örgütlere sağlanan dış destekler terörist eylemlerin devamını sağlamaktır. Ancak terörist eylemlere hedef olan hür batı ülkelerinin bu konuda birbirleri ile yeterince irtibatları olduğu söylenemez. Birçok batı istihbarat kaynakları çeşitli şekillerde elde ettikleri bilgileri ilgili ülkelere aktarmamakta, olaylardan sonra bu eylemlerden haberdar olduğu ima edilmektedir.

ABD, Kanada, İngiltere, Fransa ve İsrail'in terörist eylem ve örgütler hakkında bilgi alışverişi sürdürdükleri bilinmektedir. Her nedense bu ülkeler elde ettikleri haber ve bilgileri diğer ülkelere vermemektedir. Bu, yaklaşım beynelmilel teröre karşı olmak ve tedbir almak gayretleri ile telif edilemez. Özellikle İsrail'in ASALA Ermeni terör örgütü ve PKK ilişkileri ile Bulgaristan silah ve uyuşturucu kaçakçılığı hakkındaki bilgileri Türkiye'ye ulaştırması halinde mücadelede büyük mesafeler katedilecektir.

(5) Sonuç:

Çağımız insanı isteği dışında terörle iç-içe yaşamak zorunda bırakılmıştır. Ancak teröre rağmen, terörden etkilenmeden yaşamak için bütün ülke ve toplumlarda doğan ortak kanaat mevcuttur. Bu kanaatte göre; vatandaşın güvenlik görevlileri kadar terör hakkında bilgili kılınması en uygun mücadele tarzı olarak kabul edilmektedir. Her fert, şahıs, aile ve devlet bekası için güvenlik güçlerine yardıma olmak zorundadır. Bu yardım vazgeçilemez ve devredilemez bir vatandaşlık görevidir.

Türk milleti, asırlar boyu asker millet kavramı ile devlet-toplum ilişkilerini en kuvvetli biçimde sürdürmüş nadir milletlerden biridir. Son yıllarda devlet-toplum ilişkisinin bir göstergesi olan vatandaşın zabıtaya yardımları tehdit odaklarının yıkıcı propagandaları ile "ihbarcılık-jurnalcilik-muhbirlik" gibi aşağılayıcı kelimelerle vasıflandırılmıştır. Gerçekte fertler gibi toplumlar da varlıklarını korumak ve devam ettirebilmek maksadıyla belli sistem ve tekniklere ihtiyaç duymaktadır. Vatandaşın güvenlik kuvvetlerine yardımı devletin bekasını temin duygularının bir tezahürüdür. Devlet olamamış toplumlar, millet özelliği kazanamamış kalabalıklardan farksızdır. Devlet olmanın ilk şartı ise devlete sahip çıkmaktır.

Bugün terörden zarar gören ve şikayetçi olan bütün ülke ve toplumlar teröre karşı ortak tavır almak zorundadır. Terörü milli çıkarlarına ulaşma aracı olarak görmek şeklinde yanlış yol izlendiği dünyaca kabul edilen Doğu Bloku ülkeleri, Suriye, Yunanistan ve Küba gibi ülkelerin davranışları bölge ve dünya barışını tehdit etmektedir.

Ülke içi ve dışında beynelmilel terör ile yapılacak mücadelede bütün ülke ve toplumların müşterek, açık kalpli ve kararlı olmaları zaruridir. Bu mücadelede belli ölçülerde riske katlanmak müsamaha göstermemek ve işbirliği içinde bulunmak gerekir.

Terörle mücadele yalnızca belli kişi, kurum, toplum ve ülkelerin görevi değil, top yekûn insanlığın görevidir.⁸⁴

D. Asayiş Olayları:

Jandarmanın asli görevleri arasında yer alan asayiş olayları Cumhuriyetin ilk yıllarında eşkiyalık dışında hayvan hırsızlığı olaylarını da içermekteydi. Bu nedenle derginin 1925-1954 dönemine ait sayılarda hayvan hırsızlığına ilişkin yazılar dikkat çekmektedir. Bu yazılar içerik olarak daha çok hayvanhırsızlığının önlenmesi ve jandarmanın bundaki rolü üzerinedir. Ancak derginin ikinci döneminin ortalarına kadar hayvan hırsızlığının yazı konusu olmaya devam ettiği görülmektedir.

Asayişle ilgili olarak dergide yer alan diğer konuları yangın, kundakçılık, adam öldürme, yaralama, tehdit, gasb, firar gibi olaylar şeklinde anmak mümkündür. Derginin ikinci döneminin ilk sayısında yani 1955 yılında, çeşitli yıllarda jandarmanın bölgesinde meydana gelen asayiş olayları şu şekilde verilmiştir:

“(1) 29 Aralık 1953 günü Siirt merkez cezaevinde öldürmekten tutuklu Salih İlgin kendisini ziyarete gelen Hüsnü Uca adındaki şahıs tarafından intikam kasdıyla tabanca ile taarruzuna maruz kalmış muhtelif yerlerinden aldığı yaralarla kendisini koruyamayacak bir hale gelmiştir, hadise anında kontrol vazifesini yapmakta bulunan Kıta Çavuşu İbrahim Çetin kaya cesaretle mütecavizin üzerine atılmış ve boğuşma neticesinde suçlunun elinden tabancasını alarak kendisini de yakalamağa muvaffak olmuştur.

(2) 8/9 Nisan 1954 gecesı Ödemiş kazasının kışla köyünde yapılan bir düğünde silah atmak suretiyle mahalli asayişı bozan sabıkalılardan Yusuf Topal hadiseye müdahale eden kaza J. K. Kd. Yzb. Harun Kurul (940-6) da tabanca teşhiri suretiyle tehdit ve mukavemette bulunmuş ise de hiç bir hadiseye meydan verilmeden üzerine atılmak suretiyle silahtan tecrit ve yakalanmıştır.

(3) 16 Ocak 1954 gecesı Kilis'e gitmekte olan çimento ve kereste yüklü bir kamyon İslahiye kazasının Tolan köyü civarında üç meçhul silahlı tarafından durdurularak silah tehdidi ile vasıtaadaki tüccarlardan 3350 Lira para gasb edilmiştir. Mağdurların şikayeti üzerine hadise kendi kaza bölgesi haricinde olmasına rağmen derhal harekete geçen Hassa kaza J. K. Kd. Yzb. Eyyüp Sabri Kayatekin (941 -B- 18)

---

⁸⁴ Veysel Gani, “Terör Ve Terörle Mücadele”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 70 (Aralık 1986), s. 14-19.

sanıkları suçta kullandıkları silahlar ve gaspedilen 3350 Lira para ile kısa bir zaman içinde yakalamağa muvaffak olmuştur.

(4) Annesini öldürmekten 24 sene hapis cezasına hükümlü, 5 Eylül 1953 günü Bitlis cezaevine sevki sırasında muhafız Jandarmaların elinden firara muvaffak olan Siirt Sason kazası orta mahalle halkından Salih Çelik Sason kaza J. K Kd. Yzb. Refik İNANÇ ve Astsubay Kd. Baş. Çvş. Salih EMANET kumandasındaki müfreze ile 9 Haziran 1954 günü saat 4:30'da evi civarında müsademeye mecbur edilmiş ve bu eve takriben 1500 metre mesafede bulunan ŞERÜK Köprüsü civarında silahı ile birlikte ölü olarak elde edilmiştir.

(5) Üç kişiyi öldürmekten sanık ve tutuklu bulunduğu Keskin cezaevinden 4 Kasım 1951 tarihinde kaçarak tekrar üç şahsı öldüren ve o zamandan beri hali firarda bulunan katil Haydardede köyünden Tevfik Korkut takibine memur edilen Çubuk kazası J. K. V. Kd. Başçavuş 2843 Hasan ÖZAYDIN kumandasındaki müfreze tarafından 10/8/1954 günü yapılan müsdeme sonu silâhı ile birlikte ölü olarak elde edilmiştir.

(6) 1953 yılında öldürme kasdı ile adam yaralamaktan hakkında tevkif müzekkeresi bulunan Korkuteli kazasının Bayatbademli köyünden Eyyüp Çetin adındaki şerir takibine memur bu kaza J. K. V. üsteğmen Arif ÖZKÖK kumandasındaki müfreze ile 17/9/1954 günü Küçükalan mevkiinde yaptığı müsademe sonu silahı ile birlikte ölü olarak elde edilmiştir.

(7) Gasb ve hayvan hırsızlıkların suçlu ve hali firarda bulunan Bitlis Adilcevaz kazası halkından Alihan Keleş adındaki şerir takibine memur bu kaza astsubaylarından üst çavuş Mehmet Demirtürk kumandasındaki müfreze ile 4/10/1954 günü yaptığı müsademe neticesinde silahı ile birlikte ölü olarak elde edilmiştir.

(8) 31/Ağustos/1954 günü Rize cezaevinden firar eden idam mahkumu Yakup Uslu adındaki şerir takibine memur bu vilayet J. K. Bnb. Raci MERGEN (934- 15) Kd. Yzb. Sabri BAYRAKTAR (939-8) Kd. Baş Çvş. Hasbi ÇAKIROĞLU (5099 Başçavuş Kadem BEGİN (9914) kumandasındaki müfreze ile 14/9/1954 günü Kızıltoprak köyü civarı TERMEKOZ mevkiinde yaptığı müsademe sonu boynundan vurulmak suretiyle silâhı ile birlikte ölü olarak elde edilmiştir.

(9) 19/Aralık/1954 gecesini Adıyaman kazasının Göksu köprüsü mevkiinde tütün kaçakçılırlarıyla yapılan müsademe sonu dokuz kaçakçı kaçak mallarıyla birlikte

yakalanmışlardır. İsbetli tedbir almak suretiyle müsademeyi muvaffakiyetle idare eden astsubay Ali FİLİZ ve müfreze eratinın bu hareketleri taktir edilmiştir.

(10) 28/Aralık/1954 günü katilden halifirarda bulunan Urfa Bilecik Çatallı köyünden Repo Bayram adındaki şerir Besni kazasının Beşir köyünün Altıkayalı Pınar mevkiinde takibine memur Jandarma müfrezesi ile yaptığı müsademe sonu silahı ile birlikte diri olarak yakalanmıştır.

(11) Müteaddit katil yaralama ve gasb suçlarından aranmakta bulunan Kırşehir kazasının Sıdıklı Küçükoba köyünden Elvan Türkyılmaz adındaki şerir takibine memur astsubay Kd. Başçavuş Halis DEMİRCİ, Ahmet BİRLİK kumandasındaki müfrezeler tarafından 27/8/1954 günü saklandığı evin sarılması sırasında müfreze ile yaptığı müsademe sonu silahı ile birlikte ölü olarak elde edilmiştir.

(12) 8/Eylül/1953 günü Muş cezaevin den firara muvaffak olan Alaaddin Arslan adındaki şerir takibine memur Astsubay Kd. Bş. Çvş. İsmail ÖZDEMİR kumandasındaki müfreze tarafından yapılan müsademe sonu silahı ile birlikte ölü olarak elde edilmiştir.

(13) 1950 yılından beri işlediği gasp, soygun, yaralama ve öldürme suçlarından sanık olarak daimi olarak peşi kovalanmakta bulunan Maraş vilayetinin Göksün kazası Taşoluk köyünden Hacı Uçkaş adındaki şerir, Maraş vilayet J. K. .Bnb. Selim SALMANER Andırın kaza J. K. Yzb. Sait SURDUM kumandasındaki müfrezeler tarafından Bağırşak deresindeki evi basılmak suretiyle müsademeye meydan verilmeden silah, tabanca ve bombalarıyla birlikte diri olarak yakalanmıştır.”⁸⁵

Asayişle ilgili Jandarmanın çalışma sitemine ve karşılaşılan olayların nasıl karmaşık olabileceğine ilişkin bir örnek olay yazısının 1995 yılındaki 78. sayıda yer aldığı görülmektedir. Jandarma dergisinin söz konusu sayısındaki Cemal Oral imzalı “Elde bulunan tek delil yarısı yanmış bir kasa fişiydi” başlıklı yazı şu şekildedir:

“09 Ağustos 1994 günü Aksaray İli Ortaköy ilçesi Saları Gödeler köyü muhtarı telefonla saat 09.00 sıralarında Ortaköy İlçe Jandarma Komutanlığı'nı arayarak, Boğazkaya mevkiin-deki nohut tarlasında yanmış vaziyette bir erkek cesedinin olduğunu ihbar eder.

İhbarı alan İlçe Jandarma Komutanı durumu Cumhuriyet Savcısı'na ve Jandarma Komutanı'na bildirerek, Cumhuriyet Savcısı ile birlikte olay yerine hareket eder. Olay

⁸⁵ “Muhtelif Yıllarda Vaki J. Bölgesi Emniyet ve Asayiş Hizmetlerindeki Önemli Olaylar”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 99/1 (Haziran Temmuz Ağustos1955), Sayfa 39-41.

yerine gelindiğinde ihbarın doğru olduğu anlaşılır. Yapılan olay yeri araştırmasında bir adet 7.65 mm çapında boş kovan bulunur. Ceset otopsi yapılmak ve üzeri aranmak üzere morga kaldırılır. Yapılan otopside şahsın vücudunun çeşitli yerlerinden üç kurşun isabetiyle öldürüldüğü tespit edilir. Üzerinden sadece 02.10'da durmuş bir saat ve yanık bir yazarkasa fişi çıkar. Ortaköy ve civar ilçelere haber verilir. Vatandaşlara teşhis maksadıyla ceset gösterilir. Ancak kimliği bütün gayretlere rağmen tespit edilemez. Bunun üzerine İl Jandarma Komutanlığı istihbarat tim görevlileri Ortaköy ilçesine sivil araçla, sivil kıyafetli olarak görevlendirilirler. Ortaköy ilçesine gelen istihbarat tim elemanları İlçe Jandarma Komutanı ve Cumhuriyet Savcısı'yla görüşürler. Ancak eldeki bilgiler tatminkâr değildir. Maktulün vatandaşlarca tanınmaması, olay yerinin yol kenarı olması, cinayetin plânlı bir şekilde işlenmesi gibi sebeplerle ölenin Aksaraylı olamayacağı kanaatine varılır.

Ölenin kimliğinin tespiti için elde bulunan bir tek delil vardır. O da yarısı yanmış olan, üzerinde 017005-25 rakamından başka bir yazı olmayan yazarkasa fişidir. Bu numaranın fiş numarası olamayacağı, yazarkasanın seri numarası olabileceği tahmin edilir. Tahminler doğru çıkmıştır. Eldeki numara yazarkasanın seri numarasıdır. Sıra bu yazarkasanın hangi şirket tarafından ithal edildiğini tespiti gelmiştir. Yapılan araştırmalarla bu yazarkasanın Mersin ilinde faaliyet gösteren bir şirket tarafından sadece iki adet ithal edildiğini, birinin Adana iline, diğerinin Konya iline satıldığı öğrenilir. Adana olay yerine uzak olduğu için Konya üzerinde durulur. Yazarkasayı Temsa adlı bir kuruluşun aldığı, ancak bunların da Meram'da faaliyet gösteren bir içkili lokantaya sattıkları belirlenir.

Bütün bu gelişmelerden sonra ölenin Konyalı olabileceği değerlendirilerek, parmak izleri alınır ve Konya Emniyet Müdürlüğü'nce yapılan incelemede alınan parmak izinin, 22 Aralık 1988 tarihinde kız kaçırma ve ırza geçme suçundan gözaltına alınan, aslen Aksaray ili Merkez ilçe Ekecik Gödeler köyü nüfusuna kayıtlı, 20 yıldır Konya'da ikamet eden Veli oğlu, 1967 doğumlu Mehmet KILIÇ'ın parmak izine uyduğu belirlenir. Bunun üzerine bu şahsın adresi alınarak evine gidilir. Evde bulunan eşine kocasının nerede olduğu sorulur. Kadın, kocasının halen oturduğu evi satmak istediğini, 8 Ağustos 1994 günü saat 12.00 sıralarında Mesut GÜRÇAN tarafından Aksaray'dan evine müşteri geldi denilerek 71 AS 516 plakalı Şahin marka bir otomobille evden alındığını saat 15.00 gibi tekrar Mesut'la gelerek, evi 14.000 DM sattığını, tapu devri

için fotoğraf almaya geldiğini söylediğini bu saatten sonra da kocasını hiç görmediğini söyler. Bunun üzerine, ölenin Mehmet KILIÇ olduğu anlaşılır. Mesut GÜR CAN'ın evine gidilir ve şahıs kaçmaya teşebbüs ettiyse de yakalanır.

Mesut GÜRCAN'ın kısa bir sorgulaması yapılır. Şahıs, Mehmet'in evini satmak için kendisinden yardım istediğini, arkadaşı olan Göksel YÜRÜR'e bu durumu anlattığını, bu şahsın evi almaya karar verdiğini, 8 Ağustos 1995 günü evin satışını yapmak üzere sözleştiklerini, aynı gün saat 12.00 sıralarında Göksel YÜRÜR ile Almanya'da çalışan ancak izinde bulunan kardeşi Burhan'ın Konya'ya geldiklerini, kendisinin Mehmet'i evden aldığını, Göksel ve Burhan'ın yanına götürdüğünü Göksel'in 14.000 DM verdiğini saat 16.00 sıralarında evin satışının yapıldığını, kendisinin Mevlâna civarında arabadan indiğini, onların nereye gittiğini bilmediğini, Göksel ile Mehmet'in de arkadaş olduklarını söyler ve başka bir bilgi vermez. Bu durum üzerine sanık, maktulün eşi ve babası Ortaköy'e getirilir ve ceset teşhis ettirilir.

Mesut GÜRCAN'dan sağlıklı bir bilgi alınamaması üzerine Göksel ve Burhan YÜRÜR'ün ev adresleri tespit edilir. Yapılan istihbarî çalışmalar sonucu Göksel'in psikopat ruhlu birisi olduğu, üç yıl önce Almanya'dan sınır dışı edildiği, kardeşi Burhan'ın Aksaray şehir merkezindeki evinde kaldığı tespit edilir. Ayrıca sanıkların babasının Almanya'da işçi olduğu, onun da iznini Aksaray'da geçirdiği öğrenilir. Her iki ev tespit edilerek, önce Burhan'ın evine gidilir. Ancak kapalıdır. Daha sonra babalarının evine gidilir. Orada da yapılan aramada sanıklar ele geçirilemez. Sanıkların kaçtığına anlaşılması üzerine olayda kullanılan araba araştırılır. Arabanın Kırıkkale ilinde görevli bir öğretmenin üzerine kayıtlı olduğu, ancak bu şahsın arabayı bir ay kadar önce Aksaray GİMA'da çalışan Sefa BURÇAK adlı şahsa sattığı öğrenilir. Sefa BURÇAK çağrılarak arabanın durumu sorulur. Şahıs 8 Ağustos 1994 saat 09.00 sıralarında aracını AKTEM kiralama şirketine kiraladığını beyan eder. AKTEM şirketine gidilerek yapılan araştırmada aracın 8 Ağustos 1995 günü saat 10.00'da 10 günlüğüne 18 milyon peşin para alınarak, Göksel ve Burhan YÜRÜR adlı şahıslara kiralandığı öğrenilir.

Anında bütün illere aracın ve içindeki şahısların yakalanması için mesaj çekilir. Durum ayrıca Cumhuriyet Savcılığı vasıtasıyla da bildirilir. Ancak bu işlemlerden bir sonuç alınamaz. Bunun üzerine istihbarat tim elemanlarınca her iki ev gözetlemeye alınır. 14 Ağustos 1994 günü saat 24.00 sıralarında sanıklardan Burhan YÜRÜR babasına ait arabanın içinde yakalanır ve komutanlığa getirilir. Olayda kullanılan araba

sanığın babasının kapalı garajında bulunarak el konulur. Burhan YÜRÜR hemen sorgulamaya alınır. Sanık samimi olarak olayı anlatır. Ağabeyi olan Göksel'e 19.000 DM borcu olduğunu, izine gelince ağabeyinin Konya'dan Mehmet'in evini almak istediğini, kendisiyle birlikte belirtilen tarihte araç kiralarak Konya'ya Mesut'un yanına gittiklerini, ağabeyinin 14.000 DM'ye evi aldığını, parayı borcuna mahsuben kendisinin verdiğini, ancak ağabeyinin ben bunu daha sonra satar yerim, ev senin üstüne olsun diyerek evi kendi üstüne yaptığı saat 16.00 gibi işlemlerin bittiğini, Mesut da dahil olmak üzere hep beraber Meram'da bir lokantada yemek yediklerini, hatta parayı Mehmet'in verdiğini, saat 19.30 gibi hep beraber Aksaray'a geldiklerini, kendisinin saat 21.00'de kayınbabasının evinin önünde indiğini, ağabeyinin arabayı alarak Mesut ve Mehmet'le birlikte yanından ayrıldıklarını, ertesi gün saat 20.00 gibi eve geldiğini hadi toplanın Uşak/Eşme'de bulunan bir arkadaşına gidiyoruz diyerek apar topar evden çıkardığını, sabaha karşı Eşme'ye vardıklarını, ağabeyinin aynı günün akşamı otobüsle ben İstanbul'a gidiyorum diyerek ayrıldığını, ondan sonra da onu görmediğini, ağabeyinin 7.65 mm çapında bir tabancasının olduğunu beyan eder. Bu durum üzerine sanık Mesut GÜRCAN yeniden sorgulamaya alınır. Bu sorgulamada Mehmet'i paraya tamahen Göksel'le birlikte saat 02.00 sıralarında cesetin bulunduğu yerde tabanca ile vurarak öldürdüklerini, üzerindeki para ve eşyaları alıp, bilahare tanınmasın diye arabanın bagajında bulunan motor yağı ile yaktıklarını itiraf eder. Bunun üzerine sanıklar haklarında düzenlenen tahkikat evrakı ile adli makama sevk edilmişler ve ilk sorgularını müteakip tutuklanarak cezaevine konulmuşlardır. Diğer sanık Göksel YÜRÜR'ün halen yakalanmasına çalışılmaktadır.”⁸⁶

E. Jandarmanın Görev Alanına İlişkin Bazı Konular:

Burada Jandarma dergisinde yer alan ve Jandarmanın görev alanına ilişkin olan özellikle asayiş konularının çeşitli cepheleriyle ilgili yazılara yer verilmiştir. Bu yazılardan ilki kriminal konusuyla ilgilidir. Aynı zamanda bilimsel bir faaliyet alanı olan kriminal hakkında çeşitli sayılarda yer alan bilgiler şu şekildedir:⁸⁷

“Kriminal konusundaki gelişmeleri şu şekilde özetleyebiliriz:

⁸⁶ Cemal Oral, “Elde Bulunan Tek Delil Yarısı Yanmış Bir Kasa Fişiydi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 78 (Haziran 1995), s. 46.

⁸⁷ Mehmet Ekmekçi, “Bilimin Eli Suçluların Yakasında”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 75 (Temmuz 1993), s. 25.

(1) İtalya ve Fransa Kıdemli Askeri Ateşelikleri ile temas kurularak buralardaki Bilimsel Tahkikat Merkezlerinde bulunan cihazlar, bu cihazların maliyetleri, açılan kurslar ve gönderilebilecek personel konularında bilgi istenmiştir.

(2) Yeterli bilgilerin temin edilmesini müteakip yapılan çalışmalarda isim olarak "J. GN. K.LIĞI KRİMİNAL LABORATUARLARI" adı altında yasal düzenlemelere ve kadro çalışmalarına başlanılmıştır.

(3) 13 EKİM 1991 gün ve 21020 sayılı Resmi Gazete ile "J.Gn. K.lığı Kriminal Laboratuvarları Daire Başkanlığı Teknik Hizmet Yönetmeliği", Ocak 1992 tarihinden itibaren de "J.Gn.K.lığı Kriminal Laboratuvarları Daire Başkanlığı ve Alt Birimleri Teknik Hizmetler Yönergesi", J.Gn.K.lıgıncaya yayınlanarak İlçe J.BI.K.lığı seviyesinde dağıtılmıştır.

(4) Yönetmeliği ve kadrosu ile Merkez Kriminal Laboratuvarları Harekât Başkanlığı'na bağlı olarak faaliyetlerini yürütürken, Türkiye genelinde bir plan dahilinde Jandarmanın Bölge Komutanlıklarına bağlı olarak 1995 yılından itibaren Kriminal Bölge Laboratuvarları kurulmaya başlanacaktır. Ayrıca her ilde teknik yönden Bölge ve Merkez Laboratuvarına bağlı olarak faaliyet gösterecek olan Kriminal ve Narkotik Tim Komutanlığı da 1994 yılından itibaren 16 ilde olmak üzere 2002 yılına kadar tüm illerde kuruluşunu tamamlayacaktır.

(5) Merkez, Bölge Laboratuvarları ile Kriminal ve Narkotik Tim Komutanlıklarının çalışma esas ve usulleri yönerge ile belirlenmiş olup eğitim, öğretim, kurs, teknik malzeme ve cihaz ihtiyaçları Daire Başkanlığı'nca hazırlanan planlar gereği J. Gn. K.lığı nezdinde giderilmektedir.

(6) En son model teknik cihazları ve uzman personeli ile Merkez Kriminal Laboratuvarları Nisan 1993 tarihinden itibaren fiilen çalışmaya başlamıştır.”

“Kriminal alanındaki yeniliklerden bazıları şunlardır:⁸⁸

• New York İstasyonlarında Lazer Tabancaları:

New York metro istasyonlarında görevli polis devriyeleri, 1995 Ocak ayında lazer ışını ihtiva eden 9 mm. lik tabancalar kullanmaya başladı. Bu, lazerli silâhların Amerika Birleşik Devletleri'nde askerî amaç dışındaki ilk kullanımı oldu. Kötü ışıklandırılmış istasyonlarda gece devriyesi görevi yapacak 15 polis bu silâhlarla donatıldı. Bu ışınlar

---

⁸⁸ Mustafa Çeşitcioğlu, “Kriminal Alandaki Yenilikler”, **Jandarmanın Dergisi**, Sayı: 78 (Haziran 1995), s. 45.

mermiyi hedefe sevk etmiyor, sadece merminin isabet yerini belirliyor. Emniyet yetkililerine göre bu ışınlar suçlularda bir çekingencek yaratacak ve suçlu üzerinde kırmızı noktayı gördüğü an yanlış bir hareketinde aynı yere bir kurşun isabet edeceğini anlayacaktır. Eğer bu tecrübe başarılı olursa bu istasyonlarda çalışan 4300 polisin daha bu silâhlarla donatılması düşünülmektedir.

- Avrupa'da İlk Elektronik Mahkum:

Geçtiğimiz Mayıs ayında mahkumların elektronik denetimi uygulamasına başlandı. Bu mahkumların ilki, İsviçre kanunlarına aykırı suç işlemekten iki aya mahkum olan İsviçreli bir kadın. Bu yeni sisteme göre, kadın her gün işine gidip gelebilecek ve evinde yatabilecek. Sistem kadının hafta sonunda bir saat evden dışarı çıkmasına müsaade edecek. Ayak bileğine takılacak olan cihaz, evdeki telefona, oradan da hapishane idaresine her 15 saniyede bir sinyal gönderecek ve böylece evde olup olmadığı anlaşılacak. Böylece kadının kendi evi ceza müddeti boyunca hapishanesi olacak.”

- “Otomatik Parmak İzi Teşhisi:⁸⁹

Otomatik Parmakizi Teşhis Sistemi (AFIS), on parmağın iziyle olay yerinden elde edilen parmak izlerini elektronik ortamda arşivleyen ve olay yeri izlerini veri tabanındaki parmak izleriyle mukayese etmeyi sağlayan bilgisayar kontrollü bir sistemdir. Sistem, 1998 yılının Temmuz ayı başlarında Ankara’da bulunan Jandarma Kriminal Daire Başkanlığı Merkez Laboratuvarında faaliyete geçirilmiştir. AFIS, hali hazırda 400.000 adet on parmakizi (4.000.000 adet tek parmakizi) kapasiteli veri tabanına sahiptir.

AFIS, genelde on parmakizi arşivleme sistemi olarak bilinmekle beraber, değişik fonksiyonları yerine getirme imkanlarına sahiptir. Bu sistem ile Jandarma tarafından olay yerinden elde edilen parmakizleri hem şüphelilerden alınan on parmakizleri ile hem de daha önceden sistem veri tabanına girilmiş diğer on parmakizleri ile otomatik olarak mukayese edilebilmektedir. Böylece inceleme konusu iz tüm arşivde taranabilmektedir.

AFIS ile yapılan arşiv araştırmaları, faili meçhul izlerin bulunması için de son derece önemlidir. Şöyle ki, faili bulunamamış ve sistem veri tabanına girilmiş olay yeri parmakizleri, yeni on parmakizlerinin sisteme girilmesi ile veri tabanındaki en son

---

⁸⁹ M. Cem Çubuk, “Otomatik Parmak İzi Teşhisi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 92 (Aralık 2000), s. 34-35.

duruma göre yeniden arşiv araştırmasına tabi tutulabilmektedir. Böylece, Faili meçhul izler belirli aralıklarla veri tabanından yeniden taranabilmekte, izin sahibi tespit edildiğinde ilgili İl Jandarma Komutanlığı uyarılmaktadır.”

Jandarma teşkilatının bünyesinde yer alan ve özellikle asayiş olaylarında görev atlı birlikler hakkında bilgi veren kısa bir yazı derginin 92. sayısında şu şekilde yer almaktadır:⁹⁰

“Atlı Jandarma Birlik Komutanlığı özellikle asayiş olayları olmak üzere aşağıda belirtilen görevlerde kullanılmaktadır:

- Toplumsal olaylara müdahalede kullanılmak,
- Trafiğe kapalı alanlarda ve mesire yerlerinde önleyici zabıta görevi icra etmek,
- Özellik arz eden devriye hizmetlerinde kullanılmak,
- Av sahaları ve sık ormanlık bölgelerde çevre kontrolü yapmak,

Merasim ve gösterilerde Jandarma Genel Komutanlığının “Atlı Tören Kıtası”nı oluşturmak amacıyla kurulmuş ve halen Atlı Jandarma Takım Komutanlığı olarak görev yapmaktadır.

Atlı Jandarma Birlik Komutanlığı, kendi tesislerine kavuşuncaya kadar şimdilik Kara Kuvvetleri Atlı Spor ve Eğitim Merkez Komutanlığı tesislerinden yararlanmakta, eğitimini bu tesislerde sürdürmektedir.”

Jandarmanın özellikle kitle olaylarındaki rolü üzerine yazılmış olan ve derginin 96. sayısında yer alan yazı şu şekildedir:⁹¹

“Çağdaş anlayışa göre demokrasi, yalnızca bir yönetim biçimi değil aynı zamanda bir yaşam biçimidir. Bu anlayış bir yandan devletin yetkilerini, kendi koyduğu kurallarla sınırlı kabul etmesini, bir yandan da ülkede yaşayanların her seviyede yönetime katılımını ve yasal sınırlar içerisinde yönetimi etkilemesini gerekli ve zorunlu kılar.

Bu nedenle devletin hukuk sınırlarını çizen Anayasa, insanların yönetime katılma ve yönetimi etkileme aracı olan “toplanma ve gösteri yapma haklarını” temel insan hakları arasında saymış ve bu hakların kullanımını önceden izin alma koşuluna bağlamamıştır.

---

⁹⁰ **Jandarma Dergisi**, Sayı 92 (Aralık 2000), s. 23.

⁹¹ “Kolluk Açısından Kitle Olayları Ve Kitle Psikolojisi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 96 (Aralık 2001), s. 18-23.

Öte yandan uluslar arası hukuk düzenlemeleri de onaylamak suretiyle birer ulusal düzenleme haline gelmiş ve “toplanma ve gösteri yapma” haklarının sınırları bu düzenlemeler çerçevesinde genişletilmiştir.

Her şeyden önce kitle hareketlerini, yönetimi uyarma ve yönetimin biçimi ile aldığı kararları bir daha gözden geçirmesini sağlama aracı olarak kabul etmek kitle hareketlerini anlama bakımından bir adım olmalıdır. Böylece, yasal sınırlar içinde kalan kitle hareketlerinde, yönetimin denetlenmesi ve kamusal yararlar doğrultusunda hareket edilmesinin sağlanması bakımından kamu yararının varlığı kabul edilmelidir.

Öte yandan kitle hareketleri aynı zamanda toplumsal deşarj (rahatlama) aracı olarak da değerlendirilmelidir. Tepkilerin halk arasında için için kabarıp, bu arada yasadışı hareketlere kayma eğilimi kazanması yerine sağlıklı ve zararsız bir şekilde dışa vurularak toplumsal rahatlama sağlanması kitle hareketlerinin işlevlerinden biridir.

Yukarıda da vurgulandığı gibi en azından yasal ve barışçıl kitle hareketleri devlet düzenine karşı değil, yönetimin tekil olumsuzluk ya da yanlışlıklarına karşı geliştirilen tepki şekilleridir. Bu bakımdan kitle hareketlerine tek bir yaklaşım biçimi benimsemek yerine hareketin türüne göre tavır alınmalı ve müdahale biçimi buna göre saptanmalıdır.

Kitleler doğası gereği büyüme ve büyük olma eğilimindedirler. Ancak bu büyüme eğilimi, bir kitle hareketinin, hareketi düzenleyenlerin kontrolünden çıkması ihtimalini de beraberinde getirir. Kimi zaman geniş katılımlı yasal kitle hareketlerinde birtakım radikal, yasadışı ve şiddet eğilimli grupların varlığı görülür. Bu gruplar varolan kitle hareketini kullanarak kendi özel ve yasadışı amaçlarını gerçekleştirmeye çalışırlar. Bu nedenle böyle durumlarda mümkün olduğu kadar bu grupların kitle içinden ayıklanması ve kolluk önlemlerinin tüm kitleye yöneltilmemesi gerekir.

Kitle olaylarına müdahale ile tek devlet gücünün kolluk kuvvetleri olmadığı akıldan çıkarılmamalıdır. Kolluk kuvvetleri kitle olayına müdahalenin son halkasıdır. Özellikle yasal, barışçıl veya pasif kitle hareketlerinde mülki makamların mutlaka devreye sokulması ve müzakere yöntemlerinin kullanılması sağlanmalıdır.

Kolluk görevlilerinin yerine getirirken uyacakları kurallar ve kullanacakları yetkiler ilgili yasalarda belirtilmiştir. Yasalardaki yazılı kurallar yanında profesyonel anlayış ve meslek etiğine uygun davranış kolluğun yazısız meslek kurallarını oluşturur. Bu anlamda Anayasanın 10 ncu maddesindeki eşitlik ilkesi kolluk görevlilerinin en temel rehberidir. Değişik sosyal tabanlı kitleler birbirinden farklı amaçlarla bir araya

gelebilir ve değişik talepler ortaya koyabilirler. Hatta bu taleplerin bir kısmı yasadışı olabilir. Bu kitlelerin ya da dile getirilen taleplerin bir kısmı kolluk görevlilerinin şahsi sempatisini ya da nefretini uyandırabilir. Bu tür durumlarda en büyük tehlike kolluk görevlisinin meslek kurallarını gözdardı ederek kişisel eğilimleri doğrultusunda gereğinden fazla sert ya da pasif kalmasıdır. Bu durum özellikle kitle iletişim araçları ile tim toplumun dikkatine sunulacak ve kolluk görevlilerinin objektifliği ve tarafsızlığı konusunda şüpheler oluşmasına yol açacaktır. Kolluk görevlilerinin etkili, inandırıcı, saygın ve caydırıcı olabilmelerinin objektif, adil ve tarafsız davranmalarıyla mümkün olabileceği unutulmamalıdır.

Kolluk kuvvetlerinin görevi, meydana gelen olaylarda kendilerine yasalarla verilen yetkileri kullanmak olduğuna göre, iyi yetişmiş bir kolluk kuvvetinin hem toplumsal olayları temelden önleyecek tedbirleri bilmesinin hem de olay meydana geldiğinde yasal yetkileri kendine özgü tarafsızlık ve kararlılıkla uygulayabilecek bir yapıda olmasının bir zorunluluk olduğuna unutulmamalıdır.”

Jandarma dergisinde yer alan ve yine jandarmanın çalışma şekilleriyle ilişkili bir inceleme yazısı 96. sayıda yer almıştır. İbrahim Başbostancı imzasını taşıyan yazıda, adam öldürme ve şüpheli ölüm olaylarında izlenmesi gereken yolları ele almaktadır. Yazının metni şu şekildedir:⁹²

“Her olayın çözümü için izlenmesi gereken yöntemler farklıdır. Burada adam öldürme ve şüpheli ölüm olaylarında izlenmesi gereken hareket tarzı konusunu dört bölüm halinde inceleyeceğiz.

(1) Giriş

Ölüm olaylarının faili meçhul kalmasının en büyük sebebi;eksik yapılan olay yeri incelemesi, olay yerindeki delillerin toplanamaması ve akabinde yapılan araştırma ve soruşturmanın eksik ve amacından uzak yapılmasıdır. Mevcut hukuk mevzuatında olayların çözülebilmesi, kolluk açısından oldukça zor olmasına ve şüpheliden delile değil de, delilden şüpheliye giden mantık içerisinde hareket eden kolluk kuvvetinin hukuksal zorluklara rağmen başarıya ulaşması kaçınılmazdır. Eski faili meçhul oysalar incelendiğinde yukarıda sıralanan nedenlerle (Teknik ve teknolojik malzeme ve uzman personel yetersizliği) olayların çözülemediği kanaatine varmak mümkündür.

(2) Olaya İlk Müdahale Ve Olay Yeri İncelemesi Sonucu Delillerin Toplanması:

⁹² İbrahim Başbostancı, “Adam Öldürme Ve Şüpheli Ölüm Olaylarında İzlenmesi Gereken Hareket Tarzı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 96 (Aralık 2001), s. 56-59.

•Ölüm olayından haberdar olan kolluk kuvveti, durumu Cumhuriyet Savcısı'na haber verir ve ilk etapta, suçu aydınlatacak olan delillere olay yerinde ulaşacağı düşüncesinden hareketle, söz konusu delillerin yok edilmesini ya da dejenere edilmesini önlemek amacıyla, olay yerinin emniyetini Cumhuriyet Savcısı gelinceye kadar almalıdır.

•Delil toplama işinin prensip olarak uzman kişilerden kurulu, bu işin eğitimini almış kriminal ekibe bırakması esas olmalıdır.

•İmkanlar ölçüsünde olay yerinin çeşitli açılardan kamera ve en azından fotoğraf makinesi ile görüntülerinin alınması sağlanmalıdır.

•Olay yerinde tespit edilebilecek araç, ayak ve parmak izlerinin uzman personel tarafından uygun teknikler kullanılarak alınması sağlanmalı, imkansızlık durumunda en azında mevcut izlerin özellikleri ve ölçümlerinin tutanağa geçirilmesi sağlanmalıdır.

•Olay yerinde titiz bir sistematik araştırma yapılmalı, tespit edilen boş kovanların haricinde, maktule isabet etmediği varsayılan mermi çekirdeklerinin isabet edebileceği muhtemel zeminler kontrol edilmeli, bu husus gözardı edilmemelidir.

•Vücuda isabet eden mermi çekirdeklerinin izlediği yol ve son vuruş noktasının tespitine çalışılmalı, şayet maktule yere düştükten sonra da ateş edilmişse, düşmüş olduğu yerde de mermi çekirdeği araştırılmalıdır.

•Merminin vücuda girişi, giriş noktasında bıraktığı izler, merminin çıkışı, çıkış deliğinin özellikleri ve çekirdeğin bulunduğu son nokta, boş kovanın ya da kovanların bulunduğu nokta yapılan ölçümlerle birlikte tespit edilmeli ve tutanağa geçirilmelidir.

•Olay yeri tespit tutanağında, olay yerine geliş saati ve dakikası ile yapılan titiz araştırma ve inceleme sonucu elde edilen tüm bulgulara (boş kovan, çekirdek, kan örnekleri, saç kılları, sigara izmaritleri vb.) el koyulup bu hususlar tutanağa geçirilmeli, bir başka deyişle araştırma ve incelemenin her boyutu olay yeri tespit tutanağında belirtilmeli ve bu işlemler mutlaka olay yerinde yapılmalıdır.

•Olay yeri krokisi; Olayla ilgili bulgulara dayalı olarak detaylı ve gerçek ölçümlere bağlı olarak olay yerinde tanzim edilmeli; Tarih, saat, dakika ve yön ile hangi olayın krokisi olduğu mutlaka belirtilmelidir.

(3) Olay Sonrasında Yapılacak Araştırma Ve Soruşturma:

•Varsa tanıkların ilk ifadelerine olay yerinde başvurmalı, alınan ilk ifadelerle yetinilmeyip olay tarihinden sonra da ikinci, hatta gerektiğinde üçüncü ifadelerine

başvurulmalıdır.

- Olay yerinde ve sonrasında; maktülün sosyal kimliği, yaşantısı, ekonomik durumu, varsa problemleri ve hasım olabileceği kişi ya da kişilerle ilgili bilgi toplanmaya çalışılmalıdır.

- Maktülün olaydan önce son görüldüğü yer, son görüştüğü kişiler ve yaptığı telefon görüşmeleri tespit edilip bu hususlarda araştırma yapılmalı, bu kişilerin ifadeleri alınmalıdır.

- Fail ya da failerin olay yerini terk etmeleri durumunda; şüpheli şahısların olay saati itibarıyla bulduklarını beyan ettikleri yer ve ortamlar ile ilgili iddialarının araştırılması yapılmalıdır.

- Adli kurumdan alınan otopsi raporları, iyi incelenmelidir. Önce zehirlenerek ya da boğularak öldürülen maktule, silahla intihar ya da kaza süsü verilmiş olabileceği gözardı edilmemelidir.

Bu anlamda, otopsi raporlarının ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Aşağıda konu ile ilgili olarak örnek bir olay ele alınmıştır.

Gümüşhane ili, Şiran ilçesi, Başköy köyünde 16.05.1999 tarihinde meydana gelen şüpheli ölüm olayı ile ilgili olarak yapılan ekip çalışmasında; kriminal laboratuvarının, olay yerinde ele geçirilen ve suç silahı olan av tüfeğinin temizlenmiş olduğu kanaatine dayalı olarak, dönemin savcısı tarafından, şüpheli ölüm olayı olduğu zannı ile dosyaya daimi arama kararının verilmiş olduğu kanısına varılmıştır. 2000 yılı Aralık ayında, önceki tahkikattan yararlanarak yapılan olay yeri incelemesinde ve ölçümlerde, olayın faili olabilecek başka bir şahıstan söz etmenin mümkün olamayacağı kanısına ispatları ile ulaşılmıştır.

Ancak, savcının da dikkatini çeken tüfeğin temizlenmiş olmasına cevap bulunamamıştır. Bu esnada, tahkikat tutanaklarında can alıcı bir nokta dikkat çekmiştir. O da, dönemin karakol komutanının olay yerinde suç silahına el koyma esnasında tanzim ettiği tutanakta, fişegin sıkışmış bir vaziyette teslim alındığını belirtmiş olmasıdır. Kriminal laboratuvarında tanzim edilen koli teslim alma ve açma tutanağında fişekle tüfeğin birbirlerinden ayrılmış olduğu da tespit edilmiştir. Bu da, olay yerinden alındıktan sonra boş fişegin silahtan ayrılması işleminin karakolda ya da savcılıkta yapılmış olduğunu ispatlamıştır. Yani tüfeğin namlusunun, açık tarafından

uzun bir cisimle fişegin çıkarılması esnasında, temizlenmiş olabileceği su yüzüne çıkarmıştır.

Neticede, şüpheli ölüm olayı kesinlikle intihardı ve bu çalışma sonucunda davaya takipsizlik kararı adli makamlarca verilmiştir.

(4) Fail Ya Da Faillerin Yakalanması Aşamasında Yapılması Gereken İşlemler:

- Hakkında kuvvetli şüpheler olan olay faili şahsın hemen yakalamasının yapılmaması kolluğun yararına olacaktır. Sanıktan delile değil de, delilden sanığa ulaşmak ilkesine bağlı kalarak; maddi delil toplanmalı ve yakalama en son iş olmalıdır.

- Olay faili olduğu şüpheleri üzerinde toplanan kişi ya da kişilerin, toplanan delillerden sonra yakalanması aşamasına gelindiğinde; tüm deliller yakalanan kişiyi gösterse bile gözaltına alınan şahıs ya da şahıslara olayın kesin faili olduğu muamelesi yapmamalı, tim düzenlenen tutanaklarda şüphelinin suçluluğu kanıtlanmış bir kişi gibi gösterilmemesine özen gösterilmelidir.

- Yakalama faaliyetleri sonucu; yakalamanın nedenini, tarih ve saatini, yakalama saatinden ne kadar sonra karakola getirildiğini belirtir, yakalama tutanağı tanzim edilmelidir. (yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği İkinci Bölüm 5-6-7 ve 8'nci maddeleri)

- Gözaltına alma işlemi şahsın yakalama anında özgürlüğünün kısıtlanması ile başlamalı, yolda geçen süre gözaltı süresine bağlı olmamalıdır. (Gözaltı süreleri için yönetmeliğin 3'üncü bölümü 13 ve 14ncü maddeleri)

- Şüphelinin nezarethaneye konulması gözaltına alındığını gösteren somut bir durum olmakla birlikte, nezarethaneye konulmadan yakalanıp karakola getirilen şüphelinin yakalanma anı ile karakolda geçirdiği zaman dilimlerinin de gözaltı süresi ve kavramı içerisinde mütalaa edileceği bilinmeli ve unutulmamalıdır.

- Gözaltına alınan şüpheli, mutlak surette "Nezarethaneye Alınanların Kaydına Mahsus Defter"e işlenmelidir. (Yönetmeliğin 2'nci bölümü 10, 11 ve 12'nci maddeleri)

- Kişinin yakalandığını, istediği en az bir yakınına bildirmek hak ve esastır. (Yönetmeliğin ikinci bölüm 9'ncü madde)

- Yakalanması yapılan kişinin kendisi, kanuni temsilcisi ya da kolluk kuvveti tarafından temin edilecek bir müdafiden hukuksal yardım almak hakkı vardır ve sağlanmalıdır. (Yönetmeliğin 4'üncü bölümü madde 19, 20)

•Müdafinin vekaletnamesinin bulunup bulunmadığına bakmaksızın gözaltı süresinde şüpheliye yalnız görüşmesine müsaade edilir.

•Soruşturmayı geciktirmemek kaydı ile müdafî, ifade alma esasında hazır bulunabilir.

•Müdafî hazırlık evrakı ile dava dosyasının tamamını incelemek ve istediği evrakın suretini almak hakkına sahiptir. (Yönetmeliğin 4'ncü bölümü madde 21)

•Gözaltına almalarda işkence iddialarını ortadan kaldırmak için gözaltı sürelerinin belirlenen aralıklarında hekim raporu alınmalı, bu rapor çıkış işleminde de mutlak surette alınmalıdır.

•Şüphelinin yakalandığı andan itibaren, hayatı ile ilgili sorumluluğunkolluk kuvvetine dolayısı ile devlete ait olduğu göz önüne alınarak, ona gelecek her türlü zarar ve ziyanın kolluk kuvveti tarafından gerçekleşmediğinin ispatı yapılmadıkça, sorumluluktan kurtulunamayacağı unutulmamalıdır.

•Türkçe konuşmayan kişilerin, tercüman hakkından yararlanmaları esastır.

•Hazırlık soruşturmasında yapılacak olan teşhislerde, bir kişi gösterilip teşhisi yapacak kişiden teşhis etmesi istenilir ve durum tutanağa dökülürse kesinlikle muteber değildir.

•Yapılacak olan yer göstermelere savcının dahil olmasını sağlamak, yer gösterme tutanağının mahkemece yapılacak olan değerlendirmede kabul edilebilirlik açısından ağırlığı olacağı şüphesizdir.

•Hazırlık tahkikatı tamamlandığında beklenecek başka bir gelişmede yok ise gözaltı süresinin dolmasına bakılmaksızın savcılığa sevk işlemi yapılmalıdır.

Sonuç olarak, tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının olduğu gibi, kolluk kuvvetlerinin de yasal düzenlemelere, mevzuatlara ve konulmuş kurallara bilinçle uyma zorunluluğu ve sorumluluğu vardır. Üzeyir GARİH cinayetinden sonra iyi anlaşılacağı gibi, tek bir olayın bile çeşitli spekülâtif değerlendirmelerin etkisinde kolluk kuvvetini ne denli zor durumlarda bıraktığı herkes tarafından bilinmektedir.”

Jandarma dergisinin 95. sayısında yayınlanan ve iz takibinin olayın aydınlanmasında ve suçluların yakalanmasındaki önemin gösteren yazı şu şekildedir:⁹³

---

⁹³ Sivas İl Jandarma Komutanlığı, “Kar İzleri Örtemedi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 95 (Eylül 2001), s. 84-85.

“Suçluların yakalanmasında iz takibinin önemi büyüktür. İz takibi için elverişli hava koşullarından birisi de toprağın karlı kaplı oluşudur. Aşağıda bunun bir örneği ayrıntılarıyla yer almaktadır.

Yolların, yoğun kar yağışı nedeniyle kapalı olduğu 14 Şubat 2001 tarihinde Sivas ili Şarkışla ilçesine bağlı köylerden birinin muhtarı, İlçe J.K.lığı’na bir ihbarda bulunur. Muhtarın beyanına göre köy sakinlerinden İsmet KUMLU’yu yaklaşık bir haftadır gören duyan olmamıştır. Kaybolmuş olmasından ya da başına bir iş gelmiş olmasından kuşulanılmaktadır. Muhtar kayıp şahsın evine gittiğinde “Ben İsmet KUMLU çalışmaya gidiyom, hoşça kalın yazılı bir notla karşılaştığını söyler.

Jandarma, muhtara bu yazılı mesajı muhafaza etmesini, köy yolu açılır açılmaz gerekli soruşturma ve araştırmanın yapılacağını belirtir.

Yolların kardan temizlendiği 17 Şubat günü köye ulaşan Jandarma, kayıp şahsın evinin 40 m. Kadar yakınında bulunan ve kullanılmayan bir samanlıkta kuşku bir şekilde samanlar arasına gömülmüş ve sahibi belli olmayan bir çift kahverengi 42 numara bot bulmuştur. Kayıp şahsın evi de aranmış ve herhangi bir ize rastlanmamış, muhtardan şahsın bıraktığı söylenen “Not” teslim alınmıştır.

Kayıp şahsın annesi ve muhtarla mülakat yapılarak, tahkikat derinleştirilmiştir. Soruşturmanın ilerleyen aşamalarında, kayıp olan şahsın abisinin olay tarihlerinde yatılı olarak okumakta bulunduğu ilçeden tatil nedeniyle köye gelmiş olduğu belirlenmiştir. Şahsın abisiyle aralarının, babalarından kalma miras nedeniyle açık olduğu, köyde aileden ayrı olarak kaldığı ve abisiyle daha önceleri balta ile birbirlerini yaralama olayına karıştıkları ve sonra da barıştıkları tespit edilmiştir.

Kayıp şahsın arkadaşları, yapılan görüşmelerde kendisinin köyden ayrılacağına dair bir niyetinin olmadığını beyan etmişlerdir. Mevcut delil ve bilgilerden yola çıkan Jandarma, şahsın kar ve tipinin çok yoğun olduğu ve yolların 1.5 m. karla kaplı bulunduğunu, 08 Şubat ve müteakip günlerde, çok da ihtiyacı olmamasına rağmen tek başına ilçeye kadar olan 45 km’lik bir mesafeyi yaya yürümeyi göze alamayacağını değerlendirmiştir. Bu durumda geriye, zaten kavgalı olduğu ailesi ya da diğer aile bireylerini birinin kayıp şahsı miras nedeniyle öldürmüş olması ihtimali kalmaktadır.

Bu son ihtimali değerlendiren jandarma, bu iklim şartlarında öldürülmüş bir şahsın çok uzakta olamayacağına, ya kar içine atıldığını ya da çevredeki donmuş toprağın kazılmasının çok zor olması ve dikkat çekmesi nedeniyle kapalı bir mekanda

gömülmüş olabileceğine karar verir ve öncelikle aileye ait ev ve müstemilatlarında şişleyerek taban kontrolü yapar.

Köy muhtarı ve azası ile kayıp şahsın annesinin evine yapılan aramada, yayık içine atılmış ve üzerinde kan lekeleri olan bir adet pantolon bulunur. Anne el konulan pantolonun büyük oğluna ait olduğunu beyan eder. Evde başka bir iz ve emareye rastlanmaz ve aramaya kayıp şahsın evinde devam edilir.

Şahsın evinde yapılan aramalarda bir şey bulunamamışsa da ahırda yapılan inceleme sonucu, bir köşedeki saman ve toprağın yumuşak ve gevşek olduğu fark edilir ve kazılmaya başlanır.

Toprak altında beyaz bir naylon çuval ve bağlanan çuvalın ağzında birbirine bağlanmış bir çift el görülür ve ceset çıkarılır. Ceset, yüzüstü ve beline kadar beyaz bir çuvala geçirilmiş ve elleri bağlı olarak toprağa gömülmüştür. Bulunan ceset, kayıp şahsın annesi ve köylülere teşhis ettirilir ve cesedin kayıp İsmet KUMLU'ya ait olduğu belirlenir ve Cumhuriyet Savcısı'nın talimatı ile otopsiye gönderilir.

Cesedin teşhisinden sonra sıra, sanıkların belirlenmesine gelir. Kuşkların yoğunlaştığı şahsın abisi, bulunduğu yatılı okulda gözaltına alınır. Cesedin üzerinde bulunan ve ellerini bağlamakta kullanılan kablo parçası ve ağzını tıkayan bez parçasından yola çıkılarak maktul ve annesinin evlerinde yeniden bir araştırma yapılır.

Araştırmada, maktulün evinde soba külleri içinde sapları yanmış üç adet çakı, abisine ait bir çakının parçaları ile üzerinde kan lekeleri olan balta sapı bulunmuş, ancak kablo ve bez parçalarına rastlanamamıştır.

Kriminal ekip tarafından maktulün abisinin mukayese el yazısı ile balta sapı üzerinden kan örneği alınmıştır. Yapılan kriminal araştırma sonucu, balta sapı üzerindeki kanın maktule ait olduğu ve “Ben İsmet KUMLU çalışmaya gidiyorum, hoşça kalın” yazılı nottaki yazının ise ağabeyine ait olduğu belirlenmiştir.

Deliller üzerine sorgulanan ağabey; suçunu itiraf etmiş ve cinayeti nasıl işlediğini anlatmıştır. Sanık cinayeti, babalarından kardeşine kalan para için işlediğini, olay günü evine giderek tartıştığı kardeşini eline geçirdiği balta sapını başına vurarak bayılttığını, kablo ile ellerinden ayaklarından bağladıktan sonra boğazını sıkarak boğduğunu; ölümünden emin olmadığı için orada bulunan bir keser ile de vurmaya devam ettiğini, karda iz bırakacağı için cesedi gömdüğü yeri itiraf eder.

Katil, kardeşini cesedini gömerken bile bıçaklamaya devam ettiğini; cinayetin ortaya çıkmasını önlemek için kardeşinin adına bir not bıraktığını söyler. Sanık, çıkarıldığı mahkemece tutuklanarak cezaevine konur.”

Jandarmanın suçluları tespit ve olayı aydınlatmada kullandığı yöntemlerden birisi de delilden hareket etme yöntemidir. Derginin 103. sayısında yer alan ve “Delilden Sanığa Giden Sabırlı Yol” başlıklı yazı konunun iyi bir örneğidir:⁹⁴

“Kolluk görevlileri olarak bizim görevimiz sanıktan delile gitmek değil, delilden sanığa gitmektir. Bu ise sabırlı bir çalışmayı gerektirmektedir. Bu durumun güzel bir örneği aşağıda belirtilmiştir.

7 Mayıs 2003 günü saat 11.00 sıralarında Elazığ İl Merkez Jandarma Komutanlığı’na bağlı Harput Jandarma Karakol Komutanlığı’nca, Harput merkezinde bulunan müzede görevli D. K. Adli şahsın müzede ölü olarak bulunduğu, İl Jandarma Komutanlığı Harekat Merkezi’ne bildirilir.

Alınan bu bilgi üzerine olay Cumhuriyet Savcılığı’na bildirilerek İl Merkez Jandarma Komutanlığı ve İstihbarat Şube Müdürlüğü ekipleri ile birlikte Olay Yeri İnceleme Timi olay yerine intikal eder.

Olay yerinde yapılan ilk incelemede müze görevlisi D. K.’nın, müzenin teşhir bölümünde yüzüstü olarak yerde yattığı, ayakları, elleri ve ağzının koli bandı ile birkaç kez sarılmak suretiyle bantlandığı, burnundan oldukça fazla miktarda kan geldiği ve yaklaşık bir buçuk saat kadar önce öldürüldüğü tespit edilir. Maktulün bulunduğu odada el yazması Kur’an-ı Kerimlerin bulunduğu camekanlı dolabın üst camının yerinden çıkarılarak yan tarafta bulunan bir masanın üzerine konulduğu ve altı adet el yazması Kur’an-ı Kerim’in de yerinde olmadığı tespit edilir.

Olay yerinin sistematik incelenmesinde tarihi kitapların çalındığı camekanlı dolabın üst camında üç adet parmak izi tespit edilir ve parmak izi nakil kartına alınır. Müzedeki tarihi bir taş üzerinde maktulün elleri, ayakları ve ağzının bantlandığı koli bandı ile aynı renkte, kullanılmış bir koli bandı rulosu ve bir ekmeğe bıçağı görülür. Bıçağın bulunduğu yerdeki durumundan, sol elini kullanan bir şahısça bırakıldığı belirlenir, bıçak delil poşetine konur.

Maktul D.K.’nın elleri, ayakları ve ağzının sarıldığı koli bantları da itinalı bir şekilde kesilerek delil poşetine yerleştirilir.

⁹⁴ Elazığ İl Jandarma Komutanlığı, “Delilden Sanığa Giden Sabırlı Yol”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 103 (Eylül 2003), s. 40-41.

Cumhuriyet Savcılığı'nca yapılan otopsi neticesinde şahsın el, ayak ve ağzının bantlı olduğu, burnunun kanamasından dolayı nefes alamayarak solunum yetmezliğinden öldüğü tespit edilir. Bu bilgiler ışığında olayın müzedeki el yazması Kur'an-ı Kerimleri çalmak için giren hırsızlar tarafından gerçekleştirilmiş olduğu kanaatine varılır.

Olay yeri inceleme ekibince koli bandı rulosu ve ekmek bıçağı üzerine "Super Glue" metodu ile parmak izi tespitine çalışılır; ancak teşhise elverişli iz bulunamaz. Daha sonra maktulün el, ayak ve ağzının sarıldığı koli bantlarının üzerine "Stick Side" metodu uygulanarak yapılan incelemede bandın yapışkan iç yüzeyinde tasnife elverişli parmak izleri tespit edilir.

Yapılan çalışmalar neticesinde şüpheli görülen 49 kişiden alınan parmak izleri olay yerinde görülen 49 kişiden alınan parmak izleri olay yerindeki koli bantlarında bulunan izler ile birlikte Van Jandarma Bölge Kriminal Laboratuvarı Şube Müdürlüğü'ne gönderilir. Kısa süren bir incelemenin ardından maktulün ellerinin bağlandığı koli bandı üzerindeki izler ile L.V. adlı şüphelini parmak izlerinin aynı olduğu tespit edilir.

Yapılan tespitin ardından sanık L.V. gözlem altına alınır ve kısa süren bir mülakatın ardından suçunu kabul ederek, olayı A.A. ve B.S. adlı şahıslar ile birlikte yaptıklarını, bu iki şahsın Kur'an-ı Kerim'leri çalmak için iki yıldan beri planlama yaptıkları, kitapların eski ve el yazması olduklarından dolayı maddi değerlerinin çok olduğunu zannettikleri, bu nedenle suçu işlediklerini itiraf eder.

Firarda olan A.A. ve B.S.'nin kimliklerinin tespit edilmesinin ardından yapılan araştırmada sanık A.A.'nın Elazığ polis bölgesinde işlediği bir suçtan dolayı parmak izlerinin alındığı tespit edilir. Şahsın parmak izleri ile olay yerinde el yazması Kur'an-ı Kerim'lerin çalındığı camekanlı dolabın üst camındaki parmak izleri karşılaştırılır ve bu izlerin sanık A.A.'ya ait olduğu tespit edilir. Ayrıca sanık A.A.'nın sol elini kullandığı belirlenir. Sanıklar kısa sürede yakalanarak alınan ifadelerinin ardından ceza evine konurlar."

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
JANDARMA DERGİLERİ BİBLİYOGRAFYASI (1925-2005)

A. Jandarma Mecmuası (1925-1954)

1. Bibliyografya

SAYI = 1		1925
SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0001		(Alb.) Mehmet Nazmi, “Jandarma Zabiti Nasıl Çalışmalıdır”
0002		(Bnb.) Kemal, “Jandarma Tesisatı ve Meslekte Malumat ve Ahlak”
0003		(Bnd.) Cahit, “Emir ve Kumanda”
0004		(Yzb.) Nurettin, “Endahtta Nazarı Dikkate Alacak Mühim Mevat”
0005		(Bnb.) Kemal, “Silah Taşımak”
0006		(Yzb.) İrfan Reşit, “Telaki ve Muhabere Devriyeleri, Sureti Tertipleri”
0007		(Tğm.) Mustafa Vehbi, “Adli müzekkereler ve Sureti Tebliğ ve İnfazı”
SAYI = 2		1925 NİSAN
SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0008		(Yzb.) Süheyl İzzet, “Bölüklerin Vazulceyş Tertibatı, Muamelat ve Umur İdareleri.”
0009		(Yzb.) Süheyl İzzet, “Zabita Talimgahları”
0010	S.83	(Yzb.) Süheyl İzzet, “341 senesi Jandarma Bütçesi”
0011		(Bnb.) Kemal, “Cumhuriyette Jandarma”
0012	S.96	İrfan Reşit, “Jandarmanın Kıyafeti Mahsusası”
0013	S.98	(Yzb.) Ethem, “Sihhi Musahibeler”

0014	S.105	(Tğm.) Raşit, “Zabıt Varakalarının Tanzim ve Tahririnde Kavait”
0015	S.115	(Tğm.) Raşit, “Duvarların Gözleri ve Kulakları Var”
0016	S.122	(Yzb.) Ürfü, “Masuniyeti Mesakin”
0017	S.141	(Yzb.) Ahmet Refik, “Tahmini Mesafe”
0018	S.148	Cevad Abbas, “Tayyarecilik”

SAYI = 3

1925 TEMMUZ

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0019	S.108	(Alb.) Mehmet Nazmi “Jandarma zabitanı Nasıl Çalışmalıdır.”
0020	S.163	(Bnb.) Kemal “Mesleki Hasbihaller”
0021	S.174	(Bnb.) Cahit “Emir ve Kumanda”
0022	S.176	(Yzb.) Nurettin “Endahtta Nazari Dikkate alınması Lazım Gelen Mevat”
0023	S.181	(Bnb.) Kemal “Silah Taşımak”
0024	S.188	(Yzb.) Adnan Reşit “Telaki ve Muhabere Devriyeleri”
0025	S.194	(Yzb.) Nazmi “Jandarma Karakol Binaları”
0026	S.198	(Tğm.) Vehbi “Adli Müzakereler”

SAYI = 4

1925 KASIM

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0027	S.224	(Bnb.) Kemal “Sulh Hakimleri Kanununda Jandarma”
0028	S.252	(Yzb.) Raşit “Jandarma Küçük Zabitana Nasihatlarım”
0029	S.267	(Tğm.) Vehbi “Katlin Envai”
0030	S.285	İbrahim Ethem “Sıhhi Musahabeler”
0031	S.294	(Bnb.) Kemal “İdari Vilayette Jandarmanın Mevki ve Vazifesi”
0032	S.301	(Yb..) Remzi “Hidemat ve Vezaifin Tasnif ve Tevzii”
0033	S.309	(Bnb.) Y. İzzet “Zabıtayı Mülkiyeye Müteallik Bir Teşrih”
0034	S.319	Ahmet Rıfat “Bomba Hazırlık Talimleri”

SAYI = 5

1926 OCAK

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0035	S.5	(Yb.) Remzi “Bir Konferans”
0036	S.11	(Alb.) Osman Nuri “Meslekte Tecrübe Hayatımdan Birkaç Yaprak”
0037	S.22	(Yzb.) Raşit “Jandarmanın Tavruhareketi”
0038	S.34	Adnan “Sahra Jandarma Hidematı”
0039	S.42	Ahmet Rıfat “Bir Makale Münasebetile”
0040	S.50	Ahmet Rıfat “Sicil Hakkında Tahlili Bir Mütaala”
0041	S.59	Mehmet Salim “Muamelat İdareye Müteallik Hasbihal”
0042	S.70	Mehmet Salim “Zabitanın Manevi Silahı”
0043	S.76	Fahri “Sulh Hakimleri Kanununda Jandarma”
0044	S.99	Ahmet Rıfat “Eslaha, Techizat Muamelatı”

SAYI = 6

1926 NİSAN

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0045	S.145	(Yb.) Tefik “Vazife”
0046	S.152	(Yb.) Tefik “Jandarmada Muallimlik Sanatı”
0047	S.162	Ahmet Nuri “Jandarma Takipte Yaralısına Nasıl Yardım Eder?”
0048	S.171	Adnan “Sahra Jandarma Hidematı”
0049	S.175	(Bnb.) Seyfettin “Jandarmada Talimler”
0050	S.180	Mehmet Hayri “Tütün Kaçakçılığında Jandarma”
0051	S.185	Mehmet Salim “Muamelatı İdareye Dair”
0052	S.201	(Dr.) İbrahim Ethem “Tıbbi Münasebetler”
0053	S.209	(Yb.) Tefik “Sureti İptidaiye Hakkında Bir İzah”
0054	S.212	(Bnb.) Cemal “Sulh Hakimleri Kanununda Jandarma”

SAYI = 7 - 8

1926 ARALIK

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0055	S.241	(Bnb.) Zeki “Muallimleri Nazarı Dikkate Alacakları Hususat”

0056	S.246	(Yzb.) Cemal “İctimaat Bahsi”
0057	S.251	Yusuf İzzet “Fransanın Bu Günkü Jandarması [Tercüme]”
0058	S.270	(Bnb.) Süheyl “Jandarma Takip Müfrezelerinin İşçeleri”
0059	S.275	(Yzb.) Yusuf İzzet “Jandarma Memurin Muhakematı”
0060	S.285	Mehmet Hayri “Müdafaai Nefs İle Mukabele ve Turuku Kanuniyeler”
0061	S.291	(Yzb.) Raşit “Jandarmada Otomobilin Lüzum ve Ehemmiyeti”
0062	S.300	(Yzb.) Raşit “Talim ve Terbiye Notları”
0063	S.310	Şaban Tefvik “Tıbbi Musahibeler”
0064	S.315	(Yzb.) Cemal “Talim ve Terbiye Teftişleri”
0065	S.352	(Bnb.) Niyazı “Havaya Karşı Müdaafa Dafi Tayyare”
0066	S.362	(Bnb.) Niyazi “Havai Kimya Harbi”
0067	S.369	(Bnb.) Niyazi “Gazların Hayvanlara Tesiri”

SAYI = 9

1927 MART

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0068	S.3	(Tğm.) O. Şevki “Şua”
0069	S.6	(Tğm.) O. Şevki “Fransa Jandarmasının Teşkilatı ve Tarihçesi”
0070	S.22	(Bnb.) Seyfettin “Jandarma Talimleri”
0071	S.34	Abdülmecit “Kavaimi Nakdiyenin Mecburiyeti Tedavülü”
0072	S.39	Raşit “Karakollarda Hıfzıssıha”
0073	S.65	Şükrü Tefvik “Talim ve Terbiye Hakkında”
0074	S.70	Ahmet Reşat “İngiltere Muharebe Tankları[Tercüme]”
0075	S.74	(Bnb.) Cahit “Emir ve Kumanda”
0076	S.78	A. Ş. “Bir Temenni”
0077	S.81	Yusuf İzzettin “Muhtelif İngiliz Tüfeklerinde Nişancılık”
0078	S.101	Yusuf İzzettin “Hava Taarruzları”
0079	S.119	Hava Mecmuasından “Yarınki Harp Nasıl Olacak?”

SAYI = 10

1927 NİSAN

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0080	S.125	Yusuf İzzettin “Jandarmanın Millet Dahilindeki Vazifei İctimaiyesi [Tercüme]”
0081	S.142	İsmail Hakkı “Jandarma ve Spor”
0082	S.145	Abdurrezzak “Kuvvetten Düşmüş Kuru Pillerden İstifede Hakkında”
0083	S.148	Yusuf İzzettin “Fransa Jandarma Teşkilatı [Tercüme]”
0084	S.170	A. Ş. “Jandarma Zabitan Menabii”
0085	S.177	(Alb.) Sedat “Talim ve Terbiye Teftişleri”
0086	S.228	(Yzb.) Şevki “İstiklal Muharebesi [Tercüme]”
0087	S.236	(Yzb.) Fatih “İstiklal Harbinde Kimyevi Silah [Tercüme]”

SAYI = 11

1927 TEMMUZ

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0088	S.241	Adnan Reşit “Jandarmanın Zabıtai Mania Vezaifi”
0089	S.248	Yusuf İzzettin “Fransa Jandarması [Tercüme]”
0090	S.265	Hüseyin Cahit “Mesleki Hikaye [Tercüme]”

SAYI = 12

1927 EKİM

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0091	S.345	Yusuf İzzettin “Fransa’da Jandarma hakkında Fikirler [Tercüme]”
0092	S.356	Osman Şevki “Cumhuriyet Jandaromasında Küçük Zabıt”
0093	S.362	Ahmet Reşat “Yeni Jandarmalara Öğütlerim [Tercüme]”
0094	S.377	Ahmet Reşat “Jandarma Zabıtlerinin Meskenleri [Tercüme]”
0095	S.380	Selim Sırrı “Avcı Neferi Nasıl Yetiştirilmeli?”

SAYI = 13

1928 OCAK

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0096	S.3	Selim Sırrı “Dördüncü Yıla Girerken”
0097	S.4	Yusuf İzzettin “Cinai Tahkikatta Fenni Vasıtalar”

0098	S.19	(Yzb.) Basri “İctimai Hayatta Jandarma”
0099	S.22	Yusuf İzzettin “Yardım Sandığı”
0100	S.27	Yusuf İzzettin “Napolyon ve Jandarma”
0101	S.35	Yusuf İzzettin “Fantazi”

SAYI = 14

1928 NİSAN

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0102	S.53	(Yzb.) Basri “His ve Vicdan”
0103	S.55	(Yzb.) Cemal “Bir Kaza Halkının Ehvali Ruhıyesi”
0104	S.59	(Tğm.) Hasan “Harp Köpekleri”
0105	S.65	Ahmet Reşat “Oto Miteralyöz [Tercüme]”
0106	S.79	Ahmet Reşat “Fransa Jandarmasının Bugünkü Talim ve Terbiyesi”
0107	S.100	Ahmet Reşat “Fransa Polis Teşkilatı”

SAYI = 15

1928 TEMMUZ

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0108	S.109	(Yzb.) Ziya “Binicilik ve Jandarma Zabiti”
0109	S.122	(Tğm.) Hasan “Harp Köpekleri [Mabat]”
0110	S.127	Yusuf İzzettin “Sokak Muharebeleri [Tercüme]”
0111	S.144	Yusuf İzzettin “Av Tüfekleri Yapılan Cinayetlerde Teşhis [Tercüme]”
0112	S.163	Tetkik Heyeti “Fransa’da Jandarmanın Ciheti Askeriye ile Münasebatı”

SAYI = 16

1928 EKİM

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0113	S.197	Adnan Reşit “Fransa Jandarmasında [Barraag] Hidematı”
0114	S.200	(Yzb.) Siyami Azmi “Küçük Zabıtlarımız”
0115	S.205	(Yzb.) Nurettin “Jandarmanın Büyük Harp Tarihçesi”
0116	S.214	(Dr.Bnb.) Ziya “Askere Su Tedariki, Mülevves Suların Tesviyesi”

0117	S.219	Yusuf İzzettin “Güvercinlerle Muharebe [Tercüme]”
0118	S.252	Yusuf İzzettin “Fransa Jandarması [Tercüme]”

SAYI = 17

1929 OCAK

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0119		Mecmua “1929 Senesine Gिरerken”
0120		(Yzb.) Nazmi “Jandarmalık ve Sinema”
0121		(Yzb.) Nazmi “Büyük Cinayet İşlerinin Fenni Vasıtalarla Tenviri”

SAYI = 18

1929 NİSAN

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0122		(Yzb.) Rüştü “Jandarmanın Sahil Tarassut ve Müdaafası”
0123		(Tğm.) İzzettin “Büyük Cinayet İşlerinin Fenni Vasıtalarla Tenviri”
0124		Tercüme “İtalya Jandarması Hakkında Malumat”

SAYI = 19

1929 TEMMUZ

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0125		(Yzb.) Rüştü “Jandarmanın Sahil Tarassut ve Müdaafası”
0126		(Yzb.) Nurettin “Jandarma ve Tayyare”
0127		Yusuf İzzettin “Kanada Jandarması [Tercüme]”

SAYI = 20

1929 EKİM

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0128		Tercüme “Jandarma Zabiti”
0129		Tercüme “Eski Bir Askerin Nasihatları”
0130		(Tğm.) Sırrı “Jandarmanın Mesleki Talim ve Terbiyesi [Tercüme]”
0131		(Tğm.) Sırrı “Otomobil Maniası Hakkında Malumat [Tercüme]”

SAYI = 21

1930 OCAK

SIRA NO

SAYFA NO YAZAR – KONU

0132

“Acemi Jandarmanın Yetiştirilmesi”

0133

“Hususi Yol Zabiti”

0134

“Dünya Hapishaneleri”

0135

(Yzb.) Şükrü “Eski Bir Jandarma Zabiti”

SAYI = 22

1930 NİSAN

SIRA NO

SAYFA NO YAZAR – KONU

0136

Vehbi “Savaşma Usulleri”

0137

(Bnb.) Yusuf İzzet “Pusulalar Ağı”

0138

“Sokak İğtişaçları [Tercüme]”

0139

(Tğm.) Hulusi “Jandarma ve Tahkimat”

0140

(Tğm.) Hulusi “Merasim Yerlerinde İnzibat”

SAYI = 23

1930 TEMMUZ

SIRA NO

SAYFA NO YAZAR – KONU

0141

İzzettin “Kurşun Yaraları [Tercüme]”

0142

(Yzb.) Nurettin “Şakilerle Mücadele”

0143

“Bugünkü Alman Jandarması [Tercüme]”

0144

(Yzb.) Şükrü “İlk Mekteplerde Jandarmanın Rolü”

SAYI = 24

1930 EKİM

SIRA NO

SAYFA NO YAZAR – KONU

0145

Yusuf İzzettin “Şahitliğin Bugünkü Rolü [Tercüme]”

0146

(Yzb.) Zeki Fevzi “Bir Karabineri Yüzbaşının Öğüleri”

0147

(Yzb.) Zeki Fevzi “Zabita Vezaifi [Tercüme]”

0148

(Yzb.) Zeki Fevzi “Eşkali Vechiye [Tercüme]”

SAYI = 25

1931 OCAK

SIRA NO

SAYFA NO YAZAR – KONU

0149

(Yzb.) Nurettin “Büyük Harpteki Jandarma”

- 0150 (Tğm.) Rüştü “Casusa Karşı Jandarma”
0151 (Yzb.) İzzettin “Köpek Yetiştirme [Tercüme]”
0152 (Yzb.) İzzettin “Yaşve Cinayet [Tercüme]”
0153 (Yzb.) İzzettin “Zehirle Öldürmenin Psikolojisi”

SAYI = 26 – 27

1931 TEMMUZ

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0154 (Yzb.) Nurettin “Büyük Harpte Jandarma”
0155 (Yzb.) Şükrü “Zabiteye Ait Tabiye Vazifesi [Tercüme]”
0156 (Yzb.) Fevzi “Jandarmanın Tekamülü [Tercüme]”
0157 (Yzb.) İzzettin “Köpeklerin Zabıtaya Yardımları [Tercüme]”
0158 “Adli Kimya”
0159 (Yzb.) İzzettin “Fransa’da Jandarma Zabiti [Tercüme]”
0160 (Yzb.) İzzettin “İspanya Jandarması [Tercüme]”
0161 (Yzb.) İzzettin “Alman Zabıtası [Tercüme]”

SAYI = 28

1931 EKİM

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0162 (Yzb.) Nurettin “Büyük Harpte Jandarma”
0163 (Yzb.) Şükrü “Zabıtaya Ait Tabiye Vazifesi [Tercüme]”
0164 (Yzb.) Zeki “Jandarmanın Tekamülü [Tercüme]”
0165 “Hayvan Hırsızlığı Tedbirleri”
0166 (Yzb.) Yusuf İzzettin “Kelepçe Ne Zaman, Kimlere ve Nasıl Takılır?”
0167 (Yzb.) Yusuf İzzettin “Avusturya Zabıtası [Tercüme]”

SAYI = 29

1931 ARALIK

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0168 (Yzb.) Niyazi “Eşkıya Hilelerinden Bir Safha”
0169 (Yzb.) Şükrü “Zabıta İşlerinde Hayvanın Ehemmiyeti [Tercüme]”

- 0170 (Yzb.) Zeki “Jandarma Tekamülü [Tercüme]”
0171 “Zabit Varakaları”
0172 (Yzb.) Fevzi “İz ve Nişan [Tercüme]”
0173 Yusuf İzzettin “Zabita Otomobil Hızını Nasıl Anlar?
[Tercüme]”

SAYI = 30

1932 NİSAN

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0174 (H. Yzb.) Esat Tekin “Karakol Mevkii ve Karakol
Komutanlarının Evsafi”
0175 (Tğm.) Talat “Zabitanın Mania Vazifesi”
0176 (Yzb.) Zeki “İz ve Nişan”
0177 (Yzb.) Niyazi “J. nın Karşılacağı tiplerden Bir
Numune”
0178 (Tğm.) R. Talat “Jandarmanın Adli Vazifeleri”
0179 (Kdm. Yzb.) Niyazi “Suçun ve Failin Tespitinde işe
Yarayan Şeyler”

SAYI = 31

1932 TEMMUZ

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0180 (Alb.) O. Nuri “Eşkîya Takibinde Sevk ve İdare”
0181 (Yzb.) Şükrü “Zabitanın İsyân Mıntakasında İstihdam
Tarzı [Tercüme]”
0182 (Yzb.) Hulusi “J. Zabiti ve Karakol Komutanı Kendi
Mıntakasını Nasıl Mütalaa Etmelidir?”
0183 (Yb.) Cahit “İzler ve Muhitimizde İnsan ve Hayvan İzleri”
0184 (Yzb.) Zeki “İz ve Nişan [Tercüme]”
0185 (Yzb.) Şükrü “Zabita Vazifesine Ait Mesele Halli
[Tercüme]”
0186 (Yzb.) Nurettin “Büyük Harpte Ordu Emrindeki J. Kıtaları
Tarihçesi”

SAYI = 32

1932 EKİM

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0187 (Alb.) Kemal “Kaçakçılık ve Jandarma”
0188 (Alb.) Remzi “Dünkü, Bugünkü, Yarının Jandarması”
0189 (Yb.) Kamil “Teşhis ve Tedavi”
0190 (Yzb.) Nurettin “Büyük Harpte Ordu Emrindeki Jandarma”

SAYI = 33, 34

[EKSİK]

SAYI = 35

1933 TEMMUZ

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0191 (Alb.) Kemal “Kaçakçılık – Jandarma Kaçakçılık Cezaları”
0192 (Bnb.) Aşir “J.’nın adli İşlerinde Bir Misal”
0193 (Yzb.) Nurettin “Büyük Harpte Ordu Emrindeki Jandarma”

SAYI = 36 - 37

1933 ARALIK

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0194 (Yb.) Hüsnü “Jandarma Devriyesi”
0195 (Yzb.) Sabri “Emniyet Umumiye Altında Bulundurulmak Cezası”
0196 (Yzb.) Rifat “Talim Bölükleri Nasıl Olmalıdır?”
0197 (Yzb.) Muktim “Mahpusların Sevk ve Nakil Hizmeti [Tercüme]”

SAYI = 38

1934 NİSAN

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0198 (Yzb.) Rahmi “Çapulcu, Tahkik, Takip ve Müsademe”
0199 (Yzb.) Muhittin “Vazifede Muaffakiyetin Sırrı”
0200 (Yzb.) Zeki “Hayvan Hırsızlığında Jandarmanın Vazifesi”

- 0201 (Yzb.) Muktim “Nahiyelerde Devir Hizmeti [Tercüme]”
0202 (Yzb.) Nurettin “Büyük Harpte Ordu emrindeki J. Kıtalarının Harp Tarihçesi”

SAYI = 39

1934 TEMMUZ

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0203 (Bnb.) Kemal “J. Hizmet ve Vazifesi Bakımından Vilayet ve Kaza Makamlarına Vilayet ve Kaza Jandarma Komutanları ile Münasebetleri”
0204 (Yzb.) Rahmi “Bir Kaza J. K. Mahkumiyet Müddetini Tamamlayarak Tahliye Edilenlerin Feri Cezaları Olan Nezaret Altında Tutarlarsa Ne Şekilde Kontrol Ederler?”
0205 (Yzb.) Nurettin “Jandarma Devriyesi”
0206 (Yzb.) Nurettin “Büyük Harpte Ordu Emrindeki Jandarma”

SAYI = 40-41

1 Teş. 934-1 Kan. 935

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0207 S.01-03 “Vecizeler”
0208 S.04-06 (Yb.) Hüsnü “Bir Jandarma Nasıl Olmalıdır?”
0209 S.07-21 (Yzb.) Asım “Eratin Kuvvei Maneviyesini Arttırmak ve Onları Askerliğe Isındırmak İçin Takib Olunacak Esaslar”
0210 S.22-29 (Yzb.) Vecihi “Bir Kaza J. Komutanının Çalışma Düzeni, Seyitgazi J. Birliğinde Bir Yıl”
0211 S.30 “Şuun: Bir Şehit Erin Hatırasına Saygı”
0212 S.31 “Fotoğraflar:”
“2. Sy. J. Tb. Sv. Bl. Beden Terbiyesinde”
“2. Sy. J. Tb. Sv. Bl. Beden Terbiyesinde”
“Ağrı Hudut Livasında Açılan Dağ Kursuna İştirak Eden ve Büyük Ağrının 5156 Rakımına Kadar İlk Önce...”

SAYI = 42

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0213		“Büyük Cumhurbaşkanı Atatürk’ün Jandarma Hakkında Yüksek Takdiri”
0214		(Kur. Alb.) Zeki ERKMEN “Tabiye Meselesi Hali”

SAYI = 43

1/II. Kan. 936

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0215	S.01-03	“Vecizeler”
0216	S.04-17	(Alb.) Remzi “Hudutlar ve Karasularında Jandarma”
0217	S.18-21	(Bnb.) Şükrü “Propaganda Harbi”
0218	S.22,23	(Bnb.) Şükrü “Geri Hizmetleri Korumak”
0219	S.24-46	(Bnb.) A. Rifat “Jandarmanın Tarihçesi”
0220	S.47-59	(Tuğgeneral) N. OZANALP “I. Mesleki Plan Tatbikatı”
0221	S.60	(Kur. Alb.) Zeki ERKMEN “I. Süel Plan Tatbikatı (Takviyeli Tb.)
0222		“Fotoğraflar” “12 J. Er Okulu Beden Terbiyesinde” “12 J. Er Okulu Güreş Takımı” “12 J. Er Okulu Diskcileri” “12 J. Er Okulu Halat Çekme Müsabakası” “12 J. Er Okulu Yüksek Atlama(1,67)” “12 J. Er Okulu Uzun Atlama(1.10)”

SAYI = 44

1 Nisan. 936

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0223		(Yzb.) Hulusi “Zabıt ve Aramada Teknik Esasları”
0224		(Alb.) Remzi “Bir Kaza J. Birliği Teftişinde Hangi Esaslar ve Ne Gibi Feri İşler Nasıl Tetkik Edilir? Birliğin Her Bakımından Ve Sevk İdaresi Hakkında Ne Gibi Hüküm Verilir?”
0225		(Yzb.) Vecihi SÜSLÜOĞLU “Muharebede Er süngüsünü ne zaman takar?”

- 0226 (Alb.) Zeki Erkmen “İspanya Jandarmasına Ait Notlar [Tercüme]”
- 0227 Adnan ERĞİNSOY “İtalya Dahili İdare, Jandarma, Polis Teşkilatı”
- 0228 (Yzb.) Tacettin “Zabıtaya Ait Hal Edilmiş Tabiye Meselesi [Tercüme]”

SAYI = 45

1 Tem. 936

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0229	S.01-03	“Vecizeler”
0230	S.04-08	(Yzb.) Rifat İLTER “Karada Avcılık”
0231	S.09-18	(Yzb.) F. ÖVÜNÇ “Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna ve Arama Usullerini Gösteren Talimatnameye Göre Jandarmanın Ödevleri”
0232	S.19-34	(Yzb.) Hulusi ALPAN “Meşhud Suçların Muhakeme Usulü Kanununa Göre Zabıtça Bilinmesi Gerek Olan Esaslar”
0233	S.35-42	(Çev: Kur. Alb.) Z. ERKMEN “Jandarmanın 1936 Yılındaki Faaliyetler”
0234	S.43-60	(Çev: Kur. Alb.) Z. ERKMEN “Belçika Jandarması”
0235	S.61-..	(Bnb.) Adnan ERĞİNSOY “Fıransa Jandarması”

SAYI = 46

1 Ekim 936

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0236		(Tğm.) Cemal “Ameli Telefonculuk”
0237		(Yzb.) Recai “Hırsızlık”
0238		(Bnb.) Şükrü “Gizli Kuvvet, Casusluk ve Jandarma”
0239		(Bnb.) Şükrü “Büyük Harpte Amerikan Casusları [Tercüme]”
0240		(Bnb.) Baykal “İstihbarat [Haber Alma]”
0241		Rıfat KEMERDERE “Subaylara Öğütlerim”

SAYI = 47-48

1/II. Kan.-1 Nisan 937

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0242	S.03	“Askeri Vecizeler”
0243	S.04-31	(As. Hak.) Hulusi ALPAN “Hazırlık Tahkikati”
0244	S.32-37	(Bnb.) Ziya ŞAHAN “Eşkıya Takip ve Tenkili”
0245	S.38-57	(Yzb.) Sabri BARAN “Takibi Şikayete Bağlı Suçlar veya Şahsi Davaya Bağlı Suçlar”
0246	S.58-82	(Çev: Kur. Alb.) Zeki ERKMEN “Belçika Jandarması”
0247	S.83	(Ştefanescu TRYAN Çev:) Salim TURMAN “Bizde ve Diğer Devletlerdeki Jandarma Müesseselerinin İnkişafı. (2. No. 936 Romen J. Mecmuasından)

SAYI = 49 - 50

1 Eylül 937

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0248		(Bnb.) Şükrü “Jandarmanın Mesleki Ödevleri”
0249		(Yb.) Hüsnü “Jandarma Defterine Bir Bakış”
0250		(Kur. Bşk.) “Meskun Yerler Etrafında Muharebe”
0251		Rıfat KEMERDERE “Ders ve Muharebe Atışlarının İcrası Sırasında Kazalara Meydan Verilmemesi Hakkında”
0252		(Bnb.) İzzet “Beden Terbiyesi”
0253		Zeki ERKMEN “J. Ast Teğmenlerine Verilen Meselenin Hal Tarzı”

SAYI = 51

1 Ocak 938

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0254		Zeki ERKMEN “J. Subay Okulunun Açılma Töreni”
0255		(Tğg.) O. Nuri ÖZANALP “Jandarma Karakolu”
0256		(Bnb.) Emin “Jandarmada Hayvan Bakımı”
0257		(Hakim) Hulusi ALPAN “Türk Ceza Kanunu 49. Maddesi Hakkında Bir İzah”
0258		Zeki ERKMEN “Karakter ve İnsiyativ”
0259		(Bnb.) Tahir “İz ve Emare”

0260	Rıfat KEMERDERE “Ders ve Muhabere Atışları Sırasında Kazalara Meydan Verilmemesi İçin Alınması Gereken Tedbirler Hakkında”
0261	(Yzb.) Nuh “Sürgün Cezası Nasıl İnfaz Olunur?”
0262	(Hakim) Şükrü OLÇAY “Alman Zabıta Tabiye Kuvvetleri”
0263	Adnan ERGİNSOY “Yeni Jandarma Nizamnamesi”

SAYI = 52

4 Mayıs 938

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0264	S.01-03	“Vecizeler”
0265	S.04-12	(As. Hak.) Hulusi ALPAN “Nizamnameleri Hukuki Mahiyetleri ve J. de Yapılan Nizamnameler”
0266	S.13-22	(Alb.) Hüsnü TEKŞEN “J. de Ödevi Kolaylaştıracak Hususi Defterler”
0267	S.23-28	(Bnb.) İsmail GÖKTÜRK “Önleyici Zabıta Hizmetlerinden Karakol ve Devriye”
0268	S.29-32	(Bnb.) Z. ŞAHAN “Genç Subayların Meslek Vazifesinde Muvaffakiyet Sırları”
0269	S.33-40	(Bnb.) A. R. KEMERDERE “Eyi Nişancılar Nasıl Yetiştirilir.”
0270	S.41-52	(Kur. Alb.) Z. ERKMEN “J. de Muhabere”
0271	S.53-61	Adnan ERGİNSOY “J. de Süvarinin Motorlu Vasıtalarının ve Muhabere İrtibatının Lüzum ve Ehemmiyeti”
0272	S.62-72	(Bnb.) Aziz KIRMIZI “Hayvan Sağlık Zabıtası”
0273	S.73-81	(As. Hak.) Şükrü OLÇAY “Casusluk, Propaganda ve Bunlarla Mücadele”
0274	S.82-..	(Bnb.) Emin ARDIÇ “Orman Kanunu ile Orman Koruma Teşkilatı”

SAYI = 53-54

1 Temmuz (1 Teş.) 938

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0275		“Vecizeler”
0276		“Atanın Fotoğrafi”
0277		“Baş Vekil Celal BAYAR’ın Fotoğrafi”
0278		“Gn. Kur. Bşk. Fotoğrafi”
0279		“M.M.V. Fotoğrafi”
0280		“D.V Fotoğrafi”
0281		“J. Gn. K. Fotoğrafi”
0282		“J. Subay Okul K. Fotoğrafi”
0283		“Subayların Çelenk Koyma Merasimine Ait Fotoğraflar”
0284		“Subayların Çelenk Koyma Merasiminde Söylenen Nutuk Yazı”
0285		“Mareşalin Okula Teşriflerine ve Karşılmasına Ait Fotoğraflar”
0286		“D.V. Okula Teşriflerine ve Karşılmasına Ait Fotoğraflar”
0287		“D.V. linin Subayların Ellerini Sıkarken Fotoğraflar”
0288		“Diploma Tevzi Merasimine Ait Yazı”
0289		“Şeref Salonunda Genç Subayın Nutku Yazı”
0290		Şeref Salonunda J. Subay Okul Komutanı Nutuk Verirken Fotoğrafi”

SAYI = 55

1/II. Kan. 939

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0291	S.01	“Ulu Başbuğ Atatürk”
0292	S.02	“Atatürk’ün Orduya Mesajı”
0293	S.03,04	“Türkiye Cumhuriyeti Jandarması”
0294	S.05	“Yüce Başbuğumuz Cumhur Başkanımız İsmet İNÖNÜ”
0295	S.06,07	“Reisicumhur İsmet İNÖNÜ’nün Orduya Taziyeleri”
0296	S.08,09	“Mareşalin Cevapları”
0297	S.10-12	“Vecizeler”
0298	S.13-36	(Bnb.) A. R. KEMERDERE “Askeri Talim ve Terbiyeye

0299	S.37-45	Tabi Kıt'aların Safha Teftişleri Nasıl Yapılmalı” (3 Ş.M.M.) Adnan ERGİNSOY “Korucu ve Bekçilerin Vazife ve Selahiyetleri ve Bunların J. ve Polis ile Münasebetleri”
0300	S.46-59	(Çev: Hak.) Ş. OLCAY “Zabıta Muharebelerinin Esasları”
0301	S.60-83	(Tuğgeneral) Os. OZANALP “Eşkıya Takibi ve Müsademe Usulleri”
0302	S.84-107	(Kur. Alb. Kur. Bşk.) Dursun ATATUNÇ “Süvari Alayının Plan Tatbikatı”
0303	S.108-117	(As. Hak.) Şükrü OLCAY “Yörüyüş Kolundan Taarruz İçin Tabur Alay”
0304	S.118-130	(As. Hak.) Hulusi ALPAN “Şahitlerin Beyanati”
0305	S.131	(As. Hak.) Hilmi ŞİPKA “Memurun Muhakemat Kanunu”

SAYI = 56

1 Nisan 939

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0306	S.01-03	“Vecizeler”
0307	S.04-12	(Kur. Alb.) Dursun ATATUNÇ “Umumi Harpde Mevzi Harbi Taarruzlarında Hava Kuvvetleri Ne idi ve Nasıl Kullanılmış idi”
0308	S.13-27	(Yb.) H. NOYENGİL “Ağrı Dağı Harekatı”
0309	S.28-38	(Bnb.) Rahmi KAYAL “J. de Melbusat İşleri”
0310	S.39-..	(Yzb.) Fahri ÖVÜNÇ “Haydutlara Karşı (Amutka) Karakolu Nasıl Müdafaa Edildi”

SAYI =57

1/I. Teşrin 939

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0311	S.01-08	“Askeri Vecizeler”
0312	S.09-14	“Piyade Er ve Mangasının Yetiştirilmesinde Kılavuz”
0313	S.15-18	(J. Bnb.) Feridun ARIN “Bir Milletın Harbe Hazırlanması ve Bu Hazırlıklara Ait Jandarmanın Bileceği İşler”
0314	S.19-26	(As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Jandarmanın

0315	S.27-33	Muvaffakiyet Sırlarından (Bilgi) ve Kazanılma Tarzı” (As. Hak.) Hulusi ALPAN “Jandarma Mefhumu ve Jandarma ile Polis Arasındaki Farklar”
0316	S.34-42	(Öğ. Yzb.) Cevat PÜRLEN “Memleket Müdafaası Bakımından Jandarmamıza Düşen Vazifelerden Yol Keşfi”
0317	S.43	“Takip Hatıralarından Geçmiş Zamana Ait Bir Hadise”
0318	S.-..	“Jandarma Marşı Güfte ve Bestesi”

SAYI = 58

1/II. Kanun 940

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0319	S.01-04	“Askeri Vecizeler”
0320	S.05-18	“Piyade Er ve Manganın Yetiştirilmesinde Kılavuz”
0321	S.19-34	Burhan BELGE “Propaganda”
0322	S.35-44	(Kur. Bnb.) Niyazi GÜNDÜZ “Vazife Alan Bir Jandarma Komutanının Yapacağı İşler”
0323	S.45-52	(As. Hak.) Hulusi ALPAN “Suçların Muhite Göre Tenevvuu ve Katil ve Müessir Fiillerde Göz Önünde Bulundurulacak Esaslar”
0324	S.53,54	“Mülki ve Adli Vazifelerin İfası Bakımından Bir Mesele”
0325	S.55	“Erzincan Yer Sarsıntısında Ölen 5. Sınıf Muamele M. Mahmut POLAT”ı Haltercüme Hülasası”
0326	S...	“Fotoğraflar”

SAYI = 59

1 Nisan 940

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0327	S.01-04	“Askeri Vecizeler”
0328	S.05-14	“Piyade Er ve Manganın Yetiştirilmesinde Kılavuz”
0329	S.15-28	(Kur. Bnb.) Ziya ARIBAY “Ateş Tesiri ve Bunu Arttırma Çareleri”
0330	S.29-38	(Kur. Bnb.) Niyazi Gündüz “Sahra Jandarması Mahiyet ve Lüzumu, Vazifeleri ve Kullanılmaları”

0331	S.39-42	(J. Ütğm.) Celalettin ERTGİN “Bugünkü Tank Taarruzlarının Şekli”
0332	S.43-46	“Finlandiya Ordusu Tanklara Karşı Nasıl Müdafaa Ediyor?”
0333	S.47-51	(As. Hak.) Şükrü OLCAY “Hukuk Bilgisinden: Rejim Emniyeti ve Jandarma”
0334	S.52-..	“Emekliye Çıkan Albay Ziya GÖKŞEN Hakkında Birkaç Söz”

SAYI = 60

1 Temmuz 940

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0335	S.01-03	“Vecizeler”
0336	S.03-09	“Fotoğraflar: “Sayın Dahiliye Vekili Faik Öztırak’ın Fotoğrafları” “J. Genel K. Muavini Tuğgeneral Osman Nuri SAROL’un Fotoğrafları” “Okul K. Albay Refik GÜNSEV” “Törene Ait Çekilmiş ve Gönderilmiş Olan Fotoğraflar””
0337	S.10-14	“Nutuklar: “Sayın Dahiliye Vekili Tarafından İrad Olunan Nutuk” “Okul K. Tarafından İrad Olunan Nutuk” “Teğmğn Selami KARABONCUK Tarafından İrad Olunan Nutuk”
0338	S.15-28	(Kur. Bnb.) Ziya ARIBAY “Ateş Tesirini Arttırma Çareleri”
0339	S.29-38	(Münhak) Nurettin GÜNALP “Hava Taarruzlarına Karşı Pasif Korunma İşlerinde Jandarma”
0340	S.39-42	(As. Hak.) Hulusi ALPAN “Otorite Tesisi”
0341	S.43-54	(As. Hak.) Şükrü OLCAY “Disiplin Cezalarının Mahiyeti ve Tatbikatı”
0342	S.55-..	(As. Hak.) Vehbi ÇORUH “Ülke Müdafaasının Dayandığı Başlıca Esaslar ve Askerin Hukuku”

SAYI = 61

1/I. Teşrin 940

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0343	S.01-03	“Vecizeler”
0344	S.04	“Manisa Vilayet J. K.lığı Binasının Dört Cepheden Görünüşü”
0345	S.05-26	“(As. Adli Hak.) Hilmi ŞİPKA “Askeri Ceza ve Muhakeme Usulü Kanunları Üzerinde Bir inceleme”
0346	S.27-32	(As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Zabitanın Tatbiki İşlerinden Bir Suçun Çok Gizli Safahata (Üç Kibritin Oynadığı Rol)”
0347	S.33-44	(As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “J.Subay, As. Memur ve Eratının As. Mahkemelerce Takibolunan As. Suçları”
0348	S.45-50	(As. Adli Hak.) Hulusi ALPAN “Mala Karşı İşlenen Cürümlerde Yapılacak Tahkikatta Göz Önünde Bulundurulacak Esaslar”
0349	S.51-64	(Münhak) Fahri ÖVÜNÇ “Kasabaya Baskın Veren Eşkıya Çetesine Karşı Alınan Tertibat ve Neticeleri”
0350	S.65	(Alb.) Refik GÜNSEV “Kaza Kaymakamının İlk Ziyaret ve Tanışma”
0351	S.66-68	“Gazların Fiziki ve Kimyevi Vasıflarını Gösterir Cetvel (I) Kimya Talimnamesinden”
0352	S.69-71	“Fransız Fitilli Tabancalarının Usulü Muayenesi Hakkında Tarifname”
0353	S.72-81	“1 – 60 Sayılı Mecmualarda İntişar Eden Yazılar”
0354	S.82-..	“Vefateden Alb. Ali Rıza ATAMAR’ın Hal Tercümesi ve Son Fotoğrafi”

SAYI = 62 - 63

1 Nisan 941

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0355	S.15	“Sb. Okulu Gd. Sınıfının II. Devresine Diploma Tevzii Töreninde Dahiliye Vekili B. Fayık Öztürk Tarafından Söylenen Nutuk”

0356	S.19	“Bu Törende Okul K. Alb. Refik Günsev Tarafından Söylenen Nutuk”
0357	S.23	(Alb.) Refik GÜNSEV “Jandarmalıkta Hayatı Hususiye ve Resmînin Muvaffakiyete Tesir Derecesi”
0358	S.27	(Ütg̃m.) Celal ERTEKİN “Tankların Tabiye Sahasında Kullanılması ve Tank Defü Tardı”
0359	S.33	(Bnb.) Enver BAYAR “Eşkıya Takibatında Muvaffakiyetsizliğe Saik Olan Sebeplerin Hakiki Bir Vaka Üzerinde İzahı”

SAYI = 64 - 65

1 Temmuz 941

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0360	S.1	“Fotoğraflar”
0361	S.5	“Toplanma İçin İlk Emir”
0362	S.7	“Ankara’da Yapılacak Hazırlıklar İçin Emir”
0363	S.9	“Mesai Hakkında Veche ve Zaman Taksimatını Gösterir Cetvel”
0364	S.17	“Korgeneralin Şeref Salonunda İrad Buyurdukları Hitabe”
0365	S.21	“7. Şube Vekil Tarafından Verilen Konferans”
0366	S.33	“Keçiören J. Karakolunun Teftiş ve Tenkidi”
0367	S.47	“Ankara Merkez J. Karakolunun Teftiş ve Tenkidi”
0368	S.51	“Ankara Merkez Kaza J. Bölüğünün Muamele Teftiş ve Tenkidi”
0369	S.59	“Ankara Vilayet J. Alay Komutanlığının Muamele Teftiş ve Tenkidi”
0370	S.71	“Muhtıra”
0371	S.95	“Plan Tatbikatından 1. Safha Meselesi ve Kuruluşları”
0372	S.99	“1. Safhanın Cereyan Tarzı”
0373	S.109	“Plan Tatbikatının 2. Safhası ve Cereyan Tarzı”
0374	S.115	“Plan Tatbikatının 3. Safhası ve Cereyan Tarzı”
0375	S.119	“Plan Tatbikatının 4. Safhası ve Cereyan Tarzı”
0376	S.127	“Plan Tatbikatının 5. Safhası ve Cereyan Tarzı”

0377 S.133 “Plan Tatbikatının 6. Safhası ve Cereyan Tarzı”

SAYI = 66

1 / II. Kan / 942

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0378 S.3 “Vecizeler”

0379 S.5 (3. Snf. As. Hakim) Şükrü OLÇAY “J. Subayının Muhiti ve Onunla Temas ve Münasebet Teşkilleri”

0380 S.17 (9. Şube Md. V. Bnb.) Rifat AYAYDIN “Gece Hareketleri Niçin Mühimdir.”

0381 S.23 (3. Sf. Muamele Me.) Nurettin HÜNALP “Jandarmanın İlk Teşkilinden Bu Güne Kadar Muhtelif Bakımdan Geçirdiği Safahatı Kısaca Tetkik ve Mütalaa”

0382 S.53 (Alb.) Eşref OYTUN “Hayvan Bakımı H.”

0383 S.65 (Bnb.) Tevfik SAYGIN “J. Sınıfında Talim ve Terbiye Hakkında Subay Okulunda Okur Subaylarla Bir Konuşma”

0384 S.81 “Mecmuanın J. İçin Faydalı Bir Eser Hakkındaki Tavsiyesi”

SAYI = 67

1 / Nisan / 942

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0385 S.3 “Vecizeler”

0386 S.5 (12. J. Mnt. K. Alb.) Refik GÜNSEV “Propagandalara Karşı Halkı Tenvir ve İrşatta Jandarmanın Rolü ve V. J. A. Ve Mst. Tb., Mülhak Tb., Bl., Tk. Ve karakol K.’larına Düşen Vazifelerle Halkı İkna Hususunda Karakterin Rolü”

0387 S.17 (J. Gn. K.ılgı 3. Şubede As. Hakim) Hulusi ALPAN “V. J. A., Mst. Tb. Ve Muavin Tb. K. lar ile Kaza J. Bl. K. larının İdare Amirler ile ve Emniyet Teşkilat ile Münasebetleri ve Bu Bakımdan Bu Komutanları Alakadar Aden Hususlar”

0388	S.27	(J. Gn. K. I. Şube Kur. Bnb.) Ziya ARIBAY “Jandarma Karakollarında Yapılacak Talim ve Terbiye ve Bunun İçin Tanzim Olunacak Program ve Bu programın Tatbiki Üzerinde Bir İnceleme”
0389	S.49	(J. Gn. K.I. Şubede Bnb.) Nuri HÜNALP “Paraşütçüler, Paraşütçü Kıtaları ve Havadan İndirilen Birliklerle Bunlarla Yapılan Düşman Taarruzlarına Karşı Yurt Müdafaasında Jandarma”
0390	S.65	(J. Gn. K. 7. Şubede Bnb.) Necip AYKAN “Milli Müdafa Mükellefiyeti Kanunu ve Bu Kanunun Tatbikinde Jandarmaya Düşen Vazifeler”

SAYI = 68

1 / Temmuz / 942

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0391	S.3	“Vecizeler”
0392	S.5	“6/Ağustos/942 Tarihinde J. Subay Okulunun Diploma Dağıtma Törenine Ait İntibalar”
0393	S.7	“Nutuklar ve Fotoğraflar”
0394	S.21	Şevket AYKAN “Sevk ve İdare Esasları”
0395	S.33	(25. J. Mnt. K. Alb.) Kamil ŞARÖZ “Muvaffakiyetin Bazı Yolları”
0396	S.39	(J. Gn. K. I. Şubede Bnb.) Hakkı TAYLAN “J. Sınıfında Muhtelif Silahlarla Yapılması Lazım Gelen Atışlar”
0397	S.49	(J. Gn. K. 7. Şubede As. Adli Hakim) Sabri BARAN “Hayvan Hırsızlığında Cebri İcra Usulü”
0398	S.53	(J. Gn. K. 7. Şubede As. Adli Hakim) Sabri BARAN “Tahsili Emval Kanununun Zabıta İlgi İlgilendiren Hükümleri”

SAYI = 69

1 / I. Teşrin / 942

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0399	S.3	“Vecizeler”

0400	S.5	Şevket AYKAN “Sevk ve İdare Esasları (2)”
0401	S.25	(J. Gn. K. 7. Şubede As. Adli Hakim) Sabri BARAN “İcra Memurlarına Zabıta Tarafından Nasıl Yardım Edileceği”
0402	S.33	(J. Gn. K. Daire Müdür M. Ön. Yzb.) Rıza ZENGİN “Hava Taarruzlarına Karşı Alınacak Tedbirler Arasında Zabıtaya Terettüp Eden Vazifeler”

SAYI = 70

1 / Nisan / 943

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0403	S.3	“Vecizeler”
0404	S.5	(J. Sb. Okulu K. V. Yb.) Nazmi SEVGİN “Köylümüz ve Köylerimiz”
0405	S.17	(J. Gn. K. 7. Ş. Md. 2. S. Ml. Me.) Adnan ERGİNSOY “Yabancı Devletler Teşkilatı Hakkında Bilgi (Yunan Jandarması)”
0406	S.25	(J. Gn. K. 7. Ş.de 3. S. As. Adli Hakim) Sabri BARAN “Alacağını Temin ve Hakkını Korumak İçin Ferdin Zor Kullanacağı Haller ve Bu Hallerde Zabitanın Vazifeleri”
0407	S.25	(J. Gn. K. 7. Ş.de 3. S. As. Adli Hakim) Sabri BARAN “Haciz ve İhtiyati Tedbirlerde Jandarmanın Vazifeleri”
0408	S.3	(Erzurum V. J. K.) Avni ALGUR “Cephe Gerisindeki Bir Şehrin Düşman Paraşütçülerine ve Cepheden Sızan Düşman Zırhlı ve Motorlu Unsurlarına Karşı Müdafaası”

SAYI = 71

1 / I. Teşrin / 943

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0409	S.3	“J. Subay Okulu Diploma Dağıtma Töreni Münasebetiyle Dahiliye Vekili Hilmi Uran’ın İrat Buyurdukları Nutuk”
0410	S.5	“Okul K.nın ve Mezunlardan İki Subayın Nutukları”

0411	S.13	(23. J. Mnt. K. Alb.) Naci AZAT “J. Subayının Ahlak ve Hareketleriyle Muhitine Yapacağı Tesir Hakkında Görüşme”
0412	S.19	(J. Gn. K. I. B. De Bnb.) Nuri HÜNALP “Subayda Yüksek Bir Ahlak Kıymeti: İzeetnefis”
0413	S.29	(J. Gn. K. 7. Ş.de 3. S. As. Adli Hakim) Sabri BARAN “Hayvanlar Vergisi Kanununun Jandarmayı İlgilendiren Hükümleri”
0414	S.37	(Kur. Stj. Yzb.) Şinasi OSMAN “İkinci Cihan Harbinde Operatif Bir Bakış”
0415	S.47	(J. Gn. K. III. Ş.de 5. Sınıf As. Hakim) Vehbi ÇORUH “Disiplin Cezaları ve Umumi Hükümleri”

SAYI = 72

1 / Nisan / 944

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0416	S.5	(J. Gn. K. III. Ş. Md. I. S. As. Hakim) Şükrü OLÇAY “1609 ve Memurin Muhakemat Kanunları Karşısında Jandarma”
0417	S.15	(Kastamonu J. Alay Mülhaki Bnb.) Muammer BARAY “Fevkalade Zamanlarda, Fevkalade Hizmet ve Gayretlerin Meslek ve Vazife Noktai Nazarından Fayda ve Tahlili”
0418	S.21	(Kur. Stj. Yzb.) Şinasi OSMAN “İkinci Cihan Harbine Operatif Bir Bakış”

SAYI = 73

1 / I. Teşrin / 944

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0419	S.3	“Vecizeler”
0420	S.5	“Fotoğraflar”
0421	S.27	“Jandarma Subay Okulu Diploma Dağıtma Töreni Münasebetiyle Dahiliye Vekili Hilmi Uran’ın İrat Buyurdukları Nutuk”

0422	S.29	“Okul Komutanının ve Mezunlardan İki Subay ile Bir Gediklinin Nutukları”
0423	S.38	(Kur. Yzb.) Şinasi OSMAN “İkinci Cihan Harbine Operatif Bir Bakış”

SAYI = 74

1 / Nisan / 945

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0424	S.3	“Vecizeler”
0425	S.5	(J. Gn. K. Asayış Ks. Amiri Yb.) Bedri OLGAÇ “Propaganda Bilgisi”
0426	S.13	(Bnb.) Vecihi SÜSLÜOĞLU “Donmamak İçin Önleyici Tedbirler”
0427	S.17	(3. S. Ml. Me.) M. Ali ALPMAN “Havalename, Kıymetli ve Taahhütlü Mektup ve Küçük Paketlerin Postanelerden Alınma ve Sahiplerine Verilme Tarz ve Usulü”
0428	S.21	“Hatıralara Hürmet”

SAYI = 75

1 / Ekim / 945

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0429	S.3	(J. Gn. K. Kur. Bşk. Tuğg.) Hüsnü ASLANOĞLU “Zabita Kuvvetlerinin Birleştirilmesi (Tevhidi Zabita) (Kolluğun Birleştirilmesi)”
0430	S.7	(J. Gn. K. I. Ş. Md. Kur. Alb.) Hayri GİZTEL “Yürüyüş İçin Toplanma”
0431	S.27	(J. Gn. K. I. Ş. Md. Kur. Alb.) Hayri GİZTEL “Yürüyüş Kolu Teşkili”
0432	S.41	(7. J. Bölge K. Alb.) Naci AZAT “Karakol Teftişi”
0433	S.49	(J. Gn. K. III. Ş. Md. As. Yargıç) Şükrü OLÇAY “Askeri Kişilerin İdari Hakları ve Arama Şekilleri”
0434	S.59	(J. Gn. K. I. Ş. Mülhakı Bnb.) Vecihi SÜSLÜOĞLU “Disiplin Nedir?”

SAYI = 76 - 77

1 / Ekim / 946

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0435	S.3	(J. Gn. K. Kur. Bşk. Tuğg.) Hüsni ASLANOĞLU “Zabıta Kuvvetlerinin Birleştirilmesinin Devamı”
0436	S.37	(J. Gn. K. Kur. Bşk. Kur. Alb.) Hüsni BİLGE “İktisat ve Tasarrufun Değeri”
0437	S.45	(J. Gn. K. I. Ş. Md. Kur. Alb.) Havri GİZTEL “Harp Yürüyüşünde Havaya Karşı Alınacak Emniyet ve Korunma Tedbirleri, Keşif Hizmeti ve Bu Esnada Süvari ve Motorlu Kıtalara Verilecek Görevler”
0438	S.61	(Erzurum İl J. K. Alb.) Ziya ŞAHAN “Çete Harbi”
0439	S.73	(J. Gn. Komutanlık I. Şb. Mülhaki 3. S. Ml. Me.) Fahri ÖVÜNÇ “Türkiye’de Ecnebilerin Haiz Oldukları Haklar ve Tabi Olacakları İşlemler”
0440	S.85	(6. J. Er O. A. 6. Bl. K. V. Tğm.) Cemalettin NOĞMANOĞLU “Piyade Tüfeği İle Atışta Görevlilerin Yağacağı İşler ”

SAYI = 78

[EKSİK]

SAYI = 79

1 Ekim 947

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0441	S.01-06	(Alb.) Naci AZAT “Komutan Vasıflarında İrade Kuvveti”
0442	S.07-34	(Çev: As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Vaka Mahallindeki İzlerin Aranması ve Elde Edilmesi”
0443	S.35	(Yzb.) Fazıl ÖZEĞE “Genç J. Subayına Öğütler”

SAYI = 80

1 Nisan 948

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0444	S.01-19	(As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “J.Subay ve Askeri Memurların Açığa çıkarma, İşten El Çektirme ve Hükümlülüklerinden Doğan Hukuki ve Cezai Sonuçlar”

- 0445 S.20-26 (As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Askerlikten Firar ve Firarın Muhtelif Bakımlardan Özelliği, Sonuçları ve Jandarma Üzerine Tesirleri”
- 0446 S.27 (Mülhak Yzb.) Hasan SÜER “Mani,Manilem Eve Lağımların Cinsleri”

SAYI = 81

1 Ekim 948

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0447 S.01-09 (As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Jandarmada Başarı Sırlarından (Bilgi ve Kazanılış Tarzı)”
- 0448 S.10-17 (As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Hürriyet, Hürriyeti Tahdit Suçları ve Jandarma”
- 0449 S.18-30 Memduh OKSAY “Jandarma Birliklerinde Hizmet ve Vazife Teftişi”
- 0450 S.31-.. “Cürümde Tekerrür, Zaman Aşımı, Dava ve Cezanın Düşmesi, Yasak Hakların Geri Verilmesi Konularının Önemi Nedir?”

SAYI = 82

1 Nisan 949

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0451 S.01-19 (Kur. Bnb.) Behiç ERGENEKON “Topografya Notları”
- 0452 S.20-35 (Kd. Yzb.) Hasan SÜER “Sun’i Manilerden Tahrip”
- 0453 S.36-.. (Yzb.) Memduh ERGÜL “Fransız Jandarmanında Hizmetin Kontrolü (Teftiş)”

SAYI = 83

1 Ekim 949

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

- 0454 S.01-17 (As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Jandarma Subay ve Askeri Memur ve Eratının Özlük İşlerine (Kanuni Cepheden) Toptan Bir Bakış”
- 0455 S.18-23 Memduh OKSAY “Mülkiye Müfettişlerinin Jandarmada Yapacakları Hizmet ve Vazife Teftişi”

0456 S.24 (Mülhak) Ali ALPMAN “Eşkîya Takip ve Tenkil Hareketlerinde Eşkîya Baskınlarına Karşı Alınması Faydalı Görülen Tedbirler”

SAYI = 84-87

1 Eylül 951

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0457 S.01-04 “Önsöz”
0458 S.05-22 (Kur. Kd. Yzb.) Kemal KOÇ “Çete Savaşının Önemi ve Özellikleri”
0459 S.23-36 (Kur. Bnb.) Fethi BOZKIR “Topyekün Harp”
0460 S.37-44 (J.Yzb.) Hayrettin TULUNAY “Zırhlı Birlikler”
0461 S.45-50 (J. Alb.) Bedri OLGAÇ “Haberalma”
0462 S.51-62 (Çev:As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Zabitanın Suçlulukla Mücadelede Önleyici Faaliyeti Nasıl Olmalıdır?”
0463 S.63-70 (Kur. Bnb.) Behiç ERGENEKON “Yazı İşleri Hakkında”
0464 S.71-.. (J.Kd. Yzb.) Hasan SÜER “İzlerin Belirtirme Usulleri”

SAYI = 88

1 Aralık 951

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0465 S.01-12 (Kur. Bnb.) Hayri İLKORUR “Yeni Çıkan Talimnamelerimiz Üzerinde Bir İnceleme”
0466 S.13-28 (Tbb. Yzb.) Fikret ARAL “Küçük Birlikler İçin Sıhhi Bilgi ve Öğütler”
0467 S.29-34 (J. Alb.) Kemalettin OKAR “Zabıtada Teknik Tahkikat Usulü”
0468 S.35-44 (Çev: Tğm.) Sami SELEK “Zabıtada Tesadüflerin Rolü”
0469 S.45-54 (J. Kd. Yzb.) Cafer ERCİVELEK “Yangın ve Kundakçılık”
0470 S.55-62 (As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Askerlik (Jandarma-Siyaset)”
0471 S.63-.. “İl ve İlçe Komutanlıklarında Haber Alma Hizmeti”

SAYI = 89-90**1 Haziran 952**

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0472	S.01-14	(Kur. Yzb.) Kemal KOÇ “Yurtiçi Savunması”
0473	S.15-18	(Kd. Yzb.) Celal ERTEKİN “Düşman Hava İndirmelerinde Jandarmaya Düşen Görevler”
0474	S.19-44	(Kur. Bnb.) Nurettin TÜRSAN “Kıt’ada Moral Eğitim ve Geliştirme Metotları”
0475	S.45	(As. Adli Hak.) Şükrü OLCAY “Türkiye Cumhuriyeti Anahatları Hakkında Hasbıhal”
0476	S.46-53	(Kd. Yzb.) Hasan SÜER “Müterafik Suçlarda Hazırlık Tahkikatı”

SAYI =91**1 Eylül 952**

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0477	S.01-06	(Yzb.) Osman Nuri ERTUL “Gerilla”
0478	S.07-10	(Çev: Kd. Yzb.) Memduh ERGÜL “Sun’i Teneffüs”
0479	S.11-14	(J. Kd. Bnb.) Kemal AYAS “İngiltere’de Adli Tıp ve Bu Alanda Elde Edilen Başarılar”
0480	S.15-20	(J. Kd. Bnb.) Kemal AYAS “Psikoteknik Üzerinde Son Gelişmeler”
0481	S.21-26	(J. Kd. Yb.) Vecihi SÜSLÜOĞLU “Mani Zabıta ve Otorite”
0482	S.27,28	(J. Kd. Yzb.) Rıza ÖZSÜT “Zelzelede İlçe J. K.”
0483	S.29-..	(J. Bnb.) Mahmut BAYAZITOĞLU “Birinci Dünya Harbinde Çanakkalede Şehid Olan Bir Jandarma Subayına Ait Menkıbe”

SAYI =92-93**1 Mart 953**

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0484	S.01-24	(Kur. Bnb.) Hayri İLKORUR “Jandarma Subayları Harp Akademisine Nasıl Hazırlanmalıdırlar”
0485	S.25-36	“Şırnaklı Ahmet Agaysur, Hilal’li Abdülkerim, Şırnaklı

		Ahmet Hüsam ve Şırnaklı Abdülkerim Eşkiya Gruplarının Tenkilleri”
0486	S.37-42	Şakir ATIL “Kaza J. K. Tarafından Yapılacak Ani Teftişler ve Sağlıyacağı Faydalar”
0487	S.43-52	(J. Kd. Yzb.) Sadık AKINCI “Zabıta ile İlgili Bir Bilim Kolu Radiestezi”
0488	S.53-70	(J.Kd. Bnb.) Kemal AYAS “Siyasi Hadiselerin Doğuşu ve Önleme Planı Esasları”
0489	S.71-74	(J. Kd. Yzb.) Rıza ÖZSÜT “Hayvan Hırsızlığı ile Mücadele”
0490	S.75-85	(J. Kd. Yzb.) Hüseyin ETE “Önleyici Kolluk Görevi Üzerinde Bazı Düşünce ve Tahliller”
0491	S.86	Çetin TUNGER “Jandarmanın Manevi Kuvvetlerinden Birkaçı”

SAYI =94

Haz.-Ağustos 1953

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0492	S.01-26	(Kur. Bnb.) Nazım BERBEROĞLU “Kara Mayınları ve Bubi Tuzakları”
0493	S.27-41	(Kd. Bnb.) Kemal AYAS “İnsan Sevk ve İdaresi”
0494	S.42-46	(Kd. Yzb.) Sadık AKINCI “Asayiş ve Asayişsizlik Üzerine Düşünceler”
0495	S.47-49	(Alb.) Şükrü TÜTER “Moral Eğitimi, Milli ve İçtimai Terbiyede Aile Rolü”
0496	S.50-..	(Kd. Yb.) Vecihi SÜSLÜOĞLU “Hapishane ve Tevkifhanelerin Durumları ile Haricen Muhafazaları”
0497	S...	“Hükümlü ve Tutukluların, Jandarma Muhafazası Altında Sevk Edilirken Firarlarına Meydan Verilmemek İçin Alınacak Önlemler”

SAYI =95-96

Eylül 953-Şubat 954

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
----------------	-----------------	---------------------

0498	S.01-04	(Alb.) Şükrü TÜTER “Kıt’a ve Cemiyet İçindeki Topluluk Arasındaki Haleti Ruhiye Farkları, Kıt’adaki Moral Kuvvetin Taktir Ölçüsü”
0499	S.05-13	Hüseyin VARDAR “Mahkemelere Götürülen Mevkuf ve Mahkumların Yolda Giderken ve Muhakemeleri Sırasında Muhafız Jandarmaların Vazifeleri ve Bu Hususta Tecrübeye Dayanan Mütalaalar”
0500	S.14-18	(Ütg̃m.) Muhlis AKSAN “Adam Öldürmek Suçları Üzerine”
0501	S.19-..	(Ütg̃m.) Mustafa DAĞCI “Cürüm Tahkikatında Jandarmaya Düşen Vazifeler”
0502	S...	“22 Haziran 1939 da Zeylan İsyanı ve Alınması Lazım Gelen Tedbirler”

SAYI =97-98

Mart 954-Haziran 954

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0503	S.01-05	“Vecizeler”
0504	S.06-10	(Kur. Yb.) Besim TÜMER “Gece Savaşlarında Yenilikler”
0505	S.11-15	(J. Bnb.) Mahmut BAYAZIT “Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkındaki 6136 Sayılı Kanunun Jandarmayı İlgilendiren Hususlarına Bir Bakış”
0506	S.16-19	“Ahlaki Seciye”
0507	S.20-32	(J. Alb.) Şükrü TÜTER “Kitle Psikolojisinin Bilmenin Vazifede Rolü”
0508	S.33-..	(Yzb.) Nuri TURAN “Karakolda Günlük Beden Eğitimi Hareketleri”
0509		“Spor Haberleri”

2. Yazar İndeksi

A

A. Ş.	: 0076, 0084
ABBAS,Cevat	: 0018
ABDÜLMECİT,	: 0071
ADNAN,	: 0038, 0048
AKINCI,Sadık	: 0487, 0494
AKSAN,Muhlis	: 0500
ALGUR,Avni	: 0408
ALPAN,Hulusi	: 0232, 0243, 0257, 0265, 0304, 0315, 0323, 0340, 0348, 0387
ALPMAN,Ali	: 0427, 0456
ARAL,Fikret	: 0466
ARDIÇ,Emin	: 0274
ARIBAY,Ziya	: 0329, 0338, 0388
ARIN,Feridun	: 0313
ASIM,	: 0209
ASLANOĞLU,Hüsnü	: 0429, 0435
AŞİR	: 0192
ATATUNÇ,Dursun	: 0302, 0307
ATIL,Şakir	: 0486
AYAS,Kemal	: 0479, 0480, 0488, 0493
AYAYDIN,Rıfat	: 0380
AYKAN,Necip	: 0390
AYKAN,Şevket	: 0394, 0400
AZAT,Naci	: 0411, 0432, 0441
AZMİ,Siyami	: 0114

B

BARAN,Sabri	: 0245, 0397, 0398, 0401, 0406, 0407, 0413
BARAY,Muammer	: 0417
BASRİ	: 0098, 0102

BAYAR,Enver	: 0359
BAYAZIT,Mahmut	: 0505
BAYAZITOĞLU,Mahmut	: 0483
BAYKAL,	: 0240
BELGE,Burhan	: 0321
BERBEROĞLU,Nazım	: 0492
BİLGE,Hüsnü	: 0436
BOZKIR,Fethi	: 0459

C

CAHİT,	: 0003, 0021, 0075, 0183
CAHİT,Hüseyin	: 0090
CEMAL,	: 0054, 0064, 0103, 0236

C

ÇORUH,Vehbi	: 0342, 0415
-------------	--------------

D

DAĞCI,Mustafa	: 0501
---------------	--------

E

EMİN,	: 0256
ERCİVELEK,Cafer	: 0469
ERGENEKON,Behiç	: 0451, 0463
ERGİNSOY,Adnan:	: 0227, 0235, 0263, 0271, 0299, 0405
ERGÜL,Memduh	: 0453, 0478
ERKMEN,Zeki	: 0214, 0221, 0226, 0233, 0234, 0246, 0253, 0254, 0258, 0270
ERTEKİN,Celal	: 0358, 0473
ERTGİN,Celalettin	: 0331
ERTÜL,Osman Nuri	: 0477
ETE,Hüseyin	: 0490
ETHEM	: 0013
ETHEM,İbrahim	: 0030, 0052

F

FAHRİ,	: 0043
--------	--------

FATİH : 0087
FEVZİ,Zeki : 0146, 0147, 0148
FEVZİ, : 0156

G

GİZTEL, Hayri : 0430, 0431, 0437
GÖKTÜRK, İsmail : 0267
GÜNALP, Nurettin : 0339
GÜNDÜZ, Niyazi : 0322
GÜNSEV, Refik : 0350, 0357, 0386

H

HASAN : 0104, 0109
HAYRİ, Mehmet : 0050, 0060
HULUSİ : 0139, 0140, 0182, 0223
HÜNALP, Nurettin : 0381, 0389, 0412
HÜSNÜ, : 0194, 0208, 0249

İ

İLKORUR, Hayri : 0465, 0484
İLTER, Rifat : 0230
İZZET, Süheyl : 0008, 0009, 0010
İZZET, : 0252
İZZET, Y. : 0033
İZZET, Yusuf : 0059, 0137
İZZETTİN : 0123, 0141, 0151, 0152, 0152, 0153, 0157, 0160, 0161
İZETTİN, Yusuf : 0077, 0078, 0083, 0089, 0091, 0097, 0100, 0101, 0110,
0111, 0117, 0118, 0127, 0145, 0166, 0167, 0173

K

KAMİL, : 0189
KAYAL, Rahmi : 0309
KEMAL : 0002, 0005, 0011, 0020, 0023, 0027, 0031, 0187, 0191,
0203
KEMERDERE, A. R. : 0241, 0251, 0260, 0269, 0298
KIRMIZI, Aziz : 0272

KOÇ,Kemal : 0458, 0472

M

MUKTİM, : 0197, 0201

MUHİTTİN : 0199

N

NAZMÎ : 0025, 0120, 0121

NAZMÎ,Mehmet : 0001

NİYAZI, : 0066, 0067, 0177, 0179

NOĞMANOĞLU,C. : 0440

NOYENGİL,H. : 0308

NUH, : 0261

NURETTİN, : 0004, 0022, 0115, 0126, 0142, 0149, 0154, 0162, 0186,
0190, 0193, 0202, 0205, 0206

NURİ ,Ahmet : 0047

NURİ, O. : 0180

NURİ,Osman : 0036

O

OKAR,Cemalettin : 0467

OKSAY,Memduh : 0449, 0455

OLCAY,Şükrü : 0262, 0273, 0300, 0314, 0333, 0341, 0346, 0347, 0379,
0416, 0433, 0442, 0444, 0445, 0447, 0448, 0454, 0462,
0470, 0475

OLGAÇ,Bedri : 0425, 0461

OSMAN,Şinasi : 0414, 0418, 0423

OYTUN,Eşref : 0382

OZANALP,N. : 0220, 0255

OZANALP,O. : 0301

Ö

ÖVÜNÇ,Fahri : 0231, 0310, 0349, 0439

ÖZEĞE,Fazıl : 0443

ÖZSÜT,Rıza : 0489

P

PÜRLEN,Cevat : 0316

R

RAHMİ, : 0198, 0204

RAŞİT, : 0014, 0015, 0028, 0037, 0061, 0062, 0072

RECAİ, : 0237

REFİK, Ahmet : 0017

REMZİ, : 0032, 0035, 0188, 0216, 0224

REŞAT,Ahmet : 0074, 0093, 0094, 0105, 0106, 0107

REŞİT,Adnan : 0024, 0088, 0113

REŞİT,İrfan : 0006, 0012

RİFAT,Ahmet : 0034, 0039, 0040, 0044

RİFAT, : 0196

RİFAT,A. : 0219

RÜŞTÜ, : 0122, 0125, 0150

S

SALİM,Mehmet : 0041, 0042, 0051

SABRİ : 0195

SAYGIN,Tevfik : 0383

SEDAT : 0085

SELEK,Sami : 0468

SEVGEN,Nazmi : 0404

SEYFETTİN, : 0049, 0070

SIRRI, : 0130, 0131

SIRRI,Selim : 0095, 0096

SÜER,Hasan : 0446, 0452, 0464, 0476

SÜHEYL : 0058

SÜSLÜOĞLU,Vecihi : 0225, 0426, 0434, 0481, 0496

Ş

ŞAHAN,Ziya : 0244, 0268, 0438

ŞARÖZ,Kamil: : 0395

ŞEVKİ : 0086

ŞEVKİ, O.	: 0068, 0069
ŞEVKİ, Osman	: 0092
ŞİPKA, Hilmi	: 0305, 0345
ŞÜKRÜ,	: 0135, 0144, 0155, 0163, 0181, 0185, 0217, 0218, 0238, 0239, 0248

T

TACETTİN,	: 0228
TALAT	: 0175
TALAT, R.	: 0178
TAHİR,	: 0259
TAYLAN, Hakkı	: 0396
TEKİN, Esat	: 0174
TEKSEN, Hüsnü	: 0266
TEVFİK,	: 0045, 0046, 0053, 0053
TEVFİK, Şaban	: 0063
TEVFİK, Şükrü	: 0073
TULUNAY, Hayrettin	: 0460
TUNGER, Çetin	: 0491
TURAN, Nuri	: 0508
TURMAN, Salim	: 0247
TURSAN, Nurettin	: 0474
TÜMER, Besim	: 0504
TÜTER, Şükrü	: 0495, 0498, 0507

Ü

ÜRFÜ,	: 0016
-------	--------

V

VARDAR, Hüseyin	: 0499
VECİHİ;	: 0210
VEHBİ,	: 0026, 0029, 0136
VEHBİ, Mustafa	: 0007

Y

Yayın Kurulu : 0079, 0112, 0119, 0124, 0128, 0129, 0132, 0133, 0134, 0138, 0143, 0165, 0207, 0211, 0212, 0213, 0215, 0222, 0229, 0242, 0264, 0275, 0276, 0277, 0278, 0279, 0280, 0281, 0282, 0283, 0284, 0285, 0286, 0287, 0288, 0289, 0290, 0291, 0292, 0293, 0294, 0295, 0296, 0297, 306, 0311, 0312, 0317, 0318, 0319, 0320, 0324, 0325, 0326, 0327, 0328, 0332, 0334, 0335, 0336, 0337, 0343, 0344, 0351, 0352, 0353, 0354, 0355, 0356, 0360, 0361, 0362, 0363, 0364, 0365, 0366, 0367, 0368, 0369, 0370, 0371, 0372, 0373, 0374, 0375, 0376, 0377, 0378, 0384, 0385, 0391, 0392, 0393, 0399, 0403, 0409, 0410, 0419, 0420, 0421, 0422, 0424, 0428, 0450, 0457, 0471, 0485, 0497, 0502, 0503, 0506, 0509

Z

ZENGİN,Rıza : 0402
ZEKİ, : 0164, 0176, 0184
ZİYA, : 0108, 0116

3. Konu İndeksi

1- EDEBİYAT

a- Çeviri

0057, 0074, 0080, 0086, 0087, 0089, 0090, 0091, 0093, 0094, 0105, 0106, 0107, 0110, 0111, 0112, 0113, 0117, 0118, 0124, 0127, 0128, 0129, 0130, 0131, 0138, 0141, 0143, 0145, 0147, 0148, 0151, 0152, 0155, 0156, 0157, 0159, 0160, 0161, 0163, 0164, 0167, 0169, 0170, 0172, 0173, 0175, 0181, 0184, 0185, 0197, 0201, 0226, 0227, 0228, 0233, 0239, 0247, 0262, 0300, 0405, 0442, 0462, 0468, 0478

b- Hatırat

0210, 0211, 0310, 0317, 0324, 0325, 0332, 0482, 0483

c- Makale

0004, 0036, 0039, 0042, 0045, 0052, 0053, 0056, 0061, 0063, 0068, 0071, 0072, 0073, 0076, 0079, 0092, 0095, 0096, 0097, 0098, 0099, 0100, 0101, 0102, 0103, 0104, 0109, 0114, 0115, 0116, 0119, 0120, 0121, 0122, 0123, 0125, 0126, 0132, 0133, 0134, 0135, 0136, 0137, 0139, 0140, 0142, 0144, 0146, 0149, 0150, 0153, 0154, 0158, 0162, 0165, 0166, 0168, 0171, 0174, 0176, 0177, 0179, 0182, 0192, 0198, 0199, 0208, 0213, 0217, 0230, 0299, 0241, 0258, 0315, 0321, 0322, 0340, 0384, 0417, 0441, 0446, 0458, 0459, 0470, 0491, 0494

d- Mektup

0457

e- Nutuk

0028, 0276, 0288, 0289, 0292, 0295, 0337, 0355 , 0356, 0364, 0409, 0410, 0421, 0422

f- Öykü

0015, 0016, 0485

g- Sohbet

0296, 0475

h- Şiir

0318

ı- Vecize

0207, 0215, 0229, 0242, 0264, 0275, 0297, 0306, 0311, 0319, 0327, 0335, 0428, 0503

2- FEN BİLİMLERİ

0351

3- FOTOĞRAF

0212, 0222, 0276, 0277, 0278, 0279, 0280, 0281, 0282, 0283, 0285, 0286, 0287, 0290, 0291, 0293, 0294, 0326, 0336, 0344, 0354, 0360, 0393, 0420

4- GENEL KONULAR

a- Askeri Kültür

0001, 0006, 0010, 0012, 0014, 0022, 0025, 0030, 0031, 0032, 0035, 0037, 0067, 0082, 0189, 0191, 0203, 0218, 0236, 0243, 0255, 0298, 0301, 0302, 0303, 0307, 0308, 0311, 0312, 0313, 0320, 0328, 0329, 0338, 0339, 0362, 0378, 0382, 0385, 0391, 0399, 0403, 0404, 0419, 0424, 0426, 0427, 0434, 0436, 0456, 0472, 0473, 0492, 0504

b- Didaktik

0033, 0046, 0066, 0200, 0214, 0238, 0249, 0251, 0260, 0261, 0263, 0357, 0359, 0363, 0370, 0380, 0386, 0387, 0394, 0395, 0400, 0411, 0415, 0425, 0430, 0438, 0443, 0447, 0466, 0484, 0493

c- Haber

0224, 0234, 0235, 0246, 0273, 0274, 0330, 0331, 0332, 0349, 0350, 0352, 0353, 0365, 0366, 0367, 0368, 0369, 0371, 0372, 0373, 0374, 0375, 0376, 0377, 0383, 0388, 0392, 0453, 0460, 0465, 0469, 0477, 0479, 0487, 0496, 0503

d- Meslek Bilgisi

0002, 0003, 0005, 0008, 0013, 0017, 0018, 0019, 0020, 0021, 0023, 0024, 0038, 0044, 0050, 0051, 0058, 0059, 0065, 0075, 0078, 0088, 0178, 0197, 0194, 0196, 0204, 0205, 0209, 0216, 0220, 0221, 0223, 0224, 0225, 0231, 0237, 0240, 0244, 0245, 0248, 0250, 0253, 0256, 0259, 0266, 0267, 0268, 0270, 0271, 0272, 0309, 0314, 0316, 0323, 0358, 0379, 0389, 0390, 0396, 0397, 0401, 0402, 0407, 0408, 0429, 0431, 0432, 0435, 0437, 0440, 0449, 0451, 0455, 0461, 0463, 0467, 0471, 0474, 0481, 0486, 0488, 0489, 0490, 0497, 0499, 0501

5- SOSYAL BİLİMLER

a- Eğitim

0009, 0034, 0047, 0048, 0049, 0055, 0062, 0064, 0065, 0070, 0077, 0269

b- Hukuk

0007, 0026, 0027, 0029, 0040, 0041, 0043, 0054, 0060, 0195, 0232, 0257, 0267, 0304, 0305, 0343, 0341, 0342, 0345, 0346, 0347, 0348, 0398, 0413, 0416, 0433, 0439, 0444, 0445, 0448, 0450, 0455, 0477, 0500, 0505

c- Kriminoloji (Suç Bilimi)

0183, 0464

d- Psikoloji

0480

e- Tarih

0011, 0069, 0186, 0188, 0190, 0193, 0202, 0206, 0219, 0381, 0414, 0418, 0423, 0502

6- SPOR

0081, 0108, 0252, 0508

B. Jandarma Dergisi (1955-2005)

1. Bibliyografya

SAYI = 99-1		1955 HAZ-TEM-AĞU
SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0001	S.01,02	“İçindekiler”
0002	S.03	Şakir ATIL “Jandarma”
0003	S.04-06	Şükrü TÜTER “Moral Eğitiminde İrade Terbiyesi”
0004	S.07-09	(J.Bnb.) Mithat KÖYMEN “Jandarma Teşkilatında Meslek Kursların Gayeler Hakkında Bir Açıklama”
0005	S.10	“Tekamül Kursunun Açılışında Büyük ve Eşsiz Ata’ya Saygı” “Kursiyer Subaylar Temsilcileri Anıt Kabrin Methalinde”
0006	S.11	“Sayın Umum Kumandan Okula Teşriflerinde Merasim Kıt’asını Selamlıyor” “Sayın Umum Kumandan Okul Kumandanlığı Makamında”
0007	S.12	“Okul Müdürü Kd. Yarbay Bedrettin Ertiğrak, Kurs Açış Konuşmasını Yapıyor” “Sayın Umum Kumandan Kursiyer Subaylara Değerli Öğütlerini Verip Başarılar Diliyor.”
0008	S.13	“Misafirler ve Okul Görevlileri Okul Müdürünün Açış Nutkunu Dinliyorlar.” “İlk Ders”
0009	S.14	“Sayın Umum Kumandan Okul Şeref Salonunda” “Okuldan Ayrılıyorlar”
0010	S.15	“Ayrılıştan Bir Başka Görünüş” “Astsb. Tekamül Kursunda Öğretmen Yzb. Muhittin Gülmez, Motor ve Trafik Dersinde Kursiyerlere Ameli Ders Veriyor”
0011	S.16,17	Zekeriya BENER “Görme ve İşitme Yoluyla Öğretim ve

		Eğitim”
0012	S.18,19	O.Gazi AYDINLI “Jandarma Umum Kumandanlığı Refakatinde Bir Askeri Mahkeme Kurulabilir mi? Fayda ve Mahzurları Nelerdir?”
0013	S.20-22	Şükrü TÜTER “Cumhuriyetin İlanını Müteakip Hakkari Vilayetinde Dört İsyân”
0014	S.23-26	Şükrü OLCAY “İdare Hukuku ve Vilayet İdaresi Kanununda Jandarma”
0015	S.27	Şakir ATIL “Harb Tarihinde Jandarma”
0016	S.28-33	Muhittin GÜLMEZ “Motorlu Araçlara Emniyet Aksamı Bakımından Yapılacak Koruyucu Bakım İşleri”
0017	S.34	Ahmet ER “Takip Zabıta ve Matbuat”
0018	S.35,36	Çetin TÜNGER “Olaylardan Ders Alalım”
0019	S.37,38	“Mecburi Uzatmalı Hizmetlilerin Tabi Oldukları Personel Hükümler”
0020	S.39	“Muhtelif Yıllarda Vaki J. Bölgesi Emniyet ve Asayiş Hizmetlerindeki Önemli Olaylar”
0021	S.40,41	“Yunanistanda Hapishaneler ve Tefikhaneler”
0022	S.42-48	Şahap ARAT “Jandarmada Spor Olayları”
0023	S.49	“Milli Gülleci ve Diskçi Nuri TURAN’ın Çalışmasından Bir Görünüş”
0024	S.50	“Jandarma Gücü 954-955 Futbol Onbiri”
0025	S.51	“3-12/Şubat/955 günü Ankarada Bölge Kır Koşusu Yarışmasında Takım Halinde Birinciliği Alan Jandarma Koşucuları ve Kazandıkları Kupa”
0026	S.52	“Okul Spor Salonunda Bu Yıl Yapılan Güreş Minderinde Çalışmaları Daha Verimli Hale Getirilen Jandarma Gücü Güreş Sekizi.”
0027	S.53	“Güreş Çalışmalarından Bir Görünüş” “Federasyon Milli Atış Ekibi Seçme Müsabakasından 4 ncülüğü kazanıp Ekip Kampına Alınan Değerli Sporcu Ütđm. Cemal”

0028	S.54	“Bu denetlemeden Ayrı Bir Görünüş”
0029	S.55	“Telsiz Muhaberesi-Sayın Umum Kumandan Son Yıllarda Modern ve Teknik Vasıtalarla Donatılmakta Olan Jandarma Teşkilatındaki Telsiz Cihazlardan Birinin Çalışmasını Denetliyorlar”
0030	S.56	“Hatıralara Saygı”

SAYI = 02

1956 EYLÜL-EKİM-KASIM

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0031	S.01,02	“İçindekiler”
0032	S.03,04	“J.Umum K.Korg Tahsin ÇELEBİCAN”
0033	S.05	(Kd.Bnb.) Galip KARTAY “Kapaktaki Resim”
0034	S.06,07	“Jandarmanın Tarihçesi”
0035	S.08-12	(Kd.Bnb.) Hayrettin ERDENİZ “Jandarmanın 110 uncu Yıldönümü-16-Şubat-1956 Perşembe Günü J.Subay Okulunda Verilen Konferans”
0036	S.13	“İkinci Dönem J. Sb. Tekamül Kursundan Bazı İntibalar”
0037	S.14	“İkinci Dönem Tekamül Kursu Diploma Tevziinden Başka Bir Görünüş” “İkinci Dönem Tekamül Kursu Diploma Töreninden Sonra Verilen Çay”
0038	S.15	“III üncü Dönem Tekamül Kursu Mezunları” “İkinci dönem Sb. Tekamül Kursu Sb. ları Anıt Kabrine Çelenk Koymak Üzere”
0039	S.16	“2 nci dönem Sb. Tekamül Kursuna İştirak Eden Iraklı Sb ları Sayın Korgeneralimiz ile Birlikte”
0040	S.17-19	(Alb.) Vecihi SÜSLÜOĞLU “Önderlik ve Önderliğin Jandarmadaki Önemi”
0041	S.20-22	Şükrü TÜTER “Moral Eğitiminden: Yalancılık ve İnatçılıkla Mücadele Yolları”
0042	S.23-29	“Öğretim Sistemi ve Şekilleri”
0043	S.30-32	(Bnb.) Mithat KÖYMEN “Liderliğin Mahiyeti”

0044	S.33-37	Ş. OLCAY “Değişen 5802 Sayılı Kanun-5802 Sayılı Astsubay Kanun ile Askerlerin Zatişlerine Taallük Eden Usul Hakkındaki Kanunda Yapılan Değişiklikten Doğan Yanlış Anlayışlara Kısa Bir Bakış”
0045	S.38-42	(Bnb.) Münir ÇELENK “Kaza Jandarma Kumandanlarıyla Bir Hasbihal”
0046	S.43-45	Mithat KÖYMEN “İdare Unsurlarını Değiştiren Sebepler”
0047	S.46-48	(Yb.) Cemal ALKAN “Haber Köpekleri”
0048	S.49-57	(Yzb.) Muhittin GÜLMEZ “Koruyucu Bakım Görevlerinin Muntazam Yapılabilmesi için Willys - Overland Araçlarının Tanıtılması”
0049	S.58-64	(Kd. Ütğm.) Cemal ERDEM “Askeri Pentatlon”
0050	S.65-68	(Yzb.) Nuri TURAN “Jandarmada Spor Haberleri”
0051	S.69,70	“Bunları Duydunuz mu?-Gazetelerden”

SAYI = 03-04-05

1956

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0052	S.01,02	“İçindekiler”
0053	S.03-06	“J.Umum.K. Basımevi Kısa Tarihçesi ve Durumu”
0054	S.07-10	(Yb.) Cemal ALKAN “Dağ Harekatının Önemi,Özellikleri ve Dağ Harekatında Yürüyüşler”
0055	S.11-17	(Yb.) Cemal ALKAN “Hırsızlık ve Dolandırıcılığın Çeşitleri- Hırsızlık ve Çeşitleri, Dolandırıcılık ve Çeşitleri, Hırsızlıkla Dolandırıcılık Arasındaki Farklar ve Hırsızlığın Çeşitlerinin Suçlular Tarafından Nasıl ve Ne Şekilde Yapıldığı”
0056	S.18,19	(Bnb.) Celal ERTEKİN “Atomik Silahlara Karşı Savunmada Şartlar”
0057	S.20-26	(Bnb.) Mehmet SERBAY “Ordu Donatım Sınıfına Umumi Bir Bakış”
0058	S.27-31	(Bnb.) Mehmet Süer “Atomun Kısa Tarihçesi- Atom Silahlarının Tesirleri - Bu Silahlara Karşı Eğitim ve

Öğretimde Dikkat Edilecek Hususlar - Ferdi ve Toplu
Korunma Çareleri”

0059	S.32-34	(Kd.Bçvş.) Hilmi ATEŞOĞLU “Hazırlık Soruşturması ve Suçlar”
0060	S.35	“Jandarma Dergisi Abone Bilgisi”

SAYI = 06-07

1957

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0061	S.01	“İçindekiler”
0062	S.02-11	(Yb.) Cemal ALKAN “Yaya Yürüyüşler ve Çeşitleri- Yaya Yürüyüşler, Çeşitleri, Yürüyüş Derinliklerini Hesaplama, Yürüyüş Emirleri, Yürüyüş Çizelgesi, Yürüyüş Grafikleri, Yürüyüş Krokileri, Yürüyüşte Kaideler, Yürüyüşlerde Teknik Kısımlar”
0063	S.12-17	(J.Kd.Yzb.) A.Fikret AR “Koordinat Sisteminin Kullanılması ve Jandarmada Teknik İmkanlar ile Sağlayacağı Faydalar”
0064	S.18-26	(Bnb.) Sefa DORALP “J.Er Okullarında Çalışma”
0065	S.27,28	(Kd.Bnb.) Celalettin ERTEKİN “Jandarmanın Hudut Koruma ve Kaçakçılığın Men’i Hakkındaki Vazifeleri”
0066	S.29	Yıldırım ZEREN “Jandarma Umum Kumandanlığında Tayinleri 3656 Sayılı Kanuna Göre Yapılan Sivil Personelin Askeri Muhakeme Usulü Kanunu, Askeri Ceza Kanunu ve Memurun Muhakemat Kanunu Muvacehesindeki Durumu”
0067	S.30-32	(Bnb.) Ahmet ARSLAN “Kaçakçılığı Takipte Teknik Bilgiler”
0068	S.33	“Jandarma Dergisi Abone Bilgisi”

SAYI = 08-09

1957

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0069	S.01	“İthaf”
------	------	---------

0070	S.02	“İçindekiler”
0071	S.03	Şakir ATIL “Ondokuzuncu Yılında ATA’yı Anarken”
0072	S.04	“Üçüncü Türkiye Büyük Millet Meclisinde 1-11-929 Üçüncü İçtima Senesini Küşat Merasiminde Aziz Atatürk’ün İrat Buyurdıkları Nutkun Jandarma Hakkındaki Yüksek Takdirleri Aynen Aşağıya Derç Olunur”
0073	S.05	Celal ERKUNT “Jandarma”
0074	S.06-09	(Tuğgeneral) Siyami SUNKAR “Jandarma Karakollarında İaşe”
0075	S.10-13	(Kd.Bnb.) Celal ERKUNT “Faili Meçhul Hadiselerin Aydınlatılmasında Örnek Vak’alar”
0076	S.14-17	(Kd.Bnb.) Hüsnü KONURALP “Test Usulü ile Teftişin Faide ve Mahzurları”
0077	S.18-23	(Bnb.) Ahmet ALPSAN “Geçmişte Hudut Koruma ve Kaçakçılığı Önleme Hizmetinde Jandarmanın Tarihine Bir Bakış”
0078	S.24-28	(Kur.Yb.) Hayri İLKORUR “Nükleer Silahlar Karşısında Sivil Müdafaa”
0079	S.29,30	Falton OURSLER “Heyecanlı Hadiseler Karşısında”
0080	S.31,32	Şükrü TÜTER “Moral Terbiyesinde Göz Önünde Bulundurulması Gereken Kaideler”
0081	S.33,34	Şakir ATIL “Mehmedin Kavalı”
0082	S.35-37	(Kd.Ütğm.) Nurettin ALKANAT “Spor Haberleri”
0083	S.38	“Jandarma Dergisi Abonelerine”
0084	S.39	“Bulmaca”

SAYI = 10

1958

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0085	S.01,02	“İçindekiler”
0086	S.03-05	“Jandarmanın Kuruluş YılıDönümü”
0087	S.06	Mahmut BELENLİ “Jandarma”

0088	S.07-16	Şükrü TÜTER “Jandarmanın 112 nci Yıldönümü Münasebetiyle Tarihimize Bir Bakış”
0089	S.17-20	(Tuğgeneral) Siyami SUNKAR “Teftiş ve Jandarma Karakolunda Teftiş Usulü”
0090	S.21-23	(Kd. Bnb.) Celal ERKUNT “Ayak İzleri”
0091	S.24-26	(Kd.Bnb.) Mahmut BAYAZITOĞLU “Hayvan Hırsızlığı Men'i Kanununa Göre Hayvan Hırsızları ile Mücadelede : Jandarmanın Vazifesi”
0092	S.27-33	(Bnb.) Ahmet ALPSAN “Jandarmanın Hudut Koruma ve Kaçakçılığı Önleme Vazifesi”
0093	S.34,35	Şükrü TÜTER “Disiplin Cezalarında Adaletsizlik, İdareyi Güçleştirir Moral Bağlarını Çözer”
0094	S.36-38	(Hak. Bnb.) Halil GELENDOST “Astlarımızı Tanıyalım”
0095	S.39,40	(Kd.Bnb.) Mithat KÖYMEN “İdari Toplantılar”
0096	S.41,42	Archie Mc FEDRİES “Dirilen İskelet”
0097	S.43-46	(Kd. Ütğm.) Nurettin ALKANAT “Spor Haberleri”
0098	S.47	“Kumandanları İmkanlar Verdiler. Hocalarının Gösterdiği Yolda Koştular. İpi Bir Defa Daha Rakiplerinden Önde Göğüslüyor.” “Jandarma Gücü Güreş Ekibi H. Okulu Maçına Çıkan Kadrosu ile,”
0099	S.48	“Bulmaca”

SAYI = 11

1958

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0100	S.01,02	“İçindekiler”
0101	S.03-06	(Kd.Bnb.) Celal ERKUNT “Yataklar”
0102	S.07-10	(Yzb.) Reşat BİLGİNOL “Gayrimenkule Tecavüzün Def’inde Jandarma”
0103	S.11-15	(Bnb.) Ahmet ALPSAN “Sınır Bölgesinde Güvenliği Bozacak Hadiseler Karşısında Vazife ve Münasebetler”
0104	S.16-21	“Jandarma Umum Kumandanlığı Karargahı 1957 - 1958

0105	S.22-25	Kış Çalışmaları” (As. Adli Hak.) İsmail ŞENGÜLLÜ-O.Gazi AYDINLI “İşten El Çektirilme Mahiyet ve Neticeleri”
0106	S.26-31	C.TABORİ “Polis Hafiyesi Medyumlar”
0107	S.32-35	(Kd.Ütğm.) Nurettin ALKANAT “Spor Haberleri”
0108	S.36	“Bulmaca”

SAYI = 12-13

1958

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0109	S.01	Fotoğraf “Atatürk”
0110	S.02	Fotoğraf “Sayın Dahiliye Vekili Dr. Namık GEDİK”
0111	S.03	Fotoğraf “Sayın J. Umum Kumandanı Orgeneral Tahsin ÇELEBİCAN”
0112	S.04	Fotoğraf “Sayın J. Umum Kumandan Muavini Sayın Korg. Ekrem AKALIN”
0113	S.05	“Jandarma Teşkilatının 113 ncü Kuruluş Yıldönümü Münasebetiyle Sayın Dahiliye Vekili Dr. Namık Gedik'in Jandarma Umum Kumandanı Tahsin Çelebican'a Göndermiş Oldukları Mesajları”
0114	S.06	“Türk Jandarmasının 113 ncü Yıl Dönümü Dolayısıyla Sayın Umum Kumandan Orgeneral Tahsin Çelebican'ın Meslekdaşlarına Kutlama Mesajı”
0115	S.07	“113 cü Hizmet Yılına Girerken”
0116	S.08-10	“Adli Müşavirlik Faaliyetleri:”
0117	S.11,12	“Asayiş Şubesi Faaliyetleri”
0118	S.12	O. Ş. GÖKYAY “Bu Vatan Kimin”
0119	S.13-15	“Kaçakçılık Şubesi Faaliyetleri:”
0120	S.16	“Muhabere Hizmetleri”
0121	S.17	“Ordonat Hizmetleri-Veteriner Hizmetleri”
0122	S.18,19	“Sağlık Hizmetleri: Sağlam İnsan, Sağlam İş...”
0123	S.20	“İnşaat Şb.si Hizmetleri”
0124	S.21	“Denizcilik Hizmetleri”

0125	S.22,23	“İstanbul Jandarma Dikimevi”
0126	S.24-26	“J. Umum K.lığı Matbaası”
0127	S.27-31	“J.U.K. Ankara Silah ve Malzeme Tamirevi”
0128	S.32-35	“J. Sb. ve Astsb. Ttb. Okulu”
0129	S.36-38	Esat EĞİLMEZ “Sağlık Konuları: Jeriyatri”
0130	S.39-41	(Kd.Bnb.) Celal ERKUNT “Jandarmanın Asayiş Vazifesi”
0131	S.42,43	(Yb.) Mahmut BAYAZİTOĞLU “Şanlı Türk Zincirinden Altın Halkalar”
0132	S.44-47	(J. Alb.) Ekrem İBAK “Jandarma Personelinin Yetiştirilmesi”
0133	S.48-52	(Hak. Yzb.) M. Cemal Özkan “Mülki Amirler ve Garnizon Kumandanlarının Jandarma Personeli Hakkında Disiplin Cezası Verebilme Selahiyetleri”
0134	S.53	Şükrü ÇOLAKOĞLU “Jandarmada Kooperatif Faaliyetleri”
0135	S.54,55	(Lv.Yb.) Ahmet BORA “Levazımcı ve Tarihi”
0136	S.56,57	(Kd.Bnb.) E. Sadi TALAYSÜM “Kaybettiğimiz Büyük Değer: Kurmay Albay Kemal Oğuz”-Celal ERKUNT “Başkanıma”
0137	S.58	Nevzat TURKAN “Aramızdan Ayrılanlar:: Mesai ve Sınıf Arkadaşım Kemal Oğuz”
0138	S.59	(Kur.Bnb.) Kenan ERSOY “Kurmay Albay Kemal Oğuz”
0139	S.60	(Yb.) Cemal TOPAKOĞLU “(Balamir Kemal) Aziz Ruhun Şad Olsun”
0140	S.61	(J.Alb.) Ekrem İBAK “Kemal”
0141	S.62	((E) Top. Yb.) Behzad TURKAN “Kemal Oğuz İçin”
0142	S.63	“Jandarma Bandosunun Çaldığı Matem Marşının Kalpleri Burkan Hazin Nağmeleri ve Göz Yaşları Arasında, Vefalı Eller Üzerinde Ebedi İstirahatgahına Doğru Ağır, Ağır ilerliyor ...” “Ne Güç Şey, Seni Toprağa Vermek ... ..”
0143	S.64	“Fotoğraflar”

- “Seni Seven Ellerin Üstünde Son Gidisin”
- “Son Nöbet”
- “Sayın Dahiliye Vekili Dr. Namık Gedik ve J. U. K. Orgeneral Tahsin Çelebican Cenaze Töreninde : Onlarda Dertli ve Mahzun Ardından”
- “Seni Herkes Severdi”
- “Babası ve Akrabaları Cenazeyi Takip Ediyorlar: En Büyük Kayıp O'nun”
- “Sayın Orgeneral Tahsin Çelebican Kıymetli Mesai Arkadaşını, Kara Topraklara Vermenin Elemi İçinde Şehitlikten Ayrılırken: Herkes Mahsun, Tasalı”
- 0144 S.65 “Herkes Koşup Ardın Sıra Ağladı.”
- 0145 S.66 (Kd.Bnb.) E. Sadi TALAYSÜM “Aziz Başkanım”
- 0146 S.67-70 “Merhum Kurmay Başkanı Kur. Alb. Kemal Oğuz'un J. Teşkilatının 110 ncu Yıl Dönümü İçin Bizzat Hazırlayıp 16 Şubat 1956 Perşembe Günü Ankara Radyosunda Okudukları Yazıları :”
- 0147 S.71 “Aktualite: Muhafız Jandarma Taburu Muhafız Jandarma Alayı Haline Getirildi:
- 0148 S.72 “Senin Yerin Başımızın Üstüdür Can Da Fedâ, Kan Da Fedâ Uğruna, Selâm Sana Sancağım!”
- 0149 S.73 “Geçit Resminde : Şanlı Sancak, Uğruna Ölmesini Bilenlerin Başları Üzerinde, Nazlı ve Mağrur Dalgalanıyor. Korkma, Sönmez Bu Şafaklarda Yüzen Alsancak!”
- 0150 S.74 “Mh. J. A. K. Alb. Cemal Alkan”
- “Her An Göreve Hazır”
- 0151 S.75 “Er Yemekhanesi”
- “Sb. Gazinosundan Bir Köşe”
- 0152 S.76,77 “Mesleki Tetkikat İçin Avrupaya Gitmiş Olan Hey’ete Ait Resimler”
- 0153 S.78 “Jandarma Badosu Anıt Kabir’de”

0154	S.79	“Adı Anıtlaşan, Büyük Kahraman Atatürk 39 Sene Evvel Etrafın Karlarla Örtülü Bulunduğu 27 Aralık 1919 Gününün İlk Saatlerinde Dikmen Sırtlarına Ayak Basmıştı. Milli Mücadele ve İstiklal Savaşının Mihrakı, Eşsiz Türk İnkılaplarının Kabesi Haline Getireceği Ankarayı, İlk Defa Bu Sırtlardan Seyretmişti. O Zaman Bomboş, Çorak Bir Yer Olan Şimdiki Erkan-ı Harbiyei Umumiye Reisliği Binasının Önünde, Ankaralıların Bağırlarına Bastıkları Büyük Ata, Milli Hareketin Merkezi Olmaya Layık Bir Yerin Havasını Teneffüs Etmenin Neş’esini Duymuştu... Yukarıda, O Mutlu Günün Hatırasını Ebedileştirmek Üzere Ankara Belediyesi Tarafından Dikilen Hatıra Taşı Görülmektedir”
0155	S.80	“Atatürk’ün Ankaraya Gelişlerinin 39 ncu Yıl Dönümü, Evvelki Senelerde Olduğu Gibi, 27 Aralık 1958 Tarihinde Merasimle Kullanılmıştır. Resim, Bu Kutlamaya Ait Bir Sahneyi Göstermektedir.” “Mesleki Konular Üzerinde İnceleme Yapmak Üzere İsveç’e Giden Sayın Tümgeneral Rifat Ülgenalp Makamında”
0156	S.81	“1958 Yılında Vefat Eden Meslektaşlarımız”
0157	S.82,83	“1958 Yılında Emekliye Ayrılanlar”
0158	S.84-89	(Kd.Ütğm.) Nurettin Alkanat “Spor Haberleri”
0159	S.90	“Bu Sayıyı Hazırlayanlar”

SAYI = 14-15

15 AĞUSTOS 1959

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0160	S.01	“İçindekiler”
0161	S.02	“KAPAK RESMİ : İran J. Umum K.nı Sayın Korg. Sadıĝ E. AZİZİ” “Sayın Org. Tahsin ÇELEBİCAN ile Eskiboĝa Hava Alanında J. Merasim Bölüğünü Teftiş Ederlerken.”

0162	S.03	“Jandarma Umum Kumandanı Sayın Orgeneral Tahsin ÇELEBİCAN'ın 8 nci Dönem J. Sb. Tekamül Kursunun Sona Ermesi Dolayısıyla Kursiyer Subaylara Hitabeleri”
0163	S.04,05	“Jandarmanın 113 ncü Kuruluş Yılı Dönümü Merasimle Kutlandı”
0164	S.06	“113 ncü Kuruluş Yıldönümünde Jandarma İçin Neler Dediler:”
0165	S.07	“Minnet Borcu”
0166	S.08,09	(Orgeneral) Tahsin ÇELEBİCAN “Jandarma'nın Modern Vasıtalara Olan İhtiyacı”
0167	S.10,11	(Orgeneral) Tahsin ÇELEBİCAN “Önleme Planı Nedir, Nasıl Hazırlanır ve Tatbik Olunur”
0168	S.12-14	(Kd. Bnb.) E. Sadi TALAYSÜM “Dost ve Kardeş İran Jandarma Hey'etinin Yurdumuzu Ziyaretleri Münasebetiyle:”
0169	S.15-19	(Kd. Bnb.) Celal ERKUNT “Faili Meçhul Cinayetlerde Zabıta Tahkikatı”
0170	S.20-22	(Kd. Bnb.) Mithat KÖYMEN “Teşkilatlarda Tatbik Edilecek Metotların Araştırılması”
0171	S.23,24	(Hak Bnb.) Halil GELENDOST “Toplantılar ve Gösteri Yürüyüşlerinin Tertibi, Devlet Kuvvetlerinin Silah Kullanma Şartları:”
0172	S.25-27	(Bnb.) Ahmet ALPSAN “Suç ve Suçluluğun Önlenmesi”
0173	S.28	(Kd. Bnb.) Mahmut BELENLİ “Enteresan Zabıta Vak'aları: Küçük Hareket ve Belirtilerden Büyük Mana”
0174	S.29-32	(Kd. Bnb.) Halil KARAKULLUKÇU “1958 Yılında İtalya ve Fransa'da Yapılan Mesleki İncelemeler : Fransa'da Jandarma Karakolu”
0175	S.33-37	(Kd. Bnb.) Memduh ERGÜL “Köpeklerin Şeref Tablosu”
0176	S.38	(Yb.) M. BAYAZİTOĞLU “Mesleki Şahsiyet ve Disiplin”
0177	S.39,40	Esad EĞİLMEZ “Kan İstiyoruz”
0178	S.41-45	(Kd. Bnb.) E. Sadi TALAYSÜM “Caber kale Türk

		Mezarı”
0179	S.46	Celal ERKUNT “Türk'ün Sesi”
0180	S.47-50	(Yb.) Mahmut BAYAZİTOĞLU “Salip ile Hilalin Mücadelesi ve İstiklal Harbine Kısa Bir Bakış”
0181	S.51,52	(Bnb.) Nejat CANBOLAT “Faydalı Bilgiler :Ahlak ve Dürüstlük”
0182	S.53,54	“İran Jandarma Hey'etinin Ziyaretine Ait Diğer Resimler”
0183	S.55	(Lv. Yzb.) Fahrettin DİZDARER “Jiletlerinizi Layıkile Kullanmadan Atmayınız”
0184	S.56,57	(Lv. Yzb.) Fahrettin DİZDARER “Leke Çıkarma Tekniği”
0185	S.58-65	(Kd Ütğm.) Nurettin ALKANAT “Spor Haberleri”
0186	S.66	“Jandarma Dergisi İçin Gönderilecek Yazılarda Dikkat Edilecek Hususlar”

SAYI = 16

OCAK 1960

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0187	S.01-02	“İçindekiler”
0188	S.03,04	“Eisenhower Ankara’da”
0189	S.05,06	“Mareşal Eyüp Han Ankara’da”
0190	S.07-09	(Orgeneral) Tahsin LEBLEBİCAN “Jandarma Teşkilatının İnkişafı Hakkında Tasavvurlar”
0191	S.10,11	(Orgeneral) Tahsin LEBLEBİCAN “Jandarma Harp Okulu”
0192	S.12,13	(Orgeneral) Tahsin LEBLEBİCAN “Uzatmalı”
0193	S.14-17	“1 nci Jandarma Tümeninin Kuruluş Yıl Dönümü Merasimle Kutlandı”
0194	S.18-38	(Kur. Alb.) Hayri İLKORUR “İtalya'da Yapılan Mesleki İncelemelerden : İtalya'da Jandarma (Karabinieri)”
0195	S.39-41	(Yb.) Celal ERKUNT “Gevezelik”
0196	S.42-44	(Hak Bnb.) Halil GELENDOST “Kumandanlık Sanatı”
0197	S.45-47	(Dr.General) Esad EĞİLMEZ “Hastalıklar”

0198	S.48,49	(Orgeneral) Tahsin ÇELEBİCAN “Başsağlığı”
0199	S.50	(Yb.) E. Sadi TALAYSÜM “Kaybettiğimiz Büyük Değerlerden Tümgeneral Rifat ÜLGENALP”
0200	S.52	(Kd. Ütğm.) Necabettin ERGENEKON “(12 Mart Erzurum'un Kurtuluşu Münasebetiyle) Aziziye Destanlaşıyor”
0201	S.53-55	“Muhafız J. Alayı Geçit Resminde”
0202	S.56-59	(Dr. General) Esad EĞİLMEZ “Etrafımızı Saran Boşluk”
0203	S.60-63	Michael DRURY, “Tabii, Yaratıcı Bir İnsansınız!”
0204	S.64	“Dostumuz Zaman”
0205	S.65,66	“Ankara'da Altındağ Kaza J. K. Lığının 1959 Yılında İnşa Edilen Yeni Binası”
0206	S.67	“Türk Yiğitlerinin Ehli Salip Kuvvetleriyle Savaşını Tasvir Eden Bir Tablo : Koca Hızır'ın Ehli Salip. nı Kuvvetleri K Ladislas'a Hücumu”
0207	S.68	“Fıkralar ve Nükteler”
0208	S.69	(Lv.Yzb.) Fahrettin DİZDARER “Faydalı Bilgiler: Kömür Briketi Nasıl Yapılır”
0209	S.70	“Yurttan Manzaralar:”
0210	S.71-76	(Yzb.) Nurettin ALKANAT “Spor Haberleri”
0211	S.77	“Jandarma Dergisi İçin Gönderilecek Yazılarda Dikkat Edilecek Hususlar”
0212	S.78,79	“Ziraat Bankası-Sümerbank”
0213	S.80	“Yazı İşleri-Basım İşleri-Kapak Resmi”

SAYI = 17-18

MAYIS 1960

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0214	S.01,02	“İçindekiler”
0215	S.03	“Yazı İşleri-Basım İşleri”
0216	S.04	“27. Mayıs. 1960 Cuma Sabahı, Sevgili Yurdumuza Hürriyet Işıkları Saçan Bir Güneş Doğdu : Milli İnkılap!..”
0217	S.05	“İstiklal Marşı”

0218	S.06	“Fotoğraf-Atatürk”
0219	S.07	“Atatürk’ün Gençliğe Hitabesi”
0220	S.08-12	“Orgeneral Cemal Gürsel’in 4 Haziran Cumartesi Günü Milli Savunma Bakanlığında İrad Ettiği Nutuk”
0221	S.13,14	“İçişleri Bakanı Tümğ. Muharrem İhsan Kızıloğlu”
0222	S.15	“Kardeş Kardeşi Vururmu?-27 Mayıs Marşı”
0223	S.16	“Şehit Topçu Teğmen Ali İhsan Kalmaz- Ankara'da 27 Mayıs1960 Cuma Günü Saat 04'00 de Milli İnkılap Harekatı Sırasında Şehit Olan Harp Okulu Talebelerinden Top Teğmeni Ali İhsan Kalmaz (959-2)İN Şahadetine Takaddüm Eden Saatlerde Hatıra Defterine Yazdığı Son Yazısı”
0224	S.17	“Şehit Top Tğm. Ali İhsan Kalmaz’ın Hatıra Defterinin Klişesi”
0225	S.18	(Yb.) Celal ERKUNT “İnkıaptan Önceki Günlerde Gençliğin Yaptığı Hürriyet Mücadelesinde Şehit Düşen ve Hatıraları Kalplerde Ebedileşen Gençlerimizden :Ata’nın İzinde”
0226	S.19-24	“J. Teşkilatı 114 ncü Yılına Girdi”
0227	S.25-31	(Yb.) Celal ERKUNT “Vilayet Jandarma Kumandanlıklarındaki Asayiş ve Hizmet Şubesi Müdürlerinin Vazifeleri”
0228	S.32	(Yzb.) Necdet ÖZGÜN “ Zabıtada Yalan Cihazının Kullanılışı”
0229	S.33-38	(Kd.Bnb.) Memduh ERGÜL “Hollanda Kraliyet Mareşose'sinin Tarihçesi ve Vazifeleri”
0230	S.39-45	(Bnb.) O. Vedat MENGÜÇ “Türkiye'de Narkotik Rejim ve Anti Narkotik Mevzuat (1)”
0231	S:46-48	(Hak. Yzb.) M. Cemal ÖZKAN “Disiplin Amirinin Takdir Hakkı Üzerinde Bir İnceleme”
0232	S.49-53	(Prs. Bnb.) Nihat DENİZEL “Moral”
0233	S.54-56	(Lv.Kd.Bnb.) Kazım UZUNER “Lojistik’te (Levazım)

0234	S.57,58	(Yzb.) Fazıl BAYRAKTAR “Asker Şairlerden Seçmeler”
0235	S.59	(Yb.) Celal ERKUNT “Kahramanlar Diyarı”
0236	S.60	(Yb.) İsmail YETKİN “Nefsin Terbiyesi Ahlakın Köküdür”
0237	S.61-63	(Lv.Kd.Yzb.) Fahrettin DİZDARER “Paranın Satın Alma Gücü Nelere Bağlıdır?”
0238	S.64-66	(Tbb. General) Esad Eğilmez “Psikosomatik Hekimlik”
0239	S.67,68	“Ankara Vilayet Jandarma Kumandanlığı Yenimahalle Kaza Jandarma Kumandanlığı ile Merkez Karakolu ve Lojmanları 19-Şubat-1960 Cuma Günü Saat 14 de Merasimle Hizmete Açıldı”
0240	S.69	“Almanya Tezgahlarına İsmarlanan Jandarma Sahil Muhafaza Botları Hizmete Giriyor”
0241	S.70	“Fıkralar Nükteler”
0242	S.71	(Lv.Yzb.) Fahrettin DİZDARER “Pratik Konservecilik”
0243	S.72	“Karargahtan Resimler”
0244	S.73	“J. Er Eğitim Tugaylarında Eğitim, Öğretim ve Atış Sahalarında Emsallerine Nazaran Üstün Başarı Gösteren Subaylar”
0245	S.74	“J. Er Eğitim Tugaylarında Eğitim, Öğretim ve Atış Sahalarında Emsallerine Nazaran Üstün Başarı Gösteren Astsubaylar”
0246	S.75	“1959 Yılında Emekliye Ayrılanlar”
0247	S.76-82	(Yzb.) Nurettin ALKANAT “Spor Haberleri”
0248	S.83	“Aramızdan Ayrılanlar”
0249	S.84	“Jandarma Dergisi İçin Gönderilecek Yazılarda Dikkat Edilecek Hususlar”
0250	S.01-22	(Kur.Alb.) Hayri İLKORUR “Fransa’da Jandarma”

SAYI = 19

OCAK 1961

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0251 S.01 “İçindekiler”

0252	S.02	“Jandarmada Olup Bitenler”
0253	S.03,04	“...Ve Ne Demişti?”
0254	S.05	“Temsilciler Meclisi Başkanı Kazım ORBAY Dedi ki”
0255	S.06	“Jandarma Genel Kumandanı General DORUK’un Bildirisi”
0256	S.07	Sadi TALAYSÜM “Vatan ve Millet Hizmetinde 115 Yıl”
0257	S.08,09	Sadi TALAYSÜM “Ya Kurttur Ya Jandarma” “115 Yıl Önce Jandarmayı Kuran Padişah Abdülmecit” ”Jandarmamızın Kurulmasında Emeği Geçen Sadr-ı-azam E.Reşit Paşa”
0258	S.10-14	Hayrunnisa FERHAN “Jandarma Gecesinden Çizgiler”
0259	S.15	“Herşey İnsanlığın Mutluluğu İçin...”, “Bir Çırpıda: Büyük Reşit Paşa ve Hatırası”
0260	S.16	Falih R. ATAY “Zafer Günlerinde Mustafa KEMAL”
0261	S.17	Celal ERKUNT “Gül ve Gülistan”
0262	S.18-20	“Jandarma gecesinde Ne Dediler?”
0263	S.21	“Tarih ve Kitap: Mareşal Moltke’nin Türkiye Hatıraları, Moltke’ye Göre 125 Yıl Önceki Türkiye Ordusu”
0264	S.22-24	Ruşen EŞREF “Mustafa Kemal Paşayı Nasıl Tanıdım”, “Atatürk’e Göre Harp ve Asker”, “Özdeyişler”,”Kumanda Etmek Sanatı”
0265	S.25	“Meslek Morali Tek Yönlü Disiplin”
0266	S.26,27	A.Zeki AKINCI “ Turizmde Jandarmaya Düşen”
0267	S.28,29	Fazıl Hüsnü DAĞLARCA “Mustafa Kemal’in Atı”
0268	S.30-40	(Kur. Bnb.) Mehmet KRAL “Çağımızın Modern Vasıtası Helikopter ve Teşkilatımıza Sağlıyacağı Büyük Faydalar”
0269	S.41-44	(Hak. Bnb.) Halil GELENDOST “Meşru Müdafaa”, “İçimizden Biri ve Başarısı”
0270	S.45	“Harp ve Asker”
0271	S.46,47	Fahrettin DİZDARER “Çamaşır Ağartma Suyu Nasıl Yapılır”
0272	S.48	“Okuyucularımızdan Dileklerimiz”, Nuri TURAN “Daha

Fazla Kuvvetlenme Antrenmanı”

SAYI = 20

[EKSİK]

SAYI =21

ARALIK 1961

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0273	S.01,02	“İçindekiler”
0274	S.03,04	“Jandarmada Olup Bitenler”
0275	S.05,07	“Yeni Alınan Botlarımıza Bayrak Çekme Merasimi”
0276	S.08	“Bir Erimizin Başarısı”
0277	S.09-12	(Kur.Alb.) Hüseyin IŞIK “Fransız Jandarmasında Polis Köpekleri”
0278	S.13,14	(Alb.) Muzaffer BÖREKÇİ “Çıkmadaki Adam”
0279	S.15-18	(Kur.Alb.) Hüseyin IŞIK “Radyestezi Zabıta Hizmetinde”
0280	S.19,20	(Lv. Bnb.) Fahrettin DİZDARER “Ev Sahibi Olmak İçin Bir Yol”
0281	S.21,22	(Prs. Kd. Bnb.) Hidayet BAYRAKTAR “Sicil Formu Kıymetlendirmesi”
0282	S.23,25	“Bunları Biliyor Musunuz?”
0283	S.26,27	Zeki AKINCI “Bir Romanın Doğuşu İnce Mehmet”
0284	S.28-37	Kemal ÖZGÜNAY “Memurların Muhakeme Usulü Karşısında Jandarma; Tahkikatın İcra Şekli”
0285	S.38,39	(Hak. Kd. Bnb.) Halil GELENDOST “İşkence”
0286	S.40,41	(J.Bnb.) Kemal TÜZER “Büyük Taarruz”
0287	S.42	Kemal ÖZGÜNAY “Memurların Muhakeme Usulü Karşısında Jandarma (Devam)”- “İşkence (Devam)”
0288	S.43	M.Kemal ERTAN “Doğu’dan Ses”, “Hürriyet Şehitlerine”
0289	S.44	A.Zeki AKINCI “Taş Delisi”, “Picasso’nun Cevabı”, “1961 Yılı İçinde Aramızdan Ayrılanlar”

SAYI =22-23

NİSAN-AĞUSTOS 1962

SIRA NO SAYFA NO YAZAR – KONU

0290	S.01-04	“İçindekiler”
0291	S.05	(Prs. Kd. Bnb.) Hidayet BAYRAKTAR “Tahlil-Sicil”
0292	S.06,07	(Prs. Kd. Bnb.) Hidayet BAYRAKTAR “İdareci ve Eğitim”
0293	S.08,09	(J.Yzb.) Necabettin ERGENEKON “Jandarma”
0294	S.10-14	(Hak.Yzb.) Osman Gazi AYDINLI “Mazeret Sebepleri”
0295	S.15-22	(Kur.Alb.) Hüseyin IŞIK “Bir Haydutun Akibeti”
0296	S.23	(J.Kd. Bnb.) Burhanettin IŞIK “Renkli Fotoğrafi Zabitanın Hizmetinde”
0297	S.24,25	(J.Kd. Bnb.) Burhanettin IŞIK “Calvi Haydutları”
0298	S.28	(Kur.Alb.) Hüseyin IŞIK “Gamone’nin Yakalanması”
0299	S.29-31	(Kur.Alb.) Hüseyin IŞIK “Jandarma Helikopterinin Bir Su Baskınındaki Yardımları”
0300	S.32-36	(J.Bnb.) Kemal TÜZER “Ankara Radyosunda Türk Silahlı Kuvvetler Saati: 28 Aralık 1961 Konuşması”
0301	S.39	“Aramızdan Ayrılanlar”
0302	S.40	(Yb.) Sadi ENNANÇ “Mezarının Başında”

SAYI =24

ARALIK 1962

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0303	S.01,02	“İçindekiler”
0304	S.03,04	“Jandarma Genel Komutanı Korgeneral Fikret ESEN”
0305	S.05,06	“Jandarma Genel Komutan Muavini Tuğgeneral Fahri OGAN”
0306	S.07,08	“Jandarma Genel Komutanlığı Kurmay Başkanı Kurmay Albay Rumi AHISKALI”
0307	S.09,10	“Jandarma Genel Komutanlığı Kur. Yar. Bşk. Kurmay Albay Hüseyin IŞIK”
0308	S.11,12	“Jandarma Genel Komutanlığı Harekat Başkanı Kurmay Albay Hayrettin TULUNAY”
0309	S.13,14	“Jandarma Genel Komutanlığı Lojistik Başkanı Fuat KANDEMİR”

0310	S.15,16	“Jandarma Genel Komutanlığı Personel Başkanı Kurmay Yarbay Haydar SOYGENİŞ”
0311	S.17	“Jandarmada Olup Bitenler”
0312	S.18-22	(Alb.) E. Sadi TALAYSÜM “Kıbrıs Jandarma Komutanı’nın Türkiye’yi Ziyaretleri Münasebetiyle”
0313	S.23,24	(Hak.Yb.) Halil GELENDOST “Suç Önleyici Tedbirler”
0314	S.25	(Uz. Çvş.) Aziz ÖZMEN “Dursunbey Kazasında Meçhul Bir Vak’anın Takibi”
0315	S.26	(Dr. Ütğm.) Atilla TÜZMEN “Yeni Jandarma Botlarımız”
0316	S.27,28	(Telsiz Kd. Bçvş.) Şaban ÇETİN “Telsiz Muhaberesine Tesir Eden Olaylar”
0317	S.29,30	(Hak. Yb.) Halil GELENDOST “Hayasız Hareketler ve Müstehcen Şarkı Söyleme”
0318	S.31-37	(Kur. Alb.) Hüseyin IŞIK “Poltova’dan Prut’a”
0319	S.38,39	(Prs. Yb.) Hidayet BAYRAKTAR “Disiplin-Otorite ve Emir”
0320	S.40,41	(Hak. Kd. Yb.) Ragıp AYCAN “Demokrasi”
0321	S.42-45	Kemal ACEMİ “Yugoslav Kraliyet Jandarmasında Pratik Hizmetler”
0322	S.46,47	(Kur. Alb.) Hüseyin IŞIK “Hava Fotoğrafçılığı”
0323	S.48-50	(Dr. Yzb.) Hüseyin TUNCER “Damar Sertliği”
0324	S.51	“Eğitimde Televizyon”
0325	S.52-55	“Bunları Biliyormusunuz?”
0326	S.56	(Hak. Yb.) Halil GELENDOST “Büyük Baba”
0327	S.57	“Bir Cesaret ve Fedakarlık Örneği”
0328	S.58	(J.Astsb. Kd. Bçvş.) Çetin TÜNGER “Şehit Astsubay”
0329	S.59	“Aramızdan Ayrılanlar”
0330	S.60	(J. Kd. Bçvş.) Yaşar PULCU “Jandarma”

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0331	S.01,02	“İçindekiler”
0332	S.03	“Jandarmada Olup Bitenler”
0333	S.04,05	“Jandarmanın 117 nci Kuruluş Yıldönümü”
0334	S.06	“Jandarma Genel Komutanı Korgeneral Fikret ESEN’in Jandarma Teşkilatının 117. Yıldönümü Dolayısıyla 16 Şubat 1963 Günü Ankara Radyosu Vasıtasıyla Teşkilata Mesajı”
0335	S.07	“Jandarma Genel Komutanı Korgeneral Fikret ESEN”
0336	S.09	(Kur.Alb.) Hayrettin TULUNAY “Jandarmamızın 117 nci Yılı”
0337	S.10,11	(Dz. Gv. Kd. Ütğm.) Atilla TÜZMEN “Öğretim Metotları”
0338	S.12-17	(Bnb.) Seyfettin ESEN “Jandarma Subay Ttb. ve Astsb. Okulunun 1962-1963 Eğitim ve Öğretim Yılı”
0339	S.18-27	(Tuğgeneral) Suat AKTULGA “Ruhi Yükselmenin Önemi ve Bunun Nasıl Başarılacağı”
0340	S.28-35	(Tuğgeneral) Suat AKTULGA “Atatürk İnkılapları”
0341	S.36,37	(Hak. Tuğamiral) Fahri ÇÖKER “Türkiye’de Sıkıyönetim”
0342	S.38	(J.Yzb.) Cevat ALPASLAN “Zabıta Tekniği Konuları”
0343	S.39,40	“Standart Şahıs Tarifi”
0344	S.41-44	(J. Kd. Bnb.) B. IŞIK “Yüksek Dağlarda Hava Araçlarının Kullanılması”
0345	S.45-47	“Bunları Biliyormusunuz?”
0346	S.48-52	(Astsb. Kd. Bçvş.) Mevlüt AFACAN “Saçların Erken Ağarma ve Dökülme Sebepleri ve Çaresi”
0347	S.53	(Uz. Çvş.) Hasan EROĞLU “Türk Jandarması”
0348	S.54	(J. Kd. Bnb.) B. IŞIK “Yüksek Dağlarda Hava Araçlarının Kullanılması (Devamı)”
0349	S.55	“Değerlenenler”
0350	S.56	“Aramızdan Ayrılanlar”

SAYI = 27, 28

[EKSİK]

SAYI =29-30

AĞUSTOS ARALIK 1964

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
0351	S.01,02	“İçindekiler”
0352	S.03	“Jandarma Genel K.lığı Kurmay Başkanı Tuğgeneral Adnan ERSÖZ”
0353	S.04-09	“Jandarmada Olup Bitenler”
0354	S.10-17	(Tuğgeneral) A. Reşat GÜLSOY “NATO’nun Askeri Yönü”
0355	S.18-20	(J.Kd. Bnb.) Şevki ATASOY “Savaşta ve Barışta Moralin Önemi”
0356	S.21,22	(P. Kd. Ütğm.) E. Ege HASDAL “Birleşmiş Milletler Teşkilatına Bir Bakış”
0357	S.23-26	(J. Kd. Bnb.) Fikret GÜLERSOY “Quick-Stop Metodu ile Atış Eğitimi”
0358	S.27,28	(J.Astsb. Kd. Bçvş.) Nuri SARIER “Jandarma Karakolunda Vazife”
0359	S.28-30	(Tbb. Bnb.) Hüseyin TUNCER “Kan Grupları ve Kan Nakli”
0360	S.31-34	(Hak. Kd. Ütğm.) Taylan A. ERİMER “Disiplin Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yetkileri”
0361	S.35	(J.Astsb. Kd. Bçvş.) Ruhi SEYHAN “Akyazılı Memed”
0362	S.36,37	(J. Uz. Onb.) Muhittin ÜNAL “Yangın Söndürmek”
0363	S.38-44	(J.Yb.) Kazım TUNA “1964 Yılı ve Jandarmada Spor”
0364	S.45	Cevdet SUNAY “1964 Yılı Silahlı Kuvvetler Modern Pentatlon Şampiyonası Hk.”
0365	S.46	“Silahlı Kuvvetler Modern Pentatlon Şampiyonası”
0366	S.47	(J.Astsb. Kd. Bçvş.) Nuri SARIER “Jandarma Karakolunda Vazife (Devamı)”- (Tuğgeneral) A. Reşat GÜLSOY “NATO’nun Askeri Yönü (Devamı)”

0367	S.48	(J.Uz. Çvş.) Rıza AYDIN “Jandarma”- Alaettin SOYKAN “Destan”
0368	S.49	(J. Uzatmalı Çvş.) Hasan ATAR, “Kıbrıs’lı Kardeşime”, Alaettin SOYKAN “Jandarma”- (Uzatmalı Onb.) Fikret COŞKUN “Jandarma”
0369	S.50	(J. Uzatmalı Onb.) Zeki BİRKAN “Asil Kan”- (Astsb. Çvş.) Fikri COŞKUN “Jandarma”- (J. Uz. Çvş.) Rıza AYDIN “Jandarma”
0370	S.51	(J.Uz. Onb.) İsmail ALTUN “Jandarmada Deyimler”, “Vefakar Türk Jandarması”
0371	S.52	(J.Uz. Çvş.) Ferhat YÜKSEL “Jandarma”
0372	S.53-57	“Aramızdan Ayrılanlar”
0373	S.58-60	“Bize Gelenler”

SAYI =31-32

NİSAN AĞUSTOS 1965

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0374	S.01	“İçindekiler”
0375	S.02	(J.Kur.Alb.) Reşat BİLGİNOL “Bizden Sizlere”
0376	S.03	“Foçada Açılan Komando Öğretmeni Kursunu 60 Subay ve Astsubay Başarı ile Bitirdi...”
0377	S.04	“Jandarma, 4 Ay İçinde Külliyetli Miktarda Kaçak Eşya Ele Geçirdi.”- “Astsubay Kayıt ve Kabul Yönetmeliği Değiştirildi”
0378	S.05	“Bölge Komutanları Ankara’da Biraraya Geldi”- “Lojman ve Motorlu Araç İhtiyacımız Hazırlanan 10 Yıllık Plana Göre Tamamlanacak”
0379	S.06,07	“Jandarma’nın Kuruluş Yıldönümü 119 Yıl Sonra Bir Kere Daha İlk Günün Heyecanı İçinde Kutlandı...”
0380	S.08	“İlçe Jandarma Komutan Vekilliği Kursunu Subay, Astsubay ve Uzatmalı Olmak Üzere 50 Kursiyer Başarı ile Bitirdi...”
0381	S.09	“Ankara’da Bulunan Yabancı Ateşeler J.Subay Okulunu

		Gezdi...”
0382	S.10	“Tokat’ta Bir Erimizin Düzenlemiş Olduğu Resim Sergisi Sanat Çevrelerinde Geniş Alaka Uyandırdı...”
0383	S.11-14	“Yangın Sebepleri ve Tahkikat Tekniği”
0384	S.15,16	(Kur.Alb.) Hüseyin IŞIK “Tehlikeli Bir Deli Zararsız Hale Nasıl Getirilebilir”
0385	S.17,18	(Kur.Alb.) Hüseyin IŞIK “Şahitlik ve Hüviyet Tetkiki Hizmetleri Nasıl Yürütülmelidir.”
0386	S. 19-26	(Yb.) CAMUS “Seine Jandarma Grubunun Araştırma Servisi”
0387	S.27,28	(J. Er) Yener ARIOĞLU “Devriyecilik Doktrinini Değiştirelim”
0388	S.29,30	Askeri Haberler “İşkence Odası”- “Dupleks Mermi Çekirdeği Sayesinde Daha Emniyetli Vuruş Yapmak Mümkün”- “Boy Çukurları Otomatik Olarak Kazılacak”
0389	S.31	“Deniz Kuvvetlerimize Katılan Yeni Bir Birlik: Su Altı Komandoları”
0390	S.32	“Yeni Tip Paraşüt”- “Hava Kuvvetlerimize Yeni Katılmış Olan C-130 E Taşıt Uçağı”
0391	S.33	(J.Kd.Bnb.) Fikret GÜLERSOY “Gece Görüş İmkanı Sağlayan Optik Alet”
0392	S.34	(J.Kd.Bnb.) Fikret GÜLERSOY “Hamak”
0393	S.35-38	(J.Kd.Bnb.) Fikret GÜLERSOY “Harplerde Alevin Rolü ve Alev Makineleri”
0394	S.39-43	“Bir Nükleer Hücumda Hayatta Kalabilmenin 11 Çaresi Mevcuttur..(Çare 1 ve 2)”
0395	S.44-46	(J.Astsb. Kd. Bçvş.) Mevlüt AFACAN “Sigaranın Esası Olan Tütütünün Tarihçesi ve Dünya Üzerine Yayılışı”
0396	S.47-52	(Hrt. Alb.) Sabri TÜMER “Cihan Tarihinin Seyrini Değiştiren Amerika Kıtasının Keşfi İlk Defa Türkler Tarafından Yapılmıştır...”
0397	S.53-56	(J.Yb.) Kazım TUNA “1965 Yılında Jandarmada Spor

		Faaliyetleri”
0398	S.57	Cemal BORA “Jandarma Erlerinin Destanı” ; (Lv. Yzb.) M.Kemal ERTAN “Çatılar”
0399	S.58	“Fikir Örgüleri-(Kur.Yb.) Reşat BİLGİNOL “Okuyunuz- Düşününüz-Unutmayınız-(J.Astsb.Üçvş.)Cemal BAHÇECİ, Kıbrıs’ a Doğru-Yağmur”
0400	S.59	“Yumurta-Fırsatı Yakalayınca-Beden Eğitimi- Kahramanlık”
0401	S.60,61	“Değerlendirilenler”
0402	S.62-65	“Emekli Olanlar”
0403	S.66	“Emekliye Ayrılan Astsubaylar”
0404	S.67	“Aramızdan Ayrılanlar”
0405	S.68,69	“Bize Gelenler”

SAYI = 33, 34

[EKSİK]

SAYI =35

AĞUSTOS 1965

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0406	S.01	“İçindekiler”
0407	S.02	(Kur. Yb.) Reşat BİLGİNOL “Bizden Sizlere”
0408	S.03	“Mesleki Haberler-Barbaros-66 Harp Oyunlarına Katılan Jandarma Genel Komutanlığı Ekibi.-İdarecinin Sesi- Jandarma Yeni Bir Muhabere Aracına Kavuştu...”
0409	S.04	Ruhi SEYHAN “İlçe’ye Şahsi Gayretleri ile Bir Muhabere Şebekesi ve Atatürk Köşesi Kazandırmayı Başardılar...”
0410	S.05	“Türkiye Cumhuriyeti Jandarması Televizyonda Japon Halkına Takdim Edilecek”
0411	S.06-08	“Basın’dan Yankılar”
0412	S.09	“4 Haziran 1966 Günü: Genel Kurmay Başkanımız Orgeneral Cemal TURAL J. Genel Komutanlığını Ziyaret Etti...”
0413	S.10-12	“1965-1966 Ders Yılıının Sona Ermesi Dolayısıyla

		Subay Okulunda Bir Tören Yapıldı”
0414	S.13	Nevin TÜTER “Bir Jandarma Albayının Hatıra Defterinden”
0415	S.14	(Lv. Kd. Bnb.) Ecmel AKKERMAN “Seyyar ve Toplu Jandarma Birliklerinde Levazım Müdür veya Saymanlarının Görevlerinde Başarı Kazanma Sırrı: Levazım Müdürü Birliğin Komutanı ile Birliğin En Ast Kısmı Arasında Muvazene Unsuru Olabilmelidir...”
0416	S.15-18	(Kur.Alb.) Hüseyin IŞIK “Fransız Jandarmasındaki Helikopterler ve Faydaları”
0417	S.19-22	(J.Kd.Bnb.) Şevki ATASOY “Komutan ve Şahsiyet”
0418	S.23	Nevin TÜTER “Bir Jandarma Albayının Hatıra Defterinden(Devamı)”- “Levazım Müdürünün Başarıları”
0419	S.24,25	“Askeri Konular- Tülin ERSÖZ, Göğüs Göğüse Muharebe ve Bunun Temel Esasları”
0420	S.26	(Tuğgeneral) Ziya IŞIKÖZLÜ “Halkı Hükümete Isındıran Her Nevi Kanunsuz, Nizamsız Hareketlere Kanunla Temas Eden Jandarmada Tatbikatta Emir”
0421	S.27-32	(J.Bnb.) Seyfettin ESEN “Genel Konular- Renkli Fotoğraf Nedir ve Nasıl Elde Edilir?”
0422	S.33,34	“Bir Atom Hücumu Olduğunda Hayatta Kalmanın 11 Çaresi”
0423	S.35	(J.Astsb. Kd. Bçvş.) Ruhi SEYHAN “Ata’yı Tanımak Demek Onu Sevmek Demektir”
0424	S.36-46	(Öğr. Kd. Ütğm.) Yücel SEÇKİNER “1965-1966 Yılı İçinde Jandarmagücü’nün Faaliyetleri”
0425	S.47	“Aramızdan Ayrılanlar”
0426	S.48-50	Yener ARIOĞLU “Botan’ın Karanlık Suları”
0427	S.51	“Başarı Gösteren ve Değerlendirilenler”
0428	S.52-55	“Fıkra-Şiir-Karikatür”
0429	S.56	“Bize Gelenler”
SAYI =36		ARALIK 1966

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0430	S.01,02	“İçindekiler”
0431	S.03	(Kur. Alb.) Reşat BİLGİNOL “Dikkat!... Dikkat!... Bizden Size Bir Yazı Yarışması”
0432	S.04	“J. Genel Komutanı Sayın Korgeneral M. Haydar SUKAN’ın Biyografisi”
0433	S.05	“J. Genel Komutanı Sayın Korgeneral M. Haydar SUKAN”
0434	S.06	“J. Gn. K. M. Korg. Şevket OZAN’ın Biyografisi”
0435	S.07	“J. Genel K. Muavini Korgeneral Şevket OZAN”
0436	S.08	“Kur. Bşk. Tümğ. Reşat GÜLSOY’un Biyografisi”
0437	S.09-11	“J. Genel K. Kurmay Başkanı Tümgeneral Reşat GÜLSOY”
0438	S.12	“ 3. Ordu K.lığına Atanan Orgeneral Fikret Esen Ayrılmış ve J.Gn. K. Korg. M. Haydar SUKAN Görevine Başlamışlardır.”
0439	S.13,14	“J. Subay Ttb. ve Astsb. Okulunun 1966-1967 Ders Yılı Açılış Töreni”
0440	S.15,16	İlhan KURUN “Basından Yankılar-Kütahya Postası”
0441	S.17-21	(Tümgeneral) Reşat GÜLSOY “Sınırları Koruma ve Kaçakçılığı Önleme Problemleri”
0442	S.22	(J. Kd. Bçvş.) Tahsin ERDOĞAN “Jandarma ve Turizm”
0443	S.23-25	(J.Kd. Bnb.) Şevki ATASOY “Lojistik Desteğin Nasıl Yapıldığı”
0444	S.26,27	(Uzm. J. Çvş.) İzzet ÖZTÜRK “Faili Meçhul Bir Olayın Tahkikatında Tecrübe ve Muhakemenin Önemi”
0445	S.28	(Astsb. Kd. Bçvş.) Kazım YILMAZ “Faili Meçhul Cinayetler ve Bunların Çözüm Yolları Hakkında İki Hatıra”
0446	S.29,30	(J. Bnb.) Fazıl BAYRAKTAR “İtalya’da Adli Zabıta Nükle’leri”
0447	S.31-33	(J.Lv.Tğm.) Erdal KARATAYLIOĞLU “İnsanlık ve

		Uyuşturucu Madde”
0448	S.34-39	(Kur.Alb.) Reşat BİLGİNOL “Koordinasyon ve Yönetim”
0449	S.40,41	(J.Kd. Bnb.) Fikret GÜLERSOY “NBC Konularından: Biyolojik Harp”
0450	S.42-45	Önal ERSÖZ “Hukbalahap İsyanı”
0451	S.46-49	(J.Kur.Alb.) Hüseyin IŞIK “Vatan AŐk’ı”
0452	S.50-54	(General) Nedim ERAY “Bir Atom Hücumu Olduğunda Hayatta Kalmanın 11 Çaresi”
0453	S.55-58	(Öğ. Bnb.) Nurettin ALKANAT “Atletizmde Büyük Başarı”
0454	S.59	“Başarı Gösteren ve Değerlendirilenler” “Aramızdan Ayrılanlar”
0455	S.60,61	(J.Kd. Bnb.) Fikret GÜLERSOY “Jandarma Hakkında Söylenmiş Övgüler ve Anlamları”
0456	S.62	“Marşlar-Bayrak-Sancak Marşı, Atatürk Marşı-Ankara Marşı”
0457	S.63	(J.Kd. Bnb.) Fikret GÜLERSOY “NBC Konularından: Biyolojik Harp Konusunun Devamı”
0458	S.64	“Bize Gelenler”

SAYI = 37

[EKSİK]

SAYI =38

AĞUSTOS 1967

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0459	S.01	“İçindekiler”
0460	S.02	(Kur. Yb.) Reşat BİLGİNOL “Bizden Size”
0461	S.03-11	(J.Kd.Bnb.) İsmail TURA “Sınırları Koruma ve Kaçakçılığı Önleme Problemleri ile İlgili Düşünceler”
0462	S.12-14	“Jandarma’nın 121 nci Kuruluş Yıldönümünden Fotoğraflar”
0463	S.15-19	“Basından Yankılar”
0464	S.20-23	“Jandarma Subay Okulu 1966-1967 Dönemi Subay

		Diploma Töreni”
0465	S.24-26	(J.Kd. Bçvş.) Necdet ZIMBA “Örnek Bir Jandarma Birliği”
0466	S.27,28	(General AMBERT-Çev.Kur. Alb.) Hüseyin IŞIK “Jandarma”
0467	S.29-31	Nevin TÜTER “İdarecilik San’atı Moral ve Disiplinin Bunda Etkisi”
0468	S.32-35	Nevin TÜTER “Emekli J. Albayının Not Defterinden”
0469	S.36-38	(Majör Seslie STURDİVANT-Çev. J.Kd. Bnb.) Fikret GÜLERSOY “Helikopter ve Tarihçesi”
0470	S.39,40	(J. Kd. Bnb.) Şevki ATASOY “Bakım”
0471	S.41-43	(J. Kd. Bnb.) Şevki ATASOY “Trafik Bilgileri”
0472	S.44-51	(Kur. Alb.) Hüseyin IŞIK “Çin Hindin’de ve Vietnam’da Savaş”
0473	S.52	“Siminov Yarı Otomatik 7.62 lik Karabina”
0474	S.53-55	A. PLOTONOV “Dağlarda Muhabere İrtibatları”
0475	S.56-58	(Kur. Alb.) M. Fatih ÖZSU “Türk Milletinin Güzel Gelenekleri”
0476	S.59,60	Hikmet ÇAMLI “Tarih Boyunca Türkler İçin Söylenen Sözler”
0477	S.61-66	Nuri TURAN “Jandarma Gn. K. 1966 Yılı Spor Faaliyetlerine Genel Bir Bakış”
0478	S.67	(Lv. Kd. Yzb.) M.Kemal ERTAN “Anam” - (Uzm. J. Kd. Çvş.) Alaeddin GÜNAY “Ağaç Sevgisi” – (J.Astsb. Üçvş.) Hasan AKBULUT “Andaç(Alomon) III. Sy. J. Tk. nın Hudut Taşları”
0479	S.68-70	“Başarı Gösteren ve Değerlendirilenler”
0480	S.71	“Aramızdan Ayrılanlar”

SAYI = 39

[EKSİK]

SAYI =40

HAZİRAN 1968

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0481	S.01-04	“İçindekiler”
0482	S.05-07	“Çağımızın Modern Vasıtası Helikopter Jandarma Hizmetlerinde”
0483	S.08-13	“1 Şubat 1968 Günü Saat 10.00 da J. Gn. K. Iığı Kemal Oğuz Kütüphanesinde Yapılan Basın Toplantısı”
0484	S.14-18	“Kaçakçılığın Men ve Takibi Faaliyetleri ile İlgili Bazı Önemli Olaylar”
0485	S.19-24	(J.Kd.Bnb.) Necdet ÖZGÜN,(J.Bnb.) Selami YAVAN “Kriminal Tahkikat Büroları”
0486	S.25-28	(Tuğgeneral) Hüseyin IŞIK “İspanya Jandarması”
0487	S.29-34	(J.Yb.) Fikret GÜLERSOY “Resimlerle Jandarma Subay Okulunun Tarihçesi”
0488	S.35-38	(J. Kd. Yzb.) Cevat ALPASLAN “Suç Delilleri ve Önemi”
0489	S.39-42	(J. Bnb.) Rıfat ERCAN “Zabıta-Halk Münasebetleri”
0490	S.43,44	(J. Astsb. Bçvş.) Galip ALPŞANLI “Antika Kaçakçılığı”
0491	S.45-47	(J. Kd. Bnb.) Mustafa NURAN “Piyade Tümeni Asker Polisi”
0492	S.48-57	(J. Tğm.) Özsan ASATEKİN “Bakım”
0493	S.58	(Öğ. Alb.) İhsan AKTAŞ “Yeşil Bir Ateş Gördük”
0494	S.59-66	(Öğ. Yb.) Özdemir SARICA “Tiyatro ve Tiyatromuz”
0495	S.67,68	“Şiirler-Atatürk-Jandarma-Selam Sana”
0496	S.69	“Bize Gelenler”
0497	S.70-77	(Öğ. Yzb.) Yücel SEÇKİNER “Jandarmada Spor”

SAYI =41

EKİM 1968

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0498	S.01-03	“İçindekiler”
0499	S.04-07	“Fas Kraliyet Jandarma Genel Komutanlığı Hey’etinin Teşkilatımızı Ziyaretleri”
0500	S.08-11	“Jandarmada Motörlü Kara Taşıtlarının Bugünkü

		Durumu”
0501	S.12-14	“Jandarma Genel Komutanlığı Bandosunun Başkentte Düzenlenen Gösteri Sırasında Çekilmiş Muhtelif Poz Fotoğrafları”
0502	S.15	“Seyyar Jandarmada Telsiz Cihazı ile Mücehhez Motörlü Pusu Timleri”
0503	S.16,17	“Jandarma Botlarının Denize İndirilişi Töreninden İzlenimler”
0504	S.18-27	(Ütğm. CAUDRON,Çev: Top. Yb.) Necmettin ERSOY Jandarmanın da Gözleri Göklerde”
0505	S.28-36	(Öğ. Yzb.) Fikret YILMAZ “Celali İsyanlarının Sebepleri, Gayeleri ve Neticeleri”
0506	S.37,38	(J.Kd. Yzb.) Cevat ALPASLAN “Zabıta Tekniği Açısından Kriminal Tahkikat Büroları”
0507	S.39-41	(J.Kd. Bçvş.) H. Tahsin ERDOĞAN “Arama Bahsinde Jandarma’nın Görev ve Yetkileri”
0508	S.42-47	“Profesör Doktor Rasim ADASAL’ın Jandarma Psikolojisi Hakkındaki Konferans’ı (6 Ocak 1968)”
0509	S.48-57	(J. Yb.) Avni SAYLAM “Balkan Harbi ve Yenilgimizin Sebepleri”
0510	S.58-67	(Öğ. Yzb.) Fikret YILMAZ “Prut Muharebesi”
0511	S.68-82	(Mu. Astsb. Kd. Bçvş.) Mevlüt AFACAN “BCC-32 Marka Telsizinin Özelliği ve Çalıştırılması”
0512	S.83-93	(Mu. Astsb. Kd. Bçvş.) Mevlüt AFACAN “Teşkilatımıza Yeni Alınan Motorola ve Redifon Telsiz Cihazlarının Özelliği”
0513	S.94	“Değerlenen ve Başarı Gösterenler”
0514	S.95,96	“Aramızdan Ayrılanlar”

SAYI = 42

[EKSİK]

SAYI =43

HAZİRAN 1969

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0515	S.01,02	“İçindekiler”
0516	S.03-14	(Tuğgeneral) Hüseyin IŞIK “Belçika Jandarması”
0517	S.15-19	(Tuğgeneral) Hüseyin IŞIK “Cüret Daima Başarı Değildir”
0518	S.20-24	(J. Yb.) Mustafa NURAN “Askeri Poliste Kullanılan Silah, Araç ve Gereçler”
0519	S.25-31	(J. Kd. Bnb.) Fazıl BAYRAKTAR “Askıda Duran Mesleki Sorunlar”
0520	S.32-36	(J. Bnb.) Cevat ALPASLAN “Uyuşturucu Maddeler ve Mücadele Tekniği”
0521	S.37,38	(J. Tğm.) Özsan ASATEKİN “Yeni Metod Eski Parmak İzlerini Meydana Çıkıyor”
0522	S.39-44	(J. Tek. Bçvş.) Sami DABAN “Kriminal Olaylarda El ve Daktilo Yazılarının Tetkik Edilme Esasları”
0523	S.45	“(J. Bnb.) Cevat ALPASLAN “Uyuşturucu Maddeler ve Mücadele Tekniği” ile (J. Kd. Bnb.) Fazıl BAYRAKTAR “Askıda Duran Mesleki Sorunlar Konularının Devamı””
0524	S.46	“Urfa 123 ncü Seyyar Jandarma Alay Komutanı Kurmay Albay Reşat BİLGİNOL’un Gayretleriyle, Büst 7 nci Kolordu’dan; Taşı Urfa Belediyesinden Temin Edilerek, Albay Tarafından, Alayın Bahçesinde İnşa Edilen ATATÜRK Anıtı.”
0525	S.47	(J.Kd. Bçvş.) Bekir KILIÇ “Jandarma”
0526	S.48	(Uzm. J. I nci Kd. Çvş.) Veysel KARADAĞ “Şiir”
0527	S.49	(Uzm. J. Çvş.) Battal POLAT “Vatanda Emniyet”
0528	S.50	“Değerlenen ve Başarı Gösterenler”
0529	S.51-53	“Aramızdan Ayrılanlar”
0530	S.54	“Bize Gelenler”

SAYI = 44

SAYI =45

[EKSİK]

ARALIK 1969

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0531	S.01,02	“İçindekiler”
0532	S.03,04	“Sekizinci Dönem Jandarma Geliştirme Kursu Töreninden İzlenimler”
0533	S.05-10	(Tuğgeneral) Hüseyin IŞIK “Fransız Jandarması ve Radyestezi”
0534	S.11-13	(Tuğgeneral) Hüseyin IŞIK “Pardesünün Düğmesi”
0535	S.14-22	(J. Alb.) Fethi YÜREKLİ “Jandarmanın Adli Görevindeki Zorluklar”
0536	S.23-28	(J. Astsb. II Kad. Kd. Bçvş.) Mehmet TARAKÇI “Gayrimenkule Tecavüz’ün Doğuşu ile 5917 Sayılı Kanunun Tatbikatında Zabıta”
0537	S.29	“Tebellüğ Belgesi Örneği”
0538	S.30	“İnfaz Zabıt Varakası”
0539	S.31-34	(J. Yb.) Şevki ATASOY “Çanakkale Siperlerinde Türk Jandarması”
0540	S.35-40	(J. Alb.) Fikret GÜLERSOY “Modern Kampçılık Bilgileri Işığı Altında Kumburgaz Kampımız”
0541	S.41	“J. Gn. Kom. Tabanca Atış Ekibi Belli Oldu”
0542	S.42	(Uzm. J. Çvş.) Ali Osman ÖZKAN “Jandarma”
0543	S.43	“Astra Araştırma Labaratuvarı”
0544	S.44-46	“Aramızdan Ayrılanlar”
0545	S.47,48	“Halkın Yardımı ve Jandarmanın Gayreti ile Vezirköprü’nün 137 Köyü Telefona Kavuştu.”
0546		“Eki: Japon Mucizesi(31)”

SAYI =46-47

HAZİRAN 1970

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0547	S.01	“İçindekiler”
0548	S.03-10	(Tuğgeneral) Hüseyin IŞIK “Önleyici Kolluk Görevi”
0549	S.11-13	(J.Alb.) Fikret GÜLERSOY “Halkla İlişkiler San’atı ve Jandarma”

0550	S.14-16	(Ord. Yb.) Mustafa DAĞCI “Jandarma Teşkilatında Ordu Donatım Hizmetleri Yürüten Birlikler Nasıl Kurulmalıdır?”
0551	S.17-20	(Tuğgeneral) Hüseyin IŞIK “Polis Köpeği Tisza’nın Başarısı”
0552	S.21-23	(J. Alb.) Fikret GÜLERSOY “Dünün ve Bugünün Türk Jandarması”
0553	S.24-29	(J. Yb.) Ali ÖZKAN “Jandarma’da Sorgu Tekniği ve Usulü”
0554	S.30-33	(J. Bnb.) İbrahim AKSOY “Kumar ve Sarhoşluk Suçlarında Jandarma’nın Hareket Tarzı ve Bu Suçlara Ne Suretle El Koyacağı”
0555	S.34-38	İsmail ÖZKAN “Bir Jandarma Karakolunun Hadiseleri Önleme Tedbirlerinin Hazırlanması”
0556	S.39-41	(J. Alb.) Ferdi TAÇKINLAR “Komutanlık Hakkında Görüşler”
0557	S.42-47	(J. Alb.) Cihat BAYKAL “Yaya Yürüyüş ve Ayak Bakımı”
0558	S.48,49	“Mesleki Haberler”
0559	S.50	(Uzm. J. Çvş.) Cemal DEMİRTÜRKOĞLU “Jandarma Mehmet”
0560	S.51-53	“Aramızdan Ayrılanlar”
0561	S.54	“Bize Gelenler”

SAYI = 48-52

[EKSİK]

SAYI =53

ARALIK 1972

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0562	S.01,02	“İçindekiler”
0563	S.03-15	(Tuğgeneral) Hüseyin IŞIK “Olaylar ve Alınacak Dersler”
0564	S.16-23	(Tuğgeneral) Hüseyin IŞIK “Kriminal Tahkikat

		Bürolarından Daha İyi Yararlanmalıyız.”
0565	S.24-35	(J. Astsb. Kd. Bçvş.) Sıtkı MALKOÇ “Fotoğrafçılık Tekniği”
0566	S.36-40	(J. Alb.) Ahmet AKIN “Disiplin Kabahati, Disiplin Tecavüzü, Görevli Mahkemeler ve Neticeleri”
0567	S.41,42	“Mesleki Haberler”
0568	S.43-65	“Aramızdan Ayrılanlar”

SAYI =54

EKİM 1973

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0569		“Eki: Memleketimizde Organize Suçlar(54)

SAYI =55

ŞUBAT 1974

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0570	S.01,02	“İçindekiler”
0571	S.03-09	(J. Astsb. Bçvş.) Hikmet ÇAMLI “Hayvan Hırsızlığının Men’i ve İcrai Tedbirler”
0572	S.10-15	(J. Kd. Alb.) Ahmet AKIN “Kimyasal Silahlardan Harp Gazları”
0573	S.16-19	((E) Kur. Alb.) Sadık ATAK “Atatürk’e Dair Bir Anı”
0574	S.20-24	(J. Plt. Yzb.) Suavi GÖKDEL “Pilot Hatası”
0575	S.25-33	(J.Ütğm.) Bahtiyar AYDIN “Sabotaj”
0576	S.34,35	(J. Tek. Astsb. Kd. Bçvş.) Sabri KAMBER “Günlük Koruyucu Bakım”
0577	S.36,37	(J. Astsb. Kd. Bçvş.) H. Tahsin ERDOĞAN “İlçe Jandarma Birlik Komutanlığını Vekalet Eden Astsubayların Görev ve Disiplin Cezası Bakımından Yetkileri”
0578	S.38-44	(J. Alb.) Fazıl BAYRAKTAR “Genç Askerlerde Görgü Disiplini”
0579	S.45-47	(J. Kd. Bnb.) Orhan ÖMEROĞULLARI “Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü (Todaie) Nasıl Bir

		Kuruluştur?"
0580	S.48-54	(J. Öğ. Bnb.) Fikret YILMAZ "Öğretme Sanatı ve Öğretmenlik Vasıfları"
0581	S.55-57	(J. Tğm.) Adnan BARANSEL "Uzay Teknolojisi ve Toplumsal Etkileri"
0582	S.58	(J. Astsb. Bçvş.) Raif ÖZBÜTÜN "50. Yılda Jandarma"
0583	S.59	(Uzm. J. Çvş.) Veysel KARADAĞ "Jandarma"
0584	S.60	(Uzm. J. Çvş.) Mehmet SAVAŞ "Jandarma"
0585	S.61	(Uzm. J. Kd. I. Kad. Çvş.) Rıza AYDIN "Jandarma"
0586	S.62	Muammer BAYKAL "Büyük İnönü'ye"
0587	S.63-74	"Aramızdan Ayrılanlar"
0588		"Eki: 1973 Yılı Yurt Dışı Daimi Görev Sınavları Soru ve Cevapları(1-3 Kasım 1973) (68)"

SAYI = 56-60

[EKSİK]

SAYI =61

KASIM 1976

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0589	S.01,02	"İçindekiler"
0590	S.03,04	"Genelkurmay Başkanımız Orgeneral Sayın Semih SANCAR"
0591	S.05,06	"Cumhuriyetimizin 53 ncü Kuruluş Yıldönümü Nedeni ile Gnkur. Başkanımız Orgeneral Sayın Semih SANCAR'ın Türk Silahlı Kuvvetlerine Mesajı"
0592	S.07,08	"Jandarma Genel Komutanı Korgeneral Sayın Şahap YARDIMOĞLU"
0593	S.09	"Cumhuriyetimizin 53 ncü Kuruluş Yıldönümü Nedeni ile J. Gn. Komutanımız Korg. Sayın Şahap YARDIMOĞLU'nun Türk Silahlı Kuvvetlerine Mesajı"
0594	S.10-25	"Jandarma Teşkilatındaki Gelişmeler"
0595	S.26-31	(J. Alb.) İbrahim AKSOY "Jandarmanın Hudut Görevini Daha Etkin Bir Şekilde Nasıl Yapacağı"

0596	S.32-42	(Top. Kur. Alb.) Osman ANCIN “Dünya Siyasi Konjonktürü Muvacehesinde Siyasi Gelişme, 3 ncü Dünya Harbi Olasılığı ve Türkiyenin Durumu”
0597	S.43	“Büyük Atatürk'ün Türk Jandarma'sına Olan Güvenini Belirten; 1934 Yılında Gebze Jandarma Komutanı ile Aralarında Geçen Konuşmalara Ait Hatıra”
0598	S.44-53	((E.) Tümgeneral) Hüseyin IŞIK “Üsteğmen Mustafa'nın Dramı”
0599	S.54-59	(J. Alb.) Fazıl BAYRAKTAR “Onur Halkaları”
0600	S.60-65	(J. Yzb.) Veysel GANİ “Bu Kadar Müsamaha Yeter”
0601	S.66-69	(J. Kd. Alb.) Ahmet AKIN “Harp ve Önderlik”
0602	S.70	(J. Prs. Kd. Yzb.) İsmet ERDEM “Kıbrısım”
0603	S.71	(J. Astsb. Kd. Bçvş.) Abdurrahman KUŞÇALAR “Selam Hora'ya”
0604	S.72	(Uzm. J. Çvş.) Mehmet SAVAŞ “Jandarma”
0605	S.73	Genelkurmay Başkanımız Sayın Orgeneral Semih Sancar'ın Jandarma Genel Komutanı Olarak Jandarma Teşkilatına Direktif ve İltifatları (11 Ekim 1969 Gün ve Hrk. 2053-10/69.11.Ş ^a . Eğt. Tef. Sayılı 1 Numaralı Denetleme Emri.)
0606	S.74-81	“Sayın Genel Kurmay Başkanımızın Jandarma Genel Komutanlığına Ziyaret Anıları”
0607	S.82-91	“Jandarma Astsubay okulunu Bitiren 186 Öğrenciye Diplomaları 26 Ağustos 1976 Günü Yapılan Törenle Verildi.”
0608	S.92-99	“Aramızdan Ayrılanlar”
0609	S.100	“Silahlı Kuvvetler Yayın ve Yayım Yönergesi (GnKur. 5-3) ile İlgili Önemli Hükümler”

SAYI =62

HAZİRAN 1977

SIRA NO

SAYFA NO

YAZAR - KONU

0610

“Eki: Esrar (65)”

SAYI = 63-68

[EKSİK]

SAYI =69

ARALIK 1985

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0611	S.01-12	(Öğ.Kd.Bnb.) Veysel GANI “Yeni Bir Mücadele Türü “Psikolojik Harekat””
0612	S.13-26	(Öğ.Kd.Yzb.) Hüseyin İLDENİZ “Başlangıçtan İXX ncu Yüzyılın Ortalarına Kadar Askeri Teşkilat ve Eğitim Üzerine Bir Tahlil Denemesi”
0613	S.27-40	(Hak.Kd.Yzb.) Orhan ÇELEN “Genel Gözetim Cezalarının İnfazı”
0614	S.41-50	(J.Kd.Bnb.) M. Yavuz MEKİKÇİ “Kaçakçılık ve Hudut Emniyeti”
0615	S.51-63	((E.) Korgeneral) Hüseyin IŞIK “Fransız Jandarması”
0616	S.64	Celal ŞAN “Gençlerimiz”
0617	S.65	Asker DEMİROĞLU “Türk Genci”
0618	S.66	Ünal BALCI “Türk Gençliğine Sesleniş”
0619	S.67	“Jandarma Genel Komutanlığına Kazandırılan Araç, Silah, Mühimmat ve Malzemeler”

SAYI =70

ARALIK 1986

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0620	S.01-12	(J.Bnb.) Rıdvan ÖZDEN “Jandarmanın Askeri Görevleri İfasında Askeri Makam, Kişi ve Adli Mercilerle İlişkileri”
0621	S.13-20	(J.Öğ.Yb.) Veysel GANI “Terör ve Terörle Mücadele”
0622	S.21-26	(Tuğgeneral) Cevat ALPASLAN “Jandarmanın Halkla İlişkileri ve Saygınlığı Görevdeki Hareket Tarzları”
0623	S.27-36	(J.Bnb.) Necati KILIÇKAYA “İhzar Müzekkeresi İnfazı ve Sorunlar”
0624	S.37-42	(J.Öğ.Yzb.) Nurettin AKMAN “Kamu Yönetiminde Halkla İlişkiler ve Jandarmanın Halkla Münasebetleri”

0625	S.43	“Şehitlerimiz”
0626	S.44	Necmettin KARAKOÇ “Her Yerde Sensin Jandarma”
0627	S.45	Salih BÜYÜK “Mehmedim”
0628	S.46	Battalgazi TANRIVERDİ “Jandarmayız Biz”
0629	S.47	(J.Astsb.Kd.Bçvş.) Hikmet ÇAMLI “Türkiye”
0630	S.48	Recai AKGÜN “Armağan”

SAYI =71

ARALIK 1987

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0631	S.01-04	“Jandarma Semineri”
0632	S.05-24	(J.Bnb.) Rıdvan ÖZDEN “Mehmet’ten Mehmetçiğe”
0633	S.25-34	(J.Öğ.Yb.) Veysel GANİ “İktisadi Kalkınma ve Eğitimin Rolü”
0634	S.35-46	(Kur.Bnb.) Ali ESENER “2000 Yılıının Muhabere Doktrini ve Yıldızlar Savaşı”
0635	S.47-51	“Güvenlik Notları, Çevre Alarm Sistemi ve Hassas Yerlerde Kullanımı”
0636	S.52	Hasan ÇOBAN “Türk Askeri”
0637	S.53	Battal MERCAN “Bu Vatan Uğruna Canımız Fedâ”
0638	S.54	Haydar SARIKAYA “Aklına Gelmez Mi?”
0639	S.55	M.Ünal BAŞOĞLU “Türk Komandoları”
0640	S.56-72	“Haberler”

SAYI =72

ARALIK 1989

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0641	S.01	“Komutanlarımız”
0642	S.02-10	Rıfat ÖNSOY “Türk Yenileşme Hareketleri ve Atatürk İnkılapları”
0643	S.11-26	(J.Müh.Bnb.) İbrahim SARIBİCİ “Yüzyılımızın Harikası Bilgisayar ve Jandarma’da Gelişimi”
0644	S.27-44	Hüseyin MEMİŞOĞLU “Bulgaristan’da Türk Varlığı”
0645	S.45-50	(J.Öğ.Kd.Yzb.) Nurettin AKMAN “Kamu Yönetiminde İç

		Güvenliğin Önemi”
0646	S.51,52	“İtalya Carabinieri Genel Komutanı Korgeneral Antonio VİESTİ’nin Jandarma Genel Komutanlığı Ziyareti”
0647	S.53-62	İlknur POLAT “Atatürk ve Milli Eğitim”
0648	S.63-72	A. Emin YAMAN “Atatürkçü Düşünce Sistemi”
0649	S.73-80	(J.Kd.Bnb.) Necati KILIÇKAYA “Kat Mülkiyeti”
0650	S.81-91	(J.Astsb.Kd.Bçvş.) M. Ali CANBOLAT “Memurun Muhakematı Hakkında Kanun ve Jandarmayı İlgilendiren Yönleri”
0651	S.92-94	“Cezayir Milli Jandarma Genel Komutanı Tuğgeneral Benabbes GHEZİEL’in Jandarma Genel Komutanlığını Ziyareti”
0652	S.95,96	İbrahim BURGU “Kuduz Hastalığı”
0653	S.97-104	(J.Yb.) Güntekin BAYKARA “Nüfus Hareketleri ve Mevsimlerin Güvenlik Hizmetlerinin Yerine Getirilmesinde ve Teşkilatlanmaya Etkileri”
0654	S.105-122	((E.) Alb.) Veysel GANİ “Uyuşturucu Maddeler ve Mücadele Usulleri”
0655	S.123-126	(J.Kd.Bnb.) Eyüp ÖZDEMİR “Atatürk ve Bilim”
0656	S.127,128	(J.Lv.Kd.Yzb.) Mustafa BİNİCİ “İzindeyiz”
0657	S.129-141	“Jandarma Teşkilatının Reorganizasyonu ve Güçlenme Faaliyetleri”

SAYI =73

ARALIK 1991

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0658	S.01-09	(Öğ.Bnb. Dr.) Nurettin AKMAN “Yönetimde İç Güvenlik ve Jandarma”
0659	S.10-14	(Öğ.Kd.Bnb.) Ahmet SARP “Durmak İçin Son Bir Şans”
0660	S.15-32	(Öğ.Ütgm.) Ercan NURCU “İdari Yargıda Dava Açma Süreleri”
0661	S.33-42	((E.) Tümgeneral) Hüseyin IŞIK “Şehit J.Ütgm. Zahit’in Vasiyetnamesi”

0662	S.43,44	“Jandarma Okullar Komutanlığının Yeni Tesislerinin Temel Atma Töreni”
0663	S.45	Mevlüt KARAARSLAN “Andaç”
0664	S.46-59	(Öğ.Kd.Ütg̃m.) Nazım ONMUŞ “Bilim Düşüncesi Üzerine Bir İnceleme”
0665	S.60-62	“Anıttepe Jandarma Sosyal Tesisleri”
0666	S.63-68	(Öğ.Ütg̃m.) Harun SAĞLAM “Çevre Sorunu, Gelişmiş Ülkeler ve Türkiye’den Örnekler”
0667	S.69-79	(J.Bnb.) Erdal SARIZEYBEK “Fransız Jandarmasında İç Güvenlik Birlikleri”
0668	S.80-86	(J.Yb.) Rıdvan ÖZDEN “Eğitim Sisteminin İrdelenmesi”
0669	S.87	(Öğ.Kd.Ütg̃m.) Nazım ONMUŞ “Şehitlerine Sesleniş”
0670	S.88-94	(J.Kd.Yzb.) Utku ÇELEBİ “Laiklik ve Atatürk”
0671	S.95,96	((E.) Hak.Kd.Alb.) Halil GELENDOST “Silahlanma Özendiriliyor”
0672	S.97,98	(Öğ.Bnb.) Avni ÇEŞİT “Sıcak ve Soğuk Suyun Organizma Üzerindeki Etkileri”

SAYI =74

ARALIK 1992

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0673	S.01,02	“İçindekiler”
0674	S.03	“Değerli Okurlar”
0675	S.04,05	“Jandarma Okullar Komutanlığı’nda Sancak Töreni”
0676	S.06-08	(J.Kd.Alb.) Orhan ÇAĞLARGİL “Jandarma İç Güvenlik Birliklerinde Komutanlık”
0677	S.09,10	“Türk ve Fransız Jandarma Teşkilatları Arasında ilişkiler Gelişiyor”
0678	S.11,12	“Fransız Jandarmasında Yeni Bir Uygulama”
0679	S.13	“Bir Takograf: Bir Kanıt”
0680	S.14-17	(J.Yb.) Halil AYAN “Yağmalanan Anadolu ve Jandarmaya Düşen Sorumluluk”
0681	S.18	“İtalya Carabinieri Genel Komutanı Türkiye’yi Ziyaret

		Etti.”
0682	S.19-21	(J.Yzb.) Ümit YILMAZ “İtalya Carabinieri Subay Okulu ve Subay Kaynakları”
0683	S.22,23	(J.Kd.Ütğm.) Şenol CAN, J.Astsb.Bçvş.) Bülent DERİCİ “Devriye Hizmetlerine Yeni Bir Yaklaşım”
0684	S.24	“Gambiyalı Genç Jandarmaları Uğurladık”
0685	S.25,26	(J.Tğm.) Muhammet MİNTEH “Dost Bir Ülke: Gambiya”
0686	S.27	(J.Kd.Ütğm.) Tuncay ÇINAR “1774 Sayılı Kimlik Bildirme Kanununa Göre Jandarmanın Görev ve Yetkileri”
0687	S.28,29	“1991-1992 Eğitim-Öğretim Yılında Mezun Olan J.Subay, Astsubay ve Uzman Jandarmalar Diplomalarını Aldılar”
0688	S.30,31	(J.Kd.Ütğm.) Tamer ACARTÜRK “FORENSİC (Adli Tıp-Kimya) Bilimin Gelişmesi”
0689	S.32,33	“İtalyan” İl Carabinieri” Dergisinde Türk Jandarması “
0690	S.34,35	(J.Kd.Ütğm.) Salih KARATAŞ “Ateşli Silah Yaraları”
0691	S.36	“Bize Katılın Uzman Jandarma Çavuş Olun”
	S.37-42	“Konmamıştır”
0692	S.43-45	(Öğ.Kd.Ütğm.) Nazım ONMUŞ “Jandarmanın Halkla İlişkilerinde Temel Noksanlıklar ve Çözüm Önerileri”
0693	S.46-55	(J.Kur.Kd.Alb.) H.Ahmet TEMİZ “Jandarma Okullarında Eğitim ve Öğretim”
0694	S.56,57	“Bir Cinayetin Aydınlatılması”
0695	S.58	(Öğ.Kd.Yzb.) Bilal AŞIK “Yeterince Okuyor Muyuz?”
0696	S.59,60	“Jandarmanın Spordaki Sesi Jandarma Genel Komutanlığı Gücü”
0697	S.61	“Basında Jandarma Gücü”
0698	S.62,63	(J.Yb.) Savaş AKSOY “Jandarmanın Zor Kullanma Yetkisi”
0699	S.64,65	“Bir Heyelan Hikayesi “Halkla İlişkilerde iletişimin Önemi”

0700	S.66	“Askeri Pentatlon Şampiyonası Yapıldı”
0701	S.67-70	(Öğ.Alb.) Hikmet ERKOYUNCU “Komutanlık Sanatı ve Örneklemeler”
0702	S.71-73	(Tuğgeneral) Cengiz GÖNEN “Modern Seferberlik Anlayışı ve TSK’da Uygulama Esasları”
0703	S.74,75	“Vatandaşın Jandarmaya Teşekkürü”
0704	S.76,77	“Kısa...Kısa...Kısa...”
0705	S.78-80	“1991-1992 Yılları Arasında Yayımlanan ve Jandarmayı İlgilendiren Yasalar”

SAYI =75

TEMMUZ 1993

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0706	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0707	S.02,03	“Şehit Orgeneral Eşref BİTLİS İçin Basında Yazılanlar”
0708	S.04-08	(J.Astsb.Üçvş.) Ali GÜRLEK “Kültür Varlıklarımıza Yönelik Kaçakçılık Olaylarını Önlemede Jandarmanın Rolü”
0709	S.09-12	(J.Bnb.) Nevzat ALYANAK “Halkla İlişkilerde Saygınlık Yaratacak Davranışlar”
0710	S.13-16	(Öğ.Kd.Ütğm.) Ercan NURCU “CMUK’ta Yapılan ve Jandarmayı İlgilendiren Değişiklikler”
0711	S.17,18	(J.Yb.) Necati KILIÇKAYA “Jandarmanın Yakalama Süresi”
0712	S.19-21	“İz Peşinde Amansız Takip”
0713	S.22,23	“Titiz Bir İstihbaratla Aydınlatılan Narkotik Olayı”
0714	S.24	(J.Astsb.Kad.Bçvş.) Sadettin ÖZCAN “Eşgal Belirleme Kiti Kullanılarak Bir Olayın Aydınlatılması”
0715	S.25-27	(J.Yb.) Mehmet EKMEKÇİ “Bilimin Eli Suçluların Yakasında”
0716	S.28-32	(J.Kd.Ütğm.) Seyfullah SALDIK, (J.Astsb.Üçvş.) Salih SAĞLA “Teknoloji Jandarmanın Yardımında”
0717	S.33	(J.Kd.Bnb.) Mehmet ÜLGER “Jandarma Okullar

		Komutanlığının Kriminal Alandaki Atılımları”
0718	S.34-37	“Skorsky Helikopterleri Jandarma’ya Teslim Ediliyor”
0719	S.38	“Futbolda, Şampiyon Jandarma Gücü”
0720	S.39	“Basında Jandarma gücü”
0721	S.40,41	“Portekiz Milli Muhafız Birliği Komutanı Ülkemizi Ziyaret Etti”
0722	S.42-44	“Örnek Bir Birlik: Foça Jandarma Komando Okulu ve Eğitim Birliği Alay Komutanlığı”
0723	S.45,46	(J.Bnb.) Cengiz YILDIRIM “İsveç’te Ceza İnfaz Sistemi”
0724	S.47	(J.Kd.Ütgm.) Bedrettin KOTUK “İsveç’te Örnek Bir Cezaevi: KUMLA”
0725	S.48-54	(J.Öğ.Kd.Ütgm.) Nazım ONMUŞ “Yaşayabileceğimiz Başka Bir Dünya Yok!”
0726	S.55,56	(J.Bnb.) Ramazan KILIÇ “Çevre Korunmasında Jandarmaya Düşen Görev”
0727	S.57-59	“Dünya Mirasında Kapadokya”
0728	S.60-62	((E.) J.Mu.Astsb.) Mevlüt AFACAN “Kar İçinde Üç Gün Süren Yaşama Savaşı”
0729	S.63-67	(J.Öğ.Tgm.) Muhammet ŞAKİR “0-6 Yaş Çocuğunda Sosyalleşme ve Kişilik Gelişimi”
0730	S.68-70	“OYAK Konut Kredisi Sisteminde Yapılan Değişiklikler”
0731	S.71,72	“Hırsızlık-Burglary”
0732	S.73-76	“Bilim ve Teknik”
0733	S.77	“Haberler”
0734	S.78	“Görgü-Protokol Kuralları”
0735	S.79	“Mizah”
0736	S.80	“Okuyucu Mektupları”

SAYI =76

ARALIK 1993

SIRA NO

SAYFA NO

YAZAR - KONU

0737

S.01

“İçindekiler”

0738

S.02,03

“Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Aydın İLTER’in

		Mesajı”
0739	S.04-17	“Jandarmanın Tarihi Gelişimi”
0740	S.18-20	“Jandarma Genel Komutanlığı Karargahı”
0741	S.21,22	“Jandarma Asayiş Komutanlığı”
0742	S.23	“Şehit Jandarma Yüzbaşı Temel KUĞUOĞLU’nun Örnek Kahramanlığı”
0743	S.24-35	“Jandarma Okullar Komutanlığı”
0744	S.36-38	“Jandarma Komando Okulu”
0745	S.39-41	“Jandarma Er Eğitim Birlikleri”
0746	S.42,43	“Yaygın Öğretim Şube Müdürlüğü”
0747	S.44-50	“Lojistik Faaliyetler”
0748	S.51-58	“Muhabere Elektronik Bilgi Sistemleri(MEBS) Daire Başkanlığı”
0749	S.59-61	“Kriminal Laboratuvarları Daire Başkanlığı”
0750	S.62-66	“Jandarma Hava Birlikleri”
0751	S.67-69	“Özel Faaliyet Gösteren Birlikler:Jandarma İstihkam İnşaat Grup Komutanlığı”
0752	S.70,71	“Özel Faaliyet Gösteren Birlikler:Basımevi Müdürlüğü”
0753	S.72-74	“Özel Faaliyet Gösteren Birlikler:Jandarma Bando Komutanlığı”
0754	S.75,76	“Özel Faaliyet Gösteren Birlikler:Jandarma Genel Komutanlığı Gücü(Jandarma Gücü)”
0755	S.77,78	“Jandarmanın Sesi Jandarma Dergisi”

SAYI =77

EYLÜL 1994

SIRA NO

SAYFA NO

YAZAR - KONU

0756	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0757	S.02,03	Ahmet Ömer KOÇAK “Kırsal Kesimdeki Biyolojik Araştırmalar Konusunda Jandarmaya Bir Uyarı”
0758	S.04,05	(J.Öğ.Bnb.) A.Hadi ÇAKIR “DNA Parmak İzi”
0759	S.06,07	“Suçlulara Tıp Pençesi”
0760	S.08-13	“Jandarma İz Peşinde”

0761	S.14-17	(J.Öğ.Kd.Ütğm.) Hikmet İŞLER “Memurun Muhakematı Hakkında Kanuna Göre Soruşturma Yöntemi”
0762	S.18,19	(J.İs.Kur.Yb.) Osman EKER “IRA ile PKK Terör Örgütü Arasındaki Dehşet Verici Fark”
0763	S.20,21	(J.Yb.) Münir GÜNAYDIN “Şehitlerimizi Anıtlıştıralım”
0764	S.22-29	(J.Öğ.Yzb.) Nazım ONMUŞ “Atatürk’e Göre Ülke ve Millet Kavramı”
0765	S.30,31	“Jandarma Tarihle İççe”
0766	S.32-35	(J.Öğ.Yzb.) Ahmet ÇELMELİ “Yanan Sadece Orman Mı? Koca Bir Tarih Kül Oldu”
0767	S.36,37	“Cinayeti Çözmek Yalnız İki Gün Sürdü”
0768	S.38,39	(J.Kd.Bçvş.) Hüseyin KINAY “Yumuşak Zeminlerdeki İzlerin Kalıbının Alınması Yöntemi”
0769	S.40,41	(J.Öğ.Yzb.) Ahmet ÇELMELİ “Bir Filmin Düşündürdükleri”
0770	S.42-49	“CMUK Kolluğu İlgilendiren Değişiklikler”
0771	S.50-53	(J.İs.Kur.Yb.) Osman EKER “Kitle iletişim Araçları ve Terör”
0772	S.54-56	(J.Yb.) Sylvain NOEL (Çev.: J.Kur.Alb. Fikret DEMİRTAŞ) “Fransız Jandarması”
0773	S.57	(J.Bnb.) Orhan TOKÖZ “12 Kg LPG Tüp İçinde Yakalanan Silahlar”
0774	S.58-61	(J.Öğ.Yzb.) Nazım ONMUŞ “Çocuklarımız İçin Kompozisyona Başlama Tekniği”
0775	S.62,63	“Basında Jandarma”
0776	S.64-67	(J.Kd.Bçvş.) Zekif BALTAÇI “Trafik Kazalarından Korunma ve Yakıttan Tasarruf”
0777	S.68-71	(J.Bnb.) Yunus NEBİOĞLU “Hırsızlıklara Karşı Hazırlıklı Mısınız?”
0778	S.72-74	(J.Mly.Ütğm.) Ahmet AK “Sosyal Güvenlik Kavramı ve Türk Sosyal Güvenlik Sistemi”
0779	S.75	“Yaşlılar! Daha Aktif Olunuz.”

0780	S.76	“Dost ve Müttefik Ülke Askeri Personeli Jandarma’da Eğitim Görüyor”
0781	S.77	“Gençler Akın Akın Jandarmaya Koşuyor”
0782	S.78,79	“Gönül Pınarından Akanlar”
0783	S.80	“Jandarma Dergisinin Gönüllü Muhabiri Olun!”

SAYI =78

HAZİRAN 1995

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0784	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0785	S.02-05	(J.Kur.Alb.) Fikret DEMİRTAŞ “Türk ve Dünya Jandarmaları Nereye Gidiyor?”
0786	S.06-09	(J.Alb.) Hasan DUMAN “Sarp Sınır Kapısının Karadeniz Bölgesine Etkileri”
0787	S.10-14	(J.Kur.Kd.Yzb.) Erhan KUBAT “Milletler Arası Kriminal Polis Teşkilatı INTERPOL”
0788	S.15	(J.Astsb.Bçvş.) Fatih MEYDAN “Alanya’da Yaz”
0789	S.16-19	(J.Öğ.Yzb.) Nazım ONMUŞ “Jandarmada Başarının Önemli Bir Anahtarı: “Birlik Ruhu”
0790	S.20,21	((E.) Alb.) Cihat AKÇAKAYAOĞLU “Bir Savaş Anısı”
0791	S.22-27	(Kur.Alb.) Esat ARSLAN “Teşkilat, Görev ve Yetkileri Açısından 1917 Yılı Jandarması ile Günümüz Jandarması’nın Karşılaştırılması”
0792	S.28-31	(J.Kd.Ütgm.) Cengiz BALCI “Ermeni Mezaliminin Özalp Cephesi”
0793	S.32-35	(J.Yb.) Sylvain NOEL (Çev.:J.Kur.Alb. Fikret DEMİRTAŞ) “Genel Gözetim (Fransız Jandarması’nın Temel Görevlerinden Biri)”
0794	S.36-39	(J.Alb.) Necati KILIÇKAYA “İnsan Hakları Açısından CMUK Değişiklikleri”
0795	S.40-44	(J.Öğ.Yzb.) Ahmet ÇERMELİ “Adli Tıp Cinayetleri Nasıl Çözüyor?”
0796	S.45	(J.Kd.Ütgm.) Mustafa ÇEŞİTCİOĞLU “Kriminal

		Alandaki Yenilikler”
0797	S.46-48	(J.Astsb.Kd.Üçvş.) Cemal ORAL “Elde Bulunan Tek Delil Yarısı Yanmış Bir Kasa Fişiydi”
0798	S.49-51	(J.Yb.) Cahit AYDIN “Fransız Jandarma Kriminal Araştırma Enstitüsü”
0799	S.52-55	(J.Astsb.Bçvş.) Duran SARIOĞLU “Su Ürünleri Avcılığı”
0800	S.56-59	((E.) General) Fazıl BAYRAKTAR “Askerlerde Görgü Disiplini”
0801	S.60-62	Fatime YALÇINTEPE “Başarının 9 Anahtarı”
0802	S.63-67	((E.) Korgeneral) Hüseyin IŞIK “Rumeli Jandarmasının Tensik ve Islahı”
0803	S.68-71	Mevlüt AFACAN “Seferberlik İlan Edilmiştir...”
0804	S.72	(J.Kd.Ütğm.) Recep YALÇINKAYA “Önce Vatan”
0805	S.73	(J.Öğ.Kd.Alb.) Hikmet ERKOYUNCU “Bir Şehit Eşinden”
0806	S.74	(J.Yzb.) Mustafa ÖNSEL “Çağımız Kürşat’ına Selam Olsun”
0807	S.75	Hasan SEZGİN “Mehmetçiğe Mektup”
0808	S.76-79	“Gönül Pınarından Akanlar”
0809	S.80	“Jandarma Gücü’nden Haberler”

SAYI = 79

MAYIS 1996

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0810	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0811	S.02-07	(J.Kur.Kd.Alb.) İbrahim AÇIKMEŞE “Günümüzde ve Gelecekte İç Güvenlik İhtiyaçları ve Bu İhtiyaçlara Uygun Teşkilatlanma”
0812	S.08,09	(J.Kur.Kd.Bnb.)Mithat KARACA “Bir Telsiz Konuşması”
0813	S.10-14	(J.Yzb.) Güray ALPAR “Türkiye Çöl Olmasın!”
0814	S.15-17	((E.) Tuğgeneral Fazıl BAYRAKTAR “Genç Askerlerle Güzel Konuşma Sanatı Üstüne Sohbet”
0815	S.18,19	Mete TUNÇOKU “Çanakkale Cephesinde Kadın

		Mücahitlerimiz”
0816	S.20-24	(J.Öğ.Yzb.) Yüksel ALIÇ “Sinsi Tehlike: Çığ”
0817	S.25-27	Hasan KÖNİ “GAP: Uluslararası Alandaki Önemi”
0818	S.28-32	Yunus Nadi KURAL “Gümrük Kaçakçılığının Dünyü Bugünü”
0819	S.33-48	(J.Kd.Bnb.) Erdal SARIZEYBEK “Türkiye’de Adli Zabıta Nasıl Kurulur?”
0820	S.49	(J.Kd.Yzb.) Mehmet AKGÜN “Görünmez Parmak İzlerini Belirleme Tekniklerinde Yeni Bir Fiziksel Metot: Metal Çökeltme”
0821	S.50-53	(J.Mu.Yzb.) Levent GÜNER “Ses Analizi ve Yöntemleri”
0822	S.54-56	(J.Yzb.) İhsan FIRAT “Kriminal Balistikte Hafif Ateşli Silah Fişekleri”
0823	S.57-61	Azmi SÜSLÜ “Toplu Mezarlar ve Şehitlikler”
0824	S.62-68	(J.Kim.Bnb.) Mehmet Ali YILMAN “Aileler,Çocuklar ve Uyuşturucular”
0825	S.69-71	“Haberler”
0826	S.72,73	(J.Yzb.) Mustafa ÖNSEL “Ağla Ozan’ım Ağla”
0827	S.74,75	“Basında Jandarma”
0828	S.76,77	“Geçmiş Zaman Olur Ki...”
0829	S.78,79	“Gönül Pınarından Akanlar...”
0830	S.80	“Mizah...”

SAYI = 80

MART 1997

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0831	S.01,02	“Değerli Okurlarımız”
0832	S.03	“Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Teoman KOMAN’ın Konuşmaları”
0833	S.04-12	(Tümgeneral) Turhan BEDİRHAN “Jandarma Er Eğitim Sistemi Üzerine Düşünceler”
0834	S.13-17	(J.Kd.Alb.) Haydar AKSU “Asil Türk Jandarması İçin Özlemlerim, Umutlarım”

0835	S.18-21	(J.Müh.Kd.Alb.) Hüseyin AYARÖZ “Jandarmada Haberleşmenin Gelişimi”
0836	S.22-24	(Hak.Alb.) Sadrettin AKTAŞ “Jandarma Genel Komutanlığı Adli Müşavirliği ve Hukuk İşleri Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri”
0837	S.25-27	(J.Kur.Kd.Alb.) Mustafa UYGUN “Jandarma Teşkilatlanma Faaliyetleri”
0838	S.28-36	(J.Öğ.Bnb.) Dursun KARACA “Jandarmaya Trafiği Düzenleme ve Trafik Suçlarına El Koyma Yetkisi Verildi”
0839	S.37,38	(J.Kur.Alb.) Halil HELVACIOĞLU “Jandarma Kanun Ordusudur”
0840	S.39	(J.Yb.) Cengiz YILDIRIM “Uyuşturucu ile Mücadele”
0841	S.40-43	(J.Kur.Kd.Alb.) Fikret DEMİRTAŞ “Çağdaş Jandarma Personeli”
0842	S.44,45	(J.Yb.) Hilal KIZILTEPE “Israrlı Takip: Faili Meçhul Bir Cinayetin Aydınlatılması”
0843	S.46-51	Hasan KÖNİ “Jeoekonomik Strateji ve Ticaret Devleti Modeli”
0844	S.52-56	Numan EMİR “Çanakkale Savaşlarında Jandarma, Dikilen İlk Anıt ve Şehitliğin Son Durumu”
0845	S.57	“San’a Römerkörünün Cumhuriyet Tarihimizdeki Yeri”
0846	S.58-60	(Tbp.Kd.Alb.) Hamdullah AYDIN “Uyku ve İşlevi”
0847	S.61,62	(J.Tbp.Kd.Alb.) Naki SELMANPAKOĞLU “Yangın Kapımızda”
0848	S.63-66	Collin POWELL (Der.Joseph PERSICO) “Liderlik Etmeyi Öğrenme”
0849	S.66	“Bunları Biliyor Muydunuz?”
0850	S.67,68	Doğan BABACAN “Spor Dostluktur”
0851	S.68	“Bir Babadan Çocuğuna Öğütler”
0852	S.69,70	“30 Haziran 1996 Tarihinde Yürürlüğe Giren OYAK Yasasındaki Değişiklikler”
0853	S.71-75	“Haberler”

0854	S.76-84	“Yüzaklarımız”
0855	S.85	“Gülmece”
0856	S.86,87	“Şiir Dünyamız”
0857	S.88	“Bulmaca”

SAYI = 81

AĞUSTOS 1997

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0858	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0859	S.02-10	(Tümgeneral) Bekir UĞURLU “Jandarma Okullar Komutanlığı’nın Bugünü ve Geleceğine Bir Bakış
0860	S.11-14	(Tuğgeneral) Ahmet ÖZMUT “Jandarmada Mali Konular ve Komptrolörlük Başkanlığı”
0861	S.15-21	(J.Kur.Alb.) Levent ERSÖZ “TSK’da Yeni Terfi Sistemi”
0862	S.22-27	(J.Kd.Alb.) M.Ali.SİYEZ “Kriminal Daire Başkanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri”
0863	S.28-31	Onur TARHAN “Adli Soruşturmada Temel İşlemler”
0864	S.32-37	(J.Kur.Alb.) İbrahim YAŞAR “151 nci Kuruluş Yıldönümünde Jandarmanın Tarihi Gelişimi”
0865	S.38,39	“Tekstil Ürünü Yerine İnsan İhracatı”
0866	S.40,41	“Genel Komutanlarımız”
0867	S.42-48	Hasan KÖNİ “Savaşın Geleceği ve Yeni Savunma Kavramları”
0868	S.49-53	Ünsal YAVUZ “Atatürk Ulusçuluğu”
0869	S.54-59	Nazmi BİLİR “Sigara ve Sağlık Konusunda Soru ve Cevaplar”
0870	S.60-63	Musa GENÇ “Yeşil Tur”
0871	S.64	“Güven Anıtı”
0872	S.65	Ertürk YÖNDEM “Şehitler Günü”
0873	S.66	(J.Kd.Bnb.) Nevzat YILDIZ “Üç Numaralı Koltuk”
0874	S.67-71	“Yüzaklarımız”
0875	S.72-75	“Haberler”
0876	S.76,77	(P.Yb.) Yılmaz ATAK “Bir Plan Tatbikatı Hatırası”

0877	S.78	(Tuğgeneral) Ahmet ÖZMUT “Sorumlusun”
0878	S.79	“Gülmece”
0879	S.80	“Bulmaca”

SAYI = 82

ARALIK 1997

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0880	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0881	S.02	“Orgeneral Fikret Ö. BOZTEPE’nin Özgeçmişi”
0882	S.03	“Orgeneral Fikret Ö. BOZTEPE’nin Konuşmaları”
0883	S.04-08	(J.Pl’t.Alb.) Mustafa TUNÇ “Jandarma Havacılığı”
0884	S.09-11	(J.Kur.Kd.Alb.) Fikret DEMİRTAŞ “Küreselleşme ve Jandarmanın Yeni Görevleri”
0885	S.12-15	(J.Kd.Alb.) Metin ULUTAŞLI “Jandarmada Teftiş ve Teftişte Etkinliğin Arttırılması”
0886	S.16-18	(J.Yzb.) İhsan FIRAT “Balistik”
0887	S.19-23	Nuray AYMAN “Hukuki Destek Açısından Terörle Mücadelenin Neresindeyiz?”
0888	S.24-32	(J.Öğ.Alb.) Mahmut KUTKAN “Jandarmayı İlgilendiren İdari Yasalarda Son Bir Yılda Yapılan Değişiklikler”
0889	S.33-48	“Jandarma Asayiş Vakfı”
0890	S.49-52	(Kim.Kd.Bnb.) M.Ali YILMAN “Sentetik Uyuşturucu Maddeler ve Özellikleri”
0891	S.53-55	(J.Mu.Kd.Ütğm.) A.Murat İLHAN “Nasıl Bir Bilgisayar Seçmeliyiz?”
0892	S.56-59	F.Zehra ESMERAY “İstiklal Savaşı Gazisi Yozgatlı Jandarma Kıdemli Yüzbaşı Ahmed Münir (Erkal) Bey (1883-1948)”
0893	S.60-63	((E.) Tuğgeneral) Fazıl BAYRAKTAR “Kökü Mazi’de Olan ATİ”
0894	S.64	(J.Kd.Ütğm.) Hakkı ÇETİN “Şehit Babasına Mektup”
0895	S.65-75	“Haberler”
0896	S.76,77	“Yüzaklarımız”

0897 S.78,79 “Şiir Dünyamız”
0898 S.80 “Bulmaca”

SAYI = 83

HAZİRAN 1998

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0899	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0900	S.02-07	(J.Kur.Alb.) Fikret DEMİRTAŞ “21 nci Yüzyılda Dünya Jandarmaları”
0901	S.08,09	(J.Kur.Yb.) M.İhsan BATI “Lojistik Desteği Kim Sağlamalı?”
0902	S.10-14	(J.Kur.Yb.) Fevzi KUVVETLİ “Gece Eğitimi”
0903	S.15-21	(J.Tęm.) Coşkun ÖZBUDAK “Cezaevlerinden Sevk ve Nakil Görevinin Adli Görev-Mülki Görev Kavramları Açısından İncelenmesi
0904	S.22-30	Osman TEKİNEL “Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)”
0905	S.31-39	(Top.Kur.Alb.) Musa GÖKPINAR “Kalp Hastalıkları ve Korunma Yolları”
0906	S.40,41	(J.Yb.) Kemal ÖZDEMİR “Kılavuz”
0907	S.42-47	M.Ali BUMİN, Ferruh AYOğLU “Trafik Kazalarında 10 Yıl”
0908	S.48-53	(J.Mu.Kd.Ütęm.) Şenol YELOğLU “İnternet”
0909	S.54,55	((E.) J.Alb.) Fikret GÜLERSOY “Balmumcu Jandarma Kışlası ve Seniye Sultan Köşkü”
0910	S.56-65	(J.Öğ.Kd.Yzb.) Nazım ONMUŞ “Doğrularınızı Gözden Geçiriniz, Yanılıyor Olabilirsiniz!”
0911	S.66	“Arjantinli Türk Dostu Jorge Blanco VİLLALTA”
0912	S.67-69	“Atatürk’ün 60 ncı Ölüm Yıldönümü Etkinlikleri”
0913	S.70	“Jandarma Müzesi Açma Çalışmaları”
0914	S.71	“Çubuk Şehitler günü”
0915	S.72	“1998 Kara Harp Akademisi Giriş Sınavını Kazanan Jandarma Subayları”
0916	S.73-77	“Yüzaklarımız”

0917	S.78	“Spor”
0918	S.79	“Şiir Dünyamız”
0919	S.80	“Bulmaca”

SAYI = 84

EKİM 1998

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0920	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0921	S.02	“Orgeneral Rasim BETİR’in Özgeçmişi”
0922	S.03	“Orgeneral Rasim BETİR’in Konuşmaları”
0923	S.04-16	“Cumhuriyetimizin 75 nci Yılında Türk Jandarması ve Hedefleri”
0924	S.17,18	İnal Cem AŞKUN “Atatürk ve Cumhuriyetimiz”
0925	S.19-23	Rahmi DOĞANAY “Atatürk ve Milli Hakimiyet”
0926	S.24-29	(J.Yzb.) Hamza CELEPOĞLU “Anıtkabir”
0927	S.30	“Atatürk Olmasaydı;”
0928	S.31	“Atatürk Diyor Ki:”
0929	S.32-35	((E.) Tuğgeneral) Fazıl BAYRAKTAR “Kendi Anlatımları ile Çanakkale Savaşı”
0930	S.36-39	(J.Mu.Kd.Alb.) Tuncer SEVİNÇ “Sevgi Üstüne (Dedemler Yerken, Babamlar Görmüş)”
0931	S.40,41	“Jandarma Anıtı”
0932	S.42-45	(J.Astsb.Üçvş.) Alparslan KASIMOĞLU “Hazırlık Soruşturması ve Jandarma”
0933	S.46-48	Fusun DÜNDAR “Jandarma ve Halkla İlişkiler”
0934	S.49,50	(J.Yb.) Cengiz YILDIRIM “Yasadışı Kenevir Ekimi ve Esrar Kaçakçılığı ile Mücadele”
0935	S.51-53	Rıdvan EGE “Türkiye’de Trafik Anarşisi Bizim İçin Yazgı mıdır?”
0936	S.54-58	(J.Mu.Yzb.) Yalçın ZOR “Bilgisayarların Ergonomik Kullanımı”
0937	S.59-61	(J.Uzm.Ecz.Atğm.) Hayim ÇİPRUT “Akılcı İlaç Kullanımı”

0938	S.62,63	“Basında Jandarma”
0939	S.64-72	“Haberler”
0940	S.73-76	“Yüzaklarımız”
0941	S.77	(Tümgeneral) Mehmet ÇAVDAROĞLU “Askerin Düşü”
0942	S.78,79	(J.Yzb.) İbrahim ÖZER “Vatan İçin, Bayrak İçin”
0943	S.80	“Bulmaca”

SAYI = 85

OCAK 1999

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0944	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0945	S.02-10	(J.Yb.) Erdal SARIZEYBEK “Güvenlik Kuvvetleri Arasındaki İlişkilerin Avrupa Boyutu”
0946	S.11-13	(J.Kd.Yzb.) Hayati KASIM “Kalpazanlıkla Mücadele”
0947	S.14-17	(J.Bnb.) Osman ERKOL “Organize Suçlarla Mücadele Yolları”
0948	S.18-21	Nilgün GÖKALP “Eski Eserlerin Korunması”
0949	S.22-25	(J.Ütg m.) Coşkun ÖZBUDAK “Trafik Kazalarında ve Diğer Trafik Suçlarında Adli Kovuşturma”
0950	S.26-30	(J.Ütg m.) Erdal TURNA “Nesillerin Rüyasını Kendi Nabzının Ahenginde Duyan Adam: Atatürk”
0951	S.31-33	Belgin TUNCEL “Burası Vatan Toprağıdır, Kaderine Terk Edilemez”
0952	S.34-39	(J.Öğ.Yb.) Emre ÖZYILMAZ “Kim Bu Çocuklar?”
0953	S.40,41	“Jandarma Şehitleri Anıtı”
0954	S.42-45	Osman TEKİNEL “El Nino ve Dünya İklim Dengesine Etkileri”
0955	S.46-52	Uğur DEMİRAY “Bir Çağdaş Eğitim Modeli Olarak Uzaktan Eğitim Uygulaması”
0956	S.53-58	(J.Atg m.) Ali Murat VURAL “Kitle İletişim Aracı Olarak Basın”
0957	S.59-61	(J.Uzm.Ecz.Tg m.) Hayim ÇİPRUT “Tehlike Aramızda!”

0958	S.62,63	“Cumhuriyet Coşkusu”
0959	S.64-68	“Haberler”
0960	S.69-73	“Yüzaklarımız”
0961	S.74,75	“Spor”
0962	S.76-79	“Şiir Dünyamız”
0963	S.80	“Bulmaca”

SAYI = 86

NİSAN 1999

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0964	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0965	S.02-09	(J.Kur.Kd.Alb.) M. Cengiz AKIN “Jandarma Birlik Eğitimi Üzerine Yeni Yaklaşımlar”
0966	S.10-13	(J.Kd.Yzb.) Hayati KASIM “Türkiye’de Yasadışı Sınır Geçişi ve İnsan Kaçakçılığı ile Mücadele”
0967	S.14-18	(J.Astsb.Kd.Üçvş.) Hakan KOSTALAK, (J.Astsb.Üçvş.) Tamer DUMAN “Jandarma Trafik Timlerince Yapılan Hız ve Alkol Kontrolü”
0968	S.19-22	(Hak.Alb.) Erdoğan GENEL “Hazırlık Soruşturmasında Kolluk Tarafından Yapılan İşlemleri Belgelendirmenin Önemi”
0969	S.23	“Güzel Sözler”
0970	S.24,25	(J.Bnb.) Fahri CİCİ “İpucu: Bir Kağıt Parçası...”
0971	S.26,27	(J.Tğm.) Hasan KARAŞEYHO “Suçluların Yakalanmasında Sistem Mühendisliğinin Uygulanması”
0972	S.28-31	(J.Mu.Astsb.Bçvş.) Halil ÖZCAN “Atatürk’ün Çağımızla Hesaplaşması”
0973	S.32	“Caddelerimizden Görüntüler”
0974	S.33-36	((E.) General) Fazıl BAYRAKTAR “Güzel Türkçe Üstüne Söyleşi”
0975	S.37	Yusuf YANÇ “Arıyorum”
0976	S.38,39	(J.Kd.Bçvş.) Suat DÜLGEROĞLU “Ormanlarımız”
0977	S.40,41	“18 Mart Çanakkale Zaferi”

0978	S.42-47	(J.Mu.Kd.Alb.) Tuncer SEVİNÇ “Bilgi Çağı, Bilgi Toplumunu ve Toplam Kalite Yönetimi”
0979	S.48-51	Haluk YÜKSEL “İkna Kavramı ve Bazı Yaklaşımlar”
0980	S.52,53	(J.Öğ.Bnb.) Ayhan ÇAĞLAYANER “Sağlık İçin Spor”
0981	S.54-56	(J.Uzm.Ecz.Tğm.) Hayim ÇİPRUT “AIDS”
0982	S.57-59	“Basından Seçmeler”
0983	S.60-71	“Haberler”
0984	S.72	“Spor”
0985	S.73-77	“Yüzaklarımız”
0986	S.78-81	“Şiir Dünyamız”
0987	S.82	“Bulmaca”

SAYI = 87

AĞUSTOS 1999

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
0988	S.01	“Değerli Okurlarımız”
0989	S.02,03	“Jandarma 153 Yaşında”
0990	S.04-10	(Hak.Alb.) Erdoğan GENEL “Avrupa İnsan Hakları Komisyonu ve Divanına Türkiye Aleyhine Yapılan Başvurular”
0991	S.11-15	(J.Ütğm.) Erdal ASLAN “2000’li Yıllarda Jandarmada Trafik Hizmetleri ve Eğitimi”
0992	S.16-21	(J.Atğm.) Aydemir OKAY “Halkla İlişkiler Konusunda Jandarma Personeline Öneriler”
0993	S.22-26	(J.Öğ.Kd.Yzb.) Yüksel ALIÇ “Jandarma Genel Komutanlığında Yayın Faaliyetleri”
0994	S.27-31	(J.Öğ.Kd.Ütğm.) Cihan KOÇ “Ailenin Korunmasına Dair Kanun’un Jandarmaya Verdiği Görevler”
0995	S.32-34	(J.Ütğm.) Yalçın BAYSAL “Bursa Jandarma Bölge Kriminal Laboratuvarı”
0996	S.35-37	(J.Ütğm.) Mücahit AVKIRAN “Israrlı Takip...”
0997	S.38	“Dünden Bugüne”
0998	S.39	“Jandarmaya İlişkin Güzel Sözler”

0999	S.40-42	(J.Kur.Alb.) M.ihsan BATI “Muharebede Lojistik ve Lojistik Teşkilatlanma”
1000	S.43-46	Hasan KÖNİ “2000 Yılına Doğru Dış Politikamızın Sorunları”
1001	S.47	“Türkiye ve “İlk”leri...”
1002	S.48,49	“Anıtlarımız”
1003	S.50,51	((E.) J.Alb.) Fikret GÜLERSOY “Önce Yorgunluk , Sonra Susuzluk Durdurdu Ordumuzu!..”
1004	S.52-59	(J.Kd.Bnb.) M.Mürşit YILMAZ “Jandarma Birlik Eğitiminde Planlama- Uygulama ve Değerlendirme”
1005	S.60-63	(J.Ütg̃m.) Nuh GÖKTAŞ “Müze Kent Safranbolu”
1006	S.64-66	“OYAK 39 ncu Genel Kurul Kararları”
1007	S.67	“Spor”
1008	S.68,69	“Unutmayalım Ki”
1009	S.70-73	“Basında Jandarma”
1010	S.74-82	“Haberler”
1011	S.83-92	“Yüzaklarımız”
1012	S.93	Süheyl İZZET “Jandarma”
1013	S.94	(J.Per.Yzb.) Selami UYSAL “Jandarma”, Yaşar SEVEN “Şehidim”
1014	S.95	(Uzm.J.III ncü Kad.Çvş.) Bayram SAYIN “Vatan Uğruna”, (Uzm.J.III ncü Kad.Çvş.) Ali KIYAK “75 nci Yıl”
1015	S.96	“Bulmaca”

SAYI = 88

ARALIK 1999

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1016	S.01	“Bizden Size”
1017	S.02	“Aklınızda Bulunsun”
1018	S.03	“Orgeneral Rasim BETİR’in Konuşmaları”
1019	S.04-09	(Uzm.J.III ncü Kad.Çvş.) Ahmet KOÇAK “Milletimizin Başı Sağolsun, Büyük Yıkım...”

1020	S.10-14	(J.Kur.Kd.Yzb.) Nurettin ALKAN “Avrupa Birliği Sürecinde Jandarma ve Çevre”
1021	S.15	Erkan ÖZTOK “Jandarmayız Biz”
1022	S.16-18	“Jandarmanın Suç ve Suçlu Tespitinde Kriminal Araçlar”
1023	S.19	“Kıyıları Artık Daha Güvenli”
1024	S.20-23	(J.Bnb.) Bülent ÇAKAR “Jandarmanın Trafik Hizmetleri”
1025	S.24-27	(J.Öğ.Ütg̈m.) Gürsel KENAR “Çıkar Amaçlı Örgütlerle Mücadelede Jandarmanın Görevleri”
1026	S.28-30	(J.Ütg̈m.) Coşkun ÖZBUDAK “PVSK’ya Göre Kolluğın Görev ve Yetkileri”
1027	S.31	İsmail BÜYÜKEROL “Yaz Öğretmenim Yaz”
1028	S.32-34	Nazım Dünder SAYILAN “K.Atatürk ve Dünya”
1029	S.35	“Atatürk ve Cumhuriyet Jandarması”
1030	S.36,37	((E.) J.Alb.) Fikret GÜLERSOY “13 Mart... Her Yıl Aynı Coşkuyla Haykırıyoruz “İçimizde!..””
1031	S.38-42	(J.Per.Yzb.) A.Kadir BAYKAL “Yabancı Diller Karşısında Türkçe”
1032	S.43	“Eğitim Alanı”
1033	S.44,45	“Derbent Şehitler Abidesi”
1034	S.46-49	“Dönemin Jandarma Genel Komutanı Korgeneral Naci TINAZ’ın Jandarma Subay Okulu’nun İlk Mezuniyet Töreninde Yaptığı Konuşma”
1035	S.50-55	(J.Astsb.Kd.Bçvş.) Mehmet TÜRKMEN “Toplam Kalite Yönetimi”
1036	S.56-58	Habip AYKANAT “Geçmişten Bugüne KİT’ler”
1037	S.59	“Basında Jandarma”
1038	S.60-62	(J.Öğ.Yb.) Nurettin ARIKAN “Çubuk Krakeri Çok Seviyorum”
1039	S.63	Aslı Nil KARAGÖZ “Şehit Kızına”
1040	S.64-67	(J.Mu.Atğm.) Hamdi BEDİR “Stres Yapma!”
1041	S.68	Mustafa ANDIRICI “Asker Ocağının Öğrettikleri”
1042	S.69	Nazım Dünder SAYILAN “Göç Etti İnsanlık”

1043	S.70-77	“Haberler”
1044	S.78,79	“Basından Seçmeler”
1045	S.80-88	“Yüzaklarımız”
1046	S.89	“Kütüphane”
1047	S.90	“Altın Sözler”
1048	S.91	“Tarihin Süzgecinden”
1049	S.92,93	“Mizah Dünyamız”
1050	S.94	“Bulmaca”
1051	S.95,96	“Dizin”

SAYI = 89

NİSAN 2000

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1052	S.01	“Bizden Size”
1053	S.02	“Jandarma Marşı”
1054	S.03	“Altın Kurallar”
1055	S.04-07	(J.Kur.Kd.Alb.) M.Cengiz AKIN “Jandarma ve Etik”
1056	S.08-10	“Jandarma Genel Komutanlığında Toplam Kalite Yönetimi Çalışmaları”
1057	S.11	“Motersikletli Timlerimiz Faaliyette”
1058	S.12-14	(J.Kur.Yb.) Metin COŞKUN “Doğanın Korunması ve Usulsüz Avcılık Konusunda Jandarmanın Görevleri”
1059	S.15	“Afet Destek Birlik Komutanlığından Ahşap Konut Yapımı”
1060	S.16,17	(J.Kd.Bnb.) Ferhat KONYA “Yasadışı Sınır Geçişleri 1999 Yılı Değerlendirmesi”
1061	S.18-20	(J.Alb.) Hilal KIZILTEPE “Aklın Akılla Mücadelesi”
1062	S.21	“Jandarma Arama ve Kurtarmada da Etkin”
1063	S.22,23	(J.Kur.Bnb.) Mehmet ÜLGER “Trafikte Geçen Yılın Ardından”
1064	S.24,25	“Eğitime Parkur Desteği”
1065	S.26-28	(J.Bnb.) Hüseyin USTA “Devletler Arasında Suçluların İadesi, Türk Hukukunda Uygulama Esasları”

1066	S.29	“Özlu Sözlör”
1067	S.30-33	Pınar BARUTÇU “Atatürk ve Eğitim”
1068	S.34	“Boğazlıyan Jandarma Şehitliğı”
1069	S.35	Sami DERİNTUNA “Böldürmeyiz”
1070	S.36-39	(J.Öğ.Kd.Yzb.) Kadir GÜNDOĞAN “Şehitlere Sayğı”
1071	S.40-42	(Dr.J.Öğ.Alb.) A.Hadi ÇAKIR “Kimlik Tespitinde Yeni Bir Teknik:Mitokondrier DNA”
1072	S.43	“Jandarma”
1073	S.44-48	Mustafa BEKTAŞ “Lütfen Toprağıımız Böyle Olmasın”
1074	S.49	“Dış Basından”
1075	S.50-53	(Bnb.) Jose Duque QUICIOS “İspanya Jandarma Teşkilatı La Guardia Civil “
1076	S.54,55	((E.) J.Alb.) Fikret GÜLERSOY “Milli Atlet Nuri TURAN”
1077	S.56,57	“Osmaniye”
1078	S.58-60	Habip AYKANAT “Avrupa Birliğı ve Biz”
1079	S.61	“1463 Fatih Sultan Mehmet Han Fermanı”
1080	S.62,63	(Tümgeneral) Mehmet ÇAVDAROĞLU “Üç Bablık Asker Öyküsü”
1081	S.64,65	“Jandarma Okullarında Psikolojik Danışma Rehberlik Merkezi”
1082	S.66,67	(J.Bnb.) Bedrettin KOTUK “Dijital Terörizm ve Türkiye”
1083	S.68-70	(J.Mu.Atğm.) Hamdi BEDİR “Yaza İnce Girin”
1084	S.71	“Zayıf Kalmanız İçin 10 Öneri”
1085	S.72,73	“Sigarasız Bir Dünya!”
1086	S.74	“Cebin Tadını Kaçırmanın”
1087	S.75	“Yayın Faaliyetleri”
1088	S.76	“Yeni Yayınlar”
1089	S.77	“Spor”
1090	S.78,79	“Basından”
1091	S.80-89	“Haberler”
1092	S.90-93	“Yüzaklarımız”

1093	S.94,95	“Mizah Dünyamız”
1094	S.96	“Bulmaca”

SAYI = 90

TEMMUZ 2000

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1095	S.01	“Bizden Size”
1096	S.02-05	“Huzurun ve Güvenin Teminatı Olan Jandarma Teşkilatımız 154 Yaşında”
1097	S.06-08	(J.Kd.Bçvş.) Fahri YILDIZ “Kültürel Değerlerin Korunmasında Jandarmanın Görevleri”
1098	S.09	“Amaç: Personelin Yabancı Dil Bilgi Seviyesini Korumak ve Geliştirmek, BİLES Faaliyette”
1099	S.10-12	(J.Kur.Kd.Alb.) M. Cengiz AKIN “Bilgi Teknolojileri Işığında @-Güvenlik”
1100	S.13	“Liderlik”
1101	S.14-17	(J.İs.Atğm.) Hakan CERAN “Jandarmanın Halkla İlişkileri”
1102	S.18,19	(J.Kd.Bnb.) Cengiz KARGILI “Çıkar Amaçlı Suç Örgütleri ile Mücadele”
1103	S.20,21	(J.Mu.Kd.Yzb.) E. Serdar ÖZKANEM “Artık WEB’deyiz.”
1104	S.22-26	(J.Öğ.Ütğm.) Seyfi BULDUK “İfade Alma Hükümleri”
1105	S.27	“Atatürk ve Jandarma”
1106	S.28-31	(J.Öğ.Kd.Yzb.) Ahmet ÇELMELİ “Türk Harp Tarihinde Jandarma”
1107	S.32-34	((E.) Tuğgeneral) Fazıl BAYRAKTAR “Mehmetçik”
1108	S.35	Yaşar Seven GÜNDOĞMUŞ “Jandarma”
1109	S.36,37	(J.Mly.Kd.Alb.) Mahmut BAHADIR “Jandarma Okullarında Toplam Kalite Çalışmaları”
1110	S.38,39	“Jandarma Sualtı Timleri”
1111	S.40-42	(J.Tbp.Chz.Tek.Üçvş.) Hamza ÇİMEN “Trafik Faaliyeti”
1112	S.43	“Başarı, Zenginlik, Sevgi”

1113	S.44-48	Gülnehal BOZKURT “Atatürkçü Düşünce Sistemi ve Çağdaş Türkiye”
1114	S.49	“Atatürk ve Hukuk”
1115	S.50,51	“İyi Tatiller, Turizm Jandarması Görev Başında”
1116	S.52-55	General Ambert (Çev.(E.Korg.)) Hüseyin IŞIK “Jandarma”
1117	S.56,57	“Açılışlar”
1118	S.58-60	(J.Yzb.) Vural EROL “Bir Dünya Sorunu: Mülteciler”
1119	S.61	Zaho GOLEMİ “Şehit Arkadaşım”, Ümmühan KOÇYİĞİT “Mehmetim”
1120	S.62,63	“Jandarma Bando Komutanlığı”
1121	S.64,65	“Kilis”
1122	S.66-68	“Portekiz Jandarması (Portekiz Cumhuriyeti Milli Muhafız Teşkilatı”
1123	S.69	“Basından”
1124	S.70-72	Pınar BARUTÇU “Yaygın Eğitim”
1125	S.73	“Genç Teğmenlerimiz Görev Başında”
1126	S.74,75	“Jandarma Asayiş Vakfı 4 Yaşında.”
1127	S.76-79	“Yoğurt”
1128	S.80-82	“Jandarma Asayiş Komutanlığı”
1129	S.83	“Jandarma’dan Av ve Yaban Hayatına Katkı”
1130	S.84,85	“İçimiz Yanıyor”
1131	S.86-91	“Haberler”
1132	S.92-93	“Yüzaklarımız”
1133	S.94	“Yeni Yayınlar: Zuhal ve Acar Baltaş, Bedenin Dili- Marlo MORGAN, Bir Çift Yürek- Stephen KİNG, Yeşil Yol- Şehit Olanların Varislerine Sağlanan Haklar Broşürü”
1134	S.95	“Mevzuat Değişiklikleri”
1135	S.96	“Bulmaca”

SAYI = 91

EKİM 2000

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1136	S.01	“Bizden Size”
1137	S.02	“Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Aytaç YALMAN’ın Özgeçmişi”
1138	S.03	“Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Aytaç YALMAN’ın Göreve Başlaması ile İlgili Teşkilatımıza Mesajı”
1139	S.04,05	“Jandarma Genel Komutanlığı Görev Değişimi”
1140	S.06	“Jandarma Genel Komutanlığı Kurmay Başkanı Korgeneral Yusuf SOYBAŞ’ın Özgeçmişi”
1141	S.07	(J.Astsb.Bçvş.) Kemal YILDIZ “Türk Jandarması”
1142	S.08-10	(J.Kur.Yb.) Metin COŞKUN “Jandarma 156 İmdat”
1143	S.11-15	Sami GÖREN “Jandarmanın Adli Görevleri”
1144	S.16,17	(J.Y.Müh.Yzb.) Ekrem BALI “Jandarma Genel Komutanlığı Ek Karargah Binası Hizmete Açıldı.”
1145	S.18,19	(J.Yb.) Ferhat KONYA “Yasadışı Sınır Geçişlerinde Jandarmanın Görevleri”
1146	S.20,21	(J.Yzb.) Nihat ÇETİN “Yasak Kenevirle Mücadele”
1147	S.22,23	“Çevre Dostu Jandarma”
1148	S.24-28	Adnan ŞİŞMAN “Atatürk ve Eğitimde Laiklik”
1149	S.29	“Jandarma Okullarında Diploma Töreni”
1150	S.30,31	“154 ncü Yıl Coşkusu”
1151	S.32,33	Hülya ÖCAL “Unutulmayacak Kahramanlarımızdan İbrahim NEZİHİ”
1152	S.34-37	(J.Per.Bnb.) İsmet EROĞLU “21 nci Yüzyılda Barış...”
1153	S.38,39	(J.Mu.Kd.Ütğm.) Ekrem MALKOÇ “Yüz Tanıma ve Görüntü Analizi”
1154	S.40-43	(J.Mu.Atğm.) Hüseyin TÜRKER “İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türkiye”
1155	S.44,45	(J.Tbp.Kd.Yzb.) Murat DEDE “Sağlığımız İçin Anıttepe Dispanseri”
1156	S.46-49	(J.Mu.Ütğm.) Ömer YILMAZ “Savunma Sanayi”

1157	S.50-52	((E.) J.Alb.) Fikret GÜLERSOY “Bizden Biri İsmail AKÇAY”
1158	S.53	“Jandarma Genel Komutanlığında Emeklilik ve Rütbe Terfi Töreni”
1159	S.54-57	(J.Mly.Yzb.) R.Tamer ÖZÇELİK “Duygusal Zeka (EQ) ve Liderlik”
1160	S.58,59	(J.Kur.Yb.) Mustafa POYRAZ “Moral Üzerine”
1161	S.60,61	“Jandarma Birliklerinde Erbaş ve Erlere Meslek Edindirme Kursları”
1162	S.62-64	Zeki TUNÇ “Ruh ve Beden Sağlığımız İçin Su”
1163	S.65	“Basından Seçmeler”
1164	S.66,67	“Jandarma Genel Komutanlığında Tiyatro Faaliyeti “Salak Oğlum”
1165	S.68-71	Çiğdem AYGÜN “Kalp-Damar Hastalıkları ve Kolesterol”
1166	S.72,73	“Adıyaman”
1167	S.74	(Uzm.J.II nci Kad.Çvş.) Mehmet ÖKSÜZ “Vatan Bekçileri”
1168	S.75	(J.Bçvş.) Ertuğrul YILMAZ “Jandarmayız Biz”
1169	S.76-83	“Haberler”
1170	S.84-87	“Yüzaklarımız”
1171	S.88	“Bulmaca”

SAYI = 92

ARALIK 2000

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1172	S.01	“Bizden Size...”
1173	S.02-13	(Orgeneral) Aytaç YALMAN “ “Jandarma ve Demokrasi” Konulu Kolokyumun Düşündürdükleri”
1174	S.14,15	“2000 Değerlendirme Toplantısı”
1175	S16,17	“FIEP’te Dönem Başkanlığı”
1176	S.18-21	((E.) J.Yb.) Mehmet Fehmi ALPAY “Zaptiyeden Modern Jandarmaya”

1177	S.22	“Eğitim Toplantısı Yapıldı”
1178	S.23	“Atlı Jandarma Birlik Komutanları”
1179	S.24-27	(J.Yzb.) Mustafa MERCAN “Siyah Kaya Bölümündeki İsimsiz Kahramanlar”
1180	S.28,29	“Jandarma Birliklerinde Yeni TSBE Programı”
1181	S.30-32	(J.Bnb.) Arif EKMEN “Yolsuzlukla Mücadele”
1182	S.33	Tarık GÜL “Jandarma”
1183	S.34,35	(J.Yzb.) M. Cem ÇUBUK “Otomatik Parmak İzi Teşhisi”
1184	S.37-39	(J.Kd.Bçvş.) Kemal OĞUZ “Atatürk Yaşıyor Olmalıydı”
1185	S.40,41	(J.Kur.Kd.Alb.) Dursun Ali KARADUMAN “ “Kral Midas” Operasyonu”
1186	S.42-45	((E.) J.Bnb.) Kazım GÖZÜŞİRİN “Kira Hukuku ve Tahliye Davaları”
1187	S.46,47	“İstanbul Jandarma Dikimevi Müdürlüğünde “Kalite” Tescil Edildi”
1188	S.48	“Rekortmen Sporcularımız”
1189	S.49	“Mutluluk Reçetesi”
1190	S.50-54	(J.Mu.Kad.Bçvş.) Halil ÖZCAN “Osmanlı İmparatorluğunda Yabancı Sermaye”
1191	S.55	“Kitaplık”: Allain, Mutlu Olma Sanatı-Anton ÇEHOV, Bütün Öyküler- Ann Chamberlin, Safiye Sultan-Hüsamettin YILDIRIM, Ermeni İddiaları, Gerçekler”
1192	S.56,57	“Bu Dünya Bizim... Artık Kirletmeyelim!..”
1193	S.58,59	“Grip Kapıda”
1194	S.60	Aysen AYDEMİR “Mehmetçikler Geçerken”
1195	S.61	(Uzm.J.I nci Kad.Çvş.) Sertaç ÖZCAN “Vatanı Sev”
1196	S.62,63	“Basından”
1197	S.64-67	“Yüzaklarımız”
1198	S.68-77	“Haberler”
1199	S.78	“Bulmaca”
1200	S.79,80	“Dergimiz Böyle Hazırlanıyor”

SAYI = 93

MART 2001

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1201	S.01	“İçindekiler”
1202	S.02-05	(Tümgeneral) Bekir UĞURLU “Cezaevlerinin Islahı”
1203	S.06,07	(J.Alb.) Adnan KEYSAN “Jandarmanın Görev Alanına İlişkin Yetkilerin Kullanılması”
1204	S.08,09	(J.Alb.) Y. Burhan ERGİN “Jandarma Komando Özel Asayiş Komutanlığı”
1205	S.10-13	(J.Kur.Alb.) Ali AYDIN “Cezaevi Gerçeği ve Hayata Dönüş Operasyonu”
1206	S.14-17	(J.Bnb.) Fuat KARATAY “Basında Jandarma”
1207	S.18,19	(J.Bnb.) Ömer UYAN “İç Güvenlik Harekatında Halkın Kazanması”
1208	S.20,21	(J.Mu.Kd.Ütğm.) Özcan ERDEMOĞLU “JNET Kullanımında”
1209	S.22,23	(J.Alb.) Halil İbrahim TURAN “Sarıkoz Operasyonu”
1210	S.24-26	((E.) Tuğgeneral) Fazıl BAYRAKTAR “Komutanlığımızı Tanıyalım”
1211	S.27	“Modern Ceza İnfazı ve Cezaevlerinin Yönetim Sistemi”
1212	S.28,29	(J.Mu.Kad.Bçvş.) Halil ÖZCAN “Kemal’in Askeri Jandarma”
1213	S.30-37	Mehmet Nuri BODUR “Türkiye’nin Çağdaşlaşmasında Atatürk’ün Rolü”
1214	S.38-40	((E.) J.Alb.) Fikret GÜLERSOY “31 Mart İsyanı”
1215	S.41	(J.Astsb.Çvş.) İ.Murat BULUT “Jandarma”
1216	S.42,43	((E.) Tuğgeneral) Feridun ÖZTÜRK “JAV’ın Faaliyetleri”
1217	S.44,45	(J.Alb.) Hilal KIZILTEPE “İsrarlı Takip Kaçış Yok”
1218	S.46-48	“Güncel”
1219	S.49	“Basında Jandarma”
1220	S.50,51	(J.Öğ.Yb.) Süleyman KALOĞLU “Atış Artıkları Hakkında Bildiklerimiz”
1221	S.52-55	(Hak.Yzb.) Muzaffer Yesin ARSLAN “TSK’da Disiplin Subaylığı”

1222	S.56	(J.Yb.) Nevzat YILDIZ “Ölüm Nikahı”
1223	S.57	(J.Yzb.) Uğur ÖZMEN “Şanlı Askerler”
1224	S.58,59	(J.Öğ.Ütg̃m.) Hakan TEKİN “Psikolojik İlk Yardım”
1225	S.60	Derya YILMAZ “Ülkemizde 69 Eski Eser Kaçakçılığı”
1226	S.61	Raim AYDIN “Şehidim”
1227	S.62-65	(J.Kad.Bçvş.) Mehmet TÜRKMEN “Liderlik ve Ekip Çalışması”
1228	S.66-68	(J.Öğ.Bnb.) Ahmet ÇELMELİ “Akşamcılarının Korkulu Rüyası: Muhtesip, Ases, Şahne, Subaşı...”
1229	S.69	“Özlü Sözler”
1230	S.70	“Kitaplık: Jorge Blanco Villalta, Atatürk- Adnan Nur BAYKAL, Mustafa Kemal Atatürk’ün Liderlik Sırları- A.Esat BOZYİĞİT, Ankara’nın Taşına Bak- Ramazan ÇALIK, Ermeni Olayları”
1231	S.71	(J.Bnb.) Tuncay ÇINAR “Mevzuat Değişiklikleri”
1232	S.72-89	“Haberler”
1233	S.90-93	“Yüzaklarımız”
1234	S.94,95	“Gülmece”
1235	S.96	“Bulmaca”

SAYI = 94

HAZİRAN 2001

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1236	S.01	“İçindekiler”
1237	S.02,03	“Teşkilatımızın 155 nci Yılı”
1238	S.04,05	“J.A.V. Genel Kurul Toplantısı”
1239	S.06-10	(J.Kur.Alb.) Ata KALKAN “İnsan Hakları Açısından Jandarma Etiği”
1240	S.11	“Ast Birlik Komutanları Toplantısı”
1241	S. 12,13	(Hak.Kd.Alb.) Erdoğan GENEL “Suçun Önlenmesinde Kolluğun Halkla İlişkileri”
1242	S.14,15	(J.Kd.Üçvş.) Cüneyt CEYLAN “Jandarmada Trafik Hizmetleri”

1243	S.16,17	“Jandarma’dan İnsan Hakları Semineri”
1244	S.18-21	(J.Bçvş.) Abdurrahman ŞANDA “Jandarmanın Bilişim Savaşçısı İhtiyacı”
1245	S.22,23	Feyzullah ARSLAN “Elazığ’da 156 ncı Yıl ve Jandarma İmdat”
1246	S.24,25	“Çıkar Amaçlı Suçlar Semineri”
1247	S.26,27	(J.Alb.) H.İbrahim TURHAN “Trafik Canavarı Yakalandı”
1248	S.28,29	(J.Tbp.Yzb.) Hazret ÖZKULLUK “İzmir Jandarma Dispanseri”
1249	S.30-35	Cengiz ŞAVKILI “Çağdaşlaşma ve Laiklik”
1250	S.36,37	“Bir Jandarma Nasıl Olmalıdır?”
1251	S.38	“Geçmişten Bugüne”
1252	S. 39	(J.Kur.Kd.Alb.) D. Ali KARADUMAN “Tabanca Atış Eğitimi”
1253	S.40-43	(J.Öğ.Bnb.) Dursun KARACA “TSK Personelinin Malüllük Halleri”
1254	S.44	“Aklınızda Bulunsun”
1255	S.45	(Uzm.J.Çvş.) Nebi ÇEVİK “Türk Jandarması”
1256	S.46-49	(Dr.J.Öğ.Alb.) Hadi ÇAKIR “Zabıta DNA Delili Hakkında Ne Bilmelidir?”
1257	S.50,51	(J.Per.Bnb.) İsmet EROĞLU “21 nci Yüzyılda Sınırlı Güç Kullanımı”
1258	S. 52-54	Pınar BARUTÇU “Eğitimde Bilgisayar Kullanımı”
1259	S.55	(J.Atğm.) Hasan ÖNVERMEZ “Bin Ömür Değer”
1260	S.56-59	(J.Kd.Bçvş.) Bünyamin ÇAKIR “Küçük Birlik Yönetimi ve Cezasız Disiplin Yöntemi”
1261	S.60	İltaç BOZKURT “Kitaplık”
1262	S.61	(J.Bnb.) Tuncay ÇINAR “Mevzuat Değişiklikleri”
1263	S. 62-75	“Haberler”
1264	S.76-79	“Yüzaklarımız”
1265	S.80	“Bulmaca”

SAYI = 95**EYLÜL 2001**

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1266	S.01	“İçindekiler”
1267	S.02-25	“155 nci Yıl Kutlamaları”
1268	S. 26,27	“Basından 155 nci Yıl”
1269	S.28-39	“Amerika Birleşik Devletleri’nde Ceza ve Tutuk Evlerinin Yapısı ve İnfaz Sistemi”
1270	S.40-43	(Tuğgeneral) Halil HELVACIOĞLU “Gelecekte Jandarma Nasıl Olmalıdır?”
1271	S.44,45	“Jandarmanın Trafik Atağı”
1272	S.46-50	(J.Kur.Yb.) Nejat AKINCI “Jandarma Ağrı Dağı’nda”
1273	S. 51	(J.Astsb.Çvş.) Osman SOYDAŞ “Bize Komando Derler”
1274	S.52-69	“Haberler”
1275	S.70	(J.Astsb.Kd.Bçvş.) Hüseyin İhsan SÖNMEZ “Mehmetçiğe Sor da Öyle Geç”
1276	S.71-77	“Yüzaklarımız”
1277	S.78,79	(J.Yzb.) Cengiz YILDIZ “Mevzuat Değişiklikleri”
1278	S.80	“Kitaplık: Terane MEHMETOVA, Ne Hoşbahtır Türküm Deyen- Carl SAGAN, Karanlık Bir Dünyada Bilimin Mum Işığı - Susan Kalish, Çocuğunuz İçin Spor ve Fitness”
1279	S. 81-128	“Örnek Olaylar”

SAYI = 96**ARALIK 2001**

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1280	S.01	“İçindekiler”
1281	S.02-08	“FIEB Jandarma Genel Komutanlar ve Direktörler Zirve Toplantısı (15-16 Ekim 2001-İstanbul)”
1282	S.09	“Çocuk ve Eğitim”
1283	S. 10-15	(J.Kur.Yb.) İsmail EKİCİ, (J.Kur.Bnb.) Güray ALPAR “Geleceğe Yön Veren Stratejik Görüşleri ve Modern

Liderlik Kavramı Işığında ATATÜRK”		
1284	S.16,17	((E.) Tuğgeneral Feridun ÖZTÜRK “J.AV.”
1285	S.18-23	“Kolluk Açısından Kitle Olayları ve Kitle Psikolojisi”
1286	S.24-28	“Uzaktan Eğitim Nedir?”
1287	S.29	(J.Ütg.) Haşim GÖKSEL “Yurdumun Üzerinde Dalgalandan Bayrak Jandarma”
1288	S.30,31	“Basın”
1289	S. 32-36	(J.Öğ.Alb.Dr.) Emre ÖZYILMAZ “Varoşlardaki Toplumsal Şiddetin Sosyo-Ekonomik Boyutları”
1290	S.37	Raşit ÜNAL “Bey Çayırı Jandarma Karakol Komutanlığına”
1291	S.38-41	(J.Bnb.) Arif EKMEN “Biyolojik Silahlar”
1292	S.42,43	“Hırsızlar Yakayı Ele Verdi”
1293	S.44-46	(J.Öğ.Bnb.) Ahmet ÇERMELİ “Bir Tayyare Olayı”
1294	S. 47	(J.Atgm.) Hasan ÖNVERMEZ “Sevgili Bayrağıma: Bakışın Al Olsun Bana”
1295	S.48-51	Zeynep KARAOĞLU “Anadolu Selçuklu Dönemi Askeri Yapıları: Kervansaraylar”
1296	S.52-55	(J.Öğ.Yzb.) Faysal ÜNSAL “Antrenmanın Önemi”
1297	S.56-59	(Uzm.J.III ncü Kad.Çvş.) İbrahim BAŞBOSTANCI “Adam Öldürme ve Şüpheli Ölüm Olaylarında İzlenmesi Gereken Hareket Tarzı”
1298	S.60-63	(J.Mly.Yzb.) Tamer ÖZÇELİK “Liderliğin Yeni Rolü”
1299	S.64-66	(J.Bnb.) Ömer UYAN “Psikolojik Harekatın ve Propagandanın Tarihteki İzleri”
1300	S. 67	Kenan KARAAL “Gelirim”
1301	S.68-77	“Haberler”
1302	S.78,79	(J.Yzb.) Süleyman YILMAZ “Mevzuat Değişiklikleri”
1303	S.80	“Kitap Tanıtımı: Salih BOZOK, Yaveri Atatürk’ü Anlatıyor- Alper TUNÇ, Bir Maniniz Yoksa Annemler Size Gelecek-Alexandre Najjar, Kafkas Sürgünleri”

SAYI = 97

MART 2002

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1304	S.01	“İçindekiler”
1305	S.02,03	(Bnb.) Nurettin HÜNALP “Kireçtepe Kahramanı Şehit Kastamonulu Vasıf Çavuş”
1306	S.04-11	“İngiliz Ulusal Suç İstihbaratı (NCIS) Suç Direktörlüğü (NCS) ve Gümrük Vergilendirme Teşkilatı”
1307	S.12-15	Zeynep KARAOĞLU “Kültürel, Doğal Mirasımızın Korunması ve Jandarma”
1308	S.16-21	M. Sualp BENGİDAL, Bekir KESKİNKILIÇ, Yeşim DALBEDER “Biyolojik Savaş”
1309	S.22-25	(J.Yzb.) Mürşit KUYUMCU “ABD Sınır Hizmetleri”
1310	S.26-33	(J.Kur.Alb.) M. İhsan BATI “21. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Türk Silahlı Kuvvetleri’nin Yapılanması”
1311	S.34-37	(J.Per.Yzb.) Yüksel KARAMAN “Kitle Kültürü ve Arabesk”
1312	S.38-39	(J.Kur.Yb.) Ünal KARAOSMANOĞLU “Tarihi Eser Kaçakçılığı”
1313	S.40-43	(J.Yb.) Yusuf MARANGOZ “Kitle İmha Silahlarının Teröristler Tarafından Kullanılmasının Yaratabileceği Tehdit ve Tehdidin İç Güvenlik ve Kamu Düzenine Etkileri”
1314	S.44-49	(J.Kur.Bnb.) Eyüp MENAY “Avrupa Birliği Bünyesinde Adalet ve İç Güvenlik Alanında İşbirliği”
1315	S.50,51	(J.Yzb.) Ersan YANAR “Kolluk Memuru Can Güvenliği Kursu”
1316	S.52-55	(J.Yzb.) Necmi İNCE “İnsan Kaçakçılığı ile Mücadele”
1317	S. 56,57	(J.Yzb.) Ergin KILIÇ “T.I.P.H. El-Halil Uluslararası Geçici Mevcudiyet’in Tanıtımı”
1318	S.58,59	(J.Yzb.) Selahattin ACARA “Narkotik Terörizm”
1319	S.60-62	(J.Yzb.) Ümit TÜRKMEN “Fransız Ceza Yargılama Hukukunda Gözaltına Alma Esasları ve Süreleri”
1320	S.63-67	“Avrupa Polis Etiği Yönetmeliği”

1321	S.68-69	“Faili Meçhul Öldürme Olayında Jandarmanın Başarısı”
1322	S. 70	Artan AJAZİ “Jandarmanın Önemi”
1323	S.71	Salif BOJANK “Türk Bayrağı ve Jandarmanın”
1324	S.72	Ayşe YÜKSEL “Sayın J.Bnb. Seyit Ali Uyanık”
1325	S.73	Selahattin TÜCCAR “Minnettarız”
1326	S. 74,75	Mustafa YAZAR “Türk Ordusu”
1327	S.76,77	“Basında Jandarmanın”
1328	S.78-92	“Haberler”
1329	S.93	“Kasım, Aralık, Ocak, Şubat Aylar İçerisinde Yürürlüğe Giren Mevzuat ve Mevzuat Değişiklikleri”
1330	S.94,95	“Yüzaklarımız”
1331	S. 96	“Kitap Tanıtımı-Marlo MORGAN,Bir Çift Yürek”

SAYI = 98

HAZİRAN 2002

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1332	S.01	“Değerli Okurlar”
1333	S.02,03	“Jandarmanın Kuruluş Tarihi”
1334	S.04-21	“Jandarmanın Okullar Komutanlığında 156 ncı Yıl Kutlamaları”
1335	S.22-29	“Kardeş Okullar Töreni”
1336	S. 30-32	Doğan SOYASLAN “Düşünce Özgürlüğünün Sınırları”
1337	S.33-35	Erdal ESER “Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasında Jandarmanın Rolü”
1338	S.36-39	(J.Yzb.) Aycan OKTAYLAR “Ölüm Orucu ve Açlık Grevleri”
1339	S.40-42	(J.Yzb.) Mustafa ŞEN “Küçük Birliklerde TKY Fidanı Büyüyor.”
1340	S.43-46	(J.Ütg.m.) Metin GEYİKTEPE “Mülteci Hukukunda Ulusal ve Uluslararası Mevzuat”
1341	S. 47-50	(J.Bnb.) Hüseyin USTA “Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkında Ceza Soruşturması”
1342	S.51,52	(Dr. J.Öğ.Kd.Alb.) A.Hadi ÇAKIR “Cinsel Saldırıya Karşı

		Yeni Silah: “Y” Kromozomu”
1343	S.53-58	(J.Kur.Yb.) Abdullah AŞIK “Çevre ve Jandarma”
1344	S.59-61	(J.Yzb.) Mürşit KUYUMCU “Hizmet İçi Eğitim”
1345	S. 62-64	(J.Bnb.) Selami YAZICI “Asker Ressamlar”
1346	S.65-68	(J.Plt.Kd.Alb.) Ahmet KÜTÜK “Jandarma Havacılık Komutanlığı Gelişimi ve Tarihçesi”
1347	S.69,70	“Turizm ve Beklentilerimiz”
1348	S.71-76	(Doç.Dr.Hak.Alb.)Sadi ÇAYCI “İnsan Hakları ve Jandarma: Kolluk İçin Harekat Hukuku Bilgisi”
1349	S.77-79	(J.Yzb.) Mustafa MERCAN, (J.Ütg m.) Erdal SARIBEY, (J.Bçvş.) M.İrfan GÖZEN “Kalashnikov Marka Silahların Üretici Ülkelerinin Tespiti”
1350	S. 80-83	((E.) J.Bnb.) Kazım GÖZÜŞİRİN “Kooperatifler Hukuku”
1351	S.84-86	(J.Bnb.) Arif EKMEN “Günümüzde İntihar Saldırıları”
1352	S.87-92	F.Nurhan TURAN “Eski Eser Kaçakçılığını Önleme Çalışmaları ve Kurumlar Arası İlişkiler”
1353	S.93	“Yeniköy Jandarma Özel Eğitim Merkezi”
1354	S. 94,95	(J.Öğ.Yzb.) Cihan KOÇ, (J.Ütg m.) Hüsamettin POLAT “Adli Sertifika Kursu”
1355	S.96,97	“Cinayete Neden Olan Sarkıntılık”
1356	S.98,99	“Basında Jandarma”
1357	S.100	“Jandarma”
1358	S.101-123	“Haberler”
1359	S.124-126	“Yüzaklarımız”
1360	S. 127	Ian O. LESSER, Graham E. FULLER “Türkiye’nin Yeni Jeopolitik Konumu”- Simone REEVE “Yeni Çakallar” - Korgeneral Rauf BEG “Adı Afganistan’dı, Taliban’ın Eline Nasıl Düştü”
1361	S.128	“Mart, Nisan, Mayıs Ayları İçerisinde Yürürlüğe Giren Mevzuat ve Mevzuat Değişiklikleri”

SAYI = 99

EYLÜL 2002

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1362	S.01	“Değerli Okuyucular”
1363	S.02-04	“Jandarma Genel Komutanlığı Görev Değişimi”
1364	S.05-09	(J.Yzb.) Ramazan GÖKÇİMEN “Büyük Taarruz ve Zafertepe-Çelköy”
1365	S.10-13	(J.Ord.Bnb.) Halis GÜNEŞ “Jandarma Genel Komutanlığınca Yürütülen Kodlandırma Faaliyetleri”
1366	S.14-16	(J.Mly.Kd.Alb.) Zafer ACUNER “Türkiye Ekonomisinin Genel Görünümü”
1367	S.17-21	(J.Ütgm.) Aydın GÜLŞEN “Suçlara İstatistiksel Bakış”
1368	S.22-26	(J.Ütgm.) Hidayet AŞIRIOĞLU “Eğiticinin Eğitimi”
1369	S.27,28	(Dr.Kur.Kd.Alb.) Osman DAĞDELEN “Araştırma ve Geliştirme Kavramı ile J.Gn.K.lığının AR-GE İhtiyacı”
1370	S.29-33	(J.Kd.Ütgm.) Coşkun ÖZBUDAK “Önleyici Arama (Anayasa Değişiklikleri ve Uyum Yasaları Açısından)”
1371	S.34	(J.Yb.) Yusuf MARANGOZ “İstihbarat Personeli Etiği ve Etik İlkeleri”
1372	S.35-39	((E.) J.Kd.Alb.) Necati KILIÇKAYA “Mağdur Hakları”
1373	S.40-43	(J.Ütgm.) Hakan KESKİN “Toplumsal Olaylar ve Toplumsal Olaylarda Güvenlik Kuvvetlerinin Görevleri”
1374	S.44-46	(J.Bçvş.) Hadi KOÇ “Deniz Yoluyla Meydana Gelen Kaçakçılık Olaylarında Adli İşlemin Yapılmasıyla İlgili Esas ve Yöntemler Nelerdir?”
1375	S.47-51	(J.Yzb.) Halil ÇELİK “Kurtuluş Savaşı’nda Psikolojik Harekat Yönüyle Atatürk”
1376	S.52-54	(J.Lv.Bnb.) Oktay MAZLUMOĞLU “Lojistiği Planlayabilmek”
1377	S.55	“Fikir ve Sanat Eserlerinde Korsanlıkla Mücadelenin Önemi ve Jandarma Teşkilatının Üzerine Düşen Görev”
1378	S.56,57	(E.) Tuğgeneral Fazıl BAYRAKTAR “Şehit (E.) Korgeneral Hulusi SAYIN’ın Eşi Ayten SAYIN’la Söyleşi”

1379	S.58,59	(J.Kur.Yb.) Nejat AKINCI “Azerbaycan Atatürk Zirve Tırmanışı”
1380	S.60,61	(J.Öğ.Bnb.) Ahmet ÇERMELİ “2 Cilt Halinde Hazırlanan Jandarma Genel Komutanlığı Tarihi”
1381	S.62	“Kurtuluş Savaşı Müzesi”
1382	S.63	“Merkez Hastanesi-Jandarma Mektebi”
1383	S.64,65	(J.Ütg.m.) Baycan GÖRÜCÜ “Her Temas Bir İz Bırakır.”
1384	S.66,67	(J.Plk.Kd.Ütg.m.) R.İlker TEKİN “MI-17 VA Hastane/Ambulans Helikopteri”
1385	S.68,69	“Sigara İzmariti Yakalattı...”
1386	S.70,71	“Basında Jandarma”
1387	S.72	Ahmet Kutsi TECER “30 Ağustos”
1388	S.73-88	“Haberler”
1389	S.89	Saliha TURAN “Teminatımız”
1390	S.90-94	“Yüzaklarımız”
1391	S.95	İbrahim ARTUÇ “Yeniden Doğuş, Türk Kurtuluş Savaşı”- Metin AYDOĞAN “Bitmeyen Oyun ve Türkiye’yi Bekleyen Tehlikeler”
1392	S.96	“Haziran, Temmuz, Ağustos Ayları İçerisinde Yürürlüğe Giren Mevzuat ve Mevzuat Değişiklikleri”

SAYI = 100

OCAK 2003

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1393	S.01	“Değerli Okurlar”
1394	S.02	“Jandarmanın Sesi Jandarma Dergisi 100 ncü Sayı”
1395	S.03-05	(J.Yzb.) Aydın GÜLŞEN “Kültürel Gelişmede Temel Değer: Yurt Sevgisi”
1396	S.06-08	(J.Öğ.Alb.) Bilal AŞIK, (J.Kd.Yzb.) Nuri ÖZTÜRK “Irak’ta Türkmen Varlığı ve Musul Sorunu”
1397	S.09-11	(J.Ütg.m.) Bayram TETİK “Keskin Nişancılık ve Önemi”
1398	S.12,13	(J.Mly.Kd.Alb.) Zafer ACUNER “Türkiye’de Yatırım Ortamının Geliştirilmesi”

1399	S.14-19	(J.Kd.Ütgm.) Coşkun ÖZBUDAK “Karayolları Trafik Kanununun 83/3 ve 91/5 nci Maddelerinin Uygulanması”
1400	S.20-23	(J.Yzb.) Şahin TEPELER “Mültecilerle ilgili Hukuki Metinler ve İltica Başvurusu ile Karşılaşan Jandarmanın Hareket Tarzı”
1401	S.24,25	“Çevre Bilinci ve Ağaç Sevgisi”
1402	S.26-29	(J.Mu.Yzb.) Özcan ERDEMOĞLU “Bilgisayar Virüsleri ve Alınacak Tedbirler”
1403	S.30-33	(J.Bçvş.) Mustafa GÖNÜLAL “Tüketici Hakları”
1404	S.34-38	(J.Yzb.) Ziya GÖKKAYA “Kredi Kartı Sahteciliği”
1405	S.39	“Cumhuriyet ve Jandarma”
1406	S.40-42	(J.Öğ.Kd.Bnb.) Nazım ONMUŞ “Şehit (E.) Korgeneral İsmail SELEN’in Kızları ile Yapılan Söyleşi”
1407	S.43-45	(J.Lv.Yb.) Serdar ARSLANPAY “Ankara Jandarma Dikimevi Müdürlüğüne Yapılan Anket”
1408	S.46,47	(J.Lv.Kd.Bnb.) Haydar YILDIZ “İyotlu Tuzun Sağlıklı Beslenmedeki Önemi”
1409	S.48,49	(J.Vet.Kd.Yzb.) Rıdvan BAŞKAN “Jandarma Sağlık Ana Depo Komutanlığı”
1410	S.50,51	“Basında Jandarma”
1411	S.52,53	“Şüpheden Suçluya”
1412	S.54-71	“Haberler”
1413	S.72-77	“Yüzaklarımız”
1414	S.78	Coşkun ERTEPINAR “Kırın Tepesindeki Ağaca Övgü”
1415	S.79	“İnsan ve Değerleri, İonna KUÇURADİ-Alıç Ağacı ile Sohbetler, Hikmet BİRANT”
1416	S.80	“Eylül,Ekim,Kasım Ayları İçerisinde Yürürlüğe Giren Mevzuat ve Mevzuat Değişiklikleri”

SAYI = 101

MART 2003

SIRA NO SAYFA NO YAZAR - KONU

1417	S.01	İçindekiler
1418	S.02	Hasan TORAGANLI (Jandarma Marşı)
1419	S.03	“Değerli Okurlar”
1420	S.04-13	“Şehitlerimiz İçin Görkemli Tören”
1421	S.14-16	“Sözleşmeli Bayan Astsubay Adayları Törenle And İçtiler”
1422	S.17-22	(J.Öğ.Kd.Yzb.) Cihan KOÇ “İnkılap Kanunları”
1423	S.23-25	(J.Kur.Yb.) İzzet CURAL “Yasadışı Göç, Avrupa Birliği ve Türkiye”
1424	S.27-29	“Jandarma Genel Komutanlığı Vizyonu”
1425	S.30-32	(J.Bnb.) Vedat MEKER “Dijital İmza”
1426	S.33-35	“Jandarma Trafik”
1427	S.36-39	((E.) Tuğgeneral) Fazıl BAYRAKTAR “Şehit Orgeneral Eşref BİTLİS’in Eşi Şükran BİTLİS ile Söyleşi”
1428	S.40-41	(J.Mly.Kd.Alb.) Zafer ACUNER “Türkiye’de Kayıt Dışı Ekonomi”
1429	S.42-44	(J.Yzb.) Aydın GÜLŞEN “Jandarma Astsubay Yetiştirme Sistemi”
1430	S.45-47	(J.Atğm.) Nadircan DAĞLI ““Yaşanabilirlik” Kavramı ve Yaşanabilir Bir Çevre”
1431	S.48,49	“1940’lı Yıllardan 2000’li Yıllara Atlı Jandarma Devriyesi”
1432	S.50-52	((E.) J.Alb.) Tahir ALKAN “Jandarma Muhafız Taburu”
1433	S.53-54	((E.) J.Kd.Alb.) Necati KILIÇKAYA “Jandarma Karakolu Hakkında Düşünceler”
1434	S.55-57	“Nefes Nefese Bir Takip”
1435	S.58-62	“Anıt Ağaçlar “
1436	S.63,64	(J.Yb.) H.Abdullah DOĞAN “Meslek Merdiveni”
1437	S.65-67	“Garcia’ya Mektup”
1438	S.68-70	“Yanılsamalar ve Paradokslar”
1439	S.71-74	“Fikir ve Sanat Eserlerinden Yararlanma Etiği”
1440	S.75	“Aralık, Ocak, Şubat Ayları İçerisinde Yürürlüğe Giren

		Mevzuat ve Mevzuat Değişiklikleri”
1441	S.76,77	“Basında Jandarma”
1442	S.78	“Kitap Tanıtımı: Hüsrev GEREDE’nin Anıları, Sami ÖNAL-Devrim Tarihi ve Toplum Bilim Açısından ATATÜRK, Emre KONGAR-İçinizdeki Lideri Geliştirmek, John C. Maxwell-Gayet Ciddi, Gülse BİRSEL.”
1443	S.79	“Bilim-Teknik“
1444	S.80,81	“Sağlık”
1445	S.82-93	“Haberler”
1446	S.94,95	“Yüzaklarımız”

SAYI = 102

HAZİRAN 2003

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR - KONU
1447	S.01	“İçindekiler”
1448	S.02	“Atatürk’ ün TBMM’ nin 2 nci Toplantı Yılı Açılış Konuşması”
1449	S.03	“Değerli Okurlar”
1450	S.04-05	“Jandarma Teşkilatının 164 ncü Yılı Kutlandı.”
1451	S.06	“Jandarma Günü Kutlamaları”
1452	S.07	“Jandarma Günü Kutlamaları – Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı, Kutlama Mesajlarının Okunması, J.Gn.K. Org. M. Şener ERUYGUR’un Konuşması Konulu Haber”
1453	S.08	“Jandarma Günü Kutlamaları – Başarılı Sporculara Ödüllerinin Verilmesi, Tören Geçişi ve Gösteriler, J.Komando Asyş. K.lığının Gösterisi, J.Okullar K.lığı Öğrenci ve Kursiyerlerinin Gösterileri Konulu Haber”
1454	S.09	“Jandarma Günü Kutlamaları – FİEP Bando Gösterisi Konulu Haber”
1455	S.10	“Jandarma Günü Kutlamaları – Final Gösterisi, Aile Destek Merkezi Sergisi Konulu Haber”
1456	S.11-13	(Org.) M. Şener ERUYGUR, “Tören Konuşması”

1457	S.14-17	“Kutlama Mesajları”
1458	S.18-20	(J.Tbp.Kd.Alb.) Ali AKDENİZ,(Sağ.Kd.Bnb.)Cesim DEMİR, (Sağ.Atğm.) Mahir ALKAN “Sağlık Hizmetinde Büyük Adım – Ankara 100 Yataklı Jandarma Hastanesi”
1459	S.21-23	“Jandarmanın Yardım Eli Bingöl’ de”
1460	S.24-25	(J.Mly.Ütğm.) Deniz YAKA “Şehit Tuğgeneral Temel CİNGÖZ’ ün eşi Mevhibe CİNGÖZ ile Söyleşi”
1461	S.26-29	“Uluslararası Terörizm ve Bilişim Suçları Semineri”
1462	S.30-32	“Jandarma Tarihi – Kahraman Jandarma”
1463	S.33	“Kanun Ordusu Adlı Belgesel Yayınlama Takvimi”
1464	S.34	“TRT – Jandarma İşbirliği ile Jandarma Belgeseli Hazırlandı.”
1465	S.35	“Yaşama Bağlanın”
1466	S.36-40	Hamit HANCI “Felaket Kurbanlarında Kimlik Tespiti”
1467	S.41-43	“Sayısal Kütüphane”
1468	S.44-49	(J.Kur.Yarbay) Tayfun ALBAYRAK “Orman Yangınlarıyla Mücadele”
1469	S.50-53	(Öğ.Ütğm.) Hakan TEKİN “Terör Amaçlı İntihar Eylemlerinin Psikodinamiği”
1470	S.54,55	(J.Öğ.Yzb.) Ekrem SOLAK “Hafızayı Geliştirme ve Yabancı Dilde Kelime Öğrenme Yöntemleri”
1471	S.56-58	“Yanılsamalar ve Paradokslar”
1472	S.59	“Düşündüren Yazılar”
1473	S.60-61	“Milli Parklar – Olympos ve Bey Dağları Sahil Milli Parkı”
1474	S.62-63	“İzmir Yöresi Anıt Ağaçları”
1475	S.64-65	“Tek İpucundan Çözüme”
1476	S.66	Dursun Ali AKBULUT “Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Açılışı ve Özellikleri”
1477	S.67-69	Dursun Ali AKBULUT “19 Mayıs’ın Anlamı”
1478	S.70	“Kitap Tanıtımı – Atatürk’le Bir Ömür, Sabiha GÖKÇEN-

Musul Kerkük Harekatı, Suat AKGÜL ve Zahir UZEL – Sınırsız Güç, Anthony Robbins - İnsan Olmak, Engin GEÇTAN”

1479	S.71	“Bilim – Teknik”
1480	S.72	“Sigara ve Gençlik”
1481	S.73	“Kalp Krizine Karşı Sarımsak, Kuvvetli Hafıza İçin Öneriler”
1482	S.74	“Ankara J.İkmal Merkezi K.ılığı”
1483	S.75	“Ocak – Şubat – Mart- Nisan Ayları İçerisinde Yürürlüğe Giren Mevzuat ve Mevzuat Değişikliği”
1484	S.76-77	“Basında Jandarma”
1485	S.78-92	“Haberler “
1486	S.93-95	“Yüz Aklarımız”
1487		“Eki: Moral Motivasyon Kavramları- Atatürk’ün Moral Motivasyon Modeli(81)”

SAYI = 103

EYLÜL 2003

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
1488	S.01	“İçindekiler”
1489	S.02	“Değerli Okurlar”
1490	S.03	“Atatürk’ün Dumlupınar Zaferinden Sonra, 01 EYLÜL 1922 Tarihinde, Kendi El Yazısı ve İmzası ile Türk Ordusuna Verdiği Emir.”
1491	S.04-09	Ergün AYBARS “Büyük Taarruza Hazırlık”
1492	S.10-13	“Jandarmaya Taze Kan”
1493	S.14-16	(J.Kur.Alb.) Yurdaer ERKOL “Kabil Çok Uluslu Tugayında Geçen 6 (Altı) Ay”
1494	S.17-19	“Jandarma Basımevi Müdürlüğü”
1495	S.20-24	(J.Yüzbaşı) N.Deniz YILMAZ – (J.Ütgm.) Aytuğ ALTAY “Geleceğin Piyade Tüfekleri”
1496	S.25-29	(J.Yzb.) Hidayet ARIKAN “ Kara Para ile Mücadele ”
1497	S.30-33	İ.Hamit HANCI “Adli Tıp ve Adli Bilimler”

1498	S.34-37	(J.Öğ.Kd.Yzb.) Cihan KOÇ “Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanuna Göre Jandarmanın Görev ve Yetkileri”
1499	S.38-39	(J.Bnb.) Ratip ÜRESİNLER “Emeklilik Eğitimi”
1500	S.40,41	“Deliden Sanığa Giden Sabırlı Yol...”
1501	S.42-45	(J.Ord.Bnb.) M.Tuğtekin İPEK “Unutulmuş Bedendeki Ruh”
1502	S.46-50	(J.Mly.Kd.Alb.) Mahmut BAHADIR “Toplam Kalite Yönetimi”
1503	S.51-53	(J.Öğ.Kd.Bnb.) Nazım ONMUŞ “Kendini Bilmek”
1504	S.54-57	Selçuk SEÇKİN “Müzayedeciliğin Tarihi Gelişimi ve Türkiye’deki Durumu”
1505	S.58-60	(J.Mly.Kd.Alb.) Zafer ACUNER “Türkiye’nin Ticari Ortakları ve Komşu Ülkelerle Ticareti”
1506	S.61-63	“Yanılsamalar ve Paradokslar”
1507	S.64-65	“Aracınızın Lastiğini Yeterince Tanıyor musunuz?”
1508	S.66-67	“Kazdağı Milli Parkı”
1509	S.68	“Gümüşhane Yöresi Anıt Ağaçları”
1510	S.69	“Antalya Yöresi Anıt Ağaçları”
1511	S.70	Nihal SAYIN “Türk Jandarması”
1512	S.71	“Vanilya Sevmeyen Pontiac...!”
1513	S.72	“Kitap Tanıtımı (Atatürk’ ten Anılar, Kazım ÖZALP ve Teoman ÖZALP – Türkiye Avrupa İlişkileri, Erol MANİSALI – Sorunlarıyla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Gerçeği,(E.) Korg.) Selahattin ÇETİNER)”
1514	S.73	“Bilim Teknik”
1515	S.74-75	Mustafa AKIN, Halil KOYUNCU, Murat TUNCER “Kolesterole Sebze İyi Gelir”
1516	S.76	“Emniyet Kemer”
1517	S.77	(J.Bnb.) Süleyman YILMAZ “Haziran – Ağustos Ayları Arasında Yürürlüğe Giren Mevzuat ve Mevzuat Değişiklikleri”

1518	S.78-79	“Basında Jandarma”
1519	S.80-92	“Haberler”
1520	S.93-95	“Yüz Aklarımız”
1521		Eki “Nezaket ve Görgü Kuralları” (112)

SAYI = 104

ARALIK 2003

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
1522	S.01	“İçindekiler”
1523	S.02	“Değerli Okurlar”
1524	S.03	Ercan Şahin DOĞANER “Cumhuriyet ve Jandarma”
1525	S.04-09	“Cumhuriyet O’nun Eseri”
1526	S.10-13	(J. Bnb.) Atılğan COŞKUN “Cumhuriyetin Kurucusu: Atatürk”
1527	S.14,15	“Kurtuluş’un Kahramanları”
1528	S.16-20	(J.İs.Yzb.) Orhan GÜMÜŞ “Ağaçlandırma Seferberliği”
1529	S.21-25	(J.Kd. Ütğm.) Turgay SÖKMEN “Jandarma Devriyeleri ve Trafik Timlerinin Yerleşimi Üzerine Karar Destek Sistemi (Çankaya İlçe Jandarma Komutanlığında Uygulama)”
1530	S.26-30	(J. Plt. Kd. Alb.) Ahmet KÜTÜK “Orman Yangınlarıyla Havadan Mücadelede Jandarma”
1531	S.31-33	(J. Ütğm.) Oğuz ÜSTÜNEL “Liderlik Yöneticilik ve Örgütsel Dönüşüm”
1532	S.34,35	“Atışta Zirveye Doğru”
1533	S.36,37	“Öğretmenler Günü Kutlandı.”
1534	S.38-43	(J.Öğ. Kd. Bnb.) Nazım ONMUŞ “Güvenlik ve Huzur”
1535	S.44,45	(J. Kur. Yzb.) Güven ŞAĞBAN “Türkiye Cumhuriyeti ve İran İslam Cumhuriyeti Arasında Güvenlik Amacıyla Kurulan Komite ve Komisyonlar ile Bu Kapsamda Atanmış Üst Düzey Komutanlar Arasındaki Görüşmeler”
1536	S.46-49	“Makedonya”
1537	S.50,51	Filiz ALBAN “Kar”

1538	S.52,53	(J.Kd. Bçvş.) Veli ÖZTÜRK “Van Gölü’nün İncisi”
1539	S.54,55	“Sonuç Veren Takip...”
1540	S.56,57	“Yanılsamalar ve Paradokslar”
1541	S.58,59	“Tabiat Anıtları”
1542	S.60,61	“Milli Parklar:Nemrut Milli Parkı”
1543	S.62,63	“Düşündüren Yazılar”
1544	S.64	“Kitap Tanıtımı”
1545	S.65	“Bilim-Teknik”
1546	S.66,67	“Basında Jandarma”
1547	S.68-79	“Haberler”
1548	S.80	“Yüzaklarımız”
1549		“Eki:Görgü ve Nezaket Kuralları(112)”
1550		“Eki:Deha Kavramı ve Anılarıyla Atatürk’ün Dehası(80)”

SAYI = 105

TEMMUZ 2004

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
1551	S.01	“İçindekiler”
1552	S.02	“Jandarma Başkent 19 Mayıs Atatürk’ü Anma Ve Gençlik Ve Spor Bayramı Kutlamalarında ”
1553	S.03	“Değeli Okurlar”
1554	S.04	“Jandarma Günü Kutlamaları”
1555	S.16	“Toplumsal Gelişime Destek ve Halka Yardım Faaliyetleri”
1556	S.19	(Tümgeneral) Fikret DEMİRTAŞ “Fransız Jandarması’nda Rütbeli Bayan Personel İstihdamı”
1557	S.22	(J. Mly. Alb.) Zafer ACUNER “Dünya ve Türkiye Ölçeğinde Çin Gerçeği”
1558	S.26	Gonca YILDIZ “Yönetimde Sistem Yaklaşımı”
1559	S.29	(J. Kur. Alb.) Cihandar HASANHANOĞLU “Liderlik ve Subay”
1560	S.34	(J. Alb.) Burhanettin CİHANGİROĞLU “Dünya Adli Bilimleri İstanbul’da Toplandı”

1561	S.37	(J. Kur. Alb.) “Jandarma Ön Lisans Uygulaması”
1562	S.40	(J. Kur. Alb.) Hüseyin YÜKSEK “Satı Kadın”
1563	S.45	(J. Per. Ütğm.) Erdem ERCİYES “İl Jandarma Karar Destek Sistemi”
1564	S.49	(J. Kd. Ütğm.) Yaşar BABACAN “Parmak İzleri”
1565	S.53	(J. Ütğm.) Engin YILMAZ “Hak ve Özgürlüklerin Kullanımında Kolluğun Yetki Sınırları”
1566	S.57	(J. İs. Tek. Kd. Çvş.) Ümit BERBER “Badminton”
1567	S.60	(J. Diş. Tbp. Tğm.) Veli ALTUNTAŞ “Diş Beyazlatma”
1568	S.63	“Haberler”
1569	S.78	“Yüzaklarımız”

SAYI = 106

ARALIK 2004

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
1570	S.01	“İçindekiler”
1571	S.02	“Örnek Bir Jandarmanın erdemli Davranışı”
1572	S.04	“Eğitim Yılı Değerlendirme Toplantısı ve Ödül Töreni”
1573	S.08	(J. Bnb.) Vural EROL “Çağdaş ve Profesyonel Kolluk Anlayışı”
1574	S.13	(J. Yzb.) Coşkun ÖZBUDAK “İnsan Ticareti Suçu”
1575	S.18	(J. Öğ. Kd. Yzb.) Cihan KOÇ “Gıda Maddeleri İle Halkın Sağlığına İlişkin Eşya ve Levazım Üreten İşyerlerinin Denetimi ve Jandarmanın Görevleri”
1576	S.22	(J. Plt. Yzb.) Haluk KOÇ “Avrupa ve Akdeniz Askeri Statülü Zabıta ve Jandarmalar Birliği (FIEP)”
1577	S.27	(J. Per. Bnb.) S. Yüksel KARAMAN - (J. Yzb.) Coşkun ÖZBUDAK “Toplam Kalite Yönetimi ve J. Gn. K.lığı’nda TKY Uygulamaları”
1578	S.34	(J. Tğm.) Serkan SELÇUK “Adli Bilimlerde Yeni Ufuklar”
1579	S.38	(Uzm. Svl. Me.) Neval ÜZLÜ “Adli Bilimler Açısından Ballpoint Kalem Mürekkeplerinin İncelenmesi”

1580	S.41	(Öğ. Yb.) Zekeriya TÜRKMEN “XX. Yüzyıl Başlarında Jandarmanın Çakırcalı Eşkiasını Takip Harekati”
1581	S.48	“Jandarmadan İnternet Üzerinden Dolandırıcılığa Darbe”
1582	S.49	“Banka/Kredi Kartı Dolandırıcılığına Karşı Alınacak Tedbirler”
1583	S.50	“Jandarma Adana’da Bir İnsanlık dramını Ortaya Çıkardı”
1584	S.52	(J. Öğ. Yb.) Nazım ONMUŞ “İrak’ta Türkmen Edebiyatı”
1585	S.57	(J. Öğ. Yzb.) Akın ATAKAN “Travma Sonrası Stres Bozukluğu”
1586	S.60	(E. Bnb.) Nazım Dünder SAYILAN “Atatürk’ün Sporculuğu”
1587	S.62	“Alkol, Uyku ve Trafik Kazası”
1588	S.64	“Düşündüren Yazılar”
1589	S.65	Şeyma AYDIN “Büyüyünce Asker Olmak”
1590	S.66	“Haberler”
1591	S.72	“Yüzaklarımız”
1592	S.76	“Kitap Tanıtımı”
1593	S.78	“Basında Jandarma”

SAYI = 107

HAZİRAN 2005

SIRA NO	SAYFA NO	YAZAR – KONU
1594	S.01	“İçindekiler”
1595	S.02	“Jandarma’nın 166ncı Kuruluş Yıldönümü Törenleri”
1596	S.06	(J. Kur. Alb.) Ünal KARAOSMANOĞLU “Uzman Jandarma’nın Özlük Haklarının İyileştirmesine İlişkin Çalışmalar ”
1597	S.09	(J. Yzb.) Coşkun ÖZBUDAK “Cinsel Sömürü Amaçlı İnsan Ticareti Suçu”
1598	S.14	(J. Yzb.) Selehattin TAŞ “Ermeni Tehciri ve Kaymakam Kemal Bey’in İdamı”
1599	S.21	(J. Tğm.) Gökhan POLAT “Barışı Destekleme Faaliyetlerinde Jandarma”

1600	S.24	(J. Yzb.) İsmail TOP “60 mm.lik Havan Atışlarının Daha Sıhhatli Yapılabilmesi İçin İstop Nişan Aleti”
1601	S.27	(J. Ütğm.) Fevzi BAŞKÖY “Savmos Projesi”
1602	S.30	(J. Bçvş.) Mesut AYZAZGÜN “Oğul’a Nasihat (Şiir)”
1603	S.31	(J. Kur. Alb.) Gültekin BECERMİŞ “Ağrı Dağında Zorlu Bir Yolculuk”
1604	S.37	(Uzm. J. Çvş.) Baki KOÇ “Oto Fareleri İş Başında”
1605	S.40	(J. Ütğm.) Oğuz ÜSTÜNEL “Globalleşme ve Global Yönetim Stratejileri”
1606	S.44	(J. Mly. Kd. Bçvş.) Hüseyin BALCILAR “İnsanlarla Diyalogta Kendini Yönetme”
1607	S.48	“Şiir”
1608	S.50	“Sarı Öküz (Yaşam)”
1609	S.52	(J. Astsb. Üçvş.) İbrahim BUCAKLI “Tabanca Sevdamız”
1610	S.54	(J. Tbp. Yzb.) Nilgün KARLI “Uçak Yolculuğu ve Hastalıkları”
1611	S.58	“Sağlık”
1612	S.59	“Çevre Hakkında Önemli Notlar”
1613	S.60	“Teşekkür Mektupları”
1614	S.62	“Düşündüren Yazılar”
1615	S.63	“Haberler”
1616	S.78	“Basında Jandarma”

2. Yazar İndeksi

A

ACARA,Selahattin	: 1318
ACARTÜRK,Tamer	: 0688
ACEMİ,Kemal	: 0321
ACUNER,Zafer	: 1366, 1398, 1428, 1508, 1557
AÇIKMEŞE,İbrahim	: 0811
ADASAL,Rasim	: 0508
AFACAN,Mevlüt	: 0346, 0395, 0511, 0512, 0728, 0803
AJAZİ,Artan	: 1322
AK,Ahmet	: 0778
AKBULUT,Dursun Ali	: 1477,1478
AKBULUT,Hasan	: 0478
AKÇAKAYAOĞLU,Cihat	: 0790
AKDENİZ,Ali	: 1458
AKGÜN,Mehmet	: 0820
AKGÜN,Recai	: 0630
AKIN,Ahmet	: 0566, 0572 , 0601
AKIN,M. Cengiz	: 0965, 1055, 1099
AKIN,Mustafa	: 1518
AKINCI,A.Zeki	: 0266, 0283, 0289
AKINCI,Nejat	: 1272, 1379
AKKERMAN,Ecmel	: 0415
AKMAN,Nurettin	: 0624, 0645, 0658
AKSOY,İbrahim	: 0554, 0595
AKSOY,Savaş	: 0698
AKSU,Haydar	: 0834
AKTAŞ,İhsan	: 0493
AKTAŞ,Sadrettin	: 0836
AKTULGA,Suat	: 0339, 0340
ALBAN,Filiz	: 1544

ALBAYRAK,Tayfun : 1469
ALIÇ,Yüksel : 0816, 0993
ALKAN,Cemal : 0047, 0054, 0055, 0062
ALKAN,Mahir : **1458**
ALKAN,Nurettin : 1020
ALKAN,Tahir : 1432
ALKANAT,Nurettin : 0082, 0097, 0107, 0159, 0185, 0210, 0247, 0453
ALPAR,Güray : 0813, **1283**
ALPASLAN,Cevat : 0342, 0488, 0506, 0520, 0523, 0622
ALPAY,Mehmet Fehmi : 1176
ALPSAN,Ahmet : 0077, 0092, 0103, 0172
ALPŞANLI,Galip : 0490
ALTAY,Aytuğ : **1498**
ALTUN,İsmail : 0370
ALTUNTAŞ,Veli : 1567
ALYANAK,Nevzat : 0709
ANCIN,Osman : 0596
ANDIRICI,Mustafa : 1041
AR, A.Fikret : 0063
ARAT,Şahap : 0022
ARIKAN,Hidayet : 1499
ARIKAN,Nurettin : 1038
ARIOĞLU,Yener : 0387, 0426
ARSLAN,Ahmet : 0067
ARSLAN,Esat : 0791
ARSLAN,Feyzullah : 1245
ARSLAN,Muzaffer Yesin : 1221
ARSLANPAY,Serdar: 1407
ARTUÇ,İbrahim : **1391**
ASATEKİN,Özsan : 0492, 0521
ASLAN,Erdal : 0991
AŞIK,Abdullah : 1343

AŞIK,Bilal	: 0695, 1396
AŞIROĞLU,Hidayet	: 1368
AŞKUN,İnal Cem	: 0924
ATAK,Sadık	: 0573
ATAK,Yılmaz	: 0876
ATAKAN,Akın	: 1585
ATAR,Hasan	: 0368
ATASOY,Şevki	: 0355, 0417, 0443, 0470, 0471, 0539
ATAY,F. Rıfkı	: 0260
ATEŞOĞLU,Hilmi	: 0059
ATIL,Şakir	: 0002, 0015, 0071, 0081
AVKIRAN,Mücahit	: 0996
AYAN,Halil	: 0680
AYARÖZ,Hüseyin	: 0835
AYAZGÜN,Mesut	: 1602
AYBARS,Ergün	: 1494
AYCAN,Ragıp	: 0320
AYDEMİR,Ayşen	: 1194
AYDIN,Ali	: 1205
AYDIN,Bahtiyar	: 0575
AYDIN,Cahit	: 0798
AYDIN,Hamdullah	: 0846
AYDIN,Raim	: 1226
AYDIN,Rıza	: 0367, 0369 , 0585
AYDIN,Seyma	: 1589
AYDINLI,O.Gazi	: 0012, 0105 , 0294
AYDOĞAN,Metin	: 1391
AYGÜN,Çiğdem	: 1165
AYKANAT,Habip	: 1036, 1078
AYMAN,Nuray	: 0887
AYOĞLU,Ferruh	: 0907

B

BABACAN,Doğan	: 0850
BABACAN,Yaşar	: 1564
BAHADIR,Mahmut	: 1109, 1505
BAHÇECİ,Cemal	: 0399
BALCI,Cengiz	: 0792
BALCI,Ünal	: 0618
BALCILAR,Hüseyin	: 1606
BALİ,Ekrem	: 1144
BALTACI,Zelkif	: 0776
BARANSEL,Adnan	: 0581
BARUTÇU,Pınar	: 1067, 1124, 1258
BAŞBOSTANCI,İbrahim	: 1297
BAŞKAN,Rıdvan	: 1409
BAŞKÖY,Fevzi	: 1601
BAŞOĞLU,M. Ünal	: 0639
BATI,M. İhsan	: 0901, 0999, 1310
BAYAZITOĞLU,Mahmut	: 0091, 0131, 0180
BAYKAL,A. Kadir	: 1031
BAYKAL,Cihat	: 0557
BAYKAL,Muammer	: 0586
BAYKARA,Güntekin	: 0653
BAYRAKTAR,Fazıl	: 0234, 0446, 0519, 0578, 0599, 0800, 0814, 0893, 0929, 0974, 1107, 1210, 1378, 1427
BAYRAKTAR,Hidayet	: 0281, 0291, 0292, 0319
BAYSAL,Yalçın	: 0995
BECERMİŞ,Gültekin	: 1603
BEDİR,Hamdi	: 1040, 1083
BEDİRHAN,Turhan	: 0833
BEKTAŞ,Mustafa	: 1073
BELENLİ,Mahmut	: 0087
BENER,Zekeriya	: 0011

BENGİDAL,M. Sualp	: 1308
BERBER	: 1566
BİLGİNOL, Reşat	: 0102, 0375, 0399 , 0407, 0431, 0448, 0460
BİLİR,Nazmi	: 0869
BİNİCİ,Mustafa	: 0656
BİRKAN,Zeki	: 0369
BODUR,Mehmet Nuri	: 1213
BOJANK,Salif	: 1323
BORA,Ahmet	: 0135
BORA,Cemal	: 0398
BOZKURT,Gülnihal	: 1113
BOZKURT,İltaç	: 1261
BÖREKÇİ,Muzaffer	: 0278
BUCAKLI,İbrahim	: 1609
BULDUK,seyfi	: 1104
BULUT,Murat	: 1215
BUMİN,M. Ali	: 0907
BURGU,İbrahim	: 0652
BÜYÜK,Salih	: 0627
BÜYÜKEROL,İsmail	: 1027

C

CAMUS	: 0386
CAN,Şenol	: 0683
CANBOLAT,M. Ali	: 0650
CANBOLAT,Nejat	: 0181
CELEPOĞLU,Hamza	: 0926
CERAN,Hakan	: 1101
CEYLAN,Cüneyt	: 1242
CİCİ,Fahri	: 0970
CİHANGİROĞLU,B.	: 1560
COŞKUN,Atılgan	: 1532
COŞKUN,Fikret	: 0368

COŞKUN,Fikri	: 0369
COŞKUN,Metin	: 1058, 1142
CURAL,İzzet	: 1423

C

ÇAĞLARGİL,Orhan	: 0676
ÇAĞLAYANER,Ayhan	: 0980
ÇAKAR,Bülent	: 1024
ÇAKIR,A.Hadi	: 0758, 1071, 1256, 1342
ÇAKIR,Bünyamin	: 1260
ÇAMLI,Hikmet	: 0476, 0571, 0629
ÇAVDAROĞLU,Mehmet	: 0941, 1080
ÇAYCI,Sadi	: 1348
ÇELEBİ,Utku	: 0670
ÇELEBİCAN;Tahsin	: 0166, 0167
ÇELENK,Münir	: 0045
ÇELİK,Halil	: 1375
ÇELMELİ,Ahmet	: 0766, 0769, 0795, 1106, 1228, 1293, 1380
ÇENEM,Orhan	: 0613
ÇETİN,Hakkı	: 0894
ÇETİN,Nihat	: 1146
ÇETİN,Şaban	: 0316
ÇEŞİT,Avni	: 0672
ÇEŞİTÇİOĞLU,Mustafa	: 0796
ÇEVİK,Nebi	: 1255
ÇINAR,Tuncay	: 0686, 1231, 1262
ÇİMEN,Hamza	: 1111
ÇİPRUT,Hayim	: 0937, 0957, 0981
ÇOBAN,Hasan	: 0636
ÇOLAKOĞLU,Şükrü	: 0134
ÇÖKER,Fahri	: 0341
ÇUBUK,M. Cem	: 1183

D

DABAN,Sami	: 0522
DAĞCI,Mustafa	: 0550
DAĞDELEN,Osman	: 1369
DAĞLARCA,F. Hüsnü	: 0267
DAĞLI,Nadircan	: 1430
DEDE,Murat	: 1155
DEMİR,Cesim	: 1458
DEMİRAY,Uğur	: 0955
DEMİRCİOĞLU,Asker	: 0617
DEMİRTAŞ,Fikret	: 0772, 0785, 0793, 0841, 0884, 0900
DEMİRTÜRKOĞLU,C.	: 0559
DENİZEL,Nihat	: 0232
DERİCİ,Bülent	: 0683
DERİNTUNA,Sami	: 1069
DİZDARER,Fahrettin	: 0183, 0184, 0208, 0237, 0242, 0271, 0280
DOĞAN,H. Abdullah	: 1436
DOĞANAY,Rahmi	: 0925
DOĞANER,Ercan Şahin	: 1530
DORALP,Sefa	: 0064
DRURİ,Michael	: 0203
DUMAN,Hasan	: 0786
DUMAN,Tamer	: 0967
DÜLGEROĞLU,Suat	: 0976
DÜNDAR,Füsün	: 0933

E

EGE,Rıdvan	: 0935
EĞİLMEZ,Esat	: 0129, 0197, 0202, 0238
EKER,Osman	: 0762, 0771
EKİCİ,İsmail	: 1283
EKMEKÇİ,Mehmet	: 0715
EKMEN,Arif	: 1181, 1291, 1351

EMİR,Numan	: 0844
ENNANÇ,Sadi	: 0302
ER,Ahmet	: 0017
ERAY,Nedim	: 0452
ERCAN,Rifat	: 0489
ERCİYES,Erdem	: 1563
ERDEM,Cemal	: 0049
ERDEMOĞLU,Özcan	: 1208, 1402
ERDENİZ,Hayrettin	: 0035
ERDOĞAN,H. Tahsin	: 0442, 0507, 0577
ERGENEKON,Necabettin	: 0200, 0293
ERGİN,Y. Burhan	: 1204
ERGÜL,Mehmet	: 0175
ERGÜL,Memduh	: 0229
ERİMER,Taylan A.	: 0360
ERKOL,Osman	: 0947
ERKOL,Yurdaer	: 1496
ERKOYUNCU,Hikmet	: 0701, 0805
ERKUNT,Celal	: 0073, 0075, 0090, 0101, 0130, 0136 , 0169, 0195, 0225, 0227, 0235, 0261
EROĞLU,Hasan	: 0347
EROĞLU,İsmet	: 1152, 1257
EROL,Vural	: 1118, 1573
ERSOY,Kenan	: 0138
ERSOY,Necmettin	: 0504
ERSÖZ,Levent	: 0861
ERSÖZ,Önal	: 0450
ERSÖZ,Tülin	: 0419
ERTAN, M.Kemal	: 0288, 0398 , 0478
ERTEKİN,Celal	: 0056
ERTEKİN,Celalettin	: 0065
ERTEPINAR,Coşkun	: 1414

ESEN,Seyfettin	: 0338, 0421
ESENER,Ali	: 0634
ESER,Erdal	: 1337
ESMERAY,F. Zehra	: 0892
EŞREF,Ruşen	: 0264

F

FEDRİES MC, Archie	: 0096
FERHAN,Hayrunnisa	: 0258
FIRAT,İhsan	: 0822, 0886
FULLER,Graham E.	: 1360

G

GANİ, Veysel	: 0600, 0611, 0621, 0633, 0654
GELENDOST,Halil	: 0094, 0171, 0196, 0269, 0285, 0313, 0317, 0671
GENÇ,Musa	: 0870
GENEL,Erdoğan	: 0968, 0990, 1241
GEYİKTEPE,Metin	: 1340
GOLEMİ,Zaho	: 1119
GÖKALP,Nilgün	: 0948
GÖKÇİMEN,Ramazan	: 1364
GÖKDEL,Suavi	: 0574
GÖKKAYA,Ziya	: 1404
GÖKPINAR,Musa	: 0905
GÖKSEL,Haşim	: 1287
GÖKTAŞ,Nuh	: 1005
GÖKYAY,O.Ş.	: 0118
GÖNEN,Cengiz	: 0702
GÖNÜLAL,Mustafa	: 1403
GÖREN,Sami	: 1143
GÖRÜCÜ,Baycan	: 1383
GÖZEN,M. İrfan	: 1349
GÖZÜŞİRİN,Kazım	: 1186, 1350
GÜL,Tark	: 1182

GÜLERSOY,Fikret	: 0357, 0391, 0392, 0393, 0449, 0455, 0457, 0469, 0487, 0540, 0549, 0552, 0909,1003,1030,1076,1157,1214
GÜLLEK,Ali	: 0708
GÜLMEZ,Muhittin	: 0016, 0048
GÜLSOY,A.Reşit	: 0354, 0366
GÜLSOY,Reşat	: 0441
GÜLŞEN,Aydın	: 1367, 1395, 1429
GÜMÜŞ,Orhan	: 1534
GÜNAY,Alaettin	: 0478
GÜNAYDIN,Münir	: 0763
GÜNDOĞAN,Kadir	: 1070
GÜNDOĞMUŞ,Yaşar S.	: 1108
GÜNER,Levent	: 0821
GÜNEŞ,Halis	: 1365

H

HANCI,Hamit	: 1467, 1500
HASANHANOĞLU,C.	: 1559
HASDAL,E.Ege	: 0356
HELVACIOĞLU,Halil	: 0839, 1270
HÜNALP,Nurettin	: 1305

I

İŞİK,Burhanettin	: 0296, 0297, 0344, 0348
İŞİK,Hüseyin	: 0277, 0279, 0295, 0298, 0299, 0318, 0322, 0384, 0385, 0416, 0451, 0466, 0472, 0486, 0516, 0517, 0533, 0534, 0548, 0551, 0563, 0564, 0598, 0615, 0661, 0802, 1116
İŞİKÖZLÜ,Ziya	: 0420

İ

İBAK,Ekrem	: 0132, 0140
İLDENİZ,Hüseyin	: 0612
İLHAN,A. Murat	: 0891
İLKORUR,Hayri	: 0078, 0194, 0250
İNCE,Necmi	: 1316

İPEK,M. Tuğtekin	: 1504
İŞLER,Hikmet	: 0761
İZZET,Süheyl	: 1012

K

KALKAN,Ata	: 1239
KALOĞLU,Süleyman	: 1220
KAMBER,Sabri	: 0576
KARAAL,Kenan	: 1300
KARAARSLAN,Mevlüt	: 0663
KARACA,Dursun	: 0838, 1253
KARACA,Mithat	: 0812
KARADAĞ,Veyssel	: 0526, 0583
KARADUMAN,Dursun Ali	: 1185, 1252
KARAGÖZ,Aslı Nil	: 1039
KARAKOÇ,Necmettin	: 0626
KARAKULUKÇU,Halil	: 0174
KARAMAN,Yüksel	: 1311, 1577
KARAOĞLU,Zeynep	: 1295, 1307
KARAOSMANOĞLU,Ünal	: 1312, 1561, 1596
KARAŞEYHO,Hasan	: 0971
KARATAŞ,Salih	: 0690
KARATAY,Fuat	: 1206
KARATAYLIOĞLU,Erdal	: 0447
KARGILI,Cengiz	: 1102
KARLI,Nilgün	: 1610
KARTAY,Galip	: 0033
KASIM,Hayati	: 0946, 0966
KASIMOĞLU,Alparslan	: 0932
KENAR,Gürsel	: 1025
KESKİN,Hakan	: 1373
KEYSAN,Adnan	: 1203
KILIÇ,Bekir	: 0525

KILIÇ,Ergin	: 1317
KILIÇ,Ramazan	: 0726
KILIÇKAYA,Necati	: 0623, 0649, 0711, 0794, 1372, 1433
KINAY,Hüseyin	: 0768
KIYAK,Ali	: 1014
KIZILTEPE,Hilal	: 0842, 1061, 1217
KOÇ,Baki	: 1604
KOÇ,Cihan	: 0994, 1354 , 1422, 1501, 1575
KOÇ,Hadi	: 1374
KOÇ,Haluk	: 1576
KOÇAK,Ahmet	: 1019
KOÇYİĞİT,Ümmühan	: 1119
KONURALP,Hüsnü	: 0076
KONYA,Ferhat	: 1060, 1145
KOSTALAK,Hakan	: 0967
KOTUK,Bedrettin	: 0724, 1082
KOYUNCU,Halil	: 1518
KÖNİ,Hasan	: 0817, 0843, 0867, 1000
KÖYMEN,Mithat	: 0004, 0043, 0046, 0095, 0170
KRAL,Mehmet	: 0268
KUBAT,Erhan	: 0787
KURAL,Yunus Nadi	: 0818
KURUN,İlhan	: 0440
KUŞÇALAR,Abdurrahman	: 0603
KUTKAN,Mahmut	: 0888
KUVVETLİ,Fevzi	: 0902
KUYUMCU,Mürşit	: 1309, 1344
KÜTÜK,Ahmet	: 1346, 1536

L

LEBLEBİCAN,Tahsin	: 0190, 0191, 0192
LESSER,Ian O.	: 1360

M

MALKOÇ,Ekrem	: 1153
MALKOÇ,Sıtkı	: 0565
MARANGOZ,Yusuf	: 1313, 1371
MAZLUMOĞLU,Oktay	: 1376
MEKER,Vedat	: 1425
MEKİKÇİ,M. Yavuz	: 0614
MEMİŞOĞLU,Hüseyin	: 0644
MENAY,Eyüp	: 1314
MENGÜÇ,O. Vedat	: 0230
MERCAN,Battal	: 0637
MERCAN,Mustafa	: 1179, 1349
MEYDAN,Fatih	: 0788
MİNTEH,Muhammet	: 0685

N

NEBİOĞLU,Yunus	: 0777
NURAN,Mustafa	: 0491, 0518
NURCU,Ercan	: 0660, 0710

O

OĞUZ,Kemal	: 1184
OKAY,Aydemir	: 0992
OKTAYLAR,Aycan	: 1338
OLCAY,Şükrü	: 0014, 0044
ONMUŞ,Nazım	: 0664, 0669, 0692, 0725, 0764, 0774, 0789, 0910, 1406, 1506, 1540, 1541, 1584
ORAL,Cemal	: 0797
OURSLER,Falton	: 0079

Ö

ÖCAL,Hülya	: 1151
ÖKSÜZ,Mehmet	: 1167
ÖMEROĞULLARI,O.	: 0579
ÖNSEL,Mustafa	: 0806, 0826

ÖNSOY,Rıfat	: 0642
ÖNVERMEZ,Hasan	: 1259, 1294
ÖZBUDAK,Coşkun	: 0903, 0949, 1026, 1370, 1399, 1574, 1577 , 1597
ÖZBÜTÜN.Raif	: 0582
ÖZCAN,Halil	: 0972, 1190, 1212
ÖZCAN,Sadettin	: 0714
ÖZCAN,Sertaç	: 1195
ÖZÇELİK,R.Tamer	: 1159, 1298
ÖZDEMİR,Eyüp	: 0655
ÖZDEMİR,Kemal	: 0906
ÖZDEN,Rıdvan	: 0620, 0632, 0668
ÖZER,İbrahim	: 0942
ÖZGÜN,Necdet	: 0228, 0485
ÖZGÜNAY,Kemal	: 0284, 0287
ÖZKAN,Ali	: 0553
ÖZKAN, Ali Osman	: 0542
ÖZKAN,M.Cemal	: 0133, 0231
ÖZKAN,İsmail	: 0555
ÖZKANEM,E. Serdar	: 1103
ÖZKULLUK,Hazret	: 1248
ÖZMEN,Aziz	: 0314
ÖZMEN,Uğur	: 1223
ÖZMUT,Ahmet	: 0860, 0877
ÖZSU,M. Fatih	: 0475
ÖZTOK,Erkan	: 1021
ÖZTÜRK,Feridun	: 1216, 1284
ÖZTÜRK,İzzet	: 0444
ÖZTÜRK,Nuri	: 1396
ÖZTÜRK,Veli	: 1545
ÖZYILMAZ,Emre	: 0952, 1289

P

PERSİCO,Joseph	: 0848
----------------	--------

PLOTONOV,A.	: 0474
POLAT,Battal	: 0527
POLAT,Gökhan	: 1599
POLAT,Hüsametdin	: 1354
POLAT,İlknur	: 0647
POYRAZ,Mustafa	: 1160
PULCU,Yaşar	: 0330

Q

QUICIOS,Jose Duque	: 1075
--------------------	--------

R

REEVE,Simone	: 1360
--------------	---------------

S

SAĞLA,Salih	: 0716
SAĞLAM,Harun	: 0666
SALDIK,Seyfullah	: 0716
SARIBEY,Erdal	: 1349
SARIBICI,İbrahim	: 0643
SARICA,Özdemir	: 0494
SARIER,Nuri	: 0358, 0366
SARIKAYA,Haydar	: 0638
SARIOĞLU,Duran	: 0799
SARIZEYBEK,Erdal	: 0667, 0819, 0945
SARP,Ahmet	: 0659
SAVAŞ,Mehmet	: 0584, 0604
SAYILAN,Nazım Dünder	: 1028, 1042, 1586
SAYIN,Bayram	: 1014
SAYIN,Nihal	: 1514
SAYLAM,Avni	: 0509
SEÇKİN,Selçuk	: 1507
SEÇKİNER,Yücel	: 0424, 0497
SELÇUK,Serkan	: 1578
SELMANPAKOĞLU,Naki	: 0847

SERBAY,Mehmet	: 0057
SEVEN,Yaşar	: 1013
SEVİNÇ,Tuncer	: 0930, 0978
SEYHAN,Ruhi	: 0361, 0409, 0423
SEZGİN,Hasan	: 0807
SİYEZ,M. Ali	: 0862
SOLAK,Ekrem	: 1471
SOYASLAN,Doğan	: 1336
SOYDAŞ,Osman	: 1273
SOYKAN,Alaettin	: 0367, 0368
SÖKMEN,Turgay	: 1535
SÖNMEZ,Hüseyin İhsan	: 1275
SUNAY,Cevdet	: 0364
SUNKAR,Siyami	: 0074, 0089
SÜER,Mehmet	: 0058
SÜSLÜ,Azmi	: 0823
SÜSLÜOĞLU,Vecihi	: 0040

S

ŞAĞBAN,Güven	: 1542
ŞAKİR,Muhammet	: 0729
ŞAN,Celal	: 0616
ŞANDA,Abdurrahman	: 1244
ŞAVKILI,Cengiz	: 1249
ŞEN,Mustafa	: 1339
ŞENGÜLLÜ,İsmail	: 0105
ŞİŞMAN,Adnan	: 1148

T

TABORİ,C.	: 0106
TAÇKINLAR,Ferdi	: 0556
TALAYSÜM,E. Sadi	: 0136 , 0145, 0168, 0199, 0256, 0257, 0312
TANRIVERDİ,Battalgazi	: 0628
TARAKÇI,Mehmet	: 0536

TARHAN,Onur	: 0863
TAŞ,Selahattin	: 1598
TECER,Ahmet Kutsi	: 1387
TEKİN,Hakan	: 1224, 1470
TEKİN,R.ilker	: 1384
TEKİNEL,Osman	: 0904, 0954
TEMİZ,H.Ahmet	: 0693
TEPELER,Şahin	: 1400
TETİK,Bayram	: 1397
TOKÖZ Orhan	: 0773
TOP,İsmail	: 1600
TOPAKOĞLU,Cemal	: 0139
TORAGANLI,Hasan	: 1418
TULUNAY,Hayrettin	: 0336
TUNA,Kazım	: 0363, 0397
TUNCEL,Belgin	: 0951
TUNCER,Hüseyin	: 0323, 0359
TUNCER,Murat	: 1518
TUNÇ,Mustafa	: 0883
TUNÇ,Zeki	: 1162
TUNÇOKU,Mete	: 0815
TURA,İsmail	: 0461
TURAN,F. Nurhan	: 1352
TURAN,Halil İbrahim	: 1209
TURAN,Nuri	: 0050, 0272, 0477
TURAN,Saliha	: 1389
TURHAN,H.İbrahim	: 1247
TURKAN,Behzad	: 0141
TURKAN,Nevzat	: 0137
TURN,A,Erdal	: 0950
TÜCCAR,Selahattin	: 1325
TÜNGER,Çetin	: 0018

TÜMER,Sabri	: 0396
TÜRKER,Hüseyin	: 1154
TÜRKMEN,Mehmet	: 1035, 1227
TÜRKMEN,Ümit	: 1319
TÜRKMEN,Zekeriya	: 1580
TÜTER,Nevin	: 0414, 0418, 0467, 0468
TÜTER,Şükrü	: 0003, 0013, 0041, 0080, 0088, 0093
TÜZER,Kemal	: 0286, 0300
TÜZMEN,Atilla	: 0315, 0337

U

UĞURLU,Bekir	: 0859, 1202
ULUTAŞLI,Metin	: 0885
USTA,Hüseyin	: 1065, 1341
UYAN,Ömer	: 1207, 1299
UYGUN,Mustafa	: 0837
UYSAL,Selami	: 1013
UZUNER,Kazım	: 0232

Ü

ÜLGER,Mehmet	: 0717, 1063
ÜNAL,Raşit	: 1290
ÜNAL,Muhittin	: 0362
ÜNSAL,Faysal	: 1296
ÜRESİNLER,Ratip	: 1502
ÜSTÜNEL,Oğuz	: 1537, 1605
ÜZLÜ,Neval	: 1579

V

VURAL,Ali Murat	: 0956
-----------------	--------

Y

YAKA,Deniz	: 1461
YALÇINKAYA,Recep	: 0804
YALÇINTEPE,Fatime	: 0801
YAMAN,A. Emin	: 0648

YANAR,Ersan	: 1315
YANÇ,Yusuf	: 0975
YAŞAR,İbrahim	: 0864
YAVAN,Selami	: 0485
YAVUZ,Ünsal	: 0868
Yayın Kurulu	: 0001, 0005, 0006, 0007, 0008, 0009, 0010, 0019, 0020, 0021, 0023, 0024, 0025, 0026, 0027, 0028, 0029, 0030, 0031, 0032, 0036, 0037, 0038, 0039, 0042, 0051, 0052, 0053, 0060, 0061, 0068, 0069, 0070, 0083, 0084, 0085, 0086, 0098, 0099, 0100, 0104, 0108, 0109, 0110, 0111, 0112, 0113, 0114, 0115, 0116, 0117, 0119, 0120, 0121, 0122, 0123, 0124, 0125, 0126, 0127, 0128, 0142, 0143, 0144, 0146, 0147, 0148, 0149, 0150, 0151, 0152, 0153, 0154, 0155, 0156, 0157, 0159, 0160, 0161, 0162, 0163, 0164, 0165, 0182, 0186, 0187, 0188, 0189, 0193, 0198, 0201, 0204, 0205, 0206, 0207, 0209, 0211, 0212, 0213, 0214, 0215, 0216, 0217, 0218, 0219, 0220, 0221, 0222, 0223, 0224, 0226, 0239, 0240, 0241, 0243, 0244, 0245, 0246, 0248, 0249, 0251, 0252, 0253, 0254, 0255, 0257, 0259, 0262, 0263, 0265, 0270, 0273, 0274, 0275, 0276, 0282, 0290, 0301, 0303, 0304, 0305, 0306, 0307, 0308, 0309, 0310, 0311, 0324, 0325, 0329, 0331, 0332, 0333, 0334, 0335, 0343, 0345, 0349, 0350, 0351, 0352, 0353, 0365, 0372, 0373, 0374,0376,0377, 0378, 0379, 0380, 0381, 0382, 0383, 0388, 0389, 0390, 0394, 0400, 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0408, 0410, 0411, 0412, 0413, 0422, 0427, 0428, 0429, 0430, 0432, 0433, 0434, 0435, 0436, 0437, 0438, 0439, 0454, 0456, 0458 ,0459 ,0462, 0463, 0464, 0473, 0479, 0480, 0481, 0482, 0483, 0484, 0495, 0496, 0498, 0499, 0500, 0501, 0502, 0503, 0513, 0514, 0515, 0524, 0528, 0529, 0530, 0531, 0532, 0537, 0538, 0541, 0543, 0544, 0545, 0547, 0560, 0561,

0562, 0567, 0568, 0570, 0587, 0589, 0590, 0591, 0592,
0593, 0594, 0597, 0605, 0606, 0607, 0608, 0609, 0619,
0625, 0631, 0635, 0640, 0641, 0646, 0651, 0657, 0662,
0665, 0673, 0674, 0675, 0677, 0678, 0679, 0681, 0684,
0687, 0689, 0691, 0694, 0696, 0697, 0699, 0700, 0703,
0704, 0705, 0706, 0707, 0712, 0713, 0718, 0719, 0720,
0721, 0722, 0727, 0730, 0731, 0732, 0733, 0734, 0735,
0736, 0737, 0738, 0739, 0740, 0741, 0742, 0743, 0744,
0745, 0746, 0747, 0748, 0749, 0750, 0751, 0752, 0753,
0754, 0755, 0756, 0757, 0759, 0760, 0765, 0767, 0775,
0779, 0780, 0781, 0782, 0783, 0784, 0808, 0809, 0810,
0825, 0827, 0828, 0829, 0830, 0831, 0832, 0845, 0849,
0851, 0852, 0853, 0854, 0855, 0856, 0857, 0858, 0865,
0866, 0871, 0878, 0879, 0880, 0881, 0882, 0889, 0895,
0896, 0897, 0898, 0899, 0911, 0912, 0913, 0914, 0915,
0916, 0917, 0918, 0919, 0920, 0921, 0922, 0923, 0927,
0928, 0931, 0939, 0940, 0943, 0944, 0959, 0960, 0961,
0962, 0963, 0964, 0969, 0973, 0982, 0983, 0984, 0985,
0986, 0987, 0988, 0989, 0998, 1001, 1002, 1006, 1007,
1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1015, 1016, 1017, 1018,
1022, 1023, 1029, 1032, 1033, 1034, 1043, 1044, 1045,
1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054,
1057, 1059, 1062, 1064, 1066, 1068, 1072, 1074, 1079,
1081, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091,
1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1098, 1100, 1105, 1110,
1112, 1114, 1115, 1117, 1120, 1121, 1122, 1123, 1125,
1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134,
1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1147, 1149, 1150,
1158, 1161, 1163, 1164, 1166, 1169, 1170, 1171, 1172,
1173, 1174, 1175, 1177, 1178, 1180, 1187, 1188, 1189,
1191, 1192, 1193, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201,
1211, 1218, 1219, 1229, 1230, 1232, 1233, 1234, 1235,

1236, 1237, 1238, 1240, 1243, 1246, 1250, 1251, 1254,
1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1271, 1274,
1276, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1285, 1286, 1288,
1301, 1303, 1304, 1306, 1320, 1321, 1327, 1328, 1329,
1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1353, 1355, 1356,
1357, 1358, 1359, 1361, 1362, 1363, 1377, 1381, 1382,
1385, 1386, 1388, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1401,
1410, 1411, 1412, 1413, 1416, 1417, 1419, 1420, 1421,
1424, 1426, 1431, 1434, 1435, 1437, 1438, 1439, 1440,
1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449,
1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1460,
1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1468, 1472, 1473, 1474,
1475, 1476, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485,
1486, 1487, 1488, 1489, 1491, 1492, 1493, 1495, 1497,
1503, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1516, 1517, 1519,
1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1528, 1529, 1531
,1533, 1538, 1539, 1543, 1546, 1547 ,1548, 1549, 1550,
1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1568, 1569, 1570, 1571,
1572, 1581, 1582, 1583, 1587, 1588, 1590, 1591, 1592,
1593, 1594, 1595, 1607, 1608, 1611, 1612, 1613, 1614,
1615, 1616

YAZAR, Mustafa	: 1326
YAZICI, Selami	: 1345
YELOĞLU, Şenol	: 0908
YETKİN, İsmail	: 0236
YILDIRIM, Cengiz	: 0723, 0840, 0934
YILDIZ, Cengiz	: 1277
YILDIZ, Fahri	: 1097
YILDIZ, Haydar	: 1408
YILDIZ, Kemal	: 1141
YILDIZ, Nevzat	: 0873, 1222
YILMAN, Mehmet Ali	: 0824, 0890

YILMAZ,Derya	: 1225
YILMAZ,Engin	: 1565
YILMAZ,Ertuğrul	: 1168
YILMAZ,Fikret	: 0505, 0510, 0580
YILMAZ,Kazım	: 0445
YILMAZ,M. Mürşit	: 1004
YILMAZ,N,Deniz	: 1498
YILMAZ,Ömer	: 1156
YILMAZ,Süleyman	: 1302, 1520
YILMAZ,Ümit	: 0682
YÖNDEM,Ertürk	: 0872
YÜKSEK,Hüseyin	: 1562
YÜKSEL,Ayşe	: 1324
YÜKSEL,Ferhat	: 0371
YÜKSEL,Haluk	: 0979
YÜREKLİ,Fethi	: 0535

Z

ZEREN,Yıldırım	: 0066
ZIMBA,Necdet	: 0465
ZOR,Yalçın	: 0936

3. Konu İndeksi

1- EDEBİYAT

a- Biyografi

0030, **0136**, 0137, 0139, 0199, 0254, 0432, 0434, 0436, 0882, 0892, 0911, 0921, 1076, 1137, 1140, 1151, 1157, **1363**, 1586

b- Çeviri

0079, 0096, 0106, 0175, 0203, 0204, 0229, 0277, 0295, 0296, 0297, 0298, 0326, 0344, 0348, 0386, 0387, 0391, 0392, 0393, 0466, 0469, 0474, 0486, 0493, 0504, 0517, 0522, 0534, 0551, 0659, 0732, 0772, 1116, 1556

c- Fıkra

0207,0241

d- Gezi

0168,0312,0381,0412,0499,0646,0651,0677,0681,0721,0870,1535

e- Hatırat

0018,0139,0141,0145,0223,0260,**0264**,0414,0418,0445,0468,0573,0597,0661,074, 0790,0803,**0805**,0806,0828,0929,0997,1222,1272,1379,1493,1585,1588,1608,1614

f- Hikaye

0081,0699,1562,1603

g- Konferans

0035,0508

h- Makale

0003,0004,0011,0041,0195,0256,0261,0320,0423,0461,0467,0519,0535,0549,055, 0596,0645,0658,0666,0695,0726,0763,0801,0813,0816,0834,0841,0845,0850,087, 0884,0887,0893,0924,0930,0950,0972,1000,1020,1028,1031,1041,1070,1130,114, 1152,1173,1184,1213,1225,1249,1270,1283,1285,1286,1289,1291,1295,1296,129, 1299,1305,1307,1308,1311,1312,1313,1314,1316,1322,1323,1336,1337,1338,133, 1343,1347,1351,1364,1367,1369,1375,1395,1401,1422,1424,1430,1433,1439,146, 1499,1526,1531,1534,1537,1557,1567,1585,1589,1609,1610,1611

ı- Mektup

0302,0364,0537,0538,0605,0703,0807,0894,1290,1324,1437,1490,1613

i- Mizah

0400,0428,0543,0735,0830,0855,0878,1049,1093,1234

j- Nutuk

0146,0162,0219,0220,0300,0334,0336,0591,0593,0674,0738,0832,0922,0928,101,
1034,1054,1079,1138,1448,1452,1456,1457

k- Öykü

0235,0257,0278,0361,0384,0426,0598,0599,0600,0632,0728,0804,0826,0873,090,
1038,1080,1179,1293,1436,1472,1501,1512

l- Röportaj

0258,0781

m- Sohbet

0045, 0253,0475,0812,0814, 0974,1210,1378,1406,1427,1460

n- Şiir

0002,0071,0073,0087,0118,**0136**,0140,0179,0217,0222,0224,0225,0234,0267,028,
0289,0330,0347,0367,0368,0369,0370,0371,0398,0399,0456,0478,0495,0525,052,
0527,0542,0559,0582,0583,0584,0585,0586,0602,0603,0604,0616,0617,0618,062,
0627,0628,0629,0630,0636,0637,0638,0639,0656,0663,0669,0782,**0805**,0808,082,
0856,0876,0877,0897,0918,0941,0942,0962,0975,0986,1012,1013,1014,1021,102,
1039,1042,1048,1053,1069,**1108**,1119,1141,1167,1168,1182,1194,1195,1212,121,
1223,1226,1255,1259,1273,1275,1287,1294,1300,1325,1326,1357,1387,1389,140,
1414,1418,1511,1524,1602,1607

o- Vecize

0072, **0264**,0851,0969,0977,0998,1008,1017,1047,1066,1072,1114,1229

2- FEN BİLİMLERİ

a- Kimya

0058

b- Mühendislik

0016,0202, 0581

3- FOTOĞRAF

0010,0011,0012,0013,0014,0015,0023,0024,0025,0026,0027,0028,0029,0032,003,
0037,0038,0039,0098,0109,0110,0111,0112,0142,0143,0144,0147,0148,0149,015,
0151,0152,0153,0154,0155,0161,0182,0188,0189,0198,0205,0206,0209,0218,022,
0239,0243,0304,0305,0306,0307,0308,0309,0310,0333,0335,0352,0433,0435,043,

0438,0462,0501,0503,0524,0558,0590,0592,0606,0625,0641,0765,0788,0866,088,
0958,0973,1029,**1073**,1105,**1144**,1147,1431

4- GENEL KONULAR

a- Askeri Kültür

0054,0056,0057,0062,0063,0078,0176,0196,0233,0270,0319,0354,0355,0357,036,
0394,0417,0419,0420,0422,0448,0449,0452,0457,0491,0556,0557,0566,0572,057,
0578,0601,0611,0634,0676,0701,0702,0800,0861,0867,0901,0902,0965,0999,115,
1180,1252,1253,1260,1310,1376,1397,1495

b- Deneme

0088, 0164, 0165, 0263, 0314, 0322, 0450, 0455, 0476, 0533, 0635, 0668, 0769,
0833, 0848, 0859, 0910, 0951, 1003, 1112, 1250, 1251, 1525

c- Didaktik

0183, 0184, 0208, 0242, 0271, 0280, 0282, 0324, 0325, 0343, 0345, 0346, 0362,
0395, 0421, 0471, 0565, 0575, 0734, 0849, 1001, 1032, 1035, 1086, 1100, 1109,
1189, 1254, 1402, 1502, 1507, 1516, 1543, 1558, 1559, 1576, **1577**, 1587, 1605,
1612

d- Haber

0012, 0021, 0033, 0046, 0047, 0048, 0050, 0051, 0060, 0064, 0068, 0069, 0075,
0077, 0082, 0083, 0086, 0093, 0094, 0097, 0107, 0113, 0114, 0115, 0125, 0126,
0127, 0128, 0156, 0157, 0158, 0159, 0163, 0173, 0174, 0185, 0186, 0190, 0191,
0192, 0193, 0194, 0201, 0210, 0211, 0212, 0213, 0215, 0216, 0226, 0231, 0240,
0244, 0245, 0246, 0247, 0248, 0249, 0250, 0252, 0255, 0259, 0262, 0272, 0274,
0275, 0276, 0283, 0285, **0287**, **0289**, 0301, 0311, 0315, 0321, 0327, 0328, 0329,
0332, 0341, 0349, 0350, 0353, 0356, 0372, 0373, 0375, 0376, 0377, 0378, 0379,
0380, 0388, 0389, 0390, 0396, 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0407, 0408, 0409,
0410, 0411, 0413, 0416, 0425, 0427, 0429, 0431, 0439, 0440, 0446, 0454, 0458,
0460, 0463, 0464, 0465, 0473, 0479, 0480, 0482, 0489, 0496, 0500, 0511, 0512,
0513, 0514, 0516, 0518, 0528, 0529, 0530, 0532, 0540, 0541, 0544, 0545, 0560,
0561, 0567, 0568, 0574, 0579, 0587, 0594, 0607, 0608, 0609, 0612, 0615, 0619,
0622, 0624, 0631, 0640, 0643, 0647, 0648, 0653, 0655, 0657, 0662, 0664, 0665,

0667, 0671, 0672, 0675, 0678, 0679, 0682, 0684, 0685, 0687, 0689, 0691, 0692, 0697, 0704, 0706, 0707, 0709, 0718, 0720, 0722, 0723, 0724, 0725, 0727, 0730, 0733, 0736, 0741, 0743, 0744, 0745, 0746, 0748, 0749, 0750, 0751, 0752, 0753, 0754, 0755, 0756, 0757, 0762, 0764, 0766, 0771, 0775, 0776, 0777, 0780, 0783, 0784, 0785, 0786, 0787, 0789, 0791, 0793, 0798, 0799, 0809, 0810, 0817, 0818, 0819, 0824, 0825, 0827, 0831, 0835, 0836, 0837, 0839, 0840, 0847, 0852, 0853, 0854, 0858, 0862, 0871, 0874, 0875, 0880, 0883, 0885, 0889, 0891, 0895, 0896, 0899, 0900, 0907, 0908, 0912, 0913, 0914, 0915, 0916, 0920, 0926, 0927, 0931, 0935, 0936, 0938, 0939, 0940, 0944, 0948, 0952, 0953, 0954, 0955, 0956, 0959, 0960, 0964, 0976, 0978, 0982, 0983, 0985, 0988, 0989, 0993, 1002, 1005, 1006, 1009, 1010, 1011, 1016, 1019, 1023, 1024, 1033, 1037, 1043, 1044, 1045, 1046, 1052, 1061, 1067, 1068, **1073**, 1074, 1075, 1077, 1081, 1082, 1087, 1088, 1090, 1091, 1092, 1095, 1096, 1098, 1099, 1103, 1107, 1110, 1111, 1113, 1115, 1117, 1118, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1128, 1129, 1131, 1132, 1133, 1134, 1136, 1139, 1142, **1144**, 1149, 1150, 1155, 1158, 1159, 1163, 1164, 1166, 1169, 1170, 1172, 1174, 1177, 1178, 1181, 1187, 1191, 1192, 1196, 1197, 1198, 1200, 1202, 1204, 1205, 1206, 1208, 1211, 1216, 1218, 1219, 1227, 1230, 1232, 1233, 1237, 1238, 1239, 1243, 1244, 1246, 1257, 1258, 1261, 1262, 1263, 1264, 1267, 1268, 1269, 1271, 1274, 1276, 1277, 1278, 1281, 1282, 1284, 1288, 1301, 1302, 1303, 1306, 1309, 1315, 1317, 1318, 1319, 1320, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1334, 1335, 1346, 1349, 1352, 1353, 1354, 1356, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, **1363**, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1386, 1388, 1390, 1391, 1392, 1407, 1409, 1410, 1412, 1413, 1415, 1416, 1419, 1420, 1421, 1423, 1426, 1429, 1432, 1435, 1440, 1441, 1442, 1443, 1445, 1446, 1449, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1458, 1459, 1461, 1463, 1464, 1465, 1467, 1468, 1473, 1474, 1478, 1479, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1489, 1492, 1494, 1496, 1504, 1508, 1509, 1510, 1513, 1514, 1517, 1518, 1519, 1520, 1523, 1527, 1528, 1529, 1533, 1536, 1538, 1542, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1552, 1553, 1554, 1555, 1560, 1568, 1571, 1572, 1581, 1583, 1590, 1593, 1595, 1601, 1604, 1615, 1616

e- Meslek Bilgisi

0017, 0019, 0055, 0065, 0067, 0074, 0076, 0089, 0091, 0092, 0101, 0102, 0103, 0104, 0116, 0117, 0119, 0120, 0121, 0122, 0123, 0124, 0130, 0135, 0166, 0167,

0169, 0170, 0172, 0227, 0230, 0266, 0268, 0279, 0281, 0291, 0293, 0299, 0313, 0316, 0338, 0342, 0358, 0366, 0383, 0415, 0441, 0442, 0443, 0444, 0447, 0470, 0483, 0484, 0485, 0490, 0492, 0502, 0507, 0520, 0523, 0536, 0548, 0550, 0553, 0554, 0555, 0563, 0571, 0577, 0595, 0614, 0620, 0621, 0623, 0654, 0683, 0686, 0693, 0698, 0708, 0711, 0713, 0747, 0761, 0811, 0838, 0865, 0903, 0923, 0932, 0933, 0934, 0945, 0946, 0947, 0949, 0966, 0967, 0968, 0970, 0991, 0992, 0994, 1004, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1062, 1063, 1064, 1097, 1101, 1102, 1143, 1145, 1146, 1161, 1175, 1176, 1185, 1203, 1207, 1241, 1242, 1344, 1365, 1370, 1371, 1373, 1374, 1377, 1400, 1498, 1530, 1563, 1564, 1573, 1574, 1575, 1582, 1596, 1597, 1599, 1600

5- BULMACA

0084, 0099, 0108, 0857, 0879, 0898, 0919, 0943, 0963, 0987, 1015, 1050, 1094, 1135, 1171, 1199, 1235, 1265

6- SAĞLIK

0129, 0177, 0197, 0238, 0323, 0359, 0652, 0779, 0795, 0846, 0869, 0905, 0937, 0957, 0981, 1083, 1084, 1085, 1127, 1165, 1193, 1248, 1408, 1444, 1480, 1481, 1515

7- SANAT

a- Resim

0382, 1345

b- Tiyatro

0494

8- SOSYAL BİLİMLER

a- Arkeoloji

0680

b- Eğitim

0040, 0042, 0043, 0080, 0095, 0132, 0232, 0265, 0292, 0337, 0580, 0729, 0774, 1368, 1470, 1561, 1606

c- Filoloji

0731

d- Hukuk

0014, 0044, 0059, 0066, 0105, 0133, 0171, 0269, 0284, **0287**, 0294, 0317, 0385, 0613, 0649, 0650, 0660, 0705, 0710, 0770, 0773, 0794, 0863, 0888, 0990, 1025, 1026, 1065, 1104, 1154, 1186, 1221, 1231, 1340, 1341, 1348, 1350, 1372, 1399, 1403, 1565, 1578, 1579

e- İktisat

0134, 0237, 0633, 0843, 0860, 1036, 1078, 1366, 1398, 1428, 1505

f- Kriminaloloji (Suç Bilimi)

0090, 0228, 0488, 0506, 0521, 0564, 0688, 0690, 0694, 0712, 0714, 0715, 0716, 0717, 0758, 0759, 0760, 0767, 0768, 0796, 0797, 0820, 0821, 0822, 0842, 0886, 0890, 0971, 0995, 0996, 1022, 1071, 1153, 1183, 1209, 1217, 1220, 1247, 1256, 1279, 1292, 1297, 1321, 1342, 1355, 1383, 1385, 1404, 1411, 1425, 1434, 1466, 1475, 1497, 1500, 1539

g- Psikoloji

0339, 0979, 1040, 1160, 1162, 1224, 1438, 1471, 1503, 1506, 1540

h- Sosyoloji

0181, 0236, 0778, 0904

ı- Tarih

0013, 0015, 0020, 0034, 0053, 0131, 0178, 0180, 0200, 0286, 0318, 0340, 0451, 0472, 0487, 0505, 0509, 0510, 0539, 0642, 0644, 0670, 0739, 0740, 0792, 0802, 0815, 0823, 0844, 0864, 0868, 0909, 0925, 1030, 1106, 1190, 1214, 1228, 1333, 1396, 1462, 1476, 1477, 1491, 1580, 1598

9- SPOR

0022, 0049, 0363, 0365, 0397, 0424, 0453, 0477, 0497, 0696, 0700, 0719, 0917, 0961, 0980, 0984, 1007, 1089, 1188, 1532, 1566

SONUÇ

Günümüzde araştırmacıların sahip olması gereken özelliklerin başında; araştırma yöntemlerini çok iyi bilmeleri ve kullanmaları gelmektedir. Bu ise araştırmacının aradığı bilgiye, inceleyeceği konu ve kaynağa en kısa sürede ve en ekonomik şekilde ulaşabilme ve hayatta en değerli unsur olan zamanı en verimli şekilde kullanabilme yeteneğine sahip olması ile mümkündür.

Araştırmacıların araştırdığı konuya, okuyan kişilerin ilgi duyduğu konuya istediği zamanda ve kolaylıkla ulaşabilmesini sağlayan yardımcı kaynaklar vardır. İşte bibliyografyalar bu tür faydaları olan bilgi hazinelerine ulaşmayı sağlayan anahtarlardır. Bibliyografyalar zamandan tasarruf sağladığı gibi, istenilen kaynakların ve konunun tamamına ulaşmayı sağlayarak, daha ayrıntılı, daha kapsamlı ve daha faydalı araştırma yapabilme imkanı vermektedir.

Bu çalışmada başta jandarma personeli olmak üzere okumayı, araştırma yapmayı seven ve bilimsel eserleri takip eden kişilerin, Jandarma Mecmuasında ve Jandarma Dergisinde istedikleri konu veya kişinin yazdığı yazıya kolayca ulaşabilmelerinin sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca dergilerin teknik ve içerik bakımından incelemesi yapılmaya çalışılmıştır. Uzun dönemli bir dergi olması nedeniyle incelenen konularda seçici davranılmıştır. İnceleme kısmında özellikle konular derginin yazılarından geniş alıntılarla yapılmaya çalışılmıştır. Bununla hem derginin içeriği hakkında bilgi vermek ve hem de ilgili konuyu açıklamak amacı güdülmüştür. Fakat çalışmanın ana eksenini bibliyografya oluşturmaktadır. Oluşturulan bibliyografyanın ve derginin muhtevasının iyi anlaşılması amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda çalışma önsöz, ve son söze ilave olarak girişle birlikte dört bölümden oluşmaktadır. Önsözde araştırmanın önemi ve neden böyle bir çalışmaya ihtiyaç duyulduğu kısaca belirtilmiştir

Giriş bölümünde; araştırmaya giriş yapılarak araştırmanın amacı, araştırmanın metodu, araştırmanın sınırlılıkları, araştırmanın muhtevası ve tanımlara yer verilmiştir. Ayrıca bu bölümde Türkiye’de askeri dergiler, Türkiye’deki jandarma dergileri, jandarma dergisi teknik bilgileri ve jandarma dergisi yayın ilkeleri başlıkları da yer almaktadır.

Birinci bölümde; Jandarma Dergisinde Jandarma başlığı altında, jandarmanın tarihi, jandarma teşkilatı ve jandarmanın görev ve yetkileri başlıkları adı altında derginin içinden derlenmiş, aynı zamanda derginin içeriğine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

İkinci bölümde ise, Jandarma Dergisinde Güvenlik konusu; kaçakçılık ve organize suçlar ile bilişim suçları, eşkıya olayları, terör olayları ve asayiş olayları başlıkları altında incelenmiştir. Yine burada yer alan bilgiler derginin yazılarından derlenmiştir. Aynı zamanda derginin içeriğini bu yönleriyle açıklamaya da yöneliktir.

Üçüncü bölümde ise Jandarma Dergileri Bibliyografyası (1925-2005) başlığı altında, önce Jandarma Mecmuası'nın ardından da Jandarma Dergisi'nin bibliyografyaları, yazar indeksleri ve konu indeksleri ayrı ayrı hazırlanmıştır.

Mesleki bir dergi olarak yayınlanan resmi ve askeri nitelikli jandarma dergilerinin bibliyografyası topluca incelendiğinde, jandarma teşkilatı mensuplarının Cumhuriyet tarihi boyunca mesleki ve kültürel olarak nasıl bir donanıma sahip oldukları hakkında fikir edinilebilir. Bu bibliyografya konu çeşitliliği ve içeriği açısından türk jandarma teşkilatı mensuplarının yeterli donanımda olduklarını göstermektedir.

Resmi ve askeri bile olsa bu kadar uzun süreli bir derginin yayını sürdürmesi de ayrı bir konudur. Özellikle ülkemizdeki kültür, edebiyat, sanat ve meslek dergilerinde çok örneği olmayan bir durum söz konusudur. Bu da Türk ordusundaki süreklilik bilincinin farklı bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Fakat toplum olarak yadırganan ve aşılması gereken bir hususu da bu çalışmanın sonuçlarından birisi olarak belirtmekte fayda vardır. Mevcut derleme kanununa rağmen resmi ve askeri hüviyete sahip bir derginin bazı sayılarının derleme kütüphanelerinde ve Jandarma teşkilatının arşivlerinde yer almaması kabul edilir bir durum değildir. Özellikle her kurumun kendi yayınladığı yayınların mutlaka eksiksiz bir koleksiyonuna sahip olması gerekir. İkincisi bütün yayınları derlemekle görevli kütüphanelerin bu eksiklerini gidermesi gerekir.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Yahya, **Türk Kurtuluş Savaşı ve Fransız Kamuoyu, (1919-1922)**, Ankara 1975.
- Arslan, Esat, “Teşkilat, Görev ve Yetkileri Açısından 1917 Yılı Jandarması ile Günümüz Jandarması’nın Karşılaştırılması”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 78 (Haziran 1995).
- Askeri Tarih Belgeleri Dergisi**, Yıl 51, Sayı 114 (Haziran 2002), Ankara 2002.
- Başbostancı, İbrahim, “Adam Öldürme Ve Şüpheli Ölüm Olaylarında İzlenmesi Gereken Hareket Tarzı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 96 (Aralık 2001).
- Bedirhan, Turhan, “Bültenin İlk Sayısı Çıkarken”, **Eğitim Bülteni**, Sayı 1 (Mart 1997).
- “Cumhuriyetten Sonra Jandarma”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76 (Aralık 1993).
- Çelik, Fevzi -Sevgi Akyüz, **TBMM Kütüphanesi Süreli Yayınlar Kataloğu**, Ankara 1987.
- Çeşitcioğlu, Mustafa, “Kriminal Alandaki Yenilikler”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 78 (Haziran 1995).
- Çoker, Fahri, **Bahriyemizin Yakın Tarihinden Kesitler**, Ankara 1994.
- Çubuk, M. Cem, “Otomatik Parmak İzi Teşhisi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 92 (Aralık 2000).
- Duman, Hasan, **İstanbul Kütüphaneleri Arap Harfli Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu 1828-1928**, İstanbul 1986
- “Editörün Seyir Defteri”, **Devriye**, Yıl 1, Sayı 1 (Haziran 1998).
- Ekmekçi, Mehmet, “Bilimin Eli Suçluların Yakasında”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 75 (Temmuz 1993).
- Elazığ İl Jandarma Komutanlığı, “Delilden Sanığa Giden Sabırlı Yol”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 103 (Eylül 2003).
- Erdeniz, Hayrettin, “Jandarmanın 110’uncu Yıldönümü”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 2 (Eylül-Kasım 1956).
- Eski Harfli Türkçe Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu**, 1. Cilt, Ankara 1987.
- Gani, Veysel, “Terör Ve Terörle Mücadele”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 70 (Aralık 1986).

- Gürlek, Ali, “Kültür Varlığı Kaçakçılığı Olaylarının İncelenmesi, İşlenen Suçların Ortaya Çıkarılmasında Bilinmesi Gerekli Hususlar ve Kullanılacak Yöntemler”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 75 (Temmuz 1993).
- İnce, Necmi, “İnsan Kaçakçılığı İle Mücadele”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 97 (Mart 2002).
- “Jandarma Genel Komutanlığı Karargâhı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76 (Aralık 1993)
- Jandarma Dergisi**, (1955-2005)
- Jandarma Mecmuası**, (1925-1954)
- “Jandarmanın Tarihi Gelişimi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 76 (Aralık 1993).
- Karaduman, Dursun Ali, “Kral Opera”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 92 (Aralık 2000).
- Karaosmanoğlu, Ünal, “Tarihi Eser Kaçakçılığı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 97 (Mart 2002).
- Kasım, Hayati, “Türkiye’de Yasadışı Sınır Geçişi ve İnsan Kaçakçılığı ile Mücadele”, **Jandarma Dergisi**, Sayı : 86 (Nisan 1999).
- “Kolluk Açısından Kitle Olayları Ve Kitle Psikolojisi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 96 (Aralık 2001).
- Konya, Ferhat, **Jandarma Dergisi**, Sayı 91(Ekim 2000).
- “Muhtelif Yıllarda Vaki J. Bölgesi Emniyet ve Asayiş Hizmetlerindeki Önemli Olaylar”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 99/1 (Haziran Temmuz Ağustos 1955).
- Oral, Cemal, “Elde Bulunan Tek Delil Yarısı Yanmış Bir Kasa Fişiydi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 78 (Haziran 1995).
- Öcal, Orhan, “Dergimizin Tarihçesi”, **Silahlı Kuvvetler Dergisi**, Yıl 86, Sayı 221 (Mart 1967).
- “Paşakapısı Cezaevinde Biber İçinde Esrar Yakalandı”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 92 (Aralık 2000).
- Pehlivanlı, Hamit, **Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Süreli Yayınları Makaleler Dizini**, I, Ankara 1992
- _____, **Askeri Tarih Belgeleri Dergisi Dizini (Sayı: 1-101)**, I, Ankara 1996.
- _____, **Stratejik Etütler Bülteni ve Güncel Konular Yazılar Dizini**, Ankara 1991.
- Seyfettin Özege Bağış Kitapları Kataloğu**, Cilt 6, Erzurum 1989.
- Sezer, Duygu, **Kamuoyu ve Dış Politika**, Ankara 1972

- Sivas İl Jandarma Komutanlığı, “Kar İzleri Örtemedi”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 95 (Eylül 2001).
- Tokoz, Orhan, “12 Kg LPG Tüp İçinde Yakalanan Silahlar”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 77 (Eylül 1994).
- Tülbentçi, Feridun Fazıl, **Cumhuriyet’ten Sonra Çıkan Gazeteler ve Mecmualar 29 İlkteşrin-31 İlkkanun 1940**, Ankara 1941.
- Türkçe Sözlük**, c. 2, Ankara 1998.
- Tüter, Şükrü, “Cumhuriyetin İlanına Müteakip Hakkari Vilayetinde Dört İsyân”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 99 – 1 (Haziran -Temmuz -Ağustos 1955).
- “Uluslararası Terörizm Ve Bilişim Suçları Semineri”, **Jandarma Dergisi**, Sayı 102 (Haziran 2003).
- Yıldırım, Cengiz, “Uyuşturucu İle Mücadele”, **Jandarma Dergisi**, Sayı: 80 (Mart 1997).
- Yıldırım, Hüseyin, **Risale-i Mevkute-i Bahriye Deniz Mecmuası Donanma Dergisi Deniz Kuvvetleri Dergisi Makaleler Listesi**, Ankara 1994.